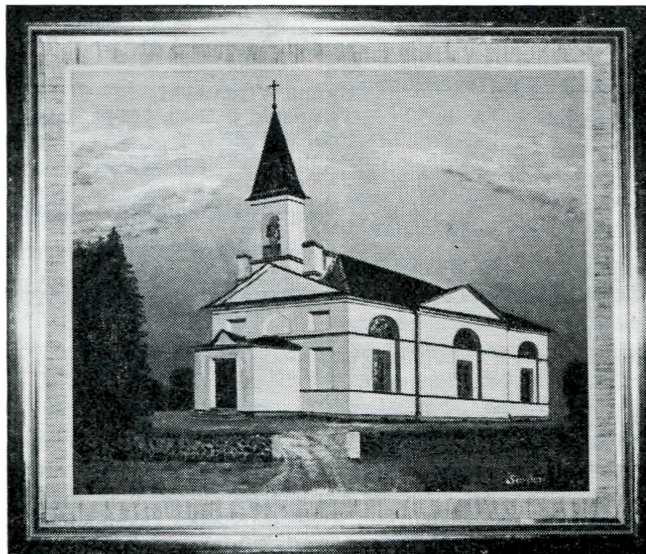
inkeriläisten viesti

numero 1 tammikuu 1974

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Majavatie 11 D 44, 00800 Helsinki 80 Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 631 285 Toimitussihteeri: Pirkko Huurto, puh. 783 391
KONTTORI:	Aurorankatu 7 A 1, 00100 Helsinki 10
OSOITE- JA TILAUS-ASIAT:	Anneli Tuohimäki Sallatunturintie 2 C 26 00970 Helsinki 97 Puh. 323 628
TILAUSMAKSUT:	Konttorin osoitteella postisiirtotilille 30636-4
TILAUSHINTA:	mk 12,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa 15 kr.
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 150,— 1/2 » » 80,— 1/4 » » 50,— Kuva ilmoituksessa 20,— Kuolinilmoitukset 20,— Kiitos- ym. ilm. 10,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 BORÅS Puh. 033/101 850 Postisiirtotili n:o 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki Tehtaank. 5 E 43, 00140 Helsinki 14 Puh. 662 668 Postisiirtotili n:o 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: Opettaja Santeri Parkkisen maalaus Ropsun kirkosta, joka sijaitsi Pienen-Kurkun kylässä. Kirkko rakennettiin v. 1798 ja siinä oli 550 istumapaikkaa. Ropsun seurakuntalaisia on ihmetyttänyt, että tähänastisissa julkaisuissa Ropsun kirkosta on ollut väärä kuva. Tämän kuvan lähetti Antti Juvonen Örebrosta. Mainittakoon, että opettaja Santeri Parkkinen on maalannut useimmat Inkerin seurakuntien kirkot. Boråsin kesäjuhlassa näitä maalauksia oli näytteillä useita ja kuvia niistä julkaistiin samana kesänä lehdessämme.

Matti Vironmäki:

AIKA JA IKUISUUS

On kaksi sanaa, jotka vuoden vaihteessa ovat varmaan mielessämme enemmän kuin muulloin. Tarkoitan sanoja »aika» ja »iäisyys».

Aika — mitä se on? Tämä kysymys on usein tehty ja siihen myös vastattu Vastaukset eivät ole olleet aina läheskään oikeita. Ajan määritteleminen ei ole helppoa, vaikka kaikki elämme keskellä aikaa ja kuljemme »ajan virrassa».

Eräässä helsinkiläisessä lastentarhassa myös lapset olivat innostuneet pohtimaan, mitä on aika. Moni oli vaiti ja ymmällä. Mutta vihdoin eräs pikkupoika oli rohjennut selittää asiaa. Hän oli sanonut, että aika on sellainen kuin kello, että jos viisareista ottaa kiinni ja pysäyttää kellon, niin aikakin pysähtyy.

Lapselle, jonka mielestä aika ja kello ajan näyttäjänä ovat miltei sama asia, me hymähdämme. Aikaahan emme voi sillä tavalla pysähdyttää kuin kellomme. Aika rientää ja vuodet kuluvat, vaikkemme tahtoisikaan. Toisaalta emme voi yhtään nopeammaksi tehdä ajan kulumista, vaikka joskus joinakin vaikeina hetkinä haluaisimmekin, että aika kuluisi nopeammin.

Mutta vaikkei lastentarhalainen pikkumies osunutkaan aivan oikeaan ajan määrittelyssään, niin tavallaan hänen aikakäsityksensä oli oikea. Hän ajatteli, että niinkuin kellon tikitys voi loppua, niin aikakin voisi loppua. Tässä hän oli todella oikeassa.

Aikammehan myös kerran loppuu. Ei ole oikea sellainen käsitys, jota edustivat entisaikoina jopa viisaat filosofitkin, että aika olisi jotakin absoluuttista, erittäin varmaa, aina pysyvää ja ikuista. Aika ei ole ikuista, vaan se loppuu. On sanottu, että aika on suunta, johon kaikki tapahtuminen maailmassa etenee, kuten vesi virrassa. Virta loppuu mereen. Samoin käy ajalle. Se loppuu joskus. Näin opettaa meitä myöskin Pyhä Kirjamme. Siellä sanotaan selvästi, että on tuleva tilanne, jolloin aikaa ei ole enää (Ilm. 10: 6).

Mitä sitten seuraa?

Sitten alkaa ikuisuus. Millaista se on, sitä me, jotka elämme ajasta kaikessa riippuvaisina, emme voi käsittää. Me emme tajua ikuisuuden arvoitusta. Mutta käsitämme asiaa tai emme, se kuitenkin on. Aika loppuu ja alkaa ikuisuus.

Tästä puhuessaan tunnettu pohjoismaalainen totuudenetsijä, kirjailija-piispa Kristian Schjelderup on erässä yhteydessä lausunut sanat, jotka tulisi aina muistaa. Ne kuuluvat: »Kunpa emme koskaan unohtaisi, että vaikka elämmekin ajassa, emme silti kuulu aikaan, vaan me kuulumme iankaikkisuuteen. Siksi meidän on elettävä ajassa iankaikkisuutta varten».

Keskellä aikaa voimme myös olla osallisia iankaikkisesta elämästä. Miten se on mahdollista, sen tietänemme. Herramme on meitä opettanut sanoessaan: »Joka uskoo minuun, hän elää, vaikka olisi kuollut». Usko Jeesukseen Kristukseen merkitsee näin paljon. Se tekee osalliseksi iankaikkisuudesta meidät täällä nopeasti kuluvan ajan keskellä.

Teemme siis jälleen oikein, kun uskon ja toivon mielin aloitamme uuden vuoden taipaleen. Me emme tiedä tarkalleen, mitä alkanut vuosi tuo mukanaan. Mutta uskossa Herraan ja päivä kerrallaan kuljemme ajan virrassa kohti ikuisuuden valoisaa rantaa.

»Herra vuoden alkaneen
johtaa hyvään päätökseen.»

Prof. E. A. Jamalainen:

MAATALOUS PÄÄELINKEINO

Inkerin suomalainen väestö oli melkein sataprosenttisesti maanviljelijäkansaa. Nuorukaiset ja nuoret tytöt eivät menneet hakemaan työtä Pietarista yhtä vähän kuin muistakaan kaupungeista, vaikka varmaan työpaikkoja olisi ollut saatavissa. Tämä johtui siitä, ettei haluttu eikä rohjettukaan lähteä oman kansan ja kielen parista vieraisiin oloihin. Maa jaettiin isän kuoltua poikien kesken. Tämän vuoksi tilat jatkuvasti pienenivät ja pirstoutuivat liian vähäkokoisiksi. Esimerkiksi kotikylässäni Jamalaisissa, jossa oli kahdeksan taloa, neljässä Henriklän veljesten taloissa oli kussakin vain kolmisen hehtaaria maata.

Tämän ja viime vuosisadan vaihteessa oli Inkerissä maasta talonpoikien käytössä 28 %, suurmaanomistajien 53 %, kruunun hallussa 17 % ja muilla 2 %. Pellon osuus oli suurin Pietarhovin piirissä, 19 %, johon kotipaikkani kuului. Pääviljelykasveja olivat Inkerissä ruis, kaura, osittain ohra, pellava, kupukaali ja jonkin verran marjapensaat. Nurmet olivat pääasiallisesti luonnon niittyjä ja metsälaitumia. Kotieläimistä olivat lehmät tärkeimmät, joihin tulen tuonnempana. Lampaita oli melkein joka talossa niin, että sukat olivat kotoisesta villasta kudottuja. Tietysti kanoja ja sikoja myös pidettiin, useimmin vain kotitarpeiksi. Siellä missä oli metsiä harjoitettiin halkokauppaa ja rakennuspuiden myyntiä.

Kun tilat olivat pieniä, tuli pellot käyttää tehokkaasti hyväksi, ainakin kotipitäjässäni Hietämäellä (nimi lausuttiin aina näin, ei Hietamäellä). Nimensä mukaan olivat pellot Hietämäellä suureksi osaksi hiekkamaita, jotka soveltuivat hyvin perunan viljelyyn. Oli taloja, joiden pellot olivat melkein yksinomaan perunan kasvussa niin, että rehu hevosille ja karjalle tuli hankkia muualta. Myöskään vehnää ei viljelty itse, vaan ostettiin vehnänen valmiina kaupoista.

Kotiseutuni maisemat olivat alavia ja tasaisia. Jos ajoi maanteitse Pietarhovin suunnalta lännestä itään Pietarin kaupunkiin päin Rospeekan ja Savelojan kylien kautta Sunkuralle, jossa oli suuria kyliä, oli tien molemmilla puolilla silminkantamattomasti perunapeltoja. Keskikesällä, perunamaiden kukkiessa, tämä oli minusta kaunein näky Inkerissä. Peruna vaatii runsaan lannoituksen ja siihen käytettiin »kultaa». Talven aikana ajettiin hevosilla pelloille Pietarin makeista ihmislantaa. Tämä kasvatti hyvin perunan, mutta kova oli myös työ, sillä matkaa oli paikkakunnaltamme »linnaan», joksi Pietaria kutsuttiin, n. 25 kilometriä. Kotitilallani ei työn kalleuden vuoksi kannattanut käyttää pelloille luonnonlantaa, vaan turvauduttiin väkilannoitteisiin, joiden käytöstä isäni oli saanut oppia Kurkijoen maanviljelyskoulusta.

Perunasato myytiin Pietariin, jonne se kuljetettiin kymmenen hehdon kuormissa. Illalla seitsemän aikaan lähdettiin kotoa. Pääsin minäkin monet kerrat huvimatkailijana mukaan kuorman päälle roikkumaan. Hevosjono kasvoi mitä pitemmälle matka joutui, ja karavaani käsitti lopuksi satoja kuormia, jotka hitaasti yön pimeydessä lähenivät Pietarin miljoonakaupunkia ja sen tukkutoreja. Kauppa alkoi yöllä kolmen—neljän aikaan. Tori, jossa perunat myytiin, sijaitsi Fontanka-kanavan rannalla. Sen toisella puolella oli Pietarin hienoston yöklubi, muistaakseni nimeltä Letnii Buff. Klubiin tuli jatkuvasti yön aikana lisää frakkipukuisia herroja ja heidän vielä hienompipukuisia daamejaan korskuvilla hevosilla. Pietarissa oli tavallisten pika-ajurien lisäksi vuokrattavana juoksijahevosten vetämiä ajopelejä, joita ohjasivat pönäkät kuskit ja joiden maksut olivat moninkertaiset tavallisiin »isvossikoihin» verrattuna. Välimatka toiselle puolelle kanavaa ei ollut pitkä,

mutta ero oli suuri tämän huvittelevan pääkaupungin ja perunoita kauppaavien talonpoikien välillä, eikä viimeksi mainituille tullut mieleenkään osallistua tällaisiin huvituksiin. Myönnän kuitenkin myöhemmin tulleen ajatukseeni, että olisipa ollut somaa päästä kerran katsomaan mitä siellä yökapakassa oikein tehtiin.

Kaikkialla Inkerissä oli karjanhoito tärkeä elinkeino. Karjat eivät olleet suuria. tavallisimmin 2—3 lehmää taloa kohti. Kymmenen naudan karjat olivat harvinaisia. Maitomarkkinat olivat hyvät Pietarissa ja muissakin kaupungeissa sekä kesän aikana huvilayhdyskunnissa. Kesällä saatiin maitotuopista (1,2 litraa) kymmenen kopekkaa, joka oli korkea hinta. Maito menikin kokonaan kaupaksi, eikä sitä liiennyt voin valmistukseen. Vain pyhiksi kirnuttiin voita kotitarpeiksi. Rasvan tarve tyydytettiin »sievoilla» eli auringonkukkaöljyllä. Kerronpa tässä esimerkin, joka osoitti voin arvoa. Tyrössä asui isovanhempieni kodin lähellä Juhansedän perhe, jossa pojat olivat minun ikäisiäni. Heidän emonsa — Tyrössä kutsuttiin äitiä emoksi, Hietämäellä äidiksi — salli ottaa välipalaksi leipää vain rasvalla päällystettynä eikä voita saanut käyttää. Pojat kertoivat minulle salaisuutena, että he panivat kaapista leivän päälle pohjalle voita ja sen päälle rasvaa, sillä emo tarkasti eväät. Minusta tämä oli nerokas temppu, mutta en päässyt sitä koskaan kokeilemaan, kun mummolassa sai aina selvää voita leivälle.

Maito kuljetettiin joko kantaen tai hevosilla myyntipaikoille. Aamulla aikaiseen naiset mennä kipittivät pitkiä matkoja kaupunkeihin kantaen raskaita maitokannuja pellavakankaasta valmistetuissa pusseissa, jotka olivat kaksiosaisia, toinen osa rinnan, toinen selän puolella. Jostakin syystä näitä pusseja kutsuttiin »elämän salkuiksi». Monista taloista maito vietiin hevosella Pietariin pari kolme kertaa viikossa. Laakalan kylässä Raskin talossa oli iso karja, kymmenen lehmää. Tämän talon maito riitti Konradi-nimisen suklaatehtaan tarpeisiin, jonne maito vietiin joka päivä.

Poikki Hietamäen kulkee lännestä itään maisemaa hallitseva Salpausselän kaltainen harju. Sen pohjoispuolella maa on alavaa ja harjusta etelään alkaa laaja ylänkö. Edellä mainittu Laakalan kylä sijaitsi harjun etelänpuoleisella alueella. Maa on täällä kalkkipitoista, maaperä kalkkikalliota ja vesi hyvin syvällä niin, että kaivotkin täytyi kaivaa 10 sylen syvyisiksi. Näillä mailla menestyi pähkinäpensas ja sieltä löytyi kasviharvinaisuuksia, kuten esim. 8-arvoinen keuhkokatkero. Näillä seuduilla sijaitsi Krasnojeselo (nyk. Krassny), joka oli entiselle Suomen sotaväelle tuttu varuskuntakaupunki. Lähellä sitä olivat laajat sotaväen harjoituskentät, ja samalla ne olivat mainioita mansikkamaita, jonne meiltäkin, pitkän matkan päästä mentiin marjaan. Kotipitäjääni halkaisevan harjun päättyessä idän suunnalla kohoaa sokeritopan muotoinen, silloin metsää kasvava Äijänmäki (korkeus 168 m) ja siitä vielä itään päin näkyi Tuutarinmäki, jonka ylimmällä kohdalla sijaitsi Tuutarin seurakunnan jykevä kivikirkko. Seurakunnan kirkkoherrana toimi Jaakko Raski, jonka äiti oli isoisäni Joosepin sisar. Vierailimme usein Tuutarin pappilassa Sirkka-tädin vieraanvaraisessa kodissa, josta oli komea näköala Inkerin tasangoille.

Kauempana Pietarista, kotipitäjästäni länteen ja etelään mennessä ei perunan viljely enää kannattanut pitkien kuljetusmatkojen vuoksi. Karjanhoito oli täällä tärkeä ja metsät antoivat työtä. Suomenlahden rannoilla harjoitettiin kalastusta samoin kuin Laatokan rannoilla Pohjois-Inkerissä. Maasto on Pohjois-Inkerissä kumpuilevaa ja siellä on runsaasti järviä. Perunan viljelyä harjoitettiin paljon Kelton ja Toksovan pitäjissä.

Tilapäisenä tulolähteenä oli varsinkin vanhemmille ihmisille tattien keruu ja marjojen poimiminen, jotka tuotteet menivät hyvin kaupaksi. Laskiaisen aikana oltiin Pietarissa huviajeluttamassa ihmisiä paperikukilla ja pajuvitsoilla koristetuilla hevosilla ja reillä. Näitä kuskeja venäläiset kutsuvat nimellä »veikka».

Tärkeänä tulolähteenä olivat rautateiden varsilla kesähuvilat, joita talonpojilla oli vuokrattavana Pietarin asukkaille. Meilläkin oli Sameraisin kylässä lähellä Strelnan asemaa muutamia huviloita. Tällaisten yhdyskuntien elämä oli mukautunut kokonaan

Jatkuu s. 12

PAAVO SOVO
in memoriam

KAUNIITA AJATUKSIA

On olemassa neljä ominaisuutta, joihin kaikki hyvät teot pohjautuvat, — viisaus, rohkeus, myötätuntoisuus ja oikeudenmukaisuus.

* * *

Kavahda pahaa omaatuntoa, Sinä et vielä tiedä, kuinka ilkeä mato se on; se on sinua kalvava ja repivä koko elämäsi ajan.

* * *

Ole tyyni, uuttera, alistuvainen, suorita tunnollisesti vähäisetkin tehtäväsi. Taivas ja maa eivät pyydä sinulta enempää.

Onhan hiekkajyväkin kaunis ja tarkoituksellinen. Sehän on viesti ikuisuudesta.

* * *

Niin sanottu elämän vakavuus näyttää toisille merkitsevän vain nautintoaineitten ja loistoesineitten hankintaa.

* * *

Ajattele aina, kun puhut lähimmäisellesi, ettet sinä ole pääasia hänelle, vaan hän itse.

* * *

Hyve ei menetä arvoaan, vaikka maailma ei sitä tunnustaisikaan.

Eri tahoilta koonnut V. Raski

Ensimmäisenä adventtisunnuntaina, 2. 12. 1973, kauniin aurinkoisen pakkaspäivän pimetessä illaksi, sammui Lappeenrannan paikallissairaalassa erään kelpo inkeriläismiehen elämänliekki: Paavo Sovo nukahti ikuiseen uneen.

Hän oli syntynyt 15. 11. 1900 Lempaalan Kuivaisilla vauraaseen talonpoikaisperheeseen. Maanviljelyksen ja karjanhoidon ohella harjoitettiin talossa myös liiketoimintaa: oli puoti, oli tshainoi eli teetupa ja olipa pekkarnoikin eli leipomo. Maitotuotteita vietiin säännöllisesti Pietarin tunnetuimpaan kahvila-konditoriaan — Andrejeville, Nevskillä.

Käytyään kansakoulun ja Lempaalan 2-luokkaisen koulun (mikä oli tarkoitettu lähinnä vastaamaan oppikoulun kahta ensimmäistä luokkaa) Paavo valmistautui jatkamaan opiskeluaan Viipurin kauppakoulussa, mutta isän kuolema esti tämän suunnitelman toteutumisen. Hänen oli asetuttava äitinsä avuksi hoitamaan talon isännyyttä ja huolehtimaan liiketoimista. Ei kestänyt kuitenkaan paria vuotta kauempaa, kun keväällä 1919 Paavo katsoi ajan tulleen siirtyä rajan yli Suomeen.

Täällä hän joutui jo 1920-luvun alkupuolella hotellin portieriksi, mistä sitten tulikin hänelle elämänaikainen ura. Toimittuaan ensin kymmenkunta vuotta Viipurissa Turistihotelli Suomessa ja lyhyehkön ajan Kuopion Seurahuoneella hän muutti Lappeenrantaan hotelli Patriaan, missä palvelikin sitten suurimman osan miehuusajastaan ja jäi eläkkeelle v. 1965.

Hotellin portierin toimi on vaativa toimi. Siinä joutuu mies päivittäin moneen kertaan »punnituksi» sekä työnantajan että asiakkaiden taholta. Hän on aina ensimmäisenä vierasta vastaanottamassa ja viimeisenä tätä saattamassa ja hyvästelemässä. Hänen luonteestaan ja käytöksestään paljolti riippuu, millaisen vaikutelman vieras talosta saa — tuleeko mielellään toistekin vai onko saanut jo ensi kerrasta kyllikseen. Ystävällisellä, sopuisalla ja avuliaalla luonteellaan sekä vaatimattomalla, huomaavaisella ja tahdikkaalla käytöksellään Paavo Sovo oli onnistunut voittamaan ja kautta vuosikymmenien säilyttämään sekä työnantajiensa että asiakkaiden tyytyväisyyden ja arvonannon.

Henkistä tasoaan koetti Paavo Sovo jatkuvasti kohottaa ja heimomme rientoihin hän otti ahkerasti osaa aina kulloisenkin asuinpaikkakuntansa ja aikansa sallimassa määrin. Itse- ja iltaopiskelun avulla hän oli hankkinut melkoisen kielitaidon ja paljon tietoja useilta muilta aloilta. Hän seurasi valppaasti maailman menoa, kävi vielä seitsemänkymmentä-vuotiaana voimistelutunneilla, ulkoili, kalasteli, pelasi shakkia, luki kieliä jne. Ajankulun ongelmia ei hänellä ollut. Elämänmyönteinen, hillityn huumorin viljelijä ja ystävä Paavo oli mainio keskustelukumppani ja mies, jonka seurassa aika kului miellyttävästi ja rattoisasti.

Siunaustilaisuus oli 9. 12. 1973 Ristikankaan kappelissa.

Paavo Sovolla ei ollut enää ketään lähiomaisia Suomessa sen jälkeen kun vaimo ja tytär olivat jo vuosia sitten kuolleet. Mutta silti hän ei ollut yksinäinen. Lukuisa saattoväki, neljättäkymmentä kukkalaitetta ja useat adressit osoittivat, että hyvällä ihmisellä oli paljon hyviä ystäviä. Kaunein siunauspuhein saatteli pastori Erkki Lindroos vainajaa viimeiselle matkalle. Inkeriläisten Yhdistyksen ja Inkeriläisten Sivistyssäätiön puolesta laskettiin sini-puna-keltainen kukkavihko »Paavo Sovolle, pitkäaikaiselle jäsenelle ja heimonsa hyvälle edustajalle».

Hautaustoimituksen jälkeen pidetyssä muistotilaisuudessa pastori Lindroos vielä kertoili siitä miellyttävästä vaikutelmasta, minkä Paavo Sovo oli häneen aina tavattaessa jättänyt, ja näiden rivien kirjoittaja kuvaili puolivuosisataisen hyvän ystävänsä ja toverinsa elämäntaivalta ja luonteenominaisuuksia. Lopuksi Neuvostoliitosta hautajaisiin saapunut vainajan sisar kiitti herkin sanoin kaikkia läsnäolleita veljensä heiltä saamasta suuresta ystävällisyydestä ja huomaavaisuudesta sekä ilmaisi mielihyvänsä siitä, että hänelle oli suotu mahdollisuus olla saattamassa rakasta veljeään viimeiseen lepoon.

J. V.

KYYKKÄÄ HELSINGIN HORISONTISTA

— Pienen kyykkäryhmämme toiminta on menneenäkin kesänä (1973) ollut vilkasta. Keskuspaikkanamme on ollut edelleen Helsingin Seurasaaressa Karjalan Sivistysseuran kyykkäkerhon pelikentät. Alkuperäinen kesän kyykkäsuunnitelmamme piti lähes paikkansa. Poikkeuksen teki vain Gävlen juhannusjuhlat, jonne valitettavasti emme voineetkaan matkustaa. Gävlestä saimme kuitenkin terveiset kyykkäpalkintojen muodossa. Kiitos! Nämä palkinnot asetimme kilpailtaviksi 29. 9. 73 pelattuun karjalaiset—inkeriläiset väliseen otteluun, johon Väinö Pietari Kekki on lahjoittanut komean kiertopalkinnon. Ottelu päättyi inkeriläisten voittoon kahdella pisteellä.

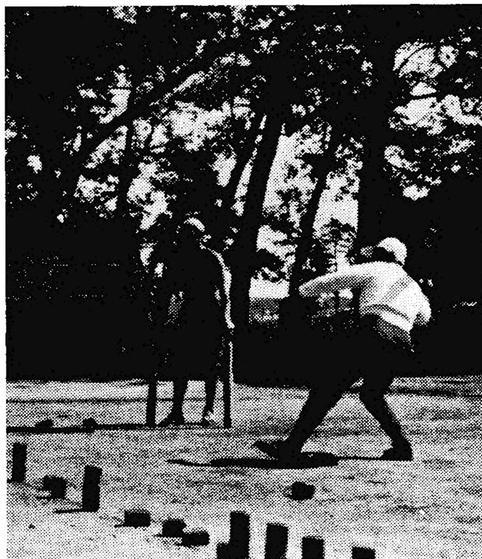
— 19. 6. 73 olimme mukana Karjalan Liiton kyykän joukkuepelin mestaruuskilpailuissa Kuopiossa B-sarjassa, jossa oli 31 joukkuetta. Lopullinen sijoituksemme oli 8:s sija.

— 8. 7. 73 Tampereen kesäjuhlillamme oli mukana viisi joukkuetta. Järjestys:

1. Turun inkeriläiset
2. Turun Uusi Karjalaseura
3. Helsingin inkeriläiset I
4. Karjalan siv.seura
5. Helsingin inkeriläiset II.

Naisten kyykässä Tampereella Helsingin naiskyykkääjät olivat hienokseltaan suosikkeja ennen ottelua, mutta hävisivät jälleen kerran niukasti turkulaisille kilpasisarilleen.

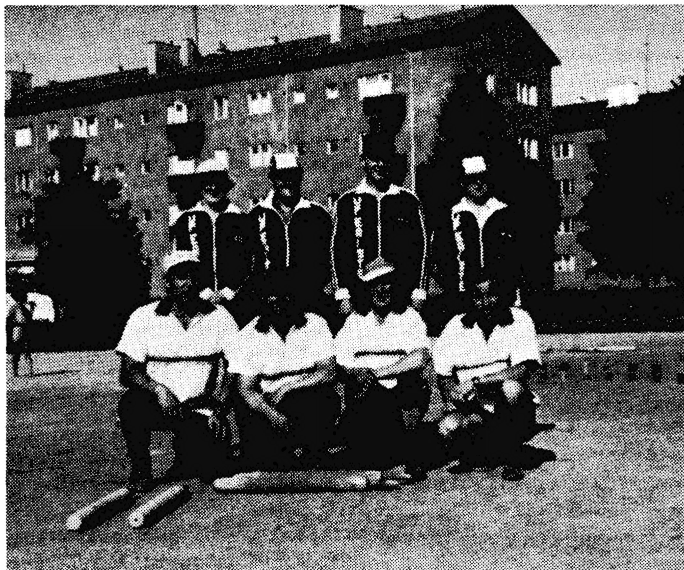
— 23. 9. 73 pelattiin Seurasaaren kunniasauvaturnee. Mukana oli yhdeksän joukkuetta. Sijoituksemme oli kolmas sija. Turnee oli kokonaisuudessaan alusta loppuun saakka jännittävä ja tasaväkinen. Lähes kaikilla joukkueilla niin voitot kuin tappiotkin menivät ristiin, eikä mikään

Suomen ja Ruotsin karjaiaiset suorittavat vuosittain kaksi suurta kyykkäotteiua keskenään. Heiiuntaina vieraiii Heisingin joukkue Boråsissa. Vastavieraiiu tapahtui Juhannuksena. Otteiu suoritettiin Seurasaaressa suuren juhiayieisön edessä. Kuvassa Pekka Simonen (oik.) ja Paavoia Boråsista harjoitteiemassa Seurasaaren kentäiiä.

joukkue saanut kaulaa toisiin nähden. Voittaneessa joukkueessa, Helsingin Suojärveläiset II, pelasi yhtenä kyykkäjäsenenä Yrjö Korkkinen.

— 9. 6. 73, Helluntaina, Jussi Toivokainen edusti karjalaista kyykkäjoukkuetta maaottelun merkeissä joukkueen vieraillessa Boråsissa ja otellessa Ruotsin kyykkäjoukkuetta vastaan. 23. 6. 73 vastaavaan otte-

Kuvamme Tampereen kesäjuhlilta 8. 7. 73. Turun ja Helsingin inkeriläiset joukkueet. Ed. vas. Toivo Halonen, Oskari Toivokainen, Jussi Toivokainen ja Toivo Näppl. Seisomassa vas. Aarne Kopponen, Paavo Kopponen, Ilo Siippanen ja Erno Telkkinen. Mainittakoon, että A. Kopponen, P. Kopponen ja E. Telkkinen ovat tämän vuoden joukkuepelin Suomen mestareita. Onneksi olkoon!

luun Helsingin Seurasaaressa pääsi Oskari Toivokainen. 19. 8. 73 Jyväskylässä kyykän henkilökohtaisissa SM-kilpailuissa Toivo Halonen sijoittui B-sarjassa 5:nneksi. Kilpailuohjelmamme kokonaisuudessaan on ollut laaja. Joukkoon mahtuu niin voittoja kuin tappioitakin. Pääasia on, että olemme saaneet pelata meillekin läheistä ja perinnerikasta kyykkää eli poppia ja tehdä tämä oikealla ja edustavalla tavalla. Onkin niin, että kyykässäkin aina juuri sillä hetkellä paras pelaaja tai joukkue voittaa, jolloin ylpeys ja nöyryys vuorottelevat todellisen kyykkähengen puitteissa vaikuttamatta juuri vaihtelevuutensa takia mitenkään muuten kuin innostavasti.

Kyykkäterveisin
O. Toivokainen

INGERMANLÄNDARE I FN-TJÄNST

Det är väl allmänt bekant att en konflikt råder f.n. mellan Israel och arabstaterna och att både finska och svenska FN-trupper är på plats i fredsbevarande syfte. I den svenska truppen ingår även en ingermanländsk yngling, Kalevi Makkonen från Svenljunga. Jag fick en telefonintervju med honom när han var hemma på permission över nyårshelgen. Han har sedan i höstas tjänstgjort som bilförare i kanalzonen, på den västra sidan. Arbetet består i att transportera befäl till och frå förhandlingar, att transportera mat och förnödenheter till den inringade 3:e egyptiska armén. Arbetet är inte helt riskfritt. Alltsomoftast utbryter skottväxling mellan egyptierna och israelerna.

— Ingen av arméerna beskjuter väl oss direkt, men om man råkar vara i vägen för skottväxlingen kan det bli ordentligt hett om öronen. Några gånger har jag träffat finska FN-soldater. Jag kan ju ännu så pass finska att jag kan samtala med dem. Vi har ju samma uppgifter här nere. Av de stridande parterna har jag kommit i kontakt med egyptiska soldater. Mot oss FN-soldater är de helt korrekta. Vid permissioner ordnas sight-seeing resor till Kairo och till pyramiderna. Då kommer vi även i kontakt med civilbefolkningen och den är översvallande vänlig emot oss.

— Jag muckade från min värnplikt i mars 1973. Sedan arbetade jag på mina föräldrars jordbruk i ett halvt år. Kanske var det äventyrslusten som fick mig att söka till FN-bataljonen. Jag har skrivit på ett kontrakt om 6 månader. Troligen blir det förlängning av det så småningom. Vi har 2,5 dagar ledigt per månad. Ofta samlar grabbarna ihop till längre sammanhängande ledighet. Själv kunde jag åka hem över nyår. Min normala arbetsdag består av körningar kl 7.30—11 och 14—17 men alltsomoftast sker ändringar i detta schema.

Armas Paakkonen

VIIME VUODEN AIKANA POISMENNEITÄ

Rouva Anna Rättö, s. 1905, kuoli 1. 6. 1973 Boråsissa. Häntä jäivät kaipaamaan lapset, lastenlapset, sisarukset ja muut sukulaiset ja ystävät. Siunaus tapahtui 15. 6. S. Sigfridin hautausmaan Ylösnousemuskappelissa.

———

Rouva Maria Telkkinen, s. Inkerissä 4. 10. 1894, kuoli Boråsissa 4. 5. 73. Kaipaamaan jäivät puoliso, lapset ja lapsenlapset, sisaret ja veljet perheineen sekä sukulaiset ja uskonystävät. Siunaus tapahtui 11. 5. S. Sigfridin Ylösnousemuskappelissa.

LAHJOITUKSIA INKERI-KOTIA VARTEN

Toivo Vehiläinen, Kinna .... 15:— kr
Anna Nykänen, Nässjö .... 10:— kr
A. Paakkonen, veroilmoitustalkoot 1973 .... 50:— kr

Rahakeräys Boråsin Inkerin Kerhon pikkujoulujuhlassa 9. 12. 1973 Inkeriläisten Viestin tukemiseksi 241:20 kr.

KERÄYSTULOS

Rahakeräys ISK:n talvijuhlien kansallisessa illassa 5. 1. 1974 Boråsissa Inkeriläisten Viestin tukemiseksi tuotti 578:10 kr.

LAHJOITUS

Inkeriläisten työn hyväksi on Antti Pettinen Kanadasta lahjoittanut ISK:lle 424 kr. Kiitos lahjoituksesta.

ISK:n rahastonhoitaja

NIEKKOJEN RUNSAUTTA

1. **Tsirulniekka** Tukanleikkaaja
2. **Tsainiekka** Teekannu
3. **Tsuguniekka** Valurautapata
4. **Tuzniekka** Astia jossa paahdetaan kahvia
5. **Träpisniekka** Räsyjen kerääjä
6. **Tvorniekka** Talonmies

7. **Urjatniekka** Poliisi
8. **Udarniekka** Ahkera työläinen
9. **Ugoljniekka** Vinkkeli

10. **Fokusniekka** Silmänkääntäjä
11. **Figurniekka** Sanoakseni: kiero mies

12. **Hudosniekka** Taidemaalari

13. **Ohhotniekka** Metsästäjä

14. **Kopniekka** Lurjus (asunnoton)
15. **Korotniekka** Tarhuri
16. **Koljosniekka** Pyörämestari
17. **Kolhosniekka** Yhteistalouden jäsen
18. **Kriiveniekka** Kymmenen kopekan raha
19. **Krisoniekka** Karviaismarja
20. **Kraadusniekka** Lämpömittari
21. **Kymmeniekka** Kylässä kokouksen ajaja

22. **Soittoniekka** Joka aina soittelee
23. **Saposniekka** Suutari
24. **Souhoosniekka** Valtion talouden jäsen
25. **Shorniekka** Satulamestari
26. **Skoljniekka** Koululainen
27. **Srelosniekka** Radanvaihtaja rautatiellä
28. **Spravniekka** Valtion virkamies
29. **Siitniekka** Vehnäleipä
30. **Sävelniekka** Säveltäjä

31. **Rospooniekka** Ryöväri
32. **Runoniekka** Runoilija
33. **Rutsjniekka** Käsivasara pajassa
34. **Ruljniekka** Ruplan raha

35. **Peesseljniekka** Venäläinen laulukirja
36. **Peretniekka** Esiliina
37. **Petjsniekka** Uunimestari
38. **Pumasniekka** Paperirahakukkaro
39. **Pudiljniekka** Herätyskello
40. **Pulisniekka** Mukulakivi
41. **Pulusniekka** Pullakauppias
42. **Puusniekka** Kotjvävy
43. **Poslaaniekka** Lähetti
44. **Posarniekka** Palokuntalainen
45. **Postooniekka** Seisaalleenkuivunut puu
46. **Polttiiniekka** Viidenkymmenen kopekan raha
47. **Pajalniekka** Juottokolvi
48. **Parisniekka** Hevoskauppias
49. **Plemäniekka** Siskon- taikka veljenpoika
50. **Paamjätniekka** Muistopatsas
51. **Prooposniekka** Korkkiavain
52. **Provodniekka** Saattaja

53. **Maaitniekka** Kellon heiluri
54. **Mossooniekka** Pahantekijä
55. **Miäsniekka** Teurastaja

56. **Natsjalniekka** Päällikkö, käskijä
57. **Nuusniekka** Pikkula, käymälä
58. **Nalisniekka** Kehykset ikkunan ympärillä

59. **Lovisniekka** Turhuudessa aikaansa viettävä

60. **Valasniekka** Kylä, Hatsinantakana
61. **Valjosniekka** Metsässä, maassakelpaamaton puu

A. Vainikka

Pyydämme lähettämään lehteemme tarkoitetut kirjoitukset ja ilmoitukset ennen 20. päivää, jotta ne ehtisivät seuraavan kuukauden lehteen.

MAATALOUS . . .

Sivulta 5

palvelemaan huvila-asukkaita. Keväällä perheet siirtyivät asumaan navettoihin antaessaan tilaa kesänviettäjille, ja lehmät siirrettiin tilapäisiin vajoihin. Huviloiden puistoja hoidettiin, hiekotettuja käytäviä tuli olla runsaasti ja niiden piti olla puhtaita rikkaruohoista. Huvila-asukkaille tehtiin monenlaisia muitakin palveluksia. Suomessa on nykyisin paljon kirjoitettu ja puhuttu kesän viettäjien sijoittamisesta talonpoikaistaloihin kesäksi joko täysihoidolla tai sitä ilman, josta koituisi maanviljelijöille kaivattuja lisätuloja. Kuitenkin, jos näissä tapauksissa joidenkin kyläkuntien elämä muodostuisi sellaiseksi kuin Inkerin huvilaseuduilla, joissa paikalliset asukkaat suorastaan joutuivat huvila-asukkaiden jalkoihin, ei tällaista mielestäni voisi pitää onnellisena elämänä talonpoikaiskylissä.

Tämän vuosisadan alkuvuosikymmenillä oli koneiden käyttö maataloudessa Inkerissä kuten Suomessakin vielä vähäistä. Maata viljeltiin aikaisempien sukupolvien perinteiden mukaisesti. Varhaisimpia muistojani on näky, kun eräänä heinäkuun aamuna kotipellolla seitsemän miestä perän jälkeen astellen niitti viikatteilla vankkaa heinäpeltoa. Työ oli aloitettu jo kello kolme aamulla. Myöhemmin isäni hankki yhdessä kolmen naapurin kanssa paikkakunnan ensimmäisen heinänniittokoneen, jonka toimintaa tultiin joukolla katsomaan, vanhempien miesten suhtautuessa epäillen koko vehkeeseen. Seuraavana vuonna meille hankittiin jo oma niittokone.

Viljan puinti tapahtui riihissä. Niissä oli kaksi osaa: itse riihi, jossa lyhteet kuivatettiin, ja kuomina jossa tapahtui puinti. Riihien lämpiäminen ja varstojen neli- ja kuusitahtinen kolke oli merkkinä syksyn lähenemisestä ja kesän riemujen loppumisesta. Kaura puitiin neljän hevosen vetämällä kiertopuintikoneella. Tällöin tarvittiin työhön runsaasti väkeä, 15—18 työntekijää, ja se suoritettiinkin talkoilla. Illalla kerääntyi talkootaloon runsaasti nuorisoa. Joukossa oli nuoria miehiä, joiden osaksi oli tullut mennä sotaväkeen. Kun Venäjällä oli runsaasti miehiä, tapahtui sotaväkeen otto arvalla. Ne joille arpa lankesi joutuivat suorittamaan asevelvollisuutta kolme vuotta, usein kauaksi kotoa, johonkin laajan Venäjän garnisonikaupunkiin. Isänikin joutui aikoinaan suorittamaan kolmen vuoden asepalveluksen Sarattovissa Volgan varrella. Ei ollut ihme, jos syksyisin Inkerin kylissä laulettiin:

> Tulloo syksy synkkeä
> ja Pyhämestin (Pyhäin miesten) aika.
> Ei ole tiän kylän pojill aikaa
> kyntää ommii maita.

Hietamäen talonpojat olivat ahkeria ja taitavia maanviljelijöitä. Sen sijaan he eivät olleet erikoisemmin päteviä käsitöissä. Niinpä kirvesmiehet olivat joko »suomenmaakkoisii» Suomesta tulleita rakennusmiehiä tai venäläisiä »plotniekkoja». Kun kotitalooni rakennettiin lisärakennus, johon tuli osuuskauppa, oli sitä tekemässä viisi venäläistä kirvesmiestä. Työn aikana sattui olemaan kuuden viikon paasto ennen Pääsiäistä, jolloin miehet kreikkalaiskatolisina söivät pelkkää sillisoppaa, jossa oli kaalinlehtiä. Naiset oikein säälivät, kun miehistä nuorin, vielä kasvuiässä oleva poika, joutui elämään näin heikolla ravinnolla. Kun paasto päättyi, ottivat miehet vahingon takaisin syöden, juoden sekä tanssien ja laulaen koko Pääsiäisyön.

Kyläsepät ja suutarit olivat paikkakuntalaisia. Erityinen ammattilainen oli paikkakunnalta toiselle kiertävä siansalvaja. Hän oli pienikokoinen, mustiin vaatteisiin pukeutunut ja mustalla nahkasalkulla varustettu mies, hänessä oli jotakin salaperäistä. Miesparka sai viettää yönsä ladoissa tai ulkorakennuksissa. Paimenet olivat sen sijaan suosittuja. He vierailivat talosta taloon, viipyen jokaisessa talossa niin monta päivää kuin tilalla oli lehmiä. Paimenelle tarjottiin hyvää ruokaa ja hän tietenkin majaili tuvassa. Savelojan paimenena kesäisin oli pitkät ajat Soikkolan pitäjästä kotoisin oleva mies. Paimenen varusteisiin kuului pitkä nahkaruoska ja tuohitorvi. Paimenen luritukset tuohitorvella, jonka ääni kantoi pitkiä matkoja, olivat hauskaa kuultavaa kesäisinä päivinä varhaisesta aamusta lähtien. Täällä Suomessa on Inkeristä kotoisin oleva Teppo Repo esiintynyt monet kerrat radiossa soitellen tuohitorvilla ja pajupilleillä, jotka hän oli itse valmistanut. Minullakin on Revon tekemä tuohitorvi kotonani.

Kuten aikaisemmin jo mainitsin, olivat tilat Inkerissä pieniä ja toimeentulo vaatimatonta. Vaikka maataloustuotteiden markkinat olivat hyvät, tavaran kuljetus hevosella oli aikaa viepää ja näin ollen kallista. Samoin lannan tuonti pelloille Pietarista. Silloin ei ollut käytettävänä kuorma-autoja, joilla pienen talon perunasato olisi voitu kuljettaa Pietariin muutamassa kuormassa. Heinän kuljetus niityiltä latoihin tapahtui nelipyöräisillä kärryillä. Kun matkat olivat monesti pitkiä, tuli heinäkuorma tehdä taidolla. Kuorma lastattiin korkeaksi ja heinä puristettiin kasaan vankalla kangella ja köysien avulla. Itse heinän korjuussa ei käytetty seipäitä, vaan tuotiin heinät usein niityiltä kotipihaan kasoihin, josta ne levitettiin ja käänneltiin haravoilla, yöksi ja sateen tullessa kerättiin heinät uudelleen kasoihin.

Yleisesti ottaen ei maanviljelijöiden toimeentulo Inkerissä sentään ollut heikkoa, sillä rahatuloja saatiin säännöllisesti vaikkakin niukasti. Edistystä tapahtui maataloudessa jatkuvasti. Osuustoiminta-aate levisi Suomesta. Venäjällä ei osuustoimintaa paljoa tunnettu. Jonkin verran maataloudellista neuvontaakin suoritettiin Inkerissä.

ARVONIMET

Tasavallan Presidentti on myöntänyt yliopettajan nimen ja arvon Tampereen paikallisosaston puheenjohtajalle, opettaja Eero Rautajoelle. — Lehtemme ja koko inkeriläinen heimoväki yhtyy onnitteluihin toivottaen yliopettaja Eero Rautajoelle jatkuvaa menestystä sekä työssä inkerinsuomalaisten hyväksi että myös kaikessa muussakin toiminnassa.

Laulettu varoitus

»Pie ei männä venäläisell',
tulloo veren rikko:
sattuu lapsi syntymää,
ni tehhää inkerikko...»

Näin lauloivat esiäitimme ennenmuinoin tyttöinä ollessaan. Näissä laulun sanoissa on yksinkertaisen kansallisen julistuksen uljuus. Pitäisikö täydentää kansallista vielä sellaisilla epiteeteillä kuin protestanttinen ja evankeelinen?

Laki oli tsaarivallan aikana nimittäin sellainen, että jos luterilainen ja ortodoksi avioituivat, niin lapset automaattisesti merkittiin ortodoksiseen kirkkoon kuuluviksi vanhemman sukupuolesta välittämättä, ts. kuului heistä ortodoksiseen kirkkoon kumpi tahansa, lapset tulivat sen jäseniksi lain voimalla.

Keskuudessamme oli jonkin verran Inkerin suomalaisia, jotka olivat uskonnoltaan ortodokseja. Heitä kutsuttiin inkerikoiksi. Hietamäellä oli Timolan kylä kokonaan inkerikkojen asuttama. Myöskin Pihilän kylässä oli kolme—neljä taloa inkerikkoja. Vaikkei kieli heitä meistä erottanut, teki sen uskonto ja heidän kanssaan oltiin varsin vähän tekemisissä. Onhan kautta aikain havaittu, että vanhoillisimmat, jääräpäisimmät raja-aitojen pystyttäjät perustavat käsityksensä uskonnollisiin käsityksiin ja näkemyksiin. /Tämä on havaittavissa parhaillaan Irlannin verisissä keskinäisissä riidoissa./

Tuo inkerikko-käsite todistaa yksinkertaisen kansannaisen vaistonvaraisesta varuillaan olosta, lähes itsetiedottomasta varovaisuudesta.

Mitä he tiesivät veren salaperäisestä rakenteesta, geeneistä ym. nykyaikaisen tieteen veritutkimuksista...!

Juuri tähän kansalliseen »veren puhtaana pitämiseen» pohjautui professori Nevanlinnan suorittama veritutkimus Inkerin siirtoväen keskuudessa aivan äskettäin. Tämä tutkimus osoitti kyseisissä tapauksissa veren »rikkomattomaksi». Kaikki kunnia esivanhemmille tästä veren voimasta!

Aapo Iho
26. II. 73

nuorten palsta

LAULU

I

Laulu on ihmisten ja lintujen
laulu on sinun ja minun
laulu on kaikkien yhteinen.

II

Laulu on ihmisten ja lintujen
laulu on ilo ja suru
laulu on rakkaus ja viha
laulu on kaikkien oma.

LAURA 11 v.

Testaa historian tietojasi

Merkitse rasti oikean vaihtoehdon kohdalle

1. Kolumbus »löysi» Amerikan
   - a) 1250 ☐
   - b) 1492 ☐
   - c) 1540 ☐

2. Ranskan suuri vallankumous puhkesi
   - a) 1776 ☐
   - b) 1789 ☐
   - c) 1830 ☐

3. Code Napoléon oli
   - a) lakikokoelma ☐
   - b) ihmisoikeuksien julistus ☐
   - c) vakuutusjärjestelmä ☐

4. Mannermaansulkemus tarkoitti Manner-Euroopan kauppayhteyksien katkaisemista
   - a) Latinalaiseen Amerikkaan ☐
   - b) Englantiin ☐
   - c) Venäjälle ☐

5. Käsite »vasemmisto» — »oikeisto» syntyi
   - a) Ranskan vallankumouksen aikana ☐
   - b) »hulluna vuonna» 1848 ☐
   - c) teollistumisen alkuvaiheissa ☐

6. Käsite »merkantilismi» kuuluu
   - a) talouspolitiikkaan ☐
   - b) filosofiaan ☐
   - c) kirjallisuuteen ☐

7. Brasilia itsenäistyi v. 1822 ja irtautui siten
   - a) Espanjasta ☐
   - b) Ranskasta ☐
   - c) Portugalista ☐

8. Teollistuminen alkoi
   - a) Yhdysvalloista ☐
   - b) Saksasta ☐
   - c) Englannista ☐

Oikeat vastaukset: 1. b), 2. b), 3. a), 4. b), 5. a). 6. a), 7. c), 8. c).

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Tammikuun tilaisuus ja VUOSIKOKOUS on 27. 1. klo 14, helmikuun tilaisuus 24. 2. ja maaliskuun 24. 3. klo 14. Vanha tuttu paikka Agricolan seurakuntakoti. Tervetuloa!

Johtokunta

TURUN PAIKALLISOSASTO

Inkeriläisten Yhdistyksen Turun paikallisosaston vuosikokous pidetään 10. 2. 1974 klo 14 Karjalaisten talossa Itäpellontie 2. Käsitellään sääntömääräiset asiat. Tarjoilua. Kaikki sydämellisesti tervetulleita.

Johtokunta

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Tampereen paikallisosaston kokoukset kevätkaudella pidetään Kalevan kirkon huoneessa n:o 109 seuraavasti:

Helmikuun	10 pnä	klo 14
Maaliskuun	10 pnä	»
Huhtikuun	7 pnä	»
Toukokuun	5 pnä	»

Johtokunta kokoontuu 3. 2. Kaipaisella.

Pyydämme lähettämään lehteemme tarkoitetut kirjoitukset ja ilmoitukset ennen 20. päivää, jotta ne ehtisivät seuraavan kuukauden lehteen.

ARVOISA TILAAJAMME

— Muista uudistaa tilauksesi heti
— Joulukuun numeron mukana oli postisiirtokortti
— Muista että Viestin hinta on nyt

SUOMESSA 12 MK
RUOTSISSA 15 KR

— Käytä postisiirtotiliä n:o 30636-4
— Älä lähetä rahaa kirjekuoressa
— Jos olet maksanut Viestistä -74 vähemmän kuin 12 mk, lähetä lisämaksu samalle postisiirtotilille
— Voit tilata lehtemme myös asiamiehiltä sekä lehtitoimistoista ja postitoimipaikoista

Muista merkitä nimesi ja osoitteesi kaikkiin rahalähetyksiin. Mainitse myös, onko kysymyksessä tilaus, avustus vai muu maksu.

Postisiirtotilimme on 30636-4 Aurorankatu 7 A 1 00100 HELSINKI 10

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.
Inkerin suomalaisten historia 50,—

Saini Laurikkala
Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta 14,—

Aapo Iho
Hietajyvä, valitut runot 10,—

Helli Suominen
Mooses Putron elämäkerta 3,50

A. Metiäinen
Inkerin Ev.Lut. kirkon 350 v. muistojulkaisu 20,—

Äänilevyjä

Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym. 7,50
Lauri Santtu
Murrejuttuja 7,50

Inkerin seinäkarttoja 2,50
Inkerin vaakunoita 6,—
Inkerin lippuja 4,—
Inkerin postimerkkejä sarja 20,—
Adresseja 7,—
Inkeriläisten Viesti vuodeksi 1974 ollsi syytä tilata. Hinta 12,—.

Hinnat kruunuissa vallitsevan kurssin mukaan.

Pääasiamiehet:

Ruotsissa Armas Paakkonen
Suomessa Hannu Vironmäki
osoitteet sivulla 2.

---

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
c/o A. TUOHIMÄKI
SALLATUNTURINTIE 2 C 26
00970 HELSINKI 97
puh. 323 628

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOITE VIIMEKSI SAAMASTANNE INKERILÄISTEN VIESTISTÄ KIRJOITTAKAA ALLE UUSI OSOITTEENNE JA POSTITTAKAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

Vammala 1974. Vammalan Kirjapaino Oy

inkeriläisten viesti

numero 2 helmikuu 1974

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Majavatie 11 D 44, 00800 Helsinki 80 Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 631 285 Toimitussihteeri: Pirkko Huurto, puh. 783 391
KONTTORI:	Aurorankatu 7 A 1, 00100 Helsinki 10
OSOITE- JA TILAUS-ASIAT:	Anneli Tuohimäki Sallatunturintie 2 C 26 00970 Helsinki 97 Puh. 323 628
TILAUSMAKSUT:	Konttorin osoitteella postisiirtotilille 30636-4
TILAUSHINTA:	mk 12,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa 15 kr.
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 150,— 1/2 » » 80,— 1/4 » » 50,— Kuva ilmoituksessa 20,— Kuolinilmoitukset 20,— Kiitos- ym. ilm. 10,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 BORÅS Puh. 033/101 850 Postisiirtotili n:o 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki Tehtaank. 5 E 43, 00140 Helsinki 14 Puh. 662 668 Postisiirtotili n:o 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: Taiteilija Lauri Santun piirros 7.3.74 90 vuotta täyttävästä Matti Virolaisesta.

Aino Pönniö:

Vuodet vierivät, muistot jäävät

Uusi vuosi on taas hyvällä alulla. Pimeys ulkona yhä vain jatkuu. Emme ole saaneet aurinkoisia päiviä. Näin ollen monet ikävät tapahtumatkin palautuvat mieleen. Muistan useita sellaisia tapahtuneen juuri tammikuussa. Oli lauantaipäivä. Joukko pienempiä lapsia oli laskettelemassa mäkeä läheisessä pikkumäessä. Isommat vielä sisällä suorittivat heille määrättyjä tehtäviä. Saunanlämmittäjä kantoi vettä järven avannosta saunaan. Avannolle oli myös mennyt 10 vuotias poika. Lieneekö kurkottanut vesiämpäriä avannosta vai mitä kun putosi avantoon. Lämmittäjä auttoi ylös. Riisui märät vaatteet ja jätti sitten pojan saunanlauteille lämmittelemään.

Saunan uunissa oli vielä hehkuvat hiilet ja paljon häkää. Mitä lienee vilkas Vilho kurkistanut saunan sisälle ja näki siellä Einon pökertyneenä. Kiireesti hän juoksi sisälle, huusi ovella: »Minä en saanut Einoa pois saunanlauteilta.» Sanaakaan sanomatta juoksin saunaan, sieppasin pojan syliini, potkaisin saunan oven kiinni ettei eteiseen päässyt häkää. Eteisen ovi olikin jo jäänyt auki. Tekohengityksen antaminen alkoi. Kesti jonkun aikaa ennenkuin poika virkosi. Kannettiin sisälle jossa voi jo antaa lääkettä. Onnellisesti selvisi, vaikka minä pelosta vieläkin vapisin.

— Oli sitten maanantai. Koululaiset lähtivät, pienemmät jäivät vielä sisälle. Jonkun ajan kuluttua huomasin ikkunasta yhden pojista juoksevan kotia. Riensin ovelle vastaan kysymään mikä on hätänä? »Arvi katkaisi jalkansa kun laski suksilla kuoppaan», »mutta eihän Arvilla ollut suksiakaan kouluun lähtiessä», sanoin. »Kylänpojat antoivat. Sanoivat uskallatkos laskea tuosta ja Arvi uskalsi». Sain naapurista laiskan hevosen minkä kiireessä valjastin. Lähdin ajamaan koululle ja sieltä kirkonkylään jonne oli 13 km matkaa. Jalka oli ehkä jo vähän turvonnut, mutta lääkäri veti paikoilleen, ja laittoi kipsiin.

Kolmas tapaus. Oli tammikuun paukkuva pakkanen. Tein tavallisen iltamyöhäisen tarkastuksen. Talossa oli hiljaista. Kaikki nukkuivat. Ihmettelin: mistä tulee savua ruokasaliin. Herätin keittäjän mukaani katsomaan. Tämä sanoi heti: »Ne puut ovat leivinuunissa alakerrassa ruvenneet savuamaan, kun panin ne uuniin kuivumaan aamuksi valmiiksi».

Kiiruhdin alakertaan. Leivintupa oli sakean savun vallassa. Kyyryssä menin uunin luo, riuhtaisin pellit auki, samassa leimahtivat puut ilmiliekkiin ja paloivat loppuun. — Jäin miettimään, mitä olisi tapahtunut aamuun mennessä.

Eräässä toisessa kodissa. Tammikuussa oli opettajan nimipäivä. Lapset pyy-

Maisteri Helli Suominen poissa

Fil.maist. Helli Katri Suominen kuoli pitkän sairauden jälkeen 11. 1. Helsingissä. Hän syntyi Pietarissa 23. 2. 1898, tuli ylioppilaaksi Helsingin tyttökoulusta v. 1917 ja fil.kandidaatiksi -1925 sekä maisteriksi 1933. Kansakoulunopettajaksi hän valmistui 1931.

Helli Suominen oli vuosina 1919—22 Raittiuden Ystävien opintosihteerinä ja Kylväjän toimittajana. Perustava merkitys oli hänen toiminnallaan Suom. luentotoimikunnan ja valistusjärjestöjen opintotoimikunnan sihteerinä 1922—42, jolloin opintokerhotoiminta levisi kautta maan. Helsingin veroviraston arkistonhoitajana Helli Suominen toimi vuodesta 1942 ja siirtyi eläkkeelle 1964.

Helli Suominen hoiti monia luottamustehtäviä. Hän oli Suomen Opiskelevan nuorison raittiusliiton keskushallituksen ja työvaliokunnan jäsenenä, Suomen Akateemisen

---

sivät illalla herättämään heidät aamulla puoli kuudelta ylös, he menisivät opettajalle laulamaan. Sanoin ettei opettajaa saa niin aikaisin mennä herättämään. »Niin, mutta kun kylän lapset menevät ja tahtovat meidätkin.» »Kyllä opettaja herää, kun me oikein kovasti ikkunan alla lauletaan, sanoi pikkuinen Elina. Lupasin vain isommat herättää.

Nousin puoli kuudelta. Käytävässä ja ruokasalissa oli savua. Menin isompien poikien huoneeseen, nouskaapa nyt ylös, kello on puoli kuusi. Tulkaa sitten katsomaan mikä savuaa. »Ai se jauhopytty palaa», sanoi Paavo. Juoksi keittiöön, sieppasi pytyn syliinsä, vei eteisen penkille ja aukaisi ulko-oven auki. Tuuli puhalti pytyn ja jauhot liekkiin, penkkikin tuli mustaksi. Keittäjä oli illalla käskenyt Paavon tuomaan jauhot lämpiämään. Uuni oli päivällä lämmitetty ja hiilet vedetty uunin eteen syvennykjoutui vielä palavien koivuhiilten yläpuolelle. Pitkän yön aikana oli pytynpohja ja jauhot hiiltyneet niin että vain ylävanne piti pytyn koossa. Jos me olisimme nukkuneet puoleen 7:ään kuten tavallisesti, olisi pytystä jo pudonnut palavat jauhot ja hiiltyneet laudat halkolaatikkoon mikä oli uunin vieressä. Halkolaatikossa oli tuohia ja paperia. Pian olisi koko talo ollut tulessa.

Kuinka olisi käynyt 36 nukkuvan lapsen ja kahden aikuisen?

Sopii siis olla varovainen. Tämänkin vuoden aikana voi monenlaista tapahtua. Hyvää vuoden jatkoa!

Arkistonhoitaja, Fil.maist.

Helli Katri Suominen

* 23. 02. 1898 † 11. 01. 1974

Rakasta siskoamme kaivaten

Taimi, Saima, Yrjö, Eero, Arvo
perheineen

On onnen kyynelessä
jo auvo taivahan,
kun päivän päättyessä
ja matkan maailman
tyynesti pääsen kerran
lepohon uinahtain.
On silloin luona Herran
sunnuntai suvi vain.

---

raittiusliiton johtokunnan puheenjohtajana, Kunnallisvirkamiesliiton valtuuston ja Kunnallisvirkamies-lehden toimitusneuvoston jäsenenä. Hän kirjoitti (Onni Tolvasen kanssa) Opintokerhotyön oppaan ja toistakymmentä aikuisopiskelua käsittelevää kirjasta. Lisäksi on julkaistu hänen kirjoituksiaan kansanrunouden ja näytelmäkirjallisuuden alalta sekä hänen kirjoittamansa inkeriläisen säveltäjän Mooses Putron elämäkerta Inkeriläisten Sivistyssäätiön kustantamana. Helli Suominen harrasti näytelmäkerhon ohjausta ja kourolaulua kuuluen Suomen Lauluun.

Helli Suomisen varhaisempiin harrastuksiin kuului näytelmäkerhon ohjaus, mm. Molier'in ja Shakespear'in parin näytelmän suomalainen kantaesitys tapahtui hänen toimestaan. Kuorolaulu kuului myös Helli Suomisen harrastuksiin ja hän oli mm. Suomen Laulun ja Vox Urbanan perustajajäseniä.

Inkerin Ystävien sihteerinä hän toimi jonkin aikaa 20-luvulla ja vv. 60—61 hän ohjasi yhdistyksemme opintokerhoa. Hän on esitelmöinyt kesäjuhlillamme ja laajan kirjallisen toimintansa ohessa muistanut myös meidän lehteämme. Pietarin suomalaisten toimikunnassa hän on niin ikään ollut aktiivisesti mukana.

Maisteri Helli Suomisen ruumiinsiunaus tapahtui Krematorion kappelissa 30. 1. 1974. Siunauksen toimitti kirkkoherra Matti Vironmäki. Omaiset, ystävät ja lukuisat järjestöt toivat viimeisen tervehdyksensä kunnioitettavan elämäntyön tehneelle vainajalle. Helli Suomisen veljet esittivät tilaisuudessa harrasta musiikkiohjelmaa.

Petroskois sukuloimas

Nyt mie otin tähän pöyvvällein paperii, tshernilitsan ja kastoin peron tshernilaa ja aloin teil oikein kiruttaa mein omal Inkerin murtel.

Mie kysyin ennen juhannusta Petroskoin matkaa matkatoimistost ja sielt miul sanottii, jot kaik paikat on jo varattu. A hyö otti ylös miun nimmein, jos joku peruttais, niin mie piäsisin mukkaa. Ja mie piäsin. Mie uattelin, jot mie lähen matkal ja kirutan seukkoloillein, et tulloot vastaa ja mie lähen tätilöitäin katsomaa. Hyö ovat jo niin vanhoi, Sohv-tättiin 77 v. ja Katrintättiin 79 v. Sohv-tätil on suonikohjut ja ne vuotaa verta ja hiä ei piäst meitä katsomaa, ko myö ukon kans käytii Inkeris v. 1968. Mie sit pakkasin tshumadanan omil vuatteil ja podarkoil, se tul niin täytee, jot miun pit pitshouhkal laittaa rutskist kiin, ni mie havaitsin, jot miul ol iänt kambinee stuolil ja tuhvelit tuaksein sillal. Miun täyty uuvvestaa avata pitshouhkan piät auk ja tunkee viel tuhvelit sekä kambinee sinne. Mie aloin jo koota tshumadannaa ain mitä muistu mielee kahen viikon aikaan, niin koitti sit lauvantakpäivä 1. 9., mie panin piällein potrat parit, siin ol ruohonpäistä, bruunii, purdavoista, malinavoista, lilavoista ja se ol oikein sellanen tuhhasenkirjava. Piällein mie laitoin kesäpaljton, sarfan kaulaa, liäpän piähän ja pertshatkat kättee, niin olin valmis jo lähtee. Pidin jo oven rutshkast kiin, ni muistin viel yhen asjan ja mie otin tupuretkan allein ja katsoin peilist, ettei vua paljoo kinnerkoukut, näkyis, sil se olis ihan sopimatonta. Pojan terppenja silloin loppu ja hiä huus porstuvast, jot tule jo. Mie mänin hänen rinnallee istumaa ja hiä toi miun omal mattorallaa yhentoist pikalinjaa. Niin mie olin matkal tyttärellein ja vävyllein Martinluaksoo. Heil on oma kvarttiira siel, siin on kaks komnattaa, kuhnj, pesutupa ja porstua. Tyttärein on Zottavodan, a vävvyin on prikkassikka. Hyö olliit molemmat minnuu vastas ja miul ol heil merssis tarttuloi, porkkanoi, svekloi, sipuljoi, par akurtsii ja matshikkasarenjaa. Mie olin heil sit sen yön ja hyö suatto miun sit massintiebloshatkal. Sofera ol mattoransa luon ja toisetkii alko tulla ja mie mänin kans sissää ja katsoin tuntiloi, se näytti puolta yheksää suntakuamuu 2. 9. Sofera pan käyntii mattoran ja myö lähettii koht Leningrattii. Kymin motellis kuka söi, kuka joi kahvit ja seuraava pysäys ol Vualmuan tullis. Mein pit uotella vuoroammo 3 tuntii ja tsetvertti. Tullis ol monen muan mattoraa. Tarkastus käi äkkii, toisii tshumadannoi ei edes avattu ja kukkaa ei joutunt yhtää markkaa maksamaa. Sofera istu tuas paikallee ja matka jatku. Niin myö tultii Viipurii ostoksil ja muil tarpeil. Sit myö tuas lähettii matkan tekkoo. Myö olimmo matkataulust myöhäs ja ko tultii hotelli Leningradskajan ettee, ni minnuu ol vastas Sohvi-seukkoin ja Mar-tätin Anni, hiä ol isän seukko ja mie olen hänen kans kirjeenvaihoos. Hyö ovat Suaprun kyläst, mist mie uon kotoisin. Mie kysyin petroskoilaisii ja Anni innostu kovast ja kimitti niin kovvaa, et hyö on petturloi, hyö on petturloi, lupasiit tulla sinnuu vastaa, eivätkä tulleet. Hyö tahto minnuu sil kompee Suapruu, mut mie sanoin Annil, jot älä niin kovvaa huuvva, en mie kuurne uo. Tultii sit kaik hotellii ja meitä juaettii komnattoihen, mie jouvvuin kahen nuoren tytön kans sammaa. Mie uattelin, jot mie en lähe Suapruu, et heil on joku este tult. Mie sanoin Annil, jot mänkää katsomaa hotelli Oktjabrskoist, most uotteloot siel. Matkatoimistost eivät tietäneet kumpaa meitä viijjää. Hyö käivät katsomas siel ja tulliit tuas takaisin, ei olleet siel, hyö tuas alko tahtomaa minnuu vua Suapruu.

Mie sanoin heil, jot mie tulin täl matkal sitä vart, jot mie niän Sohv- ja Katrin-tättiin Petroskoist päin elävin silmin, a työ uotto viel nuorempii, voitte uotella vuoroanno. Myö käimmö ukon kans heil v. -68. Mie annoin heil podarkat ja hyö miul. Luajimmo kuulumissii vähän aikaa ja hein

täyty joutuu viimeisel poestul ja se läks kakstoist tuntii yöl. Mie lupasin seuraavan iltapäivän ottaa taksin ja tulla Suapruu, jos ei Petroskoist päin ilmesty kettää. Hyö ol käyneet kysymäs Oktjabrskoist, heil sanottii, ettei heil tule suomalaisii ja heitä neuvottii häikkii hotelli Leningrattii, se on toin hotelli kokonaan. Hyö uottel minnuu sen pihas ves-sattees Hilja-, Saima- ja Katri-seukkoin. Heil tul siel viel pikku kommellus, hyö läks ylittää kattuu ja militsa huomas ja vinkkas etusormellaa, a Katri-seukkoin on vilkkain heist ja hiä sano, jot tuol onkii tuttu militsa. Niin marssi kolme ämmää militsan luo, po rubljy, sano militsa ja kirutti jokaisel ruplan strafin viäräst paikast kaun ylityksest. Katri-seukkoin motkotti, ko hyö piäs militsast erroo, jot hiä ois suant ruplal suuren arpussin. A toist lohdutti, et ollaa mielissämmö, ettei jouvvuttu militsa-asemal. Myöhä ol ja militsa käsk heitä pois ves-satteest. Oisko hyö uotelleet minnuu viel tänä päivänkii. Hyö läks siint sit Inkerinmual Korpkyllää, Katri-seukkoin kottii yöks. Hänen tyttärensä vinoil, jot kruppavodal olis tarvint antaa po tri rubla. Seuraavan uamun hyö tuas matkust minnuu etsimää hotelli Leningradist ja heil sanottii, jot ei heil ole suomalaisii. Ol onneks toin virkailija, joka huomas kyssyy telefoonal hotelli Leningradskajast ja sielt »petturit» sit miun löys puolen päivän aikaan. Hilja- ja Saima-seukkoin läks hakemaa piletlöi, a mie jäin Katri-seukkoin kans luatimaa kuulumissii. Poestu läks 21.30. Katri-seukkoin läks kotihee Inkerii. Vagonast sai vuokrata puhtaat hurstit, atjalan, tyynynpiällisen ja pyyhkeen. Myö levitimmö alusen, a tshumadanat, paltot, retikkulit ja tuhvelit laitoimmo sellaisee laatikkoo, jost läks kans auk ja siitä tul sit vuuvve. Ylös sai myös vuoteen, ko aukais saranoist. Ol pimjä ja myö muattii. Mie heräsin jo ennen 5:tä. Vedin sanaveskan syjrää ja aloin katsella maisemii, kyllii ja stanzoi. Ne ol ihan suomalaisii nimmii ja miun mielehein ei iänt ko Latva. Tämä ol myös venäläisin kirjaimin. Yks mummo kysy miult tuntiloi vennäiks, sanoin jot on viittä vailla viis. Hiä luatj, jot on matkal tyttärellee, mist tul, mie luain hänel, jot mie uon Suomest ja mänen vieraihen Petroskoihen. Uattelin, voip olla inkerläinen ja kysyin, a hia ol venakko ja poistu seuraaval stomzal. Sit heräs yks ja toin peseytymää. Ylitettii Syvärin jok ja koht alko näkkyy Ääninen ja tultii Petroskoihin. Sielt ol sit Tshalnaan noin 20 km ja myö ei suatu taksii, ajettii sit linja-autol. Tättiin ol jo ikkunas uottamas, Hilja-seukkoin sano, et tuo on hänen mökki, äiti on ikkunas, mie vilkutin hänel jo tielt. Tättiin tul rappujen ovel jo vastaa kippeil jaloillaa ja siin myö halattii ja itkettii, ol kulunt jo yli 30 vuotta, kun toisemme nähtii. Hilja-seukkoin laitto meil ruuan ja kohvit pöytää. Saima-seukkoin ja Katrintättiin tulliit koht Petroskoist ja heitä syötettii myös. Mie otin heist sit kuuvvii. Meil ol kovast luatimist ja hyö nauro miul, jot hyö ei ole suaneet Suomest mukahee muuta, ko tarttuloist tul perunoi ja mattorast auto. Niä Suomen ihmiset ko puhhuu, ni siin ei tapahu mittää. Myö ko puhuimmo omil paikoil, ni siin sammu jo kynttelit, karassilamput ja fanaritkii. Antti-seukkoin tul sit opettamast ja hak meitä heil. Hänel on suuremp talo joen varrel ja siel tuas ol pöytä täynnä ruokaa ja herkkuloi. Mie otin sielkii kuuvvii heist, Sohv-tättiin jäi sit pojallee, ko hänel on jalat kipjät, a myö lähettii muantiel ja siin olkii taksi ja ajoimmo Petroskoihen Saima-seukkoin kottii. Hiä assuu äidinsä kans kerrostalos, neljännes kerrokses. Meitä siel tuas uottelit toin Antti-seukkoin, Saima-seukkoin vel. Hiä ol siel naisen kans ja mie luulin, jot hiä on naisinee. Kukkaa miult ei kysynt, et tunnetko hänet, a mie en hänt näht yli 30 vuotee ja hiä ol mahottomast lihont ja vanhempkii ol, ni mie uattelin, jot kyl Antti-seukkoin nai-

jatkuu sivulla 12

Matti Virolainen 90 vuotta

Kunnioitettavat 90 vuotta täyttää Kauvatsalla 7. 3. 1974 Matti Virolainen, lehtemme lukijoille tuttu Matti-setä. Matti Virolainen syntyi Miikkulaisten Alakylän Vironmäellä, jossa hän vireänä inkeriläisenä nuorukaisena osallistui monipuolisesti kylänsä ja seukuntansa rientoihin, mm. innokas kuoromies hän oli jo tuolloin. Samoin hän avusti jo tuona aikana inkeriläisten lehtiä, kuten Neva-lehteä. Tultuaan Suomeen v. 1919 hän toimi Raudussa merkittävällä tavalla Inkeriläisten toimikunnan tehtävissä, vastaten mm. elintarvikkeiden jakelusta. Asuttuaan Kannaksella useissa pitäjissä, mm. Sakkolassa ja Hiitolassa sekä Metsäpirtissä hän asettui vuonna 1925 Ensoon, jossa hän oli Enso-Gutzeitin palveluksessa eläkkeelle siirtymiseensä, vuoteen 1949 saakka. Ensosta hän joutui kaksi kertaa evakkoon, Kotkaan ja Tainionkoskelle, missä hän koko ajan oli Enso-Gutzeitin palveluksessa.

Enson aikanaan Matti Virolainen toimi monin tavoin inkeriläisten yhdistyksessä, oli innokas ja menestyksekäs jäsentenhankkija sekä kuului laulukuoroon. Matti Virolaisen innoittavasta vaikutuksesta johtui, että Ensossa inkeriläisten toiminta pysyi vireänä. Paikkakuntalaisia, mm. Enso-Gutzeitin johtohenkilöt, hän sai tukemaan inkeriläisten harrastuksia. Hän kuului raittiusseuraan, järjesti uskonnollisia tilaisuuksia ja kirjoitteli edelleen lehtiin.

Kauvatsalta käsin Matti Virolainen on eläkevuosinaan jaksanut käydä miltei poikkeuksetta kaikissa inkeriläisten kesäjuhlissa ja yhdistyksemme vuosikokouksissa ynnä muissa tilaisuuksissa, joissa hän on aina ollut odotettu ja mieluisa vieras sekä kaikkia sytyttävä puhuja. Mieleen on jäänyt hänen vaikuttava puheensa Inkeriläisten 50-vuotisjuhlilla Helsingissä, osa puheesta on tallessa ääninauhallakin. — Myös moniin

Jatkuu sivulla 12

Annikki Mansikka 80 vuotta

Maaliskuun 9 päivänä täyttää Kouvolassa 80 vuotta rouva Annikki Mansikka o.s. Luukkonen.

Hän on Kannaksen tyttäriä. Jo nuorena hän muutti Viipuriin, missä suoritti koulunkäyntinsä ja toimi sen jälkeen kirjanpitäjänä tukkuliikkeessä. Vuonna 1929 hän siirtyi Valtion pakolaisavustuskeskuksen eli »Apukeskuksen» palvelukseen kanslistiksi ja seuraavana vuonna rahastonhoitajaksi. Vuonna 1949 hänestä tuli kanslianhoitaja, mitä virkaa hoiti v. 1959 tapahtuneeseen viraston lopettamiseen ja samalla eläkkeelle siirtymiseensä asti.

Näiden äärimmäisen suppeiden ulkonaisten puitteiden sisälle mahtuu sangen rikas elämä ja toiminnantäyteinen työpäivä, m.m. kolme vuosikymmentä uutteraa ja antaumuksellista työtä pakolaishuollon hyväksi. Suuri on niiden inkeriläisten, samoin kuin muidenkin, pakolaisten luku, joiden puutteeseen ja hätään Annikki Mansikka on saanut lievitystä välittää ja monet ovat ne pakolaisnuoret, joita hän on joutunut työn ja opin teille aineellisesti avustamaan ja sydämellisin, hyvin neuvoin elämän taipaleelle evästämään.

Talvisodan ankeina päivinä oli pakolaisavustuskeskus kirjaimellisesti Annikki Mansikan harteilla. Loppiaisen jälkeen 1940 oli viraston lähdettävä pois Viipurista ja siirryttävä rauhallisempaan Lappeenrantaan. Mutta helmikuussa alkoivat olot sielläkin jo tulla kuumiksi, heikon ilmatorjunnan varassa elävää kaupunkia alettiin ahkerasti pommittaa. Rouva Mansikka pysytteli kuitenkin rohkeasti virkapaikallaan, pakkasi ilmahälytyksen tullen paperinsa isoon selkäreppuun ja painui pommituksen ajaksi »suojaan» t.s. lujarakenteisilta näyttävien rakennusten seinänvierustoille. Kun vihdoin pommi osui jo siihenkin taloon, missä kanslia ja rouva Mansikan asunto olivat, lähetti »Apukeskuksen» johtokunnan puheenjohtaja maaherra Manner auton hakemaan rouva Mansikan »kanslioineen» Savitaipaleelle.

Annikki Mansikka ei rajoittunut toimimaan pakolaistemme hyväksi yksinomaan virkansa hoitajana, vaan osallistui erittäin aktiivisesti myös heidän valistuksellisiin ja viihteellisiin rientoihinsa. Hän liittyi Viipurin inkeriläisten kerhoon, hoiti kerhon kirjastoa, perusti ompelupiirin, joka aina vuosittain hankki kerholle arpajaisvoitot, ja oli ahkerasti mukana iltamia ja juhlia järjestämässä. Hänen joustavasta toimeliaisuudestaan ja hyvästä järjestökokemuksestaan (m.m. Lotta-järjestössä) oli kerholle monenlaista tehokasta apua. Eläkkeelle siirryttyään ja jo sitä ennenkin hän toimi aktiivisesti Mannerheimin lastensuojeluliiton riveissä Kotkassa ja Kouvolassa.

Monet kiitolliset ajatukset ja lämpimät onnittelut seuraavat varmaan Annikki Mansikkaa hänen nyt siirtyessään reippaana ja nuorekkaana uudelle vuosikymmenelle. Noihin onnitteluihin yhtyy myös Inkeriläisten Viesti.

J. V.

Aatami Vainikka 85-vuotias

Aatami Vainikka täyttää 85 vuotta helmikuun 27 p. Hän on syntynyt Tuutarissa Pajulan kylässä. Aatami on tähän asti elänyt hyvin monivaiheisen elämän, johon kuuluu mm. sotilaana ja sodassa eläminen, sotavangiksi joutuminen ja sieltä pakeneminen, monen valtakunnan kautta kotimaahan palaaminen, joutuminen pakolaiseksi kaksi kertaa perheensä kanssa, ennenkuin hän sai nykyisen turvapaikan Ruotsissa, Gävlessä, jossa hän on asunut viimeiset runsaat 27 vuotta.

A. Vainikka on hyvin monelle tuttu ja arvossa pidetty henkilö, johtuen etupäässä siitä hyvin runsaasta ja ahkerasta kirjoitus- ja runoilutyöstä, jonka hän on inkeriläisten keskuudessa suorittanut ja joka on monta, monta vuotta tullut näkyviin tämänkin lehden sivuilla. Mainittakoon, että joku vuosi sitten Helsingissä hän luovutti yli 200 sivua käsittävän runokokoelmansa inkeriläisten yhteiseen käyttöön. Hän on myös tuttu näky inkeriläisten juhlilla Suomessa niinkuin Ruotsissa ja hän on jatkuvasti ahkerasti osallistunut Gävlen inkeriläisten rientoihin monella tavalla. Korkeasta iästä huolimatta A. Vainikka on henkisesti ja ruumiillisesti hyvässä kunnossa. Ja jatkuvasti jaksaa olla ahkerana kirjoituskoneen ääressä.

Ruumiillista kuntoaan hän hoitaa kävelyillä ja saunassa kovasti kylpemällä kerran viikossa tyttärensä tykönä.

Toivon parhainta terveyttä ja valoisaa elämän ehtoota 85 vuotta täyttävälle A. Vainikalle.

Ja uskon, että monet ystävät ja tuttavat yhtyvät tämän vaatimattoman kirjoituksen kautta kunnianosoitukseen ja onnen toivotukseen.

L. M.

x x x

Aatami Vainikka on ollut Inkeriläisten Viestin uuttera ja tervetullut avustaja, jonka runoja, muistelmia ja muita kirjoituksia toivomme jatkuvasti saavamme julkaista. Merkkipäivän viettäjällä on edelleenkin pääasiana kirjoitustyö: hän on kirjoittanut elämäkertaansa ja muistelmiaan jatkuvasti ja toivoo saavansa työn valmiiksi syntymäpäiväkseen. Terveys ja muisti on ollut erinomainen, toivomme lämpimästi niiden edelleen säilyvän samanlaisina ja yhdymme lehtemme puolesta kiitollisina lämpimiin onnitteluihin.

P U O L E L T A

Kesäjuhlien tilinpäätös

Taloudellinen kysymys ja juhlaohjelma aiheuttivat pisimmän keskustelun Gävlen inkeriläisten kerhon kokouksessa, jossa päätettiin järjestää vuoden 1973 kesäjuhlat Gävlessä. Kun nyt näin jälkeenpäin tehdään tilitystä kesäjuhlista, niin voitaneen todeta, että aktiivisesti toiminut juhlakomitea selviytyi tehtävästään yli odotusten ja juhlavieraiden antamien lausuntojen mukaan oli juhlaohjelma erittäin runsas.

Suuren juhlayleisön ansiosta muodostui juhlasta myös taloudellisesti onnistunut. Kun kesäjuhlista aiheutuneet kulut oli maksettu, niin tilinpäätös osoittaa voittoa. ISK:n osuuden lisäksi päätti Kerhon johtokunta tukea Inkeriläisten viestiä sadalla kruunulla.

VUODEN 1973 KESÄJUHLIEN TILITYS

TULOT		
Sisäänpääsyliput Strömvallen	1.490:— Kr	
Sisäänpääsyliut Folkets Hus	4.130:— Kr	
Virvokkeiden ja nakkien myynti	1.823:— Kr	
Ohjelmalehdet ja mainokset	1.132:10 Kr	
Kolehti Pyhänkolminaisuuden kirkossa	578:55 Kr	
Arpajaiset	497:— Kr	
SUMMA TULOT	9.650:65 Kr	9.650:65
MENOT		
Strömvallenin vuokra	1.095:— Kr	
Folkets Husin vuokra	2.055:— Kr	
Virvokkeet ja nakit	900:50 Kr	
Ohjelmalehdet ja mainostus	1.556:40 Kr	
Majoitus ym. vuokrat	577:50 Kr	
Kahvitarjoilu	179:80 Kr	
Sekalaiset	1.361:60 Kr	
SUMMA MENOT	7.725:80 Kr	
YLIJÄÄMÄ	1.924:85 Kr	
	9.650:65 Kr	9.650:65

ISKN:n osuus 20 % 1.924:85 .... 385:— Kr
Gävlen IK voitto-osuus .... 1.539:85 Kr

Gävlessä, marraskuu 1973.

HEIKKI WIRTANEN

x x x

Gävlen juhlien järjestäjät tarkoittivat tilityksen julkaistavaksi joulukuun numerossa. Valitamme julkaisemisen myöhästymistä.

Toimitus

Jatkoa sivulta 8

Karjala-seurojen harrastuksiin Matti Virolainen on Kauvatsalta käsin osallistunut: hän on käynyt ahkerasti pyhäjärveläisten, sakkolalaisten ja hiitolalaisten kesäjuhlilla sekä ollut karjalaisten edustajana eri tilaisuuksissa.

Matti Virolainen on, kuten tunnettua, erittäin terävämuistinen inkeriläisten historian, kulttuuriharrastusten ja kansanperinteen tallettaja ja kertoja. Hyvänä laulajana hän on ollut valmis esittämään kansanrunoutta myös laulaen, silloin kun perinteen tallettaja on äänityslaitteineen sattunut paikalle. Vielä paljon enemmän Matti Virolaiselta pitäisi tallettaa harvinaista perinneaineistoa. Onhan hänen muistissaan vielä harvinaista kertovaa, kalevalalaista runoakin. Hänen kerrontansa inkeriläisestä kotiseudusta on myös harvinaislaatuista kuultavaa. Näitä muistelmia hän on kirjoitellut uutterasti meidänkin lehtemme palstoille. Korkea ikä ei ole ollut esteenä Matti Virolaisen henkiselle valppaudelle ja vireydelle: vieläkin hän lukee pari kolme kirjaa viikossa, muistelmia, elämäkertoja, historiaa ja kaunokirjallisuuttakin. Mutta ennen kaikkea hän on aina ollut ympäristöään inspiroivana, hauskana seuramiehenä ja juurevaan tapaansa henkevänä persoonallisuutena tunnettu inkeriläinen, jonka kiinnostus elämään ja aktiivinen osallistuminen aatteellisiin harrastuksiin on aina merkinnyt paljon kaikille inkeriläisille ja karjalaisille. Onnittelemme sydämestämme korkean iän saavuttanutta yhdistyksemme kunniajäsentä ja toivomme merkkipäivän viettäjälle jatkuvaa terveyttä, onnea ja mielenvirkeyttä.

Tapanin juhla Turussa

Turun Inkeriläisten Tapaninpäivän juhla Karjalaisten talolla alettiin poikkeuksellisesti johtokunnan kokouksella. Kokouksessa käsiteltiin inkeriläisten kesäjuhlan järjestämistä Turkuun, mikä hyväksyttiinkin yksimielisesti ja päätettiin juhlahuoneitten varauksista.

Kello neljätoista aloitettiin varsinainen juhla monipuolisella ohjelmalla. Pastori Vilho Mustonen toi paikallisosaston tervehdyksen ja myös Helsingistä terveisiä siellä pidetystä yhdistyksen kokouksesta. Siellä oli pohdittu Viestin tilannetta ja sen taloudellista tilannetta.

Juhlaan olimme saaneet lehtori Maarit Viitalan juhlapuhujaksi. Hän aloitti puheensa nykytilanteesta ja sanoi, että tämä joulu voi olla viimeinen näin yltäkylläinen, aika voi vaihtua. Ohjelmassa oli kitaransoittoa ja kaksinlaulua ja lasten lauluja ja kohokohdaksi muodostui, kun Pentti Rissanen ilmestyi suuri säkki selässään ja sanoi sen huomanneensa eteisestä ja arveli joulupukin jättämäksi. Makeisia riittikin säkistä lapsille ja vanhuksille suut makeaksi. Tilaisuus päättyi Maija Pylsyn loppurukoukseen.

J. R.

---

jatk. s. 7

sensa vierestää löytää. Mie otin viel »avioparist» kuvankii ja Antti-seukkoin ol kauhein laiha, ko hänel on kaks vatsaleikkausta tehty. Ihmettelemist siin ol ko hyö ol täyvvelliset vastakohtat. Ko myö sit tuas lähettii Leningraadii, matka kest 10 tuntii ja myö ajettii hotellii ja siel ol pihal Mattieno Suaprust meitä uottelemas. Siel sisäl luaittii kuulumissii ja hyvästeltii, ja mie jäin hotellii kerräämää voimii seuraavaa uamuu vart, jot jaksan tuas istuu mattoras Helsinkii ast. Minnuu tul vastaa tyttärein ja vävvyin. Mie olin kaks yötä sit heil. Soitin kottii, mein mies toi lankkuloi lauantain mattorallaa, hiä on sellanen edinolitshnik, jot hiä ajeloo ihmisil sorraa ja mitä milloinkii. Anttu hak miun sielt pois oikein omal krusovikallaa, hänel on sellanen shestitontka, enkä mie vernaa tiijje, vaik ois semtontka. Niin Vähämien Anttu köröttel Katrinoinee kottii oikein omal krusovikal.

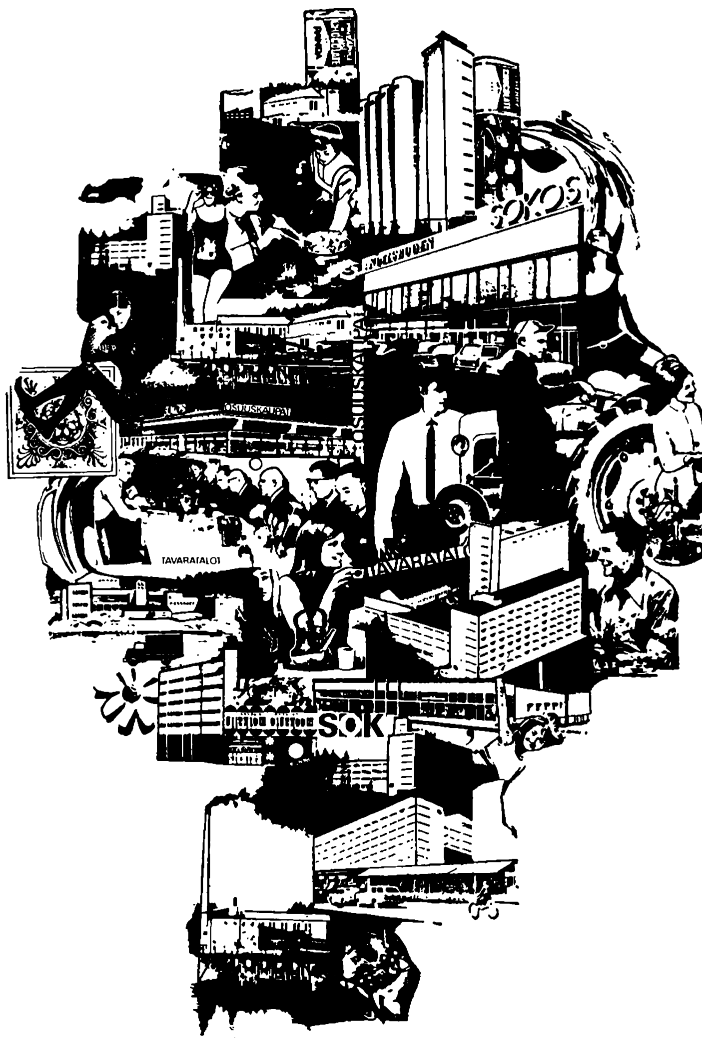
K. L.

nuorten palsta

TAIKASAUVA

Erään noidan talo paloi. Lehdessä oli ilmoitus, että talo oli palanut, mutta kukaan ei tiennyt, että se talo oli noidan talo. Minä rakensin kerran majaa ja menin sinne palaneen talon luo. Otin sieltä lautoja. Mutta mitä ihmettä minä näinkään! Kivilaatan johon oli koverrettu taikasauva ja miten se tehdään. Juoksin kotiin niin kovaa, että kaaduin matkalla. Nousin pystyyn ja menin omaan huoneeseeni ja aloin tehdä sitä taikasauvaa. Kahden viikon kuluttua se taikasauva oli valmis. Menin juosten näyttämään sitä ja kaaduin taas ja sain haavan. En ollut kokeillut sauvaa ja siinä kivilaatassa sanottiin, että kun ajattelee mitä haluaa tai haluaa jonkun muuttuvan joksikin tai haluaa, että jotain tapahtuisi, niin sanoo »pim» ja se toteutuu. Minä kokeilin ja eläköön! Se toimi. Minusta tuli rikas sillä tavalla, että esiinnyin ja kerroin tästä taikasauvasta. Mutta en hiiskunutkaan, miten minä olin sen tehnyt.

Kimmo Huurto, 9 v.

SOK kehittyvä 70-vuotias

SOK-osuuskauppajärjestö on maan suurin yhtenäinen vähittäiskauppa- ja palveluketju
jäsenosuuskauppoja 238, joilla toimipaikkoja yli 4000, jäseniä n. 600.000
teollisuusyksiköitä 31
tavarataloja 161, joista SOKOS-luokkaan kuuluvia 95
hotelleja 46, ravintoloita, kahviloita, motelleja, huoltoasemia 168
laaja tutkimus- ja kokeilutoiminta: keskuslaboratorio, kokeilukeittiö, käyttölaboratoriot.

1904-1974

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Helmikuun tilaisuus on 24. 2. ja maaliskuun 24. 3. klo 14. Vanha tuttu paikka Agricolan seurakuntakoti. Tervetuloa!

Johtokunta

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Tampereen paikallisosaston kokoukset kevätkaudella pidetään Kalevan kirkon huoneessa n:o 109 seuraavasti:

Maaliskuun 10 pnä klo 14
Huhtikuun 7 pnä »
Toukokuun 5 pnä »

Johtokunta kokoontuu 3. 2. Kaipaisella.

ÖREBRO

Sunnuntaina 24. 3. klo 14.00 St. Mikaelin kirkossa jumalanpalvelus ja Hp.eht. rov. K. Åberg. Jumalanp. jälkeen kahvitarjoilu ja Inkerin Kerhon nuorisokokous kellarikerroksessa.

Pääsiäispäivänä 14. 4. klo 14.00 St. Mikaelin kirkossa jumalanpalvelus, rov. K. Åberg.

KANSALLISMUSEO Helsingissä

kevät 1974

TIISTAI-ILLAT, klo 18.45

yleisötilaisuuksia museon edustamilta aloilta

5. 2. Olavinlinna rakennusmuistomerkkinä, Elias Härö
12. 2. Kansanomaiset pujotuspeitteet eli »kuvatäkit», Toini-Inkeri Kaukonen
19. 2. Kalliomaalauksemme, Pekka Sarvas
5. 3. Nousiaisten Nikilän hopea-aarre, Tuukka Talvio
12. 3. Kaksi kansantieteellistä elokuvaa, Osmo Vuoristo
19. 3. »Muruja on elon onni suurin osa suruja» — museoviraston keruutoiminnan tuloksia, Hilkka Vilppula
26. 3. Viimeaikaisia suojeluongelmia kaupungeissamme, Ritva Tuomi
9. 4. Kemijoen esihistoria, Aarni Erä-Esko

Keväällä järjestetään opastettuja sunnuntairetkiä, joista ilmoitetaan myöhemmin päivälehdissä.

Kansallismuseo on avoinna arkisin 12—15, tiistaisin myös 18—20, sunnuntaisin 11—15, maanantaisin suljettu.

INKERILÄISTEN YHDISTYS r.y:n

VUOSIKOKOUS

pidetään **sunnuntaina maaliskuun 17 pnä 1974 klo 14** Helsingissä Pohjalaisen Osakuntatalon (Ostrobotnia) juhlasalissa Töölönkatu 3 (käynti Museokadun puolelta). Käsitellään sääntöjen määräämät asiat.

Johtokunta

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
c/o A. TUOHIMÄKI
SALLATUNTURINTIE 2 C 26
00970 HELSINKI 97
puh. 323 628

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOITE VIIMEKSI SAAMASTANNE INKERILÄISTEN VIESTISTÄ KIRJOITTAKAA ALLE UUSI OSOITTEENNE JA POSTITTAKAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

Vammala 1974. Vammalan Kirjapaino Oy

inkeriläisten viesti

numero 3 maaliskuu 1974

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Majavatie 11 D 44, 00800 Helsinki 80 Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 631 285 Toimitussihteeri: Pirkko Huurto, puh. 783 391
KONTTORI:	Aurorankatu 7 A 1, 00100 Helsinki 10
OSOITE- JA TILAUS-ASIAT:	Anneli Tuohimäki Sallatunturintie 2 C 26 00970 Helsinki 97 Puh. 323 628
TILAUSMAKSUT:	Konttorin osoitteella postisiirtotilille 30636-4
TILAUSHINTA:	mk 12,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa 15 kr.
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 150,— 1/2 » » 80,— 1/4 » » 50,— Kuva ilmoituksessa 20,— Kuolinilmoitukset 20,— Kiitos- ym. ilm. 10,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 BORÅS Puh. 033/101 850 Postisiirtotili n:o 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki Tehtaank. 5 E 43, 00140 Helsinki 14 Puh. 662 668 Postisiirtotili n:o 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: Rääpyvän maatalousteknikumi, joka perustettiin 1920-luvun alkuvuosina Toksovan kansanopistoon, mutta siirtyi sieltä v. 1926 Rääpyvälle. Teknikumista valmistui maatalousteknikkoja sekä nuorempia agronomeja. Kuvan lähetti Katri Hulkko.

Aapo Iho

Kevätkarpalossa

Päättivätpä Rääpyvän Papusin tytöt lähteä kerran oikein joukolla kevätkarpaloon Korkiansuon sekä Dunnainsuon marikoille. Lumet olivat jo sulaneet, mutta yökylmät vetivät riitteeseen veden pinnan ojissa sekä lätäköissä. Reipasta tahtia kiiruhti tämä raikkaassa kevätaamussa ailakoiva tyttöparvi tunnetuille marikoillensa tyhjät naperkat vyöllä. Vyöksi oli kietaistu huivi, johon — selkäpuolelle — oli kääräisty eväsleipäpalat.

Heti, kun suonlaitaa lähestyttiin, alkoi näkyä jo karpalomättäitä, mutta eihän niiden ensimmäisten ääreen kukaan asettunut vaan katseltiin antoisimpia paikkoja. — »Tuol on miun silkkiin!» huusi joku. — »Tuol ovat miun kesäkenkäin!» ilmoitti toinen ja — »katsokaa miun valkeita helmiäin, niist tulloo vaik viis reätyy, ne on niin pitkäs nauhas!» — »Ja teäl on miun esnain!» tiedotti joku vaatimattomasti.

Alkoi aherrus. Kaksin käsin siinä riuskasti tavoteltiin pitkin pehmeää sammalta ujuvista karpalon varsista järeitä hohtavia marjoja. Niin houkuttelevilta kuin ne näyttivätkin, ei juuri kukaan montakaan kappaletta suuhunsa pistänyt, ne kun olivat varsin happamia. Mättäältä mättäälle oli siinä hypittävä ja joku muisteli, kuinka venakko torilla kaupatessaan karpaloitansa kiljahteli: »Kljùkva! Kljùkva! Po kòtskam skakàala, sarafàn rasorvàala, kljùkva! kljùkva!» (Karpaloita, karpaloita! Mättäältä mättäälle hyppelin ja hameenikin revin, karpaloita, karpaloita!») Tämä muistelus kirvoitti helisevän naurun poimijoitten kesken.

Nuo vaatetukseen kuuluvat esineet, joita tytöt mättäillä mielikuvituksessaan jo näkivät, olisivat heidän heti, kun karpalot vain aikanaan rahaksi muutettiin. Sellainen oli tapa.

Siinä ehti tulla jo murkinan aikakin ja tytöt ryhmittyivät aterioimaan: kietaistiin selkäpuolelle sovitetusta huivin kääreestä esiin kuiva leipäpala. Voin käyttö oli meillä yleensä harvinaista muulloinkin ja kyseessä olevana aikana ei voita nähtykään, se korvattiin ruonlaitossakin »potsnollilla» so. auringonkukkaöljyllä. Mutta tällainen eväsleipä oli sellaista kun oli ja se kasteltiin kurkottaen mättään vieressä kuplehtivaan veteen ja voi, kuinka se maistui hyvälle! Nälkä oli parasta särvintä...

Kas kas: heille ilmestyi ylhäistä seuraakin: Tuonne loitommalle, entisille Purnun heinäniityille laskeutui monia kymmeniä käsittävä kurkiparvi joikuen juhlallisesti. Olivathan ne tuttuja joka keväisiä pitkänmatkan vieraita. — Kyllä muistetaan, mitä vahinkoa ne tekivät syksyllä perunapelloilla! toimittelivat tytöt lähtiessään murkinointinsa jälkeen jatkamaan aherrustansa. Tottakai tässä niinkuin muussakin joukkoelikkä ryhmätyössä tapahtui tuollaista — ehkä puolitietoista — kilpailua, kuka ensinnä ehtii saada astiansa täyteen.

Päätettiin suorittaa paluumatka pitkin Poligonan tietä — se oli Pietarista Suomen rajalle suuntautunut strateginen, hyvähoitoinen valtatie, mikä ylitti laajan suoalueen, mikä taas palveli sotaisia tykistön ammuntaharjoituksia. Tielle noustuaan havaitsivat tytöt Pietarissa nousevan savua tavallista runsaammin: sinnehän oli kyseisestä paikasta linnuntietä vain n. 1,5 penikulman matka. — »Siell' ne linnakkoista voa punttuivat ja polttaat rakennuksii!» päättelivät

Taavetti Jääskeläisen muistoksi

Taavetti Jääskeläinen saatettiin ikilepoon marraskuun 24 pnä 1973 Haukiputaan kirkkomaahan. Hän oli syntynyt Vuoleen Vuolejärvellä v. 1896. Elämänlanka oli katkeamaisillaan jo 3-vuotiaana, kun hän vaati päiväläisen kanssaan kelkalla mäenlaskuun. Poika istui etupajulla ja iso mies takapajulla. Vauhti kiihtyi liiaksi, — mies ei hallinnut kelkkaa, vaan se mennä huristi avannon päälle ja päällitse. Siinä rytäkässä Taavetti putosi avantoon. Jää oli muutaman cm:n vahvuista ja kirkasta. Sen läpi näkyi, miten vuolas virta vei poikasta kohti Niemen rannan onkaloita. Hätääntynyt päiväläinen kiljui: »Tuavet putos viekielelt jokkee...» — Apuun kiiruhtivat äiti ja Jaakko-veli. Seiväs kädessään Jaakko juoksi alavirtaan ja särki jäätä. Aukkoon ohjautui pikku käsi, johon tarttuen hän sai pojan Niemelle. Kuumin kyynelin äiti virvoitteli Taavettia kiukuvan päällä, missä perinteisin kotoisin keinoin — vesi valui hengityselimistä ulos. Elämä voitti.

Keväällä puolen vuoden kuluttua avantouinnista isoisä kaiveli poltnoralla (poltinora) haravanselkämään piinreikiä. Tarkkaavaisena Taavetti seuraili työn edistymistä. Isoisän noustessa ottamaan esille muita työkaluja Taavetti tarttui poltnoraan. Se putosi lattialle, ja samalla surkea parku hälytti äidin Taavettia hoivaamaan. Ote osui liian lähelle kuumaa paikkaa, — kourat paloivat pahoin. Heinäajan päättyessä Taavetin kädet olivat taas kunnossa. Isoisän lohduttelu oli tarpeen. »Ethä sie Tuavet heinätekkoo kerent, mut miu miittiiksein siust vissiinkii tulis hyvä seppä, ku sie jo karaisit kätteis.»

Nuorukaisvuosinaan Taavetti Jääskeläinen kouliintui maamiehen askareihin sekä tavarakuormien ajoon Pietariin ja sieltä ostetun myyntitavaran kotiin kuljetukseen. Suomestakin oli hankittava useita tärkeitä tarvikkeita, mutta rajakaupan kulta-aika oli jo päättymäisillään. Vallankumous hääti Pietarista ahkeroivat rauhaa rakastavat ihmiset. Väsyneinä, pelokkaina ja nälkäisinä he hiipivät hämärähetkinä Vuolejärvelle Anteruspuotiin. Entisten kauppatuttujen suosittelemina he saapuivat... Ruokaa, lepoa ja matkaohjeita he kaikki saivat. Tulipa kerran keskellä yötä kaksi pitkää mustapartaista miestä, jotka suostuttelivat isän lupaamaan heille hevoskuljetuksen Konevitsaan. Tälle salassa tapahtuvalle matkalle oli Taavetti J-nen luotetuin ajuri. Neuvottua talvitietä yli Vuolejärven Laatokalle ajellessaan hän todella pelkäsi. Mitäpä hän hintelä nuori mies tekisi, jos nuo vahvat miehet takaa kuristaisivat hänet hangelle ja veisivät hevosen matkoillensa. Mutta onni oli mukana nytkin. Luostarirannassa otettiin pakolaiset ystävinä taloon, — ajomies sai palkkionsa ja palasi hyvillä mielin kotiin. Jälkiviisautena sanottiin, että Taavetti saatteli patriarkan kuriirit Konevitsaan.

Vallankumousmyrsky kiihtyi ja nieli kaikki Inkerinkin voimavarat. Lypsykarja oli — hyvin vähiin — jo luovutettu nälkäänäkevään Pietariin. Tuli tiukka määräys: Joka talosta joka hevonen kuormana, viljaa tai rehua, on luovutettava Pietariin. Kukapa muu matkaan kuin taas Taavetti J-nen. Synkin miettein hän katseli ajokkiaan, jota hän ohjasteli viimeistä kertaa Pietariin. Huolta huojensi hiukan, kun Antti-setäkin

---

marjastajat noista savuhavainnoistansa ja ehdittyänsä erään leveän ojan ylittävälle sillalle tuumasivat: »Mitä, tytöt, eiks käyvä täss' sillall' tantsimaa!» — »Käyvää voa, vielhä tuonne kottiikii kerkijää!» suostuivat kaikki ja ykskaks asetettii naperkat riviin kaidetta vasten ja niin vain märjin kengin, märjin helmoinkin — oltiinha suolta tultu! — alkoivat tytöt tanssia laulun säestyksellä.

Laulaa toki osasivat kaikki ja laulut olivat tuttuja »Liilee-lailee-allaliileelailee», taikka »Tilalilalillaa». Olipa surullisenvoittoinenkin tanssilaulu: »Itämeren rannalla on ruskiaista multaa...» Kullakin laululla oli oma sävelmänsä ja laulut elivät siihen aikaan vielä. Niihin saattoi esilaulaja lisätä ainehistoa päiväntapahtumistakin noin vaan tahtia sotkematta.

Taavetti Jääskeläisen tyttäret ja pojat ja osa heidän perhettään. Valok. hum.kand. Pekka Vuolijärvi Haukiputaan seurakuntatalossa 24. 11. 1973.

liittyi hevosten luovuttajain jonoon, joka jo Toksovassa oli kilometrien pituinen. Olipa siinä odottamista, ennenkuin hevoset ja kuormat oli mitattu ja punnittu kuitit ja kotiinpaluuluvat saatu. Vallankumous oli ylen säästeliäs propuskoita antaessaan. Kaikki Vuoleen miehet kirjoitettiin samaan paluulupaan, mikä merkitsi sitä, että riento on yhteistä. Yksilö sinänsä oli merkityksetön.

Päästyään kotiin Taavetti tapasi siellä Juho-veljen. Naapurit tiesivät, missä oli muu perhe. Yönsä he viettivät navetan ullakolla heiniin kätkeytyneinä. Aamulla tuli vieraiksi pari tuttua naapurikylän poikaa. Aterioituaan ryhmä jakaantui kahteen. Veljekset piilottelivat ruokavaroja parhaillaan, kun Anterus Juhanan kartanonmaalle marssia tömisteli vahva osasto venäläisiä sotilaita. Hyvin aseistautunut ryhmä mukanaan tuli johtaja tupaan vaatimaan muonaa. Huomattuaan perunapadan liedellä sotilaat tyhjensivät sen taskuihinsa. Juho J-nen osasi vakuuttavasti todistella olevansa neuvostovirkailija yms., mikä seikka sai vieraat lähtemään toiseen taloon. Mutta veljestenkin kotirauha oli sikäli häiriintynyt, että seuraavana yönä he tulivat Suomeen.

Vapauduttuaan Kirjasalosta omasta vapaajoukostaan Taavetti J. koki paljon vaikeuksia työpaikkoja etsiessään. Pari kolme tutuinta yhdessä oltiin halonhakkuussa talossa jos toisessa. Viisin kuusin miehin he ansaitsivat matkarahoja mm. ministeri Niukkasen sahalla. Etelä-Suomessa ei uskottu pienikokoisen Taavetti Jääskeläisen mahdollisuuksiin ansaita palkkansa raskaassa työssä. Oli kokeiltava myyntiedustajan tehtävissä. Jo kotikonnuilla tutuiksi tulleita ystäviä oli sijoittunut hyviin työpaikkoihin Viipuriin ja Kotkan tienoille. Siellä oli miesten pukukankaiden ja valokuvasuurennusten tarjonnassa menestystä, oli naisia silkkileninkien ostajiksi. Välillä oli käytävä Vuoksen ja Suvannon laivamatkoilla ostamassa muutaman kymmenen kilon erä kotivoita, mikä oli Kotkassa huomattavasti kalliimpaa kuin rajapitäjissä.

Nämä niukat leipäpuut Taavetti Jääskeläinen jätti toisille kuultuaan, että Raahe OY otti myös Aunuksen, Inkerin ja Vienan miehiä puunjalostusteollisuutensa palvelukseen. Siellä Taavetti J-nen työtovereineen saavutti pian esimiestensä täyden luottamuksen. Siitä saimme aikanaan Vapaa Karjala ja Inkeri -lehdestä lukea, miten yhtiön ylimpään johtajistoon kuulunut dipl.insin. Heikki Pellinen pyynnöstä kävi näiden työntekijäinsä kokouksissa ja juhlissa puhein luomassa tulevaisuudenuskoa ja luottamusta jatkuvaan menestykseen — esittäen samalla kiitokset ahkerille ja luotettaville työntekijöilleen.

Jatkuu s. 11

Katri Luippunen

Sota majani maahan syöksi

Raatoi rahvaat pelloillansa
tyytyväisnä siellä, täällä.
Tuli tieto,
sota syttyi.

Itki siinä immet nuoret,
valitteli vaimoparat,
äidit poras poikiansa,
isät mietti suruissansa.
Lasten leikit keskeytti
tykkien jyske jymisevä,
sekä pommein putoavin
särkyi siinä pirtti, toinen.
Miinat silpoi ihmisiä
sekä karjaa kaksin verroin.
Raskas on astua ihmisen polkua,
sota kun majani maahan syöksi.
Kolisi vankkurit vainolaisten
veivät viljat,
veivät heinät,
oljet syötti orhillensa.

Koirat ne haukkui,
pyssyt ne paukkui,
kanat kaakatti kauhusta.
Herkutteli Saksan mannit,
emäntä silmät sirrillänsä,
katsoi herrain herkkuja,
koirat nautti koipiluutkin,
perhe vesi kielellänsä,
manas moista mässäilyä,
karjansa kurjia kohtaloita.

Tuli kylään sotilaita,
piiloitimme pässin tään,
pälätti nyt pässi tää,
veti puukon tupehesta,
pässi kouris' pälättää,
pääsi pässi hengestään,
sakasalaisten soppapakkiin,
me vain saimme vettä latkii.
Vuoti veri hurmerinnan,
vuoti veri lammaskatraan,
sekä sian sikolätiss',
sekä porsaan puolikkaankin.

Raskas vaimo lehmäänsä
kaitsi ainoo turvaansa
tuli joukko sotilaita
veivät hältä lehmän tään.
Turhaan vaimo puolusti
ainoata turvaansa.

Tuli nälkä tupahan
vei hautaan harmaahapsen,
sekä kehdost' kehtolapsen,
nuorukaisen niitti tuoni
luoti Saksan sotilaan
antamattaan ainoitaan
huopasia jaloistaan.
Taittoi kukan neito nuori
nuorukaisen haudalle
hänet säkkiin käärittihin,
sekä tarhaan haudattihin.
Nälkään kuoli kylän väki
kahdeksankymmentä haudattihin,
ihmetteli ihmisetkin
tätä julmaa kohtaloa.

Virost' viljaa kannettihin,
sormuksilla maksettihin.
Taakan alle moni raukes',
levähdäkseen maantien laidas',
siitä hänet löydettihin,
mullan alle peitettihin.

Horsmanlehdet riivittihin,
lihamyllyll' jauhettihin,
siihen jauhot ripsottihin,
käsikivell' jauhettihin,
että koossa pysyisivät,
siitä letut leipoi akat,
ukot saivat vesipöhön,
monen ukon tuoni niitti,
jost' ei enää paluuta
tänne tallustamahan.

Sotavangit astui tiellä,
murhemiellä,
vaappui vartijan edellä,
laiha ruumis huojahdellen,

tuskin siinä jalka nousi,
nälkä kurni suolissansa.
Työhön tuotiin vankiraukat,
nuo pojat poloiset,
noussut ei hakku käsissä,
ylös sitä yrittäissä,
vanki kupsahti kumohon,
toiset nosti seisomahan,
jaloillensa vankiraukan.
Lapset heitti perunoita,
kohta tanssi pamppu seläs',
yritti ken ottaa eväät.

*

Sotamiehet Saksan maan,
poltti kodin Inkeristä,
täällä sitä tallustelen
suloisessa Suomen maassa.
Saloill' käet kukahtelee.
Kevät on saapunut Suomehen!
Uusi aamu,
uusi päivä,
uudet toiveet kumpujen yöstä,
eteenpäin on elävän mieli.

Karjalatalon harjannostajaiset Helsingissä

Käpylässä Helsingissä pidettiin 15. 2. 74 kauan odotetun ja suunnitellun Karjalatalon harjannostajaiset. Arvokkaassa ja lämminhenkisessä tilaisuudessa oli toista sataa henkeä, rakennustyöväkeä, Karjalan Liiton ja rakennustoimikunnan sekä karjalaisseurojen ja Helsingin kaupungin edustajat. Inkeriläisten järjestöjä edustivat prof. Leo Yllö, pääjohtaja Erkki Tuuli ja hovioikeudenneuvos Robert Rainio.

Harjannostajaispuheessaan Karjalan Liiton puheenjohtaja pääjohtaja Urho Kähönen kertoi Karjalatalosta ja sen suunnittelu- ja rakennusvaiheista. Rakennuksen kuutiotilavuus on 20 200 m^3 ja taloon tulee kellarikerrokseen kunto- ja sosiaalitiloja, ensimmäiseen kerrokseen juhlasali ja ravintolatilat, toiseen ja kolmanteen kerrokseen toimisto- ja kokoustiloja sekä ullakkokerrokseen ilmastointihuoneet sekä sauna takkahuoneineen. Inkerikoti tulee rakennukseen Karjalan Liiton huoneiston viereen.

Pääurakoitsijan rakennusliike Häyrinen Oy:n edustaja teollisuusneuvos Häyrinen totesi puheessaan, että lakoista, työvoimapulasta ja epäedullisista sääolosuhteista huolimatta rakennus on valmistunut harjakorkeutensa vain kaksi kuukautta myöhästyneenä.

Tilaisuus päättyi karjalaishenkiseen viihteelliseen ohjelmaan, jonka kohokohtia oli Auvo Nuotion sanoittama ja säveltämä harjannostajaislaulu. Lopuksi tehtiin tutustumiskierros rakennukseen.

Juho Pyysiäinen 50-vuotias

Tammikuun 1. päivänä 1974 täytti ylivahtimestari Juho Pyysiäinen 50 vuotta Helsingin Roihuvuoressa. Hän on syntynyt Järvisaaressa, Inkerissä. Lapsuutensa Juho, joka ehkä paremmin tunnetaan Jussina, vietti Korkan kylässä. Koulun hän ennätti vielä käydä kokonaan Inkerissä. Sodan sytyttyä Maria ja Pekka Pyysiäinen, joiden vanhin lapsi Jussi on, joutuivat lähtemään evakkomatkalle Viroon toukokuussa 1942. Viron karanteenileirillä tuo silloin seitsemänhenkinen perhe joutui olemaan vuoden ajan. Suomeen he saapuivat toukokuussa 1943. Hangossa vietetyn lyhyen ajan jälkeen he siirtyivät Hausjärvelle, Oittiin. Avioiduttuaan vuonna 1948 Tuulikki Virtasen kanssa Jussi Pyysiäinen on viettänyt suurimman osan ajastaan Helsingissä; viimeiset neljä vuotta hän on toiminut Roihuvuoren seurakunnan ylivahtimestarina.

Merkkipäivää vietettiin Roihuvuoren kirkon seurakuntasalissa, jossa Jussi Pyysiäinen seurakunnan ylivahtimestarina on ollut järjestämässä ja todistamassa myös monien muitten seurakuntalaisten juhlahetkiä. Lukuisten omaisten ja sukulaisten lisäksi ylivahtimestari Pyysiäistä olivat onnittelemassa mm. Roihuvuoren seurakunnan kirkkoneuvosto, Helsingin ev. lut. seurakuntien kirkkohallintokunnan puheenjohtaja, Roihuvuoren seurakunnan työntekijät, Roihuvuori-seura, Roihuvuoren rintamamiesveteraanit, Roihuvuoren martat, Roihuvuoren AA-kerho, Itä-Helsingin musiikkiopisto ja Itä-Helsingin kansalaisopisto.

Roihuvuoren seurakunnan kirkkoherra Väinö Karhumäki totesi Jussi Pyysiäistä onnitellessaan: »Ylivahtimestarin virka on yksi seurakunnan tärkeimpiä virkoja, sillä juuri hän on edustamassa monelle kirkkoon saapuvalle kuvaa koko seurakunnasta. Hänen palvelualttiutensa kertoo koko seurakunnan halusta auttaa ja palvella lähimmäisiä. Jussi Pyysiäisen palvelualttiuden tuntee koko seurakunta; me voimme vain kiittää häntä muistaen sen, että kyseessä on Jumalan suuri armolahja.» Me tahdomme toivottaa Jussi Pyysiäiselle Jumalan suurta siunausta.

M. P.

Eeva Läärä † Muistojen kuva

Tammikuun 28 pnä 1974 siunattiin Eeva Läärä ikilepoon Malmin kappelissa. Muistojen kuvassa näemme hänet sukunsa keskellä — ystäviensä seurassa Sofiank. 4:n pitkäaikaisessa kodissaan Helsingissä äitinsä täyttäessä 80 vuotta marrask. 12 pnä 1943. Elämänusko ja toiveikkuus kuvastuvat hänen kasvoiltaan.

Inkeriläiset ja itäkarjalaiset muistelevat kiitollisin mielin Eeva ja Antti Läärän kauppaliikkeen antamia virikkeitä kerhotoimintaan Hyvinkäällä, jossa opintokerhotyö jatkui runsasohjelmaisena useita vuosia. Helsinkiin siirryttyään Eeva Läärä oli myyntiym. tehtävissä vaatetusalan liikkeissä, kunnes perusti oman ompeluliikkeensä tarjoten siten työpaikkoja inkeriläisille ystävilleen.

Helsingin Inkeri-kerhon toiminnan vilkastuessa ja laajetessa 1930-luvulla perustettiin kerhon äänenkannattajaksi Lekkolehti, joka nidottiin käsikirjoituksina aikakauslehden muotoon. Eeva Läärä oli Lekon päätoimittaja ja hänen kotinsa kirjoittajain kokoontumispaikkana. Lekon herättämää kirjoitteluharrastusta edisti jatkuvasti kerhon puheenjohtaja leht. Juho Koivistoinen asiapitoisilla artikkeleillaan ja innostavilla runoillaan. Veteraanin muistojaan antoivat Lekkoon mm. Taavetti Äijö, Heikki Makara ja Simo Kössi vanhempi sekä sodan että rauhan ajoilta.

Muistojen kuvassa on 11 henkeä ajasta ikuisuuteen siirtyneitä: Onnittelukukkien keskellä Aune Läärä (o.s. Makara, s. 1863, k. 1949), hänen vier. oik. Tuomas Läärä (s. 1880, k. 1956), kukkien vasemmalla puolella Saara Läärä (+), Eeva Läärä (s. 1896, k. 1974) äitinsä ja setänsä takana, oviaukossa kauppias Yrjö Makara (+), Antti Läärä (+), hänen edessään, Taavetti Paavilainen (+) taulun vier. oik., Simo Läärä (s. ?, k. 1951) koivun vier., hänen edessään Aune Paavilainen (+), hänestä vas. Aune Rautanen (o.s. Läärä s. 1899, k. 1971), taulun vas. reunan kohdalla Eeva Keinänen (+). — Kuvan yläosassa taulu esittää Miikkulaisissa ollutta Läärän kotitaloa.

Rivit ovat todella harventuneet. Vajaa 50 % kuvan henkilöistä on elossa.

jatkuu s. 13

Aarne Lipiäisen muistoksi

Surevien omaisten ja suuren saattajajoukon täyttämässä Jyväskylän Maaseurakunnan hautausmaan kappelissa siunasi lämpimin liikuttavin sanoin pastori Jaatinen haudan lepoon 19. 1. 1974 merkonomi Aarne Mikkeli Lipiäisen. Hän oli syntynyt 14. 9. 1932 Lempaalan Maaselin kylässä.

Äkillisen iäisyyskutsun Aarne Mikkeli Lipiäinen sai aamusilla 16. 1. 1974 työmatkallaan Vaajakoskella lähellä asuntoaan.

Jäätyään neljän vuoden ikäisenä täysiorvoksi kaukana kotiseuduilta, vaikeista olosuhteista huolimatta otti tätinsä-kumminsa tuon pienen orpopojan omakseen. Suomeen hän pääsi tätinsä perheen mukana v. 1943. Täällä käytyään 1 1/2 talvea kansakoulua, Aarne pääsi jatkamaan opintojaan Haapamäen Yhteiskouluun, jossa sairastui jo neljännellä luokalla ollessaan parantumattomaan sokeritautiin, mutta suoritti hyvin arvolausein keskikoulun tutkinnon. Sitten jatkoi opintojaan Jyväskylän Kauppaoppilaitoksessa 2 vuotta ja siellä valmistui merkonomiksi.

Hyvin pian hän meni SOK:n Vaajakosken tehtaitten pääkonttorin palvelukseen kirjanpitäjäksi, jossa hän sairaudestaan huolimatta jaksoi 20 vuotta suorittaa täsmällisesti ja luotettavasti hänelle uskottuja tehtäviä. Kirjanpitonsa ohella hän oli Vaajakosken tehtaitten puolelta Oma Väki-lehden toimittaja.

Täyden tunnustuksen antoi Vaajakosken tehtaitten konttoripäällikkö uskolliselle työntekijälle puheessaan laskiessaan seppeleen vainajan arkulle.

Omaisten seppeleiden ohella oli valtava määrä seppeleitä ja toinen toistaan kauniimpia kukkalaitteita tehtaitten joka järjestöltä erikseen ja konttorin henkilökunnalta, työtovereilta ja lukemattomilta ystäviltä.

»Siel rauhan maassa niin ihanassa
hän nauttii lepoa suloisaa.
Me muistelemme ja kaipailemme
sydäntäs hellää rakastavaa.»
Rakkaudella kaivaten ja ikävöiden puoliso ja tytär, kasvattivanhemmat — sisar ja veli perheinensä, ja muut sukulaiset ja ystävät yhteisesti.

Aarne Lipiäisen muistotilaisuutta jatkettiin Vaajakosken SOK:n virkailijoitten kerhohuoneessa, jossa kahvitarjoilun aikana kuultiin vielä Aarne Lipiäisen runokansiosta poimittuja omia runoja, joita esittivät pastori muun puheensa ohella, ja Aarne Lipiäisen sisko rouva Ella Ojala. Lukuisat saapuneet suruvalitteluadressit luki veljensä Toivo Makara, ja äiti luki kauniita ja liikuttavia muistoja pojastaan Aarne Mikkeli Lipiäisestä. Tilaisuus päättyi virteen 555 ja hengelliseen lauluun »Kiitos Jumalani armostasi kaikesta».

Aarne Lipiäinen in memoriam

Rakas olit veikko meille
silmäs suuret säteili.
Hymys oli herkkä hellä
meitä aina rakastit.
Tuskia sait kantaa paljon
läpi elämäsi kärsien:
Runosuones silti aina
pulppusi täys voimalla.
Siveltimes väriloisto
Sinua ain kannusti.
Taulu taulun jälkeen kertoi:
jossakin taivaan sini kajasti.
Sinne jonnekin nyt sineen,
veikko, meiltä olet lähtenyt.
Illan vienosti hämärtyessä
Sinut liljojen alle kätkimme.
Lumihiutaleita hiljaa kummullesi
taivahalta sateli.
Kauniin kummun alla veikko
Sinä lepäät rauhassa.
Viime hymys kertoo siitä,
että olet taivaassa.
Löysit oman isäs, äitis, veljes,
heihin yhdyit, joukkoon pyhien.
Sinne mekin kerran
täältä saavumme.
Siihen saakka muistos elää
Sinua ain kaipaamme.

Ella Ojala

Jatkoa sivulta 4

Taavetti Jääskeläisen muistoksi

Vuosikymmenien pituiseksi muodostui Taavetti Jääskeläisen palvelus remonttimiehenä Raahe Oy:n Martinniemen sahalla, mutta isoisän ennustus v. 1899 toteutui sekin tavallaan. Sotien aikana toimivat nuoret, vahvat sepät rintamaseppinä ja Taavetti J-nen Raahe Oy:n pajassa päällelyöjänä, seppänä ja sepänapulaisena.

Martinnimen Karjala-kerhon jäsenenä Taavetti Jääskeläinen kuului joinakin vuosina kerhon johtokuntaan ja oli läsnä lähes kaikissa juhlissa, usein myös perhejuhlissa valokuvaajana. Yhteisten harrastusten merkeissä, mm. kansanperinteen tallentamisessa, — kohtasimme usein. Harvoin unohdin korostaa hänelle, että oli pysyttävä timantinlujana sitä villitystä vastaan, jonka ulkoisina tunnuksina ovat miesten hiusten ulottuminen harteille ja turoparran tuhruisuus. Näytti siltä kuin hänen kasvatuksellinen vaikutuksensa olisi ollut entistäänkin rajoittuneempi.

Yhtiön toiminimi oli ennättänyt muuttua Rauma-Repola Oy:ksi Taavetti Jääskeläisen yli 40 vuotta jatkuneen palveluksen aikana. Parhaat kiitokset Rauma-Repola Oy:lle kauniista osanotostaan uupuneen työntekijänsä muistotilaisuuteen.

Pekka Vuoljärvi

Rakas siskoni ja tätimme

Anna Jaakkimainen †

o.s. Kemppi

synt. 17. 11. 1897 Inkerin Tuutarissa

kuoli 20. 1. 1974 Tampereella

Uskollista esirukoilijaa kaivaten

Santeri, Lyyli, Liisa ja Juhani
sekä muut sukulaiset ja uskonystävät.

»Autuaat ovat ne, jotka sinuun turvaavat»

Vainajan toivomuksesta siunattu hiljaisuudessa. Lämpimät kiitoksemme osanotosta.

Kunniantunto

Kunnia on henkilön tietoisuutta siitä arvosta, jonka sosiaalinen yhteisö hänelle siveellisesti vastuunalaisena yksilönä myöntää.

Kunnian voi sijoittaa sosiaalisten arvojen joukkoon, mutta se saa usein myös siveellisen arvon aseman.

Kunniantunto eli ns. henkinen itsesäilytysvietti on luonteenominaisuus, jonka avulla pidämme lukua itsestämme, tarkaten, että tekomme vastaavat sitä arvonantoa, mihin olemme oikeutetut omalletunnollemme tai Jumalalle vastuunalaisina yhteisön jäseninä.

Itsenäisyyden tavoin voidaan kunniantuntokin lukea myös sosiaalisiin hyveisiin.

Kunnian mieheksi tai naiseksi sanotaan ihmistä, jonka elämää hänen kunniantuntonsa valvoo, tai kuten J. V. Snellman sanoi:

»Kunnian mies on se, jonka sanat ja teot eivät poikkea hänen vakaumuksestaan eivätkä ole muiden vaikuttimien kuin totuuden ja oikeuden määräämiä.»

Kunniaton ihminen taas elämässään ja himon ja kunniattomuuden välillä. Kunnianhimoinen ihminen tavoittelee muilta saatavaa arvonantoa sellaisenaan suuresti tehostettuna sosiaalisena arvotavoitteena, usein kaihtamatta tähän pyrkiessään siveellisesti moitittaviakaan tekoja.

Kunniaton ihminen taas elämässään ja teoissaan halveksii tai uhmaa sitä arvonantoa, mikä hänelle siveellisesti vastuullisena yksilönä ja yhteisön jäsenenä kuuluisi.

Kunniantuntoa omaava ihminen on ylevämielinen, jollaisena hän tahtoo todella olla jotakin suurten asiain palveluksessa.

Aristoteles piti ylevämielisyyttä hyveiden kaunistuksena. Ylevämielinen ihminen ei hänen mukaansa uhraudu mitättömien asioiden takia, mutta suurten vuoksi hän toimii kunnollisesti ja panee alttiiksi kaikkensa. Hän ei välitä ihmisten kiitoksesta eikä ulkonaisista kunnianosoituksista, ei myöskään heidän moitteistaan, koska vain sisäinen kunniantunto ja totuus ovat hänen johtotähtensä.

Ylevämielinen ihminen ei ole ylpeä, sellainen, joka vain tahtoisi, että häntä pidettäisiin jonakin, huolimatta siitä, onko hän mitään; eikä liioin turhamainen, jollainen ihailee itseään ja aikaansaannoksiaan ja tahtoo alati saada osakseen muidenkin ihailua.

Ylpeyden tehostettu, uhmaileva muoto, kreikkalaisten hybris (korskeus, ylimielisyys) oli jo antiikin tuomitsema pahe, jonka jumalat ankarasti rankaisivat.

Suomalainen sananlaskuviisaus on myös huomannut, että ylpeys käy lankeemuksen edellä.

Yksilöiden kohtaloita ja kansojen historiaa tarkkailtaessa nähdään todella hybriksen johtavan usein perikatoon. Raamattu — ja virsikirjammekin — varoittavat vakavasti ylpeydestä ja hybriksestä:» Jumala on ylpeitä vastaan, mutta nöyrille Hän antaa armon.»

Julius Sörmvall, Borås

Lahjoituksia Inkeriläisten Viestille

Heikki Mylläri Turku, Aune Liljeblad Helsinki, Ville Tapanainen Laajalahti, Juho Jääskeläinen Valkeakoski, Katri Kotsalainen Helsinki, Jussi Vesa Helsinki, Eino Nappu Viitaila, Rauni Haltsonen Helsinki, Simo Kaipiainen Tampere, Martta Larkiola Helsinki, Maria Mylläri Lammi, Sohvi Puumalainen Vaasa, Maikki Puumalainen Vaasa, Maria Berghalt Ylönkylä, Mirja Iho Kokkoneva, Eino Vironseppä, Liisa Talikka Ypäjä, Matti Pöllä Salmentaka, Toivo Kajava Kauniainen, Oili Lihavainen Helsinki, Tahvo Tirranen Salo, Aino Vehmäinen Helsinki, Yrjö Ollikainen Helsinki, Katri Hynninen Rauma, Jussi Pyysiäinen Helsinki, Aira Parkkinen Nummela, Juho Kiskonen Tampere, Olga Montonen Kuopio, Mia Tiusanen Paijärvi, Maria Tikka Savonlinna, Matti Ryöti Helsinki, Anna Unnukainen Kaisto, Anna Kiskonen Tampere, Paula Nessler Helsinki, Antti Rytkönen Lahti, Olga Riehkalainen Varkaus, Katri Yllö Porvoo, Maria Taatinen Oulu, Elsa Mäenpää Laihia, Matti Vironmäki Helsinki, Olga Lotta Hanko, Eino Kaipiainen Äänekoski, Eero Rautajoki Tampere, Toivo Marttinen Tapiola, Eeva Läärä, Katri Hulkko Ihala, Olga Raikkerus Helsinki, Kössi Piisma Helsinki, Leander Seppänen Turku, J. Klemettilä Turku, Heimo Kekki Uusmäki, Johan Partanen Turku, Aili Ahlsted Helsinki, Reino Tynni Helsinki, E. A. Jamalainen Helsinki, Helena Kirjanen Nokia, K. Raski Helsinki, Juho Juvonen Pulp, Anna Peippo Helsinki, Anna Rytkönen Helsinki, M. Korpelainen Turku, Hilja Kokka Helsinki, Irja ja Väinö Kekki Helsinki, Antti Vainikka Tampere, Liisa Makara Lahti, Anni Kinnanen Lahti, Atso Vironseppä Helsinki, Pekka Vuoljärvi Helsinki, Lilja Pirttijoki, Ida Tapanainen Helsinki, Tilda Kekki Helsinki, Liisa Mustonen Kodisjoki, Olga Savolainen Savonlinna, Aapo Iho Räyrinki, Anna Matikainen Turku, Anna Takkinen Savonlinna, Hilma Ylisjärvi Littoinen, Oiva Junus Männynmäki.

Ruotsista käsin ovat Viestiä tukeneet:

Anna Nykänen, Paavo Halttunen, Maria Jyrkiäinen, Anna Puolakainen, Sofia Björn, Elisabeth Tuvene, Katri Hoponen, Adam Leskinen, Liisa Parri, Paavo Kiuru, Juho Jämsä, Antti Kauriainen, Teppo Kouru, Hilda Pyykkinen, Toivo Toivokainen, Helena Ukkonen.

Gävlen Inkeriläiset:

Maria Pönniäinen, Paavo Neuvonen, Eeva Hippeläinen, Katariina Saitnef, Simon Brygels, M. Kähäri, Juho Unnunkainen, Katri Kokko, Aatami Vainikka.

KIITOKSEMME KAIKILLE VIESTIÄ TUKENEILLE LAHJOITTAJILLE!

Jatkoa sivulta 9

Eeva Läärän muistoksi

Eeva Läärän muistotilaisuudessa saimme kuulla fil.maist. Elsa Vuorjoen puheen, jossa hän kuvaili Eeva Läärän elämäntyön tuloksia toimeentulon turvaamiseksi sekä henkisiä harrastuksia 1930-luvulla Inkerin kulttuuriperinnön vaalimiseksi. Sopinee tässä yhteydessä esittää kiitoksemme maist. Vuorjoelle siitä, että Inkeri-kerhon opintopiiri sai hänen luvallaan käyttöönsä mieluisan kokoontumishuoneen.

Ruumiinsiunauksen toimittanut rovasti Matti Vironmäki muisteli puheessaan Eeva Läärän elämäntaivalta parin viimeisen vuosikymmenen ajalta, jolloin hän oli neuvotellut mm. arkistoainesten säilyttämisestä sekä luovuttamisesta arkistokäyttöön.

Lopuksi hum. kand. Pekka Vuoljärvi selosti Eeva Läärän osuutta Helsingin Inkerikerhon toiminnassa, mm. Lekko-lehden päätoimittajana ja uupumattomana osallistujana muuhunkin järjestötoimintaamme — opiskelun ja arkityönsä ohella.

Pekka Vuoljärvi

nuorten palsta

Korson joki

Korsonjoki on se suuri joki,
kalastaja rannalla verkkoaan koki
ja itsekseen hoki,
käy kala koukkuun
kalastajan loukkuun.

RAILI 9 v.

Helsinki

Helsinki mua inhottaapi,
toivottavasti se muuttua saapi.
Tehtaat kaikki pois,
niinkuin ne jo ois.
Autoja ei sais yhtään olla,
hevosia vois tilalle tulla.
Auttakaa luontoa se kärsii,
kun ihmiset pois kasvit järsii.

SEIJA 9 v.

Lasten suusta

Ollin kaverilla oli puhevika ja Olli oli kuullut puhuttavan R-viasta. Kun eräs toinen Ollin kaveri käytti minä sanan asemesta mie-sanaa, Olli kysyi — Onko Pekalla minävika.

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Maaliskuun tilaisuus 24. 3. klo 14. Vanha tuttu paikka Agricolan seurakuntakoti. Tervetuloa!

Johtokunta

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Tampereen paikallisosaston kokoukset kevätkaudella pidetään Kalevan kirkon huoneessa n:o 109 seuraavasti:

Huhtikuun 7 pnä klo 14
Toukokuun 5 pnä »
Johtokunta kokoontuu 3. 2. Kaipaisella.

TURUN PAIKALLISOSASTO

Pääsiäisjuhla pidetään 15. 4. klo 14 Karjalaisten talossa. Tervetuloa!

KANSALLISMUSEO Helsingissä

kevät 1974

TIISTAI-ILLAT, klo 18.45

yleisötilaisuuksia museon edustamilta aloilta

19. 3. »Muruja on elon onni suurin osa suruja» — museoviraston keruutoiminnan tuloksia, Hilkka Vilppula

26. 3. Viimeaikaisia suojeluongelmia kaupungeissamme, Ritva Tuomi

9. 4. Kemijoen esihistoria, Aarni Erä-Esko

Keväällä järjestetään opastettuja sunnuntairetkiä, joista ilmoitetaan myöhemmin päivälehdissä.

Kansallismuseo on avoinna arkisin 12—15, tiistaisin myös 18—20, sunnuntaisin 11—15, maanantaisin suljettu.

RUOTSI

ISK:N JOHTOKUNNAN KOKOUS

pidetään 6. 4. 1974 klo 15 puheenjohtajan A. Saklantin luona Jönköpingissä. Kokouksessa suunnitellaan mm. tulevaa toimintaa. Jos sinulla on mielipiteitä inkeriläisten toiminnasta Ruotsissa, niin kerro johtokunnalle. Kirjoita tai soita paikkakuntasi edustajalle tai puheenjohtajalle puh. 036/160962 tai sihteerille puh. 033/101850.

Kokoonkutsuja

---

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
c/o A. TUOHIMÄKI
SALLATUNTURINTIE 2 C 26
00970 HELSINKI 97
puh. 323 628

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOITE VIIMEKSI SAAMASTANNE INKERILÄISTEN VIESTISTÄ KIRJOITTAKAA ALLE UUSI OSOITTEENNE JA POSTITTAKAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

Vammala 1974. Vammalan Kirjapaino Oy

inkeriläisten viesti

numero 4 huhtikuu 1974

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Majavatie 11 D 44, 00800 Helsinki 80 Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 631 285 Toimitussihteeri: Pirkko Huurto, puh. 783 391
KONTTORI:	Aurorankatu 7 A 1, 00100 Helsinkl 10
OSOITE- JA TILAUS-ASIAT:	Anneli Tuohimäki Sallatunturintie 2 C 26 00970 Helsinki 97 Puh. 323 628
TILAUSMAKSUT:	Konttorin osoitteella postisiirtotilille 30636-4
TILAUSHINTA:	mk 12,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa 15 kr.
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 200,— 1/2 » » 120,— 1/4 » » 70,— Kuolinilmoitukset 30,— Kiitos- ym. ilm. 20,— Kuva ilmoituksessa 30,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 BORÅS Puh. 033/101 850 Postisiirtotili n:o 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki Tehtaank. 5 E 43, 00140 Helsinki 14 Puh. 662 668 Postisiirtotili n:o 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkalslja:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: VOKKI-VIRKISSÄ Helsingissä oli helmikuussa inkeriläisaiheinen käsityö- ja esinenäyttely, jonka päättäjäistilaisuudesta 23. 2. 74 kertoo tämänkertainen kuvamme. Eturivissä vasemmalla lehtori Aili Simonsuuri, hänen vierессään kirjailija Aale Tynni-Haavio, rouva Irja Kekki Tuuterin puvussaan ja arkkitehti Aija Korhonen inkerikkojen puvussa sekä taiteilija Maija Aaltonen-Himanka Sakkolan-Raudun puvussa. Oikealla lehtemme päätoimittaja, kirkkoherra Matti Vironmäki. Vokki-Virkin emäntä Tyyne-Kerttu Virkki näkyy toisessa rivissä oikealla. Tarkempi selostus näyttelystä lehtemme sivulla 5. Valok. Nousiainen.

ROBERT RAINIO:

INKERINSUOMALAISIA MERKKIMIEHIÄ

I

PIETARI JAMALAINEN

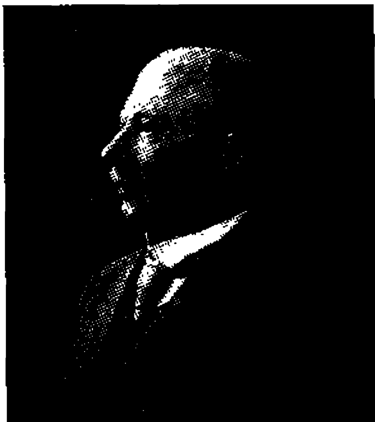

Pietari Jamalainen nuorena.
Kuva: MUSEOVIRASTO.

Vähäisen kotikirjastoni hyllykölle on tässä vuosien mittaan joutunut tavallista useampia lakimiesmatrikkeleita, lakimiehen tapainen kun olen tai olen ainakin ollut. Toisinaan niistä viimeisempiä tulee katseltua, aikaisempien jäädessä pölyttymään omalle paikalleen siellä hyllyn sivustalla.

Tässä viime syksynä eräänä sateisena päivänä tein kuitenkin poikkeuksen ja otin käteeni matrikkeleistani vanhimman, ajan tavan mukaisen ruotsinkielisen »Finlands Jurister år 1898», Turun hovioikeuden silloisen aktuarin A. W. Westerlundin aikaansaannana. Tarkastelin nimi nimeltä tähän matrikkeliin otetut juristit, joista vanhimmat olivat syntyneet jo siinä viime vuosisadan alkuvuosina. Nimet olivat melkein poikkeuksetta ei-suomenkielisiä, kunnes tultiin numeroon 475 ja nimeen J a m a l a i n e n P i e t a r i. Tämä suomalainen ja minulle myös tutunomainen nimi kiinnitti erikoisemmin huomiotani. Siksipä luinkin tarkkaavaisena nimen alla olevat henkilötiedot ja kuuluivat ne tähän suomennettuina seuraavasti:

Syntynyt Hietamäellä Inkerinmaalla 20/11 1857, ylioppilas 14/6 1877, filosofiankandidaatti 20/12 1880, promovoitu filosofianmaisteriksi 31/5 1882, molempain oikeuksien kandidaatti 9/1 1885, auskultantiksi Wiipu-

Kuvassa Pietari Jamalainen vanhempana.
Kuva saatu prof. E. A. Jamalaiselta.

rin hovioikeuteen 16/1 s.v., kanslistiksi Kenraalikuvernöörinkansliaan 9/4 1889, kielenkääntäjäksi siellä 12/5 1896, oikeutettu briljanttisormukseen 25/4 1897. — Nimitetty Anna 3:n ja Stanislav 3:n ritariksi.

Tarkastelin tämän jälkeen myös lakimiesten myöhempiä ja suomenkielisiä matrikkeleita Pietari Jamalaisen kohdalta ja vihdoin 1926 julkaistusta teoksesta luin hänestä seuraavat, tässä tarpeellisin osin lyhentämäni henkilö- ja asiatiedot: — Vanhemmat: talonpoika Josef Jamalainen ja Eva Hirvonen. Ylioppilas, luokkansa priimuksena, Jyväskylän lyseosta. Otettu ylimääräiseksi virkamieheksi silloiseen Suomen Kenraalikuvernöörin kansliaan 1/10 1883. Toimituspäällikön apulaiseksi Wiipurin hovioikeuden kansliaan 13/4 1901. Nimitetty pääpostitirehtööriksi Suomessa 5/2 1903, josta virasta täysinpalvelleena saanut omasta pyynnöstään eron eläkkeen kera 1/4 1919. Vuosina 1881—83 oleskellut yleisellä stipendillä Moskovassa venäjänkielen opintoja harjoittamassa. 1894 tehnyt 7 kuukautta kestävän tutkimusmatkan Pohjois-Saksaan. Ritari St. 3. 13/4 1890, A. 3 29/4 1894, St. 2. 14/4 1901, A. 2. 30/4 1905 ja Vl. 4. 11/4 1909.

Yllä olevaan lisättäköön vielä, että Josef Jamalainen oli jo nuorena valittu kylänvanhimmaksi eli staarostaksi ja tämän jälkeen Sunkuran ensimmäiseksi starssinaksi eli kunnanvanhimmaksi sekä lopulta myös semstvon eli maasäätyjen jäseneksi ja oli tämä asema aikoinaan korkein luottamustoimi, johon suomalaisella talonpojalla oli Inkerissä mahdollisuus päästä. Semstvo oli Keisari Aleksanteri II:n perustama maakunnallinen itsehallintaa suorittava elin, jonka jäseninä oli aateliston, kaupunkien ja talonpoikien edustaja. Josef Jamalainen tuli valituksi Pietarhovin ujestista peräti kolme kertaa, jokaisella kerralla kolme vuotta.

Vaikka Pietari Jamalaisen asuin- ja toimipaikka olikin täällä Suomen puolella, Helsingissä, niin siitä huolimatta hän koko ikänsä pysyi uskollisena synnyinseudulleen Inkerin Hietamäelle, Jamalaisten kylälle. Sinne hän joka kesä saapui omien sukulaistensa ja rakkaan heimonsa keskuuteen viettämään vuosilomiaan. Jouluksi hän taas lähetti sinne paketteja ja etenkin lapset olivat aina hänen huomion kohteina. Vielä jälkisäädöksessään hän määräsi kymmeneksen jäämistöstään »Kotikyläni Jamalaisen kansakoululle Hietamäen seurakunnassa Inkerinmaalla rahastoksi, jonka varoilla toimeenpannaan joka vuosi lapsille joulujuhla joulukuusineen ja -lahjoineen.»

Voisiko sen kauniimmalla tavalla muistaa kaukaisen kotikylänsä koululaisia!

Pietari Jamalaisen pitkä päivätyö päättyi Helsingissä 1931.

PARHAIMMAT KIITOKSENI

KAIKILLE, JOTKA MUISTIVAT MINUA MERKKIPÄIVÄNI JOHDOSTA TÄYTTÄESSÄNI 90 VUOTTA 7. 3. 74.

MATTI VIROLAINEN

Inkeriläisviikko Vokki-Virkissä

Inkeri-viikkoa vietettiin Helsingissä Merikannontiellä sijaitsevassa näyttelyhuoneistossa Vokki-Virkissä, joka on tullut tunnetuksi kiinnostavista käsityö- ja taideteollisuusnäyttelyistään. Perinnekäsitöiden lisäksi lehtori Aili Simonsuuri oli järjestänyt näyttelyyn inkeriläisestä esineistöstä, tekstiileistä ja valokuvista kootun pienoisnäyttelyn. Näytteillä olleet tekstiilit olivat inkerikkojen töitä lukuunottamatta tilkuista vanhan mallin mukaan tehtyä käsityöpussia. Näyttelyssä oli myös kaikkien Inkerin-kävijäin ja perinteenkerääjäin tunteman metsänvartijan Paavo Sakin valmistama virsikannel. Esillä oli myös Aili ja Lauri Simonsuuren Länsi-Inkeristä 30-luvun lopulla keräämä valokuvakokoelma.

Näyttelyn avajaisissa lehtori Aili Simonsuuri kertoi tutustumis- ja tutkimusmatkoistaan Länsi-Inkeriin. Tarton rauhassa 1920 oli Länsi-Inkerin alueesta 13 inkeriläiskylää liitetty Viron tasavaltaan. Jo vanhastaan nämä alueet olivat kuuluisaa runonlaulannan aluetta, jolla tunnetut viime vuosisadan runonkerääjät olivat vaeltaneet. Runojen ylistämän Laukaanjoen sivujoki on Rosonojoki, joka kierteli kylien halki. Kylät kuuluivat Narvusin alueeseen, Narvusin ja Soikkolanniemet taas olivat Inkerin tunnettuja laulumaita ikimuistoisista ajoista. Ne olivat vilkkaassa kosketuksessa Suomeen päin ja varsinkin Suomenlahden ulkosaarten kautta runoperinne kulki molempiin suuntiin. Osa näistä kylistä oli luterilaisia, osa ortodoksisten inkerikkojen asuttamia, eräät kylät taas olivat sekakyliä. Perinnekin siirtyi suomalaisten ja inkerikkojen välillä toiselta toiselle. Vanhan perinteen kannattajina inkerikot olivat vanhoillisempia kuin luterilaiset suomalaiset. Nykyään Narvajoen itäpuolinen alue kokonaan kuuluu Venäjän Neuvostotasavaltaan, ei siis Neuvosto-Eestiin.

Näyttelyn avajaisissa puhui myös rovasti Matti Vironmäki, joka käsitteli mm. Inkerin varhaishistoriaa. Raita Karpon inkeriläiset ja karjalaiset laulut herkistivät lämmintä avajaistunnelmaa.

Viikon päättäjäisissä 23. 2. kirjailija Aale Tynni kertoi lapsuusajastaan Inkerissä, inkeriläisistä tavoista, koulu- ja opetusoloista ynnä muusta. Aale Tynni oli tuonut mukanaan myös valokuvakokoelman, joka kierteli katsojien joukossa. Kirjailija Tynni päätti puheensa sanoihin: »Siellä missä on rakkautta, on myös valoa.»

Lehtori Simonsuuri esitteli tilaisuudessa käsityötaidon mestarinäytettä inkerikon pukua, joka arkkitehti Aija Korhosella oli yllään. Näyttelyhuoneiston omistaja ja emäntä käsityönopettaja Tyyne-Kerttu Virkki esitteli lisäksi hallussaan olevia Teppo Revon tuohisoittimia. Kaiken kaikkiaan näyttelyviikko keräsi paljon kiinnostuneita katsojia.

Heikki Mylläri

Toimintamme jatkuu

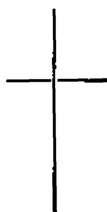
Kevättalvella järjestöt pitävät vuosikokouksiaan. Niissä tarkastellaan edellisen vuoden toimintaa. Pohditaan ja punnitaan saavutuksia sekä menetyksiä. Asianhaaroista riippuen ollaan tyytyväisiä tai tyytymättömiä. Tehdään myös suunnitelmia alkaneen vuoden sekä kaukaisemmankin tulevaisuuden toiminnan varalle.

Näin on tapahtunut myös meidän kohdallamme. Olemme menneiden vuosien tapaan pitäneet vuosikokouksia ja tarkastelleet yhteisiä pyrkimyksiämme. On tehty myös suunnitelmia vastaista toimintaa silmälläpitäen. Näinollen voidaan kysyä, miten vuosi on kulunut ja onko meillä mitään merkittävää mainittavana kuluneen vuoden tiimoilta? Silloin varmaan nousee mieleemme Inkeri-koti. Jo kauan vireillä ollut Karjala-talon rakennushanke, johon meidän heimokotimme liittyy, on edistynyt hyvällä vauhdilla. Harjannostajaiset pidettiin jo helmikuun puolivälissä. Puhutaan jo melko varmassa äänensävyssä, että tuon suuren rakennuskompleksin vihkiäisjuhlia voidaan pitää ensi lokakuussa.

Inkeri-koti tulee avaamaan meille uusia mahdollisuuksia toimintamme laajentamiseen ja syventämiseen. Oma päämaja on aina ollut menestyksellisen toiminnan ensimmäisiä ehtoja. Toiminta omissa tiloissa jo sinänsä herättää mielessä varmuutta ja luo lupaavia näköaloja. Tulee kuitenkin riippumaan meistä itsestämme ja yhteisestä asianharrastuksesta, mitä kauan kaivatun yhteisen kotimme suojissa tullaan saamaan aikaan.

Kuluneen vuoden loppupuolella joutui lehtemme kokemaan yleisten hintojen nousun takia taloudellisia vaikeuksia, niinkuin on jo aikanaan ilmoitettu. Painatusteknillisistä syistä sen ilmestymisessä sattui myöhästymisiä. Se näytti herättäneen eräissä tilaajissa ihmettelyä, jopa tyytymättömyyttäkin. Samalla tuli kuitenkin ilmi, että lehteämme kaivataan ja sitä kohtaan tunnetaan syvää kiinnostusta. Sitä odotetaan kuin tervetullutta vierasta. Jos se myöhästyy, ollaan pettyneitä. Lehtemme tunnetaan ensiarvoisen tärkeänä yhdyssiteenä hajaantuneen heimomme keskuudessa. On annettava täysi tunnustus sellaisille toivomuksille, että lehtemme kokoa voitaisiin laajentaa ja sen sisältöä lisätä. Se on rahasta ja yhteisestä kannatuksesta kiinni eikä suinkaan sen ilmestymisestä vastuussa olevien hyvän tahdon puutteesta. Joka tapauksessa lehtemme tukemista niin, että se voisi mahdollisimman hyvin suorittaa tärkeää tehtäväänsä meidän keskuudessamme, on pidettävä kaikkein tärkeimpiin tavoitteisiin kuuluvana.

Lyhyesti sanoen mennyttä vuotta voidaan pitää menestyksellisenä yhteisten pyrkimystemme kannalta katsoen. Tampereella vietettiin onnistunut kesäjuhla ja paikallisosastojemme toiminta jatkuu virkeänä. Yhteisissä tilaisuuksissamme on lausuttu kiitollisuuden ja tunnustuksen sanoja niille, jotka ovat yhteistä toimintaamme johtaneet ja hoitaneet. Uhrautuva työ Inkeri-kodin aikaansaamisessa jää kiitollisena muistona pysyvästi mieleemme. Heikolla taloudellisella pohjalla ilmestyvän leh-

Rakkaamme

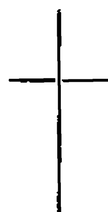
Aapo Nousiainen

* 06. 01. 1922 Skuoritsan pitäjässä
Nousiaisten kylässä
† 05. 02. 1974 Vaasan
Keskussairaalassa

Kaipauksella muistaen,
omaiset ja ystävät

Kärsit tuskat, vaivat hiljaa
kunnes sydän taukosi.
Mainen apu oli turhaa
Jeesus vaivat paransi.

Rakkaamme siunattu viimeiseen lepoonsa Petolahden hautausmaahan.

Rakkaamme

Eeva Rähmönen

o.s. Kemppi

synt. 23. 3. 1887 Inkerin Skuoritsassa
kuoli 19. 2. 1974 Hämeenlinnassa

Kaivaten
Juho perheineen

Kanssamme kaipaamaan jäi laaja omaisten ja ystävien joukko Suomessa, Ruotsissa ja Neuvostoliitossa.

»Autuas ken sydämensä antaa Herran kätehen».

KIITÄMME kaikkia siunaustilaisuuteen osanotosta.

temme toimittajat ja sen levittämisestä huolehtivat ansaitsevat mitä syvällisemmän yhteisen tunnustuksemme ja kiitoksemme. On paljon muitakin, jotka ovat vapaaehtoista työtä tehneet ja varojaan uhranneet yhteisten pyrkimystemme hyväksi. Uhraukset eivät suinkaan olleet turhia. Vain niiden avulla on toimintamme voinut päästä eteenpäin. Ja tällaiseen vapaaehtoiseen uhrautuvaisuuteen on meidän edelleen luotettava. Jos se lamaantuu, kuihtuu ja loppuu yhteinen toimintamme.

Elämme jo vahvassa keväässä ja lähestymme kesää. Kesä tuo aurinkoa ja lämpöä. Meille se tuo myös kesäjuhlan. Aivan keskellä kesää näet Turku kutsuu meitä. Tuo vanha, historiallinen kaupunki on jälleen meidän Mekkamme. Näihin aikoihin jo suunnitellaan kesämatkoja. Voisiko ajatella mitään parempaa matkakohdetta kuin sellaista, missä tapaa entisiä sukulaisia ja tuttavia, joihin sitovat menneet muistot. Kesäjuhlassa on aina saatu kuulla heimomme yhteisiä kuulumisia. Näin pysymme hyvässä yhteisymmärryksessä ja toimintamme voi jatkua menestyksellisenä.

Aurinkoinen päivä Kauvatsankylässä

Yhdistyksemme kunniajäsenen ja lehtemme monivuotisen avustajan Matti Virolaisen 90-vuotissyntymäpäivä Kauvatsan Kauvatsankylässä oli aurinkoinen päivä. Kevättalven aurinko sädehti kirkkaana maaliskuun 7. päivänä satakuntalaisen kylän hangilla, aurinkoinen tunnelma ja iloisen juhlava mieliala vallitsi koivukujan takaisessa talossa, jossa merkkipäivän viettäjä fyysisesti sekä henkisesti reippaana ja pirteänä otti vastaan eri puolilta Suomea saapuneita onnittelijoitaan. Sukulaisia ja ystäviä oli tullut syntymäpäiville Helsingistä ja Kuopiosta asti, naapuristosta virtasi jatkuvasti sekä paikkakuntalaisia että karjalaisia onnittelijoita, seurakunnan kirkkoherran onnittelujen yhteydessä laulettiin syntymäpäivävirsi ja niin merkkipäivästä muodostui lämmin inkeriläis- ja karjalaishenkinen tilaisuus. Taiteilija Lauri Santtu, jonka Matti Virolaisesta piirtämä muotokuva oli eräs omaisten lahja merkkipäivän viettäjälle, oli ensimmäisten onnittelijoiden joukossa, ja hän juhlisti — ja hauskutti — tilaisuutta esittämällä suositun inkeriläisjutun Kirkonmiehen Yllistä. Inkeriläisten Yhdistyksen ja Sivistyssäätiön sekä Viestin onnittelut esittivät Jussi Vesa, Antti Makara ja Pirkko Huurto. Matti Virolainen vastasi jokaiseen puheeseen, ja nauhuri talletti puheet sekä monta muuta hauskaa välähdystä merkkipäivän kuluessa. Pienenä yllätyksenä laskeutui läheisten peltojen kantaville hangille lentokonekin, joka myös toi onnittelijoita. Hämeenkyröstä oli saapunut onnittelemaan myös 92 vuoden ikään ehtinyt serkku Mikko Mylläri, terveenä ja reippaana hänkin. Illalla onnittelukäynnille saapunut unkarilainen sellotaiteilija Csaba Szilvay järjesti talonväelle ja vieraille miellyttävän musiikkihetken.

Vieraanvarainen talo tarjosi sekä satakuntalaisia että karjalaisia pitoherkkuja ja ennen kaikkea unohtumattoman tunnelman Matti-sedän hengen valoa säteilevän olemuksen ympärillä.

Matti Virolainen

7. 3. 1884—7. 3. 1974

Hatunnosto

Minä nostan hattua harvoin,
nyt hartahasti sen teen:
Se on kunniantekoni ylväin
Ikä-Matille itselleen!

Vaikka 'jalkas jo hellivi hiekkaa'*
on eellehen selvänä pää.
Monet muistot, teoista rikkaat
ne jälkeesi taltehen jää.

Ne kertovat nuoremmille,
mitä tehty on puolesta maan,
mitkä koetut tuskat saivat
sitä syvästi rakastamaan.

Kiitos, Setämme, karskiudestas!
Olet uskossa uupumaton:
päämääristä maailman teillä
vain v a p a u s suurinta on.

Aapo Iho

*»hiekka heljä riitelee jo jalkaa. . .» Eino Leino.

Taiteilija Santtu, 92-vuotias Mikko Mylläri ja 90-vuotispäiväänsä viettävä Matti Virolainen (oik.) ovat istahtaneet rupattelemaan yhdessä. Valok. P. Huurto.

Kesäjuhlakuulumisia

Tämän vuoden kesäjuhlat vietetään, kuten tunnettua, Eskilstunassa. Juhlahuoneusto Folkets Hus, samoin Klosterin kirkko ja seurakuntatalo sekä Tunavallen'in urheilukenttä ovat tilatut. Ohjelma suunnitellaan edelleenkin perinteellisesti kolmipäiväiseksi. Mitä ohjelmaan tulee yritämme saada sen monipuoliseksi. Taiteilija Terttu Pajunen-Kivikäs Jyväskylästä on lupautunut esiintymään, samoin Gävlen inkeriläisten laulukuoro. Tässä kehoitus kaikille kyvykkäille: Tulkaa vaan esiintymään kesäjuhlille suomen tai ruotsin kielellä, lauluin ja soitoin. Toivomme runsasta osanottoa juhliimme niin Ruotsista kuin Suomesta!

ESKILSTUNAN INKERINSUOMALAINEN KERHO

Juhlatoimikunnan puolesta

Juho Kemppi
pj.

Väinö Kemppi
siht.

Vanhusten leiri

Vanhusten leiri pidetään, jos Jumala suo, Boråsissa, Inkerin Kerhon kesämökillä, Kråkeredissa 26/7—30/7 1974. Leirimaksu on 50 kr. Leirille haluavat voivat ilmoittautua past. V. Kurujoelle puh. 033/106908.

Vanhukset! Tulkaa mukaan läheltä ja kaukaa virkistymään yhdessä olostanne, nauttimaan leiriemäntien hyvästä »sapuskasta» yhdessä rupattelemaan, muistelemaan menneitä aikoja, ottamaan lyhyitä kävelyretkiä, saunomaan, uimaan, laulamaan ja veisaamaan lauluja ja virsiä, kuulemaan Jumalan sanaa ja yhdessä rakentumaan hengelliseksi temppeliksi.

TERVETULOA.

Lasten leiri

Lasten leiri pidetään samassa paikassa kuin vanhusten leiri 1—7 päivinä elokuuta. Samat leirin järjestäjät. Leirimaksu on 50 kr. lapselta. Leirille voi ilmoittautua past. V. Kurujoelle. Leirin ohjaajaksi on pyydetty parastaikaa opettajaksi valmistuvaa Martta Pappista. Hyvät vanhemmat. Pyydämme, että lähetätte lapsenne leirille, jossa heille yritetään järjestää monipuolista ohjelmaa, leikkejä, askartelua, uintia ja paljon muuta hauskaa. Emme kuitenkaan tahdo unohtaa myös sitä, että lapset kuuluvat Jeesukselle, ja että Jeesus on lasten ystävä. Tahdomme siis puhua ja laulaa yhdessä lasten kanssa Jeesuksesta, lasten parhaasta Ystävästä.

Suomen kielen taito on hyvä, mutta ei välttämätön, koska leirinohjaaja hallitsee täydellisesti sekä ruotsia että suomea.

Tervetuloa.

Muistojuhla Boråsiin

Kuluvan vuoden viimeisinä kuukausina tulee kuluneeksi 30 vuotta niistä kohtalokkaista päivistä, kun ensimmäiset inkerinsuomalaiset moninaisten, vaiherikkaiden seikkailujen jälkeen alkoivat hakeutua Ruotsin turvallisuutta ja rauhaa tarjoaville rannoille, uuteen isänmaahansa.

Näiden menneiden aikojen muistoksi järjestää Boråsin Inkeri Kerho MAAHAN TULOMME 30-VUOTISMUISTOJUHLAN elo—syyskuun vaihteessa Boråsissa.

Tarkemman ohjelman eri tilaisuuksista tulemme myöhemmin ilmoittamaan Viestilehdessämme.

Näin meille hajanaisuudessa, eri paikkakunnilla asuville tarjoutuu tilaisuus tavata toisiamme parin päivän aikana syyskesällä yhteisten muistojen merkeissä ja ystävien seurassa Boråsissa. Pannaan tämä mieleen.

Boråsin I. Kerho.

Ingermanländare präst i Olofström

Teol. kand. Adolf Varkki, som prästvigdes den 16 dec 1973 för tjänstgöring i Lunds stift, har börjat sitt arbete i Olofström som präst för de finskspråkiga i församlingen. Till en början är det fråga om en halvtidstjänst, för att senare övergå till heltid.

Till hans uppgifter hör enbart finskt församlingsarbete såsom gudstjänster, dop, vigslar mm för de finskspråkiga. Dessutom kommer han att anordna studiecirklar och ungdomsverksamhet allt efter behov och intresse i församlingen.

Adolf Varkki är född den 21/8 1947 i Kuopio av ingermanländska föräldrar. Som 13-åring flyttade han till Mölnlycke, där han i Mölndal blev student 1967. Sedan dess har han studerat i Helsingfors och i Lund. Adolf Varkki har flera gånger lett barnens och gamlingarnas sommarläger i Borås. Han är uppskattad bland såväl gamla som unga ingermanländare i Sverige. Vi önskar honom lycka och framgång i hans nya arbete.

A. P.

Boråsin Inkerin kerhon vuosikokous

Talvijuhlien yhteydessä piti kerho sääntöjenmääräisen vuosikokouksen 5 p. tammikuuta 1974. Kaikki asiat juoksivat joustavasti kunnes tuli eteen se kohta että piti valita erossa olevien johtokunnan jäsenten tilalle uusia vetäjiä. Yhteen aikaan näytti jopa niinkin synkältä että puheenjohtajan piti kysyä että pitääkö meidän lakkauttaa koko toiminta, kun kukaan ei halua olla mukana johtokunnassa. Tämä tepsikin! Kun kerhon johtokunta kokoontui ensi kerran 16/2 niin tehtävät jakaantuivat seuraavasti:

puheenjohtaja	Jussi Jänis
varapuheenjohtaja	Viktor Kainelainen
sihteeri	Emilia Pyykkönen
rahastonhoitaja	Aleksander Kondrell
taloudenhoitaja	Jussi Korpelainen
»salkuton»	Martta Pappinen
varajäsenet	Mirja Jääskeläinen
	Aino Kekkonen

Samanaikaisesti kaavaili johtokunta tämän vuoden toimintaa. Arveltiin voimien riittävän tavanmukaisiin lasten- ja vanhusten leireihin kesällä. Kevätpuolella yritetään järjestää jonkunlainen paikallinen juhlatilaisuus ja syyspuolella kesää tahdotaan pitää muistojuhla 30 vuotta maahantulosta. Kaikista näistä tilaisuuksista ilmoitetaan tarkemmin tulevissa lehdissä.

A. P.

Lahjoituksia Viestille

Ruotsista:

Aappo Björn
H. Kälviäinen
Pekka Pöntinen
Pietari Pöntinen, Borås
Irma Kainelainen, Borås
Anna Kainelainen, Borås
Simo Rekonen, Storfors
Anna Nykänen, Nässjö
Maria Vainikka, Helsingborg
Pekka Andriainen, Gästrike-Hammarby
Sofia Puolakainen, Norrköping
Boråsin talvijuhlasta Skr 578,10.

VIESTI KIITTÄÄ TUESTA!

KIITOS

Pyydän lausua parhaimmat kiitokset kaikille sukulaisille ja ystäville, jotka muistivat minua, Aatami Vainikkaa, syntymäpäivänäni.

Kiitokset kauniista onnittelukorteista, kirjeistä, sähkösanomista, adresseista, kukkakimpuista, puhelinsoitoista, kaikista lahjoista, tervehdys- ja onnittelukäynneistä. Kiitän erikoisesti kuorolaisia, jotka ilokseni lauloivat sepittämäni laulun. Samoin haluan kiittää Inkeriläisten Viestin lämpimästä onnittelusta.

Ikävä kyllä, sairauden takia — oikea käsi lievästi halvaantunut — en voi itse kirjoittaa, joten tyttäreni tekee sen puolestani.

Aatami Vainikka

Inkeriläisten yhdistyksen vuosikokous Helsingissä

Inkeriläisten Yhdistys ry:n vuosikokous pidettiin Helsingissä 17. 3. 1974. Pohjalaisen osakunnan huoneistoon oli saapunut nelisenkymmentä yhdistyksen jäsentä, etupäässä helsinkiläisiä, mutta myös turkulaisia ja tamperelaisia.

Vuosikokouksen avasi kirkkoherra Matti Vironmäki ja kokouksen puheenjohtajaksi valittiin professori Leo Yllö ja sihteeriksi Anneli Tuohimäki.

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Iida Riipinen ja Leevi Iivainen sekä heidän varamiehikseen Hertta Allanmaa ja Yrjö Korkkinen.

Kun vuosikokous oli todettu laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi, kirkkoherra Matti Vironmäki luki vuoden 1973 vuosikertomuksen, joka todettiin hyvin perusteelliseksi. Kirkkoherra Vironmäki puhui tämän jälkeen poismenneitten inkeriläisten muistoksi ja poismenneitä kunnioitettiin hetken hiljaisuudella.

Puheenjohtaja Leo Yllö luki vuoden 1973 tilikertomuksen ja tilintarkastajien lausunnon, minkä jälkeen vuosikokous myönsi johtokunnalle tili- ja vastuuvapauden.

Vuosikokous päätti johtokunnan jäsenten palkkioista siten, että pitkämatkalaisille korvataan matkakulut laskun mukaan.

Erovuorossa olleet johtokunnan vakinaiset jäsenet: Kauko Mustonen, päätoimittaja, Helsinki, Vilho Mustonen, pastori, Turku, Anneli Tuohimäki, rouva, Helsinki valittiin uudelleen vuosiksi 1974—1976. Erovuorossa ollut johtokunnan varajäsen: Iida Riipinen, rouva, Helsinki valittiin niinikään uudelleen. Väinö Pietari Kekin pyydettyä eroa johtokunnan jäsenyydestä sairauden takia, vuosikokous valitsi hänen tilalleen vuodeksi 1974 Markku Pyysiäisen. Väinö Pietari Kekille päätettiin lähettää kokouksesta tervehdys.

Varsinaisiksi tilintarkastajiksi valittiin vuodelle 1974 Seppo Kekki ja Eino Rännäli, sekä varalle Toivo Iho.

Jäsenmaksun suuruudeksi vuodelle 1974 vuosikokous päätti 3,—.

Toimintasuunnitelma vuodelle 1974 hyväksyttiin sellaisenaan, samoin tulo- ja menoarvio vuodelle 1974 joka hyväksyttiin sellaisenaan.

Vuoden 1975 vuosikokouspaikaksi valittiin Helsinki. Ilmoitus tulee Inkeriläisten Viesti-lehteen.

Yhdistyksen kunniajäseniksi ehdotettiin:
Uljas Marttinen, Helsinki
Jussi Vesa, Helsinki
Väinö Kekki, Helsinki
Yrjö Rautanen, Turku
Katri Klemettilä, Turku,
jotka edellämainitut kutsuttiin kunniajäseniksi.

Todettiin kiitollisena yhdistyksen saaneen apurahan opetusministeriöltä. Vuosikokous päätti tervehdyssähkeen lähettämisestä opetusministeri Marjatta Väänäselle.

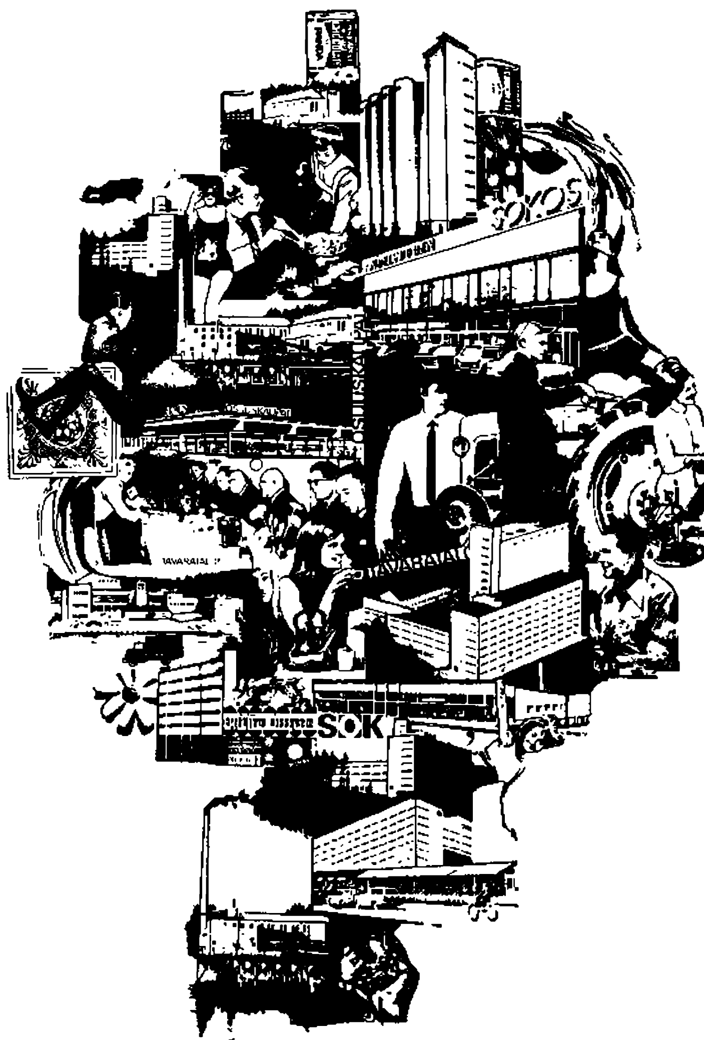
Lopuksi professori Leo Yllö selosti Karjalan Heimotalon harjannostajaistapahtumaa, jossa hän oli ollut mukana. Tilaisuus päättyi kahvitarjoiluun.

TUKENSA INKERILÄISTEN VIESTILLE OVAT ANTANEET:

Suomesta:

Katri — Väinö Kapanen
Anni Kapanen
Matti Pönniö
Eeva Kolomainen, Pori
Igor Finberg, Rauma
Inkeriläisten Sivistyssäätiö 1500,—.
Turun Inkeriläisten Paikallisosasto 134,—

KIITÄMME TUESTA!

SOK kehittyvä 70-vuotias

SOK-osuuskauppajärjestö on maan suurin yhtenäinen vähittäiskauppa- ja palveluketju
jäsenosuuskauppoja 238, joilla toimipaikkoja yli 4000, jäseniä n. 600.000
teollisuusyksiköitä 31
tavarataloja 161, joista SOKOS-luokkaan kuuluvia 95
hotelleja 46, ravintoloita, kahviloita, motelleja, huoltoasemia 168
laaja tutkimus- ja kokeilutoiminta: keskuslaboratorio, kokeilukeittiö, käyttölaboratoriot.

1904-1974

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Huhtikuun tilaisuus sunnuntaina 28. 4. klo 14 Agricolan seurakuntakodissa. Toukokuuksi suunnitellaan retkeä, josta voi tiedustella toukokuun aikana Iida Riipiseltä (puh. 445 701) tai Hannu Vironmäeltä (puh. 662 668).

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Tampereen paikallisosaston toukokuun tilaisuus Kalevan kirkon huon. 109 toukokuun 5. pnä klo 14.

TURUN PAIKALLISOSASTO

Turun Inkeriläisten

ÄITIENPÄIVÄJUHLA

äitienpäivänä 12. 5. klo 14.00 Ruissalon Birkassa. Kaikki tervetulleita!

HELLUNTAIJUHLA

vietetään Karjalaisten talossa 2. 6. klo 14.00. TERVETULOA!

JUHANNUSMATKA RUOTSIIN

RUOTSIN inkeriläisten juhannusjuhlille Eskilstunaan lähdetään torstaina 20. 6. illalla, ja paluu tapahtuu 24. 6. aamupäivällä. Matkan hinta Helsinki—Eskilstuna—Helsinki on 80.—. Tähän hintaan sisältyy kansipaikka laivalla. Lähempiä tietoja Ida Riipiseltä tai Hannu Vironmäeltä, puh. 445 701, 662 668.

LAULUKUORON HARJOITUKSET

HELSINGIN PAIKALLISOSASTON laulukuoron harjoitukset ovat tiistaisin klo 19 Agricolan kirkon kerhohuoneistossa. Kuoroa johtaa vt. kanttori Kai Jankeri.

Uudet jäsenet tervetulleita.

Arvoisat tilaajamme ja lukijamme

MUISTAKAA

KAIKKI RAHALÄHETYKSET AURORANKADUN OSOITTEELLA

Postisiirtotilimme on 30636-4 Aurorankatu 7 A 1 00100 HELSINKI 10

(Älkää lähettäkö rahaa yhdistyksen nimellä mihinkään muihin osoitteisiin, koska niitä on vaikea saada postista ulos).

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
c/o A. TUOHIMÄKI
SALLATUNTURINTIE 2 C 26
00970 HELSINKI 97
puh. 323 628

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOITE VIIMEKSI SAAMASTANNE INKERILÄISTEN VIESTISTÄ KIRJOITTAKAA ALLE UUSI OSOITTEENNE JA POSTITTAKAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

Vammala 1974. Vammalan Kirjapaino Oy

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Majavatie 11 D 44, 00800 Helsinki 80 Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 631 285 Toimitussihteeri: Pirkko Huurto, puh. 783 391
KONTTORI:	Aurorankatu 7 A 1, 00100 Helsinki 10
OSOITE- JA TILAUS-ASIAT:	Anneli Tuohimäki Sallatunturintie 2 C 26 00970 Helsinki 97 Puh. 323 628
TILAUSMAKSUT:	Konttorin osoitteella postisiirtotilille 30636-4
TILAUSHINTA:	mk 12,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa 15 kr
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 200,— 1/2 » » 120,— 1/4 » » 70,— Kuolinilmoitukset 30,— Kiitos- ym. ilm. 20,— Kuva ilmoituksessa 30,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 BORÅS Puh. 033/101 850 Postisiirtotili n:o 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki Tehtaank. 5 E 43, 00140 Helsinki 14 Puh. 662 668 Postisiirtotili n:o 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: Idyllinen kuvamme on Eskilstunasta, jossa Ruotsin inkeriläisten kesäjuhlat vietetään juhannuksena 1974. Kuvassa Rademacherin pajat eli Käsityöläismuseoalue, josta tarkemmin sivulla 10.

J u s s i V e s a :

Maailmanparantajat

eli Viiden Ukon Päivätuumat on nimenä satiirisella vuorolaulelmalla, joka »Matti-sedän» muistaman mukaan on julkaistu jo viime vuosisadan puolella Toksovan lukkarin **Paavo Räikkösen** toimittamassa »Suomalaisessa Kansan-kalenterissa» ja lienee P. R:n kirjoittamakin. Sitä on aikoinaan esitetty Inkerissä useissa erilaisissa viihdetilaisuuksissa viiden miehen laulamana. Omasta mielestäni en näe olevan mitään estettä sen esittämiselle vähemminkin voimin.

Suomessakin on tuota laulelmaa esitetty monissa tilaisuuksissa, tiettävästi ensi kerran ensimmäisissä kesäjuhlissamme Raudun kirkonkylän nuorisoseuran talossa 27. 6. 1920. Olin juhlakansan joukossa ja muistan esittäjätkin: opettajat William Kokka, Juho Kokkonen ja Heikki Virolainen sekä yliopp. Nikolai Tirranen ja maanv. Matti Virolainen (Matti-setä).

Yksi ukoista, kukin vuorollaan, laulaa säkeistön kaksi ensimmäistä säettä, muut ukot yhteisesti loppuosan.

Jaa, että mikäkö sävel? En minä vaan osaa selittää. Mutta melko helppo sen täytyy olla, koska minäkin olen kelvannut sitä pari kolme kertaa mörisemään. Ehkä joku parempi musiikkimies kuin minä tarpeen tullen neuvoo.

Käyköön ukot tuumimaan nyt aika asioista,
Miten monet pahat tavat poies saisi poistaa.
Niin, niin käyvään vaan, tarvishan se oisi.
Siis nyt tuumimaan, kuin se käyvä voisi.

Ollaan ukot olevinnaa viisahammat muita:
Laajitaan myö asiaa, ei heinii eikä puita.
Niin, niin tietty se, ei se muuten passaa —
Ei meitä selvempii uokaa maailmassa.

Voi kuin paljon juoppoutta onkaan keskellämme,
Miten saatais viinat pois ja mit ois tehtävämme?
Niin, niin totta on, se on pahe suuri,
Kaiken turmion alku sekä juuri.

Ei pie käyvä kapakassa eikä viinaa ostaa,
Siten loppuu viinan juonti, päästään turmiosta.
Ei, ei veikkonen, jo nyt puhut roskaa —
Ei meillä ennenkää siten tehty koskaan.

Vot, jos käytäis luusin laasin ankarasti juomaan,
Melkein niin jo meillä tehdään, ettekös te huomaa?
Jaa, jaa sittenhän viinat lopun saisi,
Pois juopot itsestään silloin katoaisi.

Miten saatais nuorten leikit siivollisemmiksi,
Ne on meillä tunnettuna hyvin irstaisiksi?
 Niin, niin riettaus niissä alun saapi,
 Nuorten puhtaus silloin katoaapi.

Irstaat leikit, rivot laulut pois jos kiellettäisi,
Parempia neuvottais ja säännöt määrättäisi?
 Vai niin, hah, hah, haa, niinkö laitettaisi,
 Ken näitä sääntöjä meillä noudattaisi?

Antaa leikkiä pyhät aret, päivillä ja öillä —
Eikhän viimein parannusta tule leikkilöillä.
 Vot, vot, viisaampi tämä neuvo liekin,
 Sinnepäinhän jo tapa meillä viekin.

Pitkin öitä tyttöin luona pojat meillä hääräa,
Sillä tavoin lisätään vain pahennusten määrää.
 Niin, niin ilkeä tää on meillä tapa
 Miten tuostakin voisi olla vapaa.

Kovat kurit, asetukset tässä auttais kyllä,
Vanhempien asia ois niitä pitää yllä.
 Vai niin, hah-hah-haa, semmoistako vaadit?
 Ei, ei ensinkään, lörpötystä laadit.

Meillä pitäis yötkin muuttaa päiviks kirkkahiksi.
Sitten vasta öiset juoksut saatais lakkaaviksi.
 Kas, kas, semmoinen konsti vasta auttaa,
 Ei vaan muutenkaan, jos ei tämän kautta.

Pois on meiltä terve järki kokonansa mennyt —
Mistä sais sen takaisin? No, kuka tietää sen nyt?
 Niin, niin sekaisin ovat asjat meillä,
 Kuin on ymmärrys aivan hakoteillä.

Lakia pitäis totella, ei juonitella suotta,
Yhteishyvää harrastaa ja esimiehiin luottaa.
 Ei, ei ensinkään tämä neuvo tepsi,
 Saat vait ollakin jos et muuta keksi.

Mit on laki, esimiehet, yhteishyvä, kansa?
Olkoon kullai oma päänsä laittaa juoniansa.
 Niin, niin suukin kiin asjoist yhteisistä,
 Niihin meil ei oo mitään tekemistä.

Miten saatais kokoukset käymään järkevästi,
Yks kun puhuu pellosta, niin toinen veräjästä?
 Juu, juu auki suu ei oo silloin kellään,
 Kun ois parahin asjaa edistellä.

Aapo Iho:

NAAPURIN LAPSIA

Noiselan seppä, itseoppinut monitaitoinen »Andrei Petrovits» muutti »uusille otsinoille» vanhasta kylästä Ropsuntien varteen mikkelinä 1894. Veljesten kesken oli tapahtunut ero luonnollisista syistä. Nuorempi veli jäi asumaan siihen saakka yhteisesti asuttua kotitaloa. Seppää surkuteltiin tosissaan, että menee sinne susien syötäväksi..! Olihan välimatkaa virstan verran ja olihan talo rakennettava raivaamattomaan metsään. Surkuttelijat eivät tienneet mitään erään toisen miehen aikeista: Alakylässä tapahtui samanlainen ero ja toinen veljeksistä muutti myöskin Ropsuntien varteen Sepän naapuriksi tien vastakkaiselle puolelle. Alakylän maat ulottuivat — tuollaisena ulkopalstana — sinne ja tämä naapurimme muutti uuteen asumukseensa kahta viikkoa myöhemmin. Muuttovuosi oli myöskin 1894 ja lokakuun puoliväli, kun he saapuivat paikalle.

Naapuri, Abran Rappu oli viisihenkisen perheen huoltaja, omisti hevosen ajopeleinensä sekä pari lehmää, ei siis mitään ylettömiä. Mutta hänelle oli kylä luovuttanut koko hänen maaosuutensa tonttimaan yhteyteen yhtenä palana. Ja Naapuri totesi omistavansa arvaamattoman määrän hiekkaa! Suomessakin senaikaisten kaartilaisten kesken tunnettu taajama Krasnojeselo (-Kaunis kylä) oli 6 virstan päässä ja siellä teki sellainen tavara kuin h i e k k a hyvin kauppansa, niin että Naapuri katsoi taloudellisen asemansa täysin turvatuksi.

Oltiin osasta samanikäisiä naapurin lasten kanssa. Heitä oli silloin kaksi tytärtä ja poika. Omalta kohdaltani en heissä löytänyt seuraa, sillä ennen muuttoa solmiutuneet siteet ikätovereiden kesken osoittautuivat niin pitäviksi, että seuraavana kesänä vietin kaikki vapaa-aikani — ja sitä lajiahan nelivuotiaalla toki oli! — minua vuotta nuoremman serkkuni seurassa seikkaillen. Mutta ennenpitkäähän siellä naapurissa ollut poikakin venähti nähtävästi ja huomioitavaksi. Pekka oli hiljainen hissukka, omissa mietteissään hän viihtyi ja näperteli jotakin. Ujosti hän saattoi sitten esitellä aikaansaannoksiaan: tulitikkulaatikot olivat hänelle tervetulleita lahjoja, tyhjät laatikot, sillä niiden parissa Pekka viihtyi, sillä hän oli k e k s i j ä olemukseltaan. Muistan, kuinka hän oli onnellinen esittäessään nikartelemaansa kärpäspyydystä. Siihenkin kelpasi tyhjä tulitikkulaatikko ja se tosiaan toimi! Toinen varsin omalaatuinen aikaansaannos oli kello viisareinensa, numerotauluinensa. Sen koneistona oli joitakin omatekoisia rattaita, jotka olivot tulitikkulaatikon sisälle. Tuollaisen 7—8 vuotiaan pojan töiksi ne olivat hämmästyttävän näppäriä. Ties, mitä pojasta olisi tullut, jos olisi elää saanut, mutta niinpä ei käynyt.

Eräänä syksyisenä iltana odottelivat lapset vanhempiansa kotia. Olivatko vanhemmat kaupunkimatkalla vai missä viipyivät, en enää muista. Ilta oli jo pimennyt ja lapset

Sivulle 7.

Oma etu, turhat kiukut syrjähän jos pannaan,
Järkevästi harkiten sais lopun parahamman.
Ei, ei siitäkään hyvä meno seuraa —
Mikäs kokous, kun ei kukaan reuhaa.

Pannaan hullut huutamaan ja viisaat ollaan hiljaa —
Silloin saadaan kerran oikein tohutonta viljaa.
Niin, niin vot-vot-vot, nyt se sattui naulaan,
Tään neuvon antajalle karkaan minä kaulaan.

Miten saatais talouden viat korjatuiksi,
Puute, kurjuus sekä köyhyys poies poistetuiksi?
Niin, niin asja tää sietää miettimistä,
Ois näissä oloissa paljon korjaamista.

Kansaa tulee opettaa ja innostuttaa työhön,
Valistusta levittää sen pimeähän yöhön.
Ei siihen keinohon ollenkaan saa luottaa,
Tieto ja valistus kurjuutta vain tuottaa.

Vot, jos ryöstää mielin määrin rikkahilta saisi,
Silloin puute, kurjuus, köyhyys kaikki katoaisi.
Niin, niin tietenkin tämä keino riittää —
Tään neuvon antajata kädestä saan kiittää.

Lakataan myö laulamasta, jo on kyllin kuultu,
Tuskin meitä lieneekään näin viisahiksi luultu.
Pois, pois lähdetään, jo lopetetaan virsi —
Tää olj pitempi kuin on seinähirsi.

Inkerinsuomalaisten Kesäjuhlat Turussa 6—7. 7. 1974

LAUANTAINA

juhlahuoneisto avataan klo 9.00
urheilukilpailut Urheilupuistossa klo 12.00
ohjelmallinen illanvietto Puolalan kansakoululla klo 17.00

SUNNUNTAINA

aamukahvi
kunnianosoitus Inkerin suomalaisten muistomerkillä Turun hautausmaalla klo 8.30
juhlajumalanpalvelus Turun tuomiokirkossa klo 10.00
päiväjuhla Puolalan kansakoululla klo 14.00.

Ruokailu järjestyy. Majoitus Puolalan kansakoululla 3 mk hengeltä, Retkeilymajalla Linnankatu 36 5 mk henkilöltä ja yöltä, täydet varusteet talosta. Yhteismajoitukseen Puolalan kansakoululle omat lakanat mukaan. Retkeilymajalle haluavat ilm. J. Klemettilälle Uudenmaankatu 10 C Turku, puh. 21 052 kesäkuun loppuun mennessä.

Juhlapuhujaksi kesäjuhlaamme saadaan arkkipiispa Simojoki.

Turun Kesäjuhlien urheilu

Urheilukilpailut Turun urheilupuistossa alkavat lauantaina 6. 7. klo 12.

LAJIT: kyykkä, naisten ja miesten sarja,
100 m:n juoksu miehille
800 m:n juoksu miehille
3-ottelu miehille, lajit 100 m, pituushyppy ja kuulantyöntö
60 m:n juoksu naisille
60 m:n juoksu alle 12, 10, 8 ja 6-vuotiaille tytöille,
60 m:n juoksu alle 12, 10, 8 ja 6-vuotiaille pojille,
köydenveto 5-miehisille joukkueille,
johtokuntien välinen viestinjuoksu 4 x 100 m.

Ilmoittautumisia ottaa vastaan Yrjö Rautanen, Ruohonpääntie 54, Turku 10, puh. 391 645, Keijo Korkka, Ruonelantie, Turku 90, puh. 80 201.

Ilmoittautua voi myös kentällä ennen kilpailujen alkua.

Runsasta osanottoa toivoen

Urheilutoimikunta.

NAAPURIN LAPSIA . . . Jatkoa s. 5.

olivat kolmisin asettuneet uunille. Ne sikäläiset leivinuunit oli rakennettu niin, että selälle muodostui lämmin ja turvallinen vuodepaikka, jossa lapset usein nukkuivat, varsinkin talvisaikaan. Koska oli jo pimeä, oli heillä valonkeinona siellä pieni kotitekoinen öljytuiju, minkä liekki oli aivan suojaton. Mitenkä lienee heistä joku vahingossa tönäissyt sen tuijun nurin, jolloin siitä pääsi tuli irti ja tarttui lähinnä olleen Pekan vaatteisiin. Vanhin sisko, toisilla vuosikymmenillä ollut sai tulen sammumaan muualta, mutta Pekka palavaisissa vaatteissaan kierähti alas lattialle ja sisko hänet ohjasi ulos, jossa tuuli vaikutti vielä liekkejä kiihdyttävästi, vaikka poika vyöriskelikin maassa. Oliko se nuorin sisko, joka juoksi meille apua kutusmaan — matkaa oli n. 125 m. —. Ennenkuin meiltä kerettiin apuun, oli tuli jo tehnyt tehtävänsä. Palaneet vaatteet revittiin pois päältä ja havaittiin verestäviä palohaavoja joka puolella kehoa. Poika huusi ja valitti surkeasti. Kiireimmän kaupalla hänet yritettiin saada lääkärille, jonne oli matkaa 5 virstaa. Kyllähän siellä sairaalassa sitten lääkäri teki voitavansa tuskien helpottamiseksi, mutta vajaat kolme vuorokautta kului, ennenkuin tuskat lientyivät lopullisesti. Niin kävi pienen keksijän. . .

Kotiutuivathan vanhemmatkin vielä sinä iltana, mutta onnettomuus oli jo tapahtunut.

15. II. 73.

Muistikuvia Inkerin Järvisaarelta

Sulaan maahan sataa lunta. Sitä leijailee isoina leikkisinä hiutaleina verhotulta taivaalta. Olen monasti pysähtynyt lumoutuneena katselemaan tuota ensilumen tuloa, kun on ihan tuuletonta, on kovin hiljaista ja leutoa, ei minkäänlaista liikettä, paitsi sakean lumen vapaa putoaminen. Maa valkenee silminnähden, ympäristö uppoaa epämääräisiin etäisyyksiin ja siinä, elävän hiljaisuuden keskellä suorastaan luulet kuulevasi sydämesi jyskytyksen.

Sitten tuulenvire porhaltaa lomitse notkelmien, satumainen hämäryys väistyy, lumentulo lakkaa. Valkoinen peite kuihtuu sulaen ja seliltä pakenevat leikkisät purot alas notkelmiin, mielikuvituksellisesti kiemurteleviin ojiin, halki järvien jokiin ja niitten viemänä mahtavaan Nevaan, Laatokkaan, Suomenlahteen, . . .kauas maailmalle.

Taivas vaan pysyy piiloharmaana, teillä kimaltelee ketjuna luosia ja kiesin pyörä uppoaa lokaan.

Mutta lupsakat metsiköt seisoskelevat värähtämättä kukkuloilla, katselevat neitsytpuhtaina alas upottaville teille, ovat kuin erillä kaikesta ja oksilta, havuneulasilta soi lukemattomien pisaroiden tippuva sula helinä.

On leutoa, hiljaista, tunnet herkän kosketuksen synnyinseudun luontoon, silmäsi suuntautuvat itsestään kohti loppumatonta taivasta ja mielessäsi sykkii kiitollinen ajatus Kaikkivaltiaan suomasta juuri kokemastasi unohtumattomasta näystä.

Ilkka Laatokka

Kun näemme lähimmäisemme virheen, olemme tarkkasilmäisiä kuin ilvekset, mutta omien virheittemme edessä olemme sokeita kuin myyrät.

* * *

Mitä silmä ei näe ja mieli ei tiedä, ei ole olemassa.

* * *

Ikävistyminen on samaa kuin olla vakava tietämättä vakavuuden syytä.

* * *

Optimisti on esikaupunkilainen, joka uskoo lintujen hänen puutarhassaan syövän vain matoja ja toukkia.

Imartelijat ovat todellisia ihmistuntijoita.

* * *

Jalo ihminen on taipuvainen ajattelemaan huonostakin ihmisestä hyvää; huono ajattelee hyvästäkin pahaa, ei siksi, että hän sitä tässä näkisi, vaan oman luonteensa vaikutuksesta.

Itämainen sananlasku sanookin: likakärpäset vainuavat mätähaavat, mehiläiset kukkaset, hyvät ihmiset havaitsevat lähimmäistensä hyvät ominaisuudet, alhaiset ihmiset heidän virheensä.

Useimmat ihmiset osaavat puhua, mutta vain harvat keskustella.

Kertomus elämästä

Tyyne Lehtonen, KOHTALON LAPSIA. Otava 1974. 99 s.

Otavan sarjassa Kertomus elämästä, jossa julkaistaan kustannusyhtiön kirjoituskilpailun tuottamia pääasiassa omaelämäkerrallisia tekstejä, on ilahduttavaa kyllä ilmestynyt äskettäin inkeriläisen Tyyne Lehtosen kirja Kohtalon lapsia. Se kertoo inkeriläisille hyvin tutun tarinan, mutta silti se kiinnostanee juuri inkeriläisiä lukijoita erityisesti. Toisaalta kirjan toivoisi joutuvan monen sellaisen käsiin, jolla ei ole mitään käsitystä siitä, mitä inkeriläisyydellä tarkoitetaan, mitä inkeriläinen kotiseutu merkitsee ja mitä kokemuksia monilla inkeriläisillä on ollut elämässään. Pieni johdanto kertomuksen alussa auttanee lukijoita taustatiedoillaan inkeriläisten vaiheista yleensä, inkeriläistä lukijaa kiinnostaa taas verrata itse tarinaa omaan kokemaansa.

Kertomus alkaa kuvauksella Spankovan seurakunnassa Länsi-Inkerissä sijaitsevasta kolhoosista, jonne Tyyne Lehtosen perhe tuli vuonna 1937 Keski-Venäjällä vietetyn lyhyen ajan jälkeen. (Tekijä oli kuitenkin syntyään pohjoisinkeriläinen, Lempaalasta.) Lyhyen kolhoosielämän kuvauksen ohessa Tyyne Lehtonen antaa tietoja kolhooseista ja sovhooseista yleensä, sen jälkeen hän joutuu kirjaamaan sodan järkyttävät tapahtumat, vastoinkäymiset ja onnettomuudet. Sitkeät yrittämiset onnettomuuksien jälkeen, nälkä ja vangitsemiset, saksalaisten pakkotyöleirit — kaikki nämä Tyyne Lehtonen kertoo lyhyesti ja kiihkottomasti, todentuntuisesti. Nuoren tytön maailmaan tulee sodan varjossa eletyn nuoruudenrakkauden eron haikeuteen päättyvä kokemus, joka sitten jää kaihertamaan aina nykyhetkeen asti ja yhdistyy liikuttavalla tavalla inkeriläisen kotiseudun kuvaan kirjan lopussa, jossa kuvataan nuoruudenystävien tapaamista Tallinnassa sekä yhteistä matkaa Leningradista Länsi-Inkerin kotiseudulle. Väliin mahtuvat Suomeen siirtymisen kokemukset, työteliäät vuodet talon emäntänä Pohjanmaalla, täysin erossa inkeriläisistä lapsuudenmaailmasta. Koruttomasti ja tavattoman aidosti Tyyne Lehtonen kuvaa sekä sopeutumistaan että sopeutumisen vaikeuksia. Hän kuvaa myös inkeriläisten Neuvostoliittoon palauttamista, Ruotsiin siirtymistä ja monia sellaisia vaiheita inkeriläisten historiassa, joista ei ole paljon kuvauksia ollut. Näkökulma on osittain suppea, yhden henkilön ja yhden paikkakunnan, mutta siihen sisältynee tuskin mitään aivan poikkeuksellista.

Tyyne Lehtonen on asiallinen kirjoittaja. Hän on realisti, eikä pyri enempään. Mutta tämän asiallisuuden takaa paljastuu silti se ihanteellinen kotiseuturakkaus ja jollakin tavoin maanläheinen herkkyys, joka leimaa monia inkeriläisten muistelmia. Tyyne Lehtonen kirjoittaa hyvin ajanmukaisesti siinä suhteessa, että hän ei käytä ylisanoja, ei romantisoi — paitsi ehkä hiukan nuoruuden rakkauttaan kuvatessaan, jolloin teksti lähenee hiukan kaavamaista, viihteestä tuttua kuvaustapaa. Yleensä kirjoittajan tapa kertoa on koreilematonta. Suorapuheisuus on myös Tyyne Lehtosen avu: hän ei pelkää arvostella suomalaisia kansallisia ominaisuuksia eikä pelkää paljastaa omia luonteenpiirteitään.

Yksi syy miksi Tyyne Lehtosen kirjan haluaisi joutuvan monen inkeriläisten vaiheita huonosti tuntevan käsiin on se, että Tyyne Lehtonen antaa määrätietoisesti kuvaa siitä, miten inkeriläiset ovat nimenomaan suomalaista, suomenkielistä väestöä.

RUOTSIN PUOLELTA

INKERINSUOMALAISTEN XXVII KESÄJUHLAT ESKILSTUNASSA 21—23. 6. -74

Juhlaohjelma

Juhannusaattona 21. 6.:

klo 15.00 Keskusliiton kokous Folkets hus
klo 18.00 Avajaistilaisuus Folkets hus A-sali
klo 21.00 Nuorisotanssit Folkets hus B-sali

Juhannuspäivänä 22. 6.:

klo 8.00 Jumalanpalvelus Klosterin kirkossa
klo 12.00 Urheilukilpailut Tunavallen'illa
klo 19.00 Kansallisilta Folkets hus A-sali

Sunnuntaina 23. 6.:

klo 8.00 Jumalanpalvelus ja HPE Kloster'in kirkossa. Välittömästi jumalanpalveluksen jälkeen päättäjäistilaisuus Folkets hus'issa.

Ruokailupaikka ja kahvila on ravintola »Matbiten»issä, Folkets hus'in yhteydessä. Aamukahvit on myös mahdollista saada majoituspaikoilta.

Majoitukset järjestetään etupäässä hotelleihin juhlapaikan läheisyyteen, tai jos joku haluaa Vilstan camping — 3 km keskustasta. Majoituksesta huolehtivat Iisakki Sutelainen puh. 016/34 72 43 ja Juha Tiittanen puh. 016/42 02 91.

Urheilua hoitaa Toivo Tiittonen puh. 016/35 23 48. Urheilu on tarkoitettu, että ilmoittautuisivat **kaikenikäiset** sekä miehet että naiset, tytöt ja pojat.

Mahdollisesti järjestetään myös jalkapallo Ruotsin ja Suomen inkeriläisten välillä.

Huvipuolta hoitaa Lauri Kujanpää puh. 016/13 21 63. Kaikki, jotka haluavat esiintyä Eskilstunassa kehotetaan kääntymään yllämainitun henkilön puoleen.

Hengellisen puolen hoitaa paikkakunnan pastori Kai Selin.

Kutsuvieraista mainittakoon Suomesta: Kirkkoherra Matti Vironmäki, Hannu Vironmäki, taiteilija Terttu Pajunen-Kivikäs. Ruotsista: pastori Kai Selin, kyrkoherde Apelgård Eskilstunasta, pastori Pirttijoki Södertäljestä ja kappeeni Uno Hammarström Tukholmasta. Gävlen inkeriläisten laulukuoro. Eskilstunalaiset esittävät mm. näytöskappaleen »Kaisalle tulee sulhasia».

Toivotamme runsasta osanottoa ja menestystä kesäjuhlillemme!

EISK Juhlatoimikunta

Hän muistuttaa tästä monessa kohdassa. Kun hän käy kotiseudullaan 50-luvulla, hän kirjaa havaintojaan: »Miikkinä, Sääskelä, Kuivakuusi, Pitkälä, kylien nimet ovat aivan suomalaisia, seudulla on asunut ennen täysin suomalainen väestö. Kylien nimet ovat vielä entiset, niitä ei ole muutettu. Mutta suomen kieli on nyt kokonaan häviämässä. Minun ikäiset ja sitä vanhemmat puhuvat vielä suomea, mutta sodan jälkeen syntyneet, nuorempi sukupolvi, ei juuri enää osaa puhua suomea. Katsoin tämän talon tyttöä, hän oli hauskan näköinen, vaalea tukka ja siniset silmät, aivan kuin kuka tahansa suomalainen tyttö, mutta hän ei osannut juuri sanaakaan suomea. Hän kyllä ymmärsi, mutta ei osannut puhua.»

Näin asiallisen toteavasti Tyyne Lehtonen kirjoittaa. Haikeuden voi lukea rivien välistä.

P. H.

Eskilstunassa on 65.000 asukasta

Useimmat ruotsalaisista tietävät koko joukon asioita Eskilstunasta jo ennen kuin he ovat käyneet kaupungissa. He tietävät, että Eskilstuna on »Pajakaupunki», jossa rautaa ja terästä jalostetaan. Ne jotka tänään vierailevat luonamme toteavat, joskus jopa ihmeissään, että teollisuuskaupunki on valoisa ja avoin kaupunki. Monet kauniit puistot ja vedet muodostavat miellyttävän kehyksen.

Kaupunki sai nimensä englantilaisen lähetyssaarnaajan S:t Eskil'in mukaan, joka 1000-luvulla oli piispana Tunassa. Kaupunkioikeudet kirjoitettiin Karl X Gustaf'in aikana vuonna 1659, pari vuotta sen jälkeen kun myöskin Reinhold Rademacher oli kirjoittanut nimensä kaupungin historiaan. Hän nimittäin pystytti ne pajat, joista tuli perusta kuuluisalle Eskilstunateollisuudelle.

Eskilstunaa on tapana kutsua Työn kaupungiksi. Mutta se on hyvin huolletu myöskin vapaa-ajan suhteen, ja osa viihdytysarvoistamme tulee myöskin vieraittemme hyväksi. Ja vieraitten määrä on suuri tänä liikkuvana aikana. Parken Zoo ja Rademacherin pajat ovat suuria »magneetteja».

Vuonna 1658 pystytetystä 20:stä Rademacherpajasta on kuusi säilynyt täysin ainutlaatuisessa reservaatissa Euroopassa. Täällä nähdään miten sepät työskentelivät ja asuivat Reinhold Rademacherin aikana ja edelleen läpi kolmen vuosisadan. Näiden viiden hirsitalon luonteenomaiset kattokulmat antavat katukuvaan aivan erikoislaatuisen sävyn. Kauniissa puutarhassa voidaan, aivan keskustassa mutta kuitenkin erillään päivän kiireistä, uneksia seppien alasinten soinnuista ja sen ajan tuotantomelodiasta.

Rademacherpajoissa valmistettiin tuotteita, jotka nyt uudessa muodossaan ovat kuuluneet meidän päivittäisiin tarvikkeisiimme. Nyt siellä saadaan nähdä sekä kupariseppä että kultaseppä työssään sekä joku käsityöläinen käsityötalossa. Täällä on myöskin museo, sekä hauska tarjoilupaikka alkuperäisessä 1800-luvun ympäristössä.

Avoinna päivisin 10—16, tiist. ja torst. myöskin 19—21. Vapaa pääsy, oppaita. Puh. 016/13 72 81. Tarjoilu 14 65 05, Kuparipaja 13 10 76.

OSOITTEITA:

Baari Matbiten, Rademachergatan 23

Hotelleja:

Centralhotelli, Drottningg. 18, 13 10 57
City, Drottningg. 15, 13 74 25
Smeden, Drottningg. 9, 13 76 90

Camping Ulkoilma

Vilsta, 3 km keskustasta, **Sundbyholm** 12 km.

Vanhoja reseptejä

I osa. — Marjat

Matti Kähäri, Storfors, Ruotsi

Karpalot. Kasvavat hyvin märällä suolla. Voidaan noppia hyvin myöhään syksyllä, mutta hyvin usein myöskin keväällä lumen tähdettyä. Eivät tarvitse erikoisempia säilömismenetelmiä. Yli talven säilyvät puhtaalla lattiallakin noin 10—15 cm kerroksena. Hiukan kuivahtaneet karpalot, — jos laitetaan vaikka pyttyyn ja kaadetaan raikasta kaivovettä päälle —, ovat parissa tunnissa, niinkun vasta poimituita.

1) Juomaksi — otetaan marjoja ja laitetaan kiehumaan. Kun marjat ovat kiehuneet jo (hajalle) painellaan sopivalla esineellä niitä asian tarkistamiseksi. Puhtaan ämpärin päälle »pinkotetaan» sopivan tiukalle puhdas kangas ja siihen kaadetaan se karpalokeitos siivilöitymään. Puhdasta vettä voi vielä vähän loiskutella marjatähteiden päälle, siten huuhtoutuu viimeisetkin makupisarat mehuun. Kankaspala roskinensa nostetaan pois, ja puhdas mehu on ämpärissä. Se voidaan »jatkaa» lisäämällä — joko kylmää, tahi keitettyä — vettä. — (Sokerilla maustaminen on jokaisen makuasia.) Kylmänä nautittuna hyvin piristävää juotavaa. Hyvin vaikuttava **lääke kuumetaudissa.**

2) Jälkiruuaksi otetaan aivan samalla tavalla valmistettua karpalomehua, — sopivan punaista — sokeroidaan keittäjän maun mukaan ja laitetaan jätteen kiehumaan. Sopiva määrä perunajauhoja sekoitetaan kylmään veteen. Kun mehukeitos on alkanut kiehua — kaadetaan perunajauhosekotus mehun sekaan — ahkerasti hämmentäen. Kun nyt nähdään, että keitos alkaa jälleen kiehua, nostetaan se heti jäähtymään. **Karpalokiisseli** onkin valmis syötäväksi. = Oli ihmisiä, jotka tykkäsi karpalokiisselin niin sakeana, että lusikalla vadista otettaessa jäi aina niinkuin suora seinä vatiin. Siihen ei tarvitse muuta kun, enemmän perunajauhoja ja siten sitä **sai vaikka** kovempaakin.

3) Kuivattuja vattuja lääkkeeksi. Marjat puhdistetaan tarkoin, levitetään pannuille tahi mataloille lautasille. Kuivatetaan jossain uunin lähettyvillä lämpöisessä. Aivan rutikuivina säilytetään parhaiten kannellisessa purkissa. Käytetään teeksi, **vilustumista** vastaan.

4) Mustikoita myös kuivatettiin samalla tavalla. Keitettiin mustikkasoppaa. Sokeria ja perunajauhoja tarpeen mukaan. Auttaa mahataudissa.

5) Paras lääke mahatautiin (ripuliin). Otatte noin 2,5—3 desimetriä Vaasanleipää (ruisleipää). Paahdatte sen hyvin tummaksi (ei polttaa). Keitätte puoli litraa vettä. Kaadatte veden korkeahkoon astiaan ja samassa laitatte paahdetut leipäpalat siihen likoamaan. Noin lyhyen ajan perästä voi juoda sen veden. Se on silloin kovanpuoleisen teen näköistä. Pikkuisen murun voi ottaa sokeria suuhun. Auttaa hyvin äkisti. Jälkihoitoon voi käyttää mustikkasoppaa. (Huokea ja yksinkertainen.)

6) Likopodium = Meillä kutsuivat sitä nimellä = **Variksenlapa.** Käyttävät hyvin yleisesti hautaseppeleisiin. Siihen kasvaa keltaisia itiötähkiä. Siinä heinäkuun lopussa napsitaan tähkät pussiin (sellaiseen kun esim. tyynynpäälliseen) ja siinä ne jossain huoneen seinällä omia aikojaan hiljakseen kuivuvat. Myöhemmin, milloin on enemmän aikaa, otetaan sellaista harvempaa kangasta = (niinkuin sidekangas), mikä las-

kee vain puhtaan tomun läpi. Tämä keltainen tomu onkin paras lääke **hautumisia vastaan**. Esim. pikkulasten hautumisia vastaan. (Pölyyttäen).

7) Seitsemän sorttia, niinkuin **»ruusunlekkosia»**. — Olin siinä 6—7 vuoden ijässä. Minut herätettiin varhain aamulla ajamaan lehmiä metsään. Kyllä paarmat kotiin ajavat sanoivat. Hyvin ne sinne menivät »Mustilansalolle». Siellähän ne oli olleet puolen elämäänsä laitumella noin 5—6 km:n päässä metsässä. Sain vain salolle. Eikä lehmiä ajamassa tarvinnut olla yksin. Joka talosta oli pikkupoika lehmiensä perässä. Kaikki oltiin vain lyhyissä housuissa ja paljain jaloin. Kello kuuden aikaan aamulla jo aurinko kuumensi niin turkasesti. Meitä oli 5 saman ikäistä ja yksimielisesti päätimme mennä joelle uimaan. Kun joki näkyi jo parin sadan metrin päässä, kirmasimme kaikki juoksuun. Keskellä lehmien tasaiseksi tallaamaa tietä loikoi noin 15 cm läpimittainen irtonainen kivi. Kun minä jalkoihin katsomatta pinkoin toisten perässä, nakkasin minä vasemman jalkaselkämäni siihen kiveen. Isku oli niin tehoisa että minä lensin pitkän matkaa mahallani alamäkeen. Jäin istumaan siihen paikkaan ja puheksin kipeään jalkaani. Uiminen siltä päivältä sai unohtua. Joelta oli vielä pari kilometriä kotiin. Sinne piti nyt jollain tavalla, konkuta. Kun pääsin vihdoin kotiin, oli jalka muutiunut muodottomaksi möhkäleeksi. Äiti yritti pestä sitä lämpöisellä vedellä ja kääriä parhaan kykynsä mukaan. Kaikki oli kuitenkin hirveätä kärsimistä. Jalan päälle katsominenkin jo tuotti kipuja. En minnekään päässyt sinä päivänä. Yöllä en nukkunut silmällistäkään! Särky oli kova. — Aamulla äiti päästi kääreet pois. Minusta se oli yhtä punanen koko jalka, vaan äiti näki pari erikoista pilkkua ja sanoi: ehei poikarukka tässä onkin ruusu. Ison varpaan ja etuvarpaan välin kohdalta ehkä 3 cm selkämälle päin oli pilkku ja seuraavan välin kohdalla vähän ylempänä oli toinen. Niistä kohdista hän sanoi sen avautuvan auki. Hän kääräsi jalan vain väliaikaisesti ja lupasi katsoa »ruusunlekkoset» paikalle. Vähän myöhemmin hän auttoi minut ulos aitanrapuille istumaan ja itse alkoi mestaroida lääkettä. Sokeritopan päältä oli ottanut lujaa ilmanpitävää [1]**sinistä paperia**. Sen päälle hän pani teelusikalla [2]**siirappia**. Tervatönttö seisoi lähellä. Hän nosti tervamällillä ja otti juoksevaa [3]**tervaa** samoin teelusikalla yhteen siirapin kanssa. Sitten hän kaivoi hiukan [4]**saippuaa** palasen kylestä. Muutamainen muru [5]**suolaa** ja hiukkasen [6]**voita**. Kaikki nämä hyvyydet hän hyvin sekoitti yhteen kahvelilla painellen ja lusikalla kokoillen yhteenpäin. Sitten hän sekoitti siihen [7]**vehnäjauhoja** sen verran että koko hökötys oli sellaista tummaa velliä. Tätä vellinkiä nimittivät myöskin »vetolaastari»ksi. — Äiti laittoi sen kaikki kipeän jalkaselkämän päälle varovasti sormellansa tasotellen. Sitten varovasti asetti saman paperin siihen päälle ja käski minun itseni pidellä avuksi, itse samalla alkoi kääriä hienompaa kääretta jalan ympärille. Sen päälle lämmittävä kääre ja viimeiksi paksu villa sukka. Jälleen oli jalka niinkuin huopakenkä. Kun illalla rauhoituin vuoteelle, alkoi tuntua hienoista nykimistä niistä kipeimmistä paikoista, mutta varsinainen särky oli jo poissa. Kääreiden kuitenkin piti antaa olla koskemattomina koko päivän ja vielä seuraava yökin, ennenkuin tarkastettiin. (Päivällä äiti oli valmistanut pikkuisen haavasalvaa jälkihoitoa varten). Kun kääreet poistettiin, näytti asia jo olevan selvä. Lämpöisellä vedellä puhdistettuna näytti jalka »sulaneen» normaali mallliseksi. Vain kaksi noin 1 cm laajuista kellervää pilkkua oli erikoisuutena. Äiti asetti sormet ensin yhden pilkun ympärille ja äkisti painoi, hyppäsi siitä noin kolmen cm pitkä toukan muotoinen »ajoksen sydän». Se oli vielä puolen matkaa kolme haarainen — (niinkuin takahampaat). Sitten sama temppu toiselle. Se oli vähän ahtaammassa kohdassa ja sitä piti lujasti auttaa jalkapohjastakin päin. Sekin nousi pois ja oli kaksijuurinen. Nyt jalka lämpöiseen veteen muutamaksi minuutiksi. Kuivaamisen jälkeen hiukan kotitekoista salvaa päälle ja keveihin kääreisiin. Noin kolmen päivän perästä ei tarvinnut enää käärettäkään. — Olen nyt vanhana monta kertaa kokenut, kuinka ihmisen »vastustuskyky» — tauteja vastaan — heikkenee ijän kasvaessa. Lapsena; nuorena, voi parantua muutamassa päivässä, — vanhalta samanlainen tapaus vaatii kuukausia, — jos paranee sittenkään.

Jatkuu seur. numerossa.

INKERILÄISTEN YHDISTYS r.y.

OMAISUUSTASE 31. 12. 1973

Vastaavaa:

Rahaa		701,13
Talletuksia KOP:ssä		36,82
» OKO:ssa		78,11
Postisiirtot.		3107,46
Tavaravarasto		3305,66
Saatavia		78,—
Alijäämä v. 1973		1551,10
	mk	8858,28

Vastattavaa:

Vuoden 1974 Viestin tilausmaksuja		932,—
Kirkkorahasto		687,39
Säästö edell. vuosilta		2271,83
Velat		4967,06
	mk	8858,28

TULOSTASE 31. 12. 1973

Tulot:

Inkeriläisten Viestin tulot		15123,65
Jäsenmaksut		223,50
Tulot tavaran myynnistä		209,87
Korkotulot		38,90
Kesäjuhlatulot		1793,65
Sekalaiset tulot vuosikokouksen yhteydessä		270,99
Alijäämä v. 1973		1551,10
	mk	19211,66

Menot:

Inkeriläisten Viestin menot		18655,16
Toimistokulut		58,70
Vuosikokoustulot		281,40
Sekalaiset kulut (kukat ym.)		102,40
Poistettu tavaravarastosta		114,—
	mk	19211,66

Helsingissä 12. pnä helmikuuta 1974

Matti Vironmäki　　　Hertta Allanmaa

TILATKAA RUOTSISTA

Postikortti Örebron muistokivestä. Värillinen. Erinomaisen kaunis kortti joka sopii eri käyttöön niinkuin jouluna, pääsiäisenä, syntymäpäivänä, kesälomatervehdyksenä, tervehddyksenä sukulaisille eri puolilla maailmaa, henkilökohtaisena onnitteluna jne. Hinta 2:— kr.

Postikortti Haaparannan muistolaatasta. Värillinen. Sopii samaan käyttöön kuin edellinen. Hinta 2:— kr.

Isien uskon muistojulkaisu. Kertoo mm. inkeriläisestä toiminnasta Ruotsissa ja monien inkeriläisten johtajien muistelmakertomuksia. Ilmestyi 1961, 91 sivua. Kirja on verrattaen vähän levinnyt Suomessa asuvien inkeriläisten keskuudessa. Hinta vain 5:— kr.

Juho Kemppi: **Ristiltä ripille.** Ruotsissa asuvan inkeriläisen kirjoittama romaani sota-ajan Inkeristä. Hinta 5:— kr.

Juho Kemppi: **Valittuja Fenno-Ingrian lauluja.** Hinta 3:— kr.

Armas Paakkonen
Tingsgalan 4 B
502 53 BORÅS
Puh. 033/101 850
Postisiirtotili (postgiro) 62 60 47 - 5.

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Toukokuun kuukausitilaisuutena 26. 05. järjestetään BUSSIRETKI reittinä Hki — Siuntio — Lohja — Vihti — Hki. Lähtö tapahtuu klo 10 Aurorankatu 7 (Suomalaisuuden Liitto ry) edestä. Ilmottautumisia matkalle ottavat vastaan Hannu Vironmäki puh. 662 668 ja Ida Riipinen, puh. 445 701. Matkan hinta n. 10,— mk.

Syyskauden toiminnasta ilmoitetaan tarkemmin kesän numeroissa. Turun kesäjuhlille järjestetään yhteinen bussimatka, josta tarkemmat tiedot seuraavassa numerossa.

Hyvää kesää kaikille!

TURUN PAIKALLISOSASTO

HELLUNTAIJUHLA

vietetään Karjalaisten talossa 2. 6. klo 14.00. TERVETULOA!

LAULUKUORON HARJOITUKSET

HELSINGIN PAIKALLISOSASTON laulukuoron harjoitukset ovat tiistaisin klo 19 Agricolan kirkon kerhohuoneistossa. Kuoroa johtaa vt. kanttori Kai Jankeri.

Uudet jäsenet tervetulleita.

JUHANNUKSENA RUOTSIIN

Tänä vuonna Ruotsin inkeriläiset järjestävät kesäjuhlat Eskilstunassa. Suomesta järjestetään yhteinen bussimatka seuraavasti:

LÄHTÖ torstaina 20. 6. klo 17 Helsingistä Aurorankatu 7 edestä ja bussi ajaa Turkuun, josta yö-lautalla klo 22 Tukholmaan ja edelleen bussilla Eskilstunaan. Matkalle voi liittyä mukaan myös Turun satamassa.

PALUU tapahtuu seuraavasti: lähtö Eskilstunasta sunnuntaina 23. 6. ja ajo Tukholmaan klo 20.30 lähtevään yö-lauttaan ja takaisin Helsingissä maanantaina puolenpäivän tienoilla.

HYTIT. Matkalle on mahdollisuus saada yöksi hyttipaikkoja eri maksusta. Ilmottautumisen yhteydessä on ehdottomasti mainittava haluaako hytin.

MAKSU. Matkan hinta kansipaikalla hengeltä on 80,— riippumatta lähtöpaikasta. Hyttipaikasta lisämaksu on 80,— eli matkan hinta hyttipaikoilla 160,—.

MAJOITUS JA RUOKAILU. Matkan hintaan ei sisälly perillä maojitusta eikä ruokailua, mutta tavan mukaan paikalla on mahdollisuus yöpyä kohtuuhintaan. Myös ruokailu järjestetään mahd. halvaksi. Majoitusta koskevat asiat voi tarkistaa kesäjuhlien järjestäjien omasta ilmoituksesta. Noudattakaa siinä mainittuja ohjeita!

VALUUTTAA eli Ruotsin kruunuja on jokaisen syytä vaihtaa lähimmässä pankissa ulkomaanosastolla. Ilman Ruotsin rahaa matkalla ei tule toimeen.

ILMOTTAUTUMISIA ottavat vastaan Hannu Vironmäki, Tehtaankatu 5 E 43 00140 HELSINKI 14, puh. 662 668 ja Ida Riipinen, Linnankoskenkatu 8 B, 00250 HELSINKI 25, puh. 445 701. Maksun matkasta voi suorittaa ennakkoon em. henkilöille suoraan tai Hannu Vironmäen postisiirtotilille 416608-9.

Ilmottautuessa on mainittava: 1) kaikkien matkustajien nimet, 2) osoite ja puh., 3) haluaako hytin ja 4) tuleeko matkalle mukaan Helsingistä tai Turusta.

Ilman ennakkoilmottautumista paikan saanti ko. matkalle on mahdotonta. Ilmottautukaa mahd. pian, mutta kuitenkin 8. 6. mennessä. Paikat täytetään ilm. järjestyksessä.

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.
Inkerin suomalaisten historia 50,—
Saini Laurikkala
Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta 14,—
Aapo Iho
Hietajyvä, valitut runot 10,—
Helli Suominen
Mooses Putron elämäkerta 3,50
A. Metiäinen
Inkerin Ev.Lut. kirkon 350 v. muistojulkaisu 20,—
Äänilevyjä
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym. 7,50
Lauri Santtu
Murrejuttuja 7,50

Inkerin seinäkarttoja 2,50
Inkerin vaakunoita 6,—
Inkerin lippuja 4,—
Inkerin postimerkkejä sarja 20,—
Adresseja 7,—
Inkeriläisten Viesti vuodeksi 1974 olisi syytä tilata. Hinta 12,—.

Hinnat kruunuissa vallitsevan kurssin mukaan.

Pääasiamiehet:
Ruotsissa Armas Paakkonen
Suomessa Hannu Vironmäki
osoitteet sivulla 2.

---

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
c/o A. TUOHIMÄKI
SALLATUNTURINTIE 2 C 26
00970 HELSINKI 97
puh. 323 628

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOITE VIIMEKSI SAAMASTANNE INKERILÄISTEN VIESTISTÄ KIRJOITTAKAA ALLE UUSI OSOITTEENNE JA POSTITTAKAA MEILLE ENSI TILASSA.

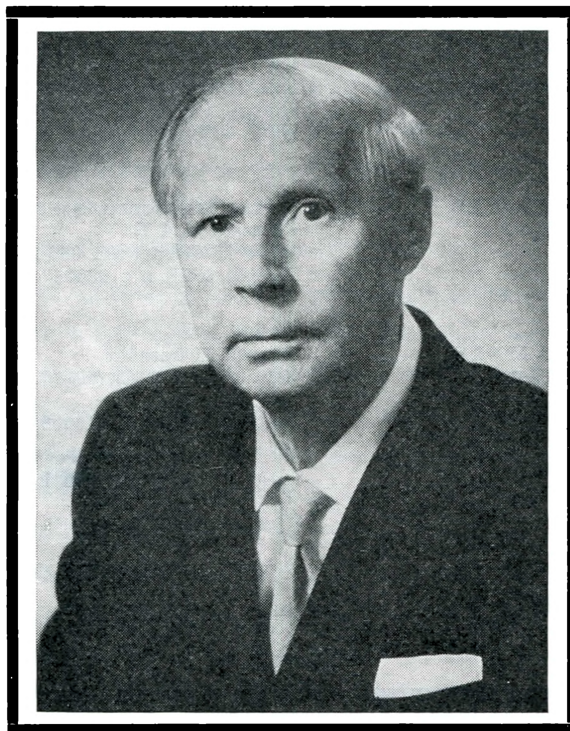
NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

Vammala 1974. Vammalan Kirjapaino Oy

inkeriläisten viesti

numero 6 kesäkuu 1974

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Majavatie 11 D 44, 00800 Helsinki 80 Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 631 285 Toimitussihteeri: Pirkko Huurto, puh. 783 391
KONTTORI:	Aurorankatu 7 A 1, 00100 Helsinki 10
OSOITE- JA TILAUS-ASIAT:	Anneli Tuohimäki Sallatunturintie 2 C 26 00970 Helsinki 97 Puh. 323 628
TILAUSMAKSUT:	Konttorin osoitteella postisiirtotilille 30636-4
TILAUSHINTA:	mk 12,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa 15 kr
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 200,— 1/2 » » 120,— 1/4 » » 70,— Kuolinilmoitukset 30,— Kiitos- ym. ilm. 20,— Kuva ilmoituksessa 30,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 BORÅS Puh. 033/101 850 Postisiirtotili n:o 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki Tehtaank. 5 E 43, 00140 Helsinki 14 Puh. 662 668 Postisiirtotili n:o 416608-9

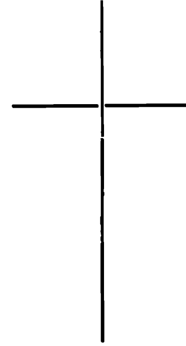
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

VÄINÖ KEKKI 14. 9. 1907—29. 5. 1974

Väinö Pietari poissa

Hengen juhlan, helluntain lähestyessä ja uuden elämän puhjetessa Suomen suvisesa luonnossa jouduin yllättäen järkyttävän tosiasian eteen, että ystävämme Väinö Pietari Kekki on lähtenyt suveen suurimpaan, joka ei koskaan kuihdu. Olin kyllä tietoinen, että vakava sairaus oli jo pitkät ajat koetellut häntä ja että hän itsekin oli sanonut odottavansa Suurta Noutajaa, mutta silti poislähtö keskiviikkona toukokuun 29 pnä illansuussa järkytti syvästi. Sanattomana seisoin Väinö Pietarin vuoteen äärellä hänen kodissaan ja totesin, että paljolle hyvälle sykähdellyt sydän oli lakannut lyömästä ja uutterat kädet hervonneet. Vaiherikas mainen taival oli kuljettu loppuun ja siirtyminen »täältä puolehen ylhäisen maan» oli tapahtunut.

Lehtemme taittovaiheessa ei ole nyt mahdollista pitkälti muistella Väinö Pietari Kekin rikasta elämäntyötä, vaan palaamme asiaan seuraavassa numerossamme. Kuitenkin lyhyesti tässä yhteydessä totean, että Väinö Pietarin poismeno on erittäin raskas, jopa korvaamaton menetys kaikille meille, jotka hänet tunsimme. Hän oli toiminnan mies, joka ehti osoittaa tarmokkuutensa monissa asioissa. Hänessä paloi heimotuli, joka sytytti jokaista, joka joutui kosketuksiin hänen kanssaan. Tämän me inkerinsuomalaiset sekä täällä Suomessa että Ruotsissa hyvin tiedämme. Miten sytyttäviä sanoja »heimopäällikömme» Väinö Pietari lausuikaan vielä viime kesänä kesäjuhlillamme Tampereella, jossa hän suoritti ansiomerkkien jaon kymmenille heimoasian hyväksi toimineille, vaikka jo silloin näkyi merkkejä voimien vähenemisestä.

Väinö Pietaria syvästi kaivaten

Matti Vironmäki

Herra on minun paimeneni, ei minulta mitään puutu.
Viheriäisille niityille hän vie minut lepäämään;
virvoittavien vetten tykö hän minut johdattaa.

Ps. 23

Heikki Mylläri

JÄRJESTÖTOIMINTAMME

Ensimmäisen maailmansodan loppuvaiheissa siirtyi tuhansia inkeriläisiä tänne äskettäin itsenäisyytensä saavuttaneeseen Suomeen, kaukaisten esi-isiensä synnyinmaahan. Heitä nimitettiin täällä silloin virallisestikin Inkerin pakolaisiksi. Valtaosa heistä asettui asumaan ainakin ensi alkuun Karjalan kannaksen rajapitäjiin. Näillä vaikeisiin ja epävarmoihin olosuhteisiin joutuneilla, maanpakolaisen asemassa olleilla ihmisillä oli hyvin ymmärrettävästi paljon yhteisiä asioita. Niiden selvittämiseksi ryhdyttiin kohta määrätietoiseen yhteistoimintaan.

Jo talvella 1919 perustettiin Inkerin Väliaikainen Hoitokunta. Se ryhtyi hoitamaan maahan saapuneiden inkeriläisten yhteisiä asioita. Järjestettiin edustajakokouksia. Hajallaan asuvat inkeriläiset pitivät asuinsijoillaan kokouksia ja valitsivat keskuudestaan edustajiaan näihin yhteisiin kokouksiin. Nämä edustajakokoukset edustivat siis kaikkia Suomessa asuvia Inkerin pakolaisia. Maaliskuun 1 päivänä 1925 Viipurissa pidetyssä edustajakokouksessa, joka oli järjestyksessä jo neljästoista, hyväksyttiin edustavan elimen nimeksi Inkeriläisten Toimikunta Suomessa. Tämä tuli siis jatkamaan Hoitokunnan työtä.

Yhdyssiteenä keskuudessaan Inkerin pakolaisilla oli oma äänenkannattaja. Se ilmestyi ensin Kirjasalon Sanomain, sitten Inkerin Sanomain ja sittemmin pitkän aikaa Inkeri nimisenä. Perustettiin myös muita inkeriläisten hyväksi toimivia järjestöjä. Merkittävimmäksi näistä kohosi vuonna 1922 perustettu Inkerin Liitto. Inkeriläisten Toimikunta sai uuden nimen. Siitä tuli Inkeriläisten Yhdistys r.y. ja se toimii edelleen. Sen säännöt rekisteröitiin 25 päivänä maaliskuuta 1934. Yhä laajemmalle Suomeen siirtyneiden inkeriläisten keskuuteen perustettiin paikallisosastoja. Niiden lukumäärä nousi 1930-luvun lopulla lähes pariinkymmeneen.

Toisen maailmansodan pyörteissä siirtyi jälleen tuhansia inkeriläisiä Suomeen. Niinikään Ruotsiin heitä siirtyi suuri määrä. Sota-ajan lamaannuttama yhdistystoiminta virkosi Suomessa 1950-luvun puolivälissä. Ruotsiin asettuneet Inkerin suomalaiset perustivat paikallisosastoja, joiden yhdyssiteeksi tuli Inkerin suomalaisten Keskusliitto. Suomessa ja Ruotsissa asuvat Inkerin suomalaiset ylläpitävät keskenään vilkasta yhteistoimintaa. Heidän yhteisenä äänenkannattajanaan on tämä lehti. Vierailuretkiä toistensa luo järjestetään suurillakin joukoilla, varsinkin juhlien aikoina.

Inkeriläisten järjestötoiminnassa ei ole mitään poliittisia pyrkimyksiä. Kummassakin maassa nämä siirtolaiset ovat jo juurtuneet paikallisiin oloihin alkuperäisten asukkaiden rinnalle. Vaikea on enää heitä näistä eroittaakaan. Heillä ovat näiden kanssa samat yhteiskunnan suomat edut sekä oikeudet, samoin myös velvollisuudet. Niihin liittyvät heidän poliittiset harrastuksensakin.

Järjestötoiminta elää keskuudessamme vilkkaana sivistyksellisten harrastusten muodossa. Erikoisesti on mainittava voimakas uskonnollinen harrastus. Heimoushenki vetää yhteen ja yhteisiin harrastuksiin. Kun päästään yhteen, heräävät menneiden aikojen muistot aivan itsestään. Ja muistelemista tuon uutteran ja eloisan suomalaisen kansansirpaleen elämästä ja oloista kyllä riittää. Voi täydellä syyllä sanoa, että Inkerin suomalaisten historia muodostaa kunniakkaan ja paljon puhuvan luvun Suomen kansan historiassa. Yhteisellä järjestötoiminnallamme meidän olisi saatava nuo heimomme kunniakkaat muistot säilymään kaukaiseen tulevaisuuteen.

Heikki Mylläri

Kesäjuhlat

Ensimmäisen maailmansodan jälkimelskeissä Suomeen saapuneiden inkeriläisten ensimmäinen kesäjuhla vietettiin Karjalan kannaksen rajapitäjässä Raudussa elokuussa 1920. Tämä juhla oli yleisönsä kannalta ainutlaatuinen. Suuren osan juhlayleisöstä näet muodostivat sotilaspukuiset Inkerin miehet. Nämä kuuluivat Pohjois-Inkerin rykmenttiin, joka seisoi Inkerin puolella rajaa, Kirjasalon kyläalueella.

Varsinaisesta juhlaohjelmasta on jäänyt mukana olleille erikoisesti mieleen maisteri Kaapre Tynnin vaikuttava juhlapuhe. Tynni kuului Inkerin pakolaisten johtaviin miehiin. Kookas, komea mies, ääni kantava, sanonta selvää ja sisältörikasta. Hartaina seurattiin hänen puhettaan. Odotettiin sydän kurkussa vastausta kaikkien mieltä silloin kipeästi polttavaan kysymykseen: Milloin päästään takaisin kotiin? Vaikka elettiin perin vaikeissa olosuhteissa ja murheet painoivat mieliä, ei kevyempiäkään ohjelmanumeroita tuossa kesäisessä kauneudessa vietetyssä suuressa juhlassa oltu unohdettu. Hyvin sattuvasti Inkerin ukot laulaen tuumivat ulkoilmaan kyhätyllä lavalla, että miten voitaisiin pahat tavat maailmasta pois poistaa.

Tuon Raudun juhlan jälkeen saatiin kesä kesältä kokoontua milloin missäkin Karjalan kannaksella. Monissa juhlissa tunnettiin melkein selvää kosketusta synnyinseutuun. Terijoella saatiin kaipaavin mielin silmällä meren selän takana siintäviä kotimaan rantoja. Valkjärvellä ja Kiviniemessä tuntui monesta, että aivan kuin kotoiset tuulet olisivat poskia hellästi hivelleet. Viipuri otti juhlaväkemme vastaan aina iloisen avuliaana ja mielialamme hyvin ymmärtäväisenä. Monilla muilla paikkakunnilla juhlittiin. Tavattiin kaukaakin tulleita sukulaisia ja tuttavia. Saatiin kuulla uutisia kotiseudulta. Mieltä ilahduttavia ne tuskin koskaan olivat. — Vai on sinun isäsi ollut jo vuosikausia tietämättömissä! Ja veljesi äsken viety...

Paljon on tapahtunut tuon Raudun juhlan jälkeen. Ei vietetä kesäjuhliamme enää Karjalan kannaksella. Ei kutsu enää entisenä iloinen Viipuri meitä enempää kesäisiin juhliin kuin talvisiin virallisiin kokouksiin. Maisteri Tynnin vaikuttava ääni on jo kauan sitten vaiennut. Ei enää odotettaisikaan vastausta kysymykseen: Milloin päästään takaisin kotiin? Kaikilla ovat jo omat kodit, kenellä Suomessa, kenellä Ruotsissa, kenellä Neuvostoliitossa ja kenellä missäkin. Ei ajatella enää paluuta entiseen.

Kesäjuhlia vietämme kuitenkin edelleen. Heimoushenki vetää yhä meitä yhteen. Kokoonnumme vuorotellen Helsingissä, Tampereella ja Turussa. Ruotsin Inkeriläisillä ovat omat arvokkaat juhlansa. Toisenlaisia ovat kuulumisemmekin kuin siellä Kannaksen juhlassa. — Vai kävi sinun tätisi Siperiasta asti täällä. Kuule, me kävimme serkkujamme tervehtimässä Petroskoissa ja Kontupohjassa...

Suuretkaan välimatkat eivät voi toisiamme kokonaan eroittaa. Tapaamme edelleen ystäviämme ja solmiamme uusia tuttavuuksia. Vaikka eivät kotimaan rannat enää silmissämme siinnä eikä kukaan kuvittele kotoisten tuulien poskiaan hivelevän, kohtaamme silti aina sellaista, mikä kuuluu heimomme menneisyyteen ja myös tulevaisuuteen. Meillä on vielä paljon yhteistä. Esi-isien perinteiden vaaliminen ja heimomme arvokkaiden muistojen säilyttäminen on tärkeä yhteinen tehtävämme.

Inkerinsuomalaisten Kesäjuhlat

TURUSSA 6—7. 7. 1974

LAUANTAINA HEINÄKUUN 6 PÄIVÄNÄ

Klo 9.00 **Juhlahuoneiston avaus** Puolalan kansakoulussa Kauppiaskatu 14
Kahvitarjoilua

12.00 **Urheilukilpailut** Turun Urheilupuistossa

15.00 **Ruokailu** Puolalan kansakoulussa

17.00 **Kansallinen Juhla** Puolalan kansakoulussa

Ohjelma

Varsinaissuomalaisten laulu
Tervehdyspuhe: Pastori Vilho Mustonen
Tervehdykset (kestoaika noin 5 minuuttia)
Yksinlaulua: Kanttori Kai Jankeri
Juhlapuhe: Tuomiorovasti Lauri Huovinen
Huilunsoittoa: Opiskelija Anna-Maija Ala-Outinen
Väliaika (tarjoilua)
Ryhmälaulua: Turun Torstaikerho
Lausuntaa: Lausuntataiteilija Irja Lappalainen
Kuorolaulua: Helsingin paikallisosaston kuoro
Karjalaisten laulu
Kansantanhuja: Vunukat Turun Uudesta Karjalaseurasta
Urheilukilpailujen palkintojen jako
Nouse, Inkeri

19.00 **Iltatee**

20.00 Nuorten järjestämä **illanvietto** Karjalaisten talolla Itäpellontie 2

SUNNUNTAINA HEINÄKUUN 7 PÄIVÄNÄ

Klo 7.30 **Aamukahvi** Puolalan kansakoulussa Kauppiaskatu 14

8.30 **Kunnianosoitus** Inkerin suomalaisten vainajien muistomerkillä Turun uudella hautausmaalla
Virsi: 125
Muistopuhe: Rehtori Heikki Mylläri
Virsi: 126 1—3

10.00 **Jumalanpalvelus** ja H. P. Eht. Turun Tuomiokirkossa
Turun seurakuntien tervehdys: Tuomiorovasti Lauri Huovinen
Saarna: Arkkipiispa Martti Simojoki
Liturgia: Rovasti Matti Vironmäki
Urkuri: Musiikinopettaja Hilkka Siipola
Kanttori: Martti Korpela

12.00 **Ruokailu** Puolalan kansakoulussa

14.00 **Päiväjuhla** Puolalan kansakoulussa

Ohjelma

Suvivirsi 557 1—4
Ryhmälaulua: Turun inkeriläiset
Juhlapuhe: Teol. tohtori Yrjö Luojola
Kuorolaulua: Helsingin paikallisosaston kuoro
Sivistyssäätiön tervehdys
Kitarakuoro: Turun paikallisosaston kitarakuoro
Päätössanat: Rovasti Matti Vironmäki
Nouse, Inkeri
Maamme
Päätöskahvi.

Ilmoittautumiset ja tiedustelut majoituksesta J. Klemettilä Uudenmaank. 10 C puh. 21052 kesäkuun aikana.

Rippikoulukuva Skuoritsasta v:lta 1932

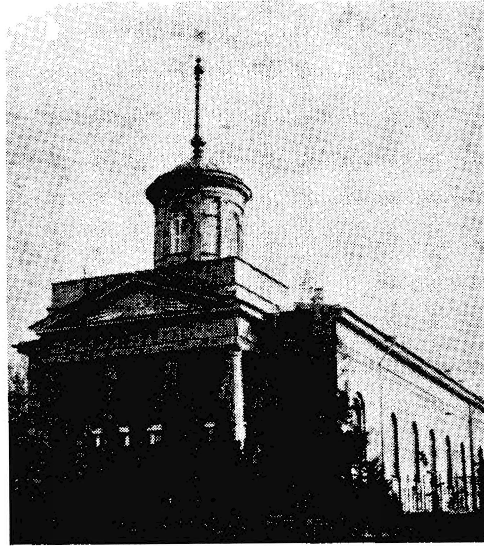
Oheinen harvinainen kuva vallankumouksen jälkeisestä Inkeristä esittää Skuoritsan seurakunnan rippikoululaisia ryhmittyneinä kirkon portaille kesällä 1932. Ennen oli aina rippikoulu pidetty pojille lokakuussa ja tytöille maaliskuussa. Nyt oli molemmat rippikoulut järjestetty pidettäväksi peräkkäin kesän alkupuoliskolla. Poikien rippikoulu alkoi niin aikaisin, että neljä poikaa ei koulunkäyntinsä vuoksi ennättänyt siihen mukaan. Heidät otettiin sitten neitosten rippikouluun, kuten kuvasta näkyy. Poikien rippikoulussa oli täten 115 osallistujaa ja tyttöjen 65 sekä nuo neljä poikaa. Tämän ryhmävalokuvan minulle on antanut eräs Ala-Purskovan kylän tytöistä, nykyinen rouva Anna Malkki. Kuvassa hänen päänsä osuu mustan alueen oikeaan alakulmaan.

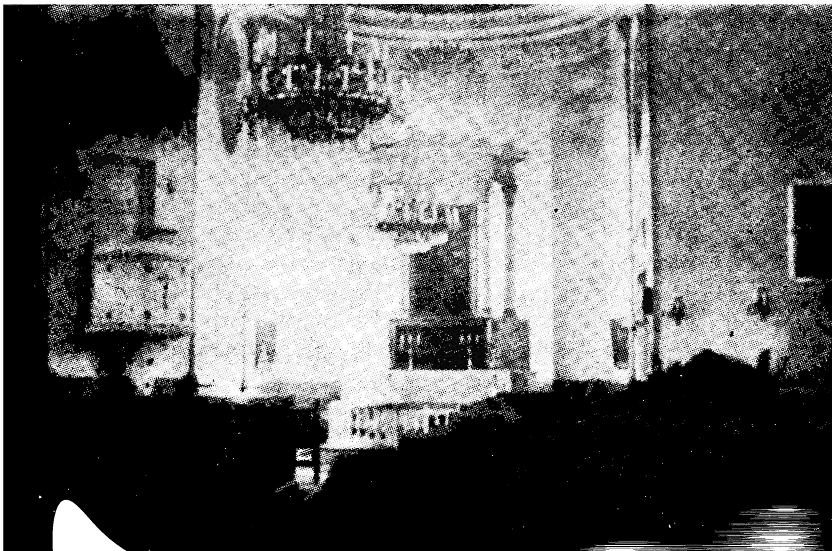
Kun 1920-luvulla alkoi jo näyttää mahdottomalta saada pappeja Inkeriin, niin saksalainen synodi järjesti seminaarin käyneille kurssit, joilla he saivat kirkkoherran oikeudet olematta pastoreja. Tällaiset oikeudet sai myös Skuoritsan pitkäaikainen lukkariurkuri Antti Jaatinen, jonka näemme kuvassa papinkaapuun pukeutuneena. Kurssin toisena opettajana istuu kuvassa isäni, joka oli nuoruudessaan suorittanut opettaja- ja lukkariurkuritutkinnot Kolppanassa ja oli nyt vanhoilla päivillään ryhtynyt hoitamaan lukkariurkurin virkaa. Rouva Malkki kertoi rippikoululaisten pitäneen kovasti isäni laulusta.

Tähän kirjoitukseen liitän kaksi Skuoritsan suuresta, juhlavasta kirkosta aikanaan ottamaani valokuvaa. Nämä kuvat ovat erikoisen tärkeät nyt, kun kirkkoa ei enää ole. Vuonna 1943 nimittäin vihollislentäjät pommittivat sen maan tasalle — kirkon rauniossa kuuluu nyt kasvavan ruohoa ja putkea...

Teppo Samooja

Skuoritsan kirkko

RUOTSIN PUOLELTA

REVISIONSBERÄTTELSE

Undertecknade, utsedda att granska Stiftelsen Ingermanländarnas Församlingshem räkenskaper och förvaltning under räkenskapsåret 1973, får efter verkställt uppdrag avgiva följande berättelse.

Vi har tagit del av protokoll, räkenskaper samt övriga handlingar vilka lämna upplysningar om stiftelsens ekonomi och förvaltning.

Räkenskaperna är förda med stor noggrannhet och överensstämma med befintliga verifikationer.

Då revisionen har icke givit anledning till anmärkning med avseende på redovisningshandlingar, bokföringen eller eljest beträffande förvaltningen av stiftelsens angelägenheter föreslår vi:

att stiftelsens medlemsmöte beviljar styrelsen ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Borås den 23 februari 1974

Kosti Hyvönen Toini Steenari

SEURAKUNTASÄÄTIÖN VUOSIKOKOUS

Inkerinsuomalaisten seurakuntasäätiön yleinen vuosikokous pidettiin 30/12 1973 Carolin seurakuntatalossa. Kokouksessa oli läsnä 18 henkeä. Veisattiin alussa virsi 341 ja pastori Vilho Kurujoki piti alkurukouksen.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin hiippakuntapastori Juhani Rantanen.

Kokouksen sihteeriksi valittiin pastori Vilho Kurujoki.

Vuosikokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Salmi Sihvonen ja Toini Steenari. Varatarkastajaksi Lyydia Sigenstam. Kokous hyväksyi työjärjestyksen.

Puheenjohtaja luki vuosikertomuksen vuodelta 1972 sekä tulot ja menot vuodelta 1972.

Kyösti Hyvärinen oli laatinut tilintarkastuspöytäkirjan.

Kuultiin tilintarkastajien lausunto. Tilit ovat tehdyt suurella huolella ja vastaavat tositteita.

Kokous myönsi tili- ja vastuuvapauden johtokunnalle.

Toimitettiin johtokunnan vaalit. Pastori Vilho Kurujoki valittiin seurakuntakotisäätiön puheenjohtajaksi. Hiippakuntapastori Juhani Rantanen hyväksyttiin varsinaiseksi jäseneksi.

Muut johtokunnan jäsenet ovat: Mikko Närhi, Arvi Haikonen, Isak Sigenstam, Toivo Parri, Simo Ikonen, Juho Tatti ja Matti Koljonen.

Kokous valitsi uudelleen tilintarkastajiksi Kyösti Hyvärisen ja Toini Steenarin. Varalle Eino Steenari.

Puheenjohtaja kiitti johtokuntaa hyvästä ja uhrautuvasta yhteistyöstä 12 vuoden aikana seurakuntakodin hyväksi. Vaikeuksia ja monenlaisia huolia on ollut. Mutta kaikista on hyvin päästy läpi. Puheenjohtaja lausui toivomuksenaan, että seurakuntakodin taloudellinen vastuu olisi luovutettava ruotsalaiselle seurakunnalle. Puheenjohtaja kiitti myös kaikkia kannattajia taloudellisesta tuesta seurakuntakodin hyväksi.

Pastori Vilho Kurujoki kiitti kokouksen puolesta puheenjohtajaa hänen monipuolisesta ja uhrautuvasta työstä seurakuntakodin hyväksi.

V. K.

STIFTELSEN INGERMANLÄNDARNAS FÖRSAMLINGSHEM
Bockasjögatan 9 502 58 Borås
reg.nr. 864500-3081

Verksamhetsår 1973
Ingående balans 1 januari 1973

Tillgångar:		Skulder:	
Kassa	259,41	Lån	17.950,—
Bank	3.313,56	Fastighetens värdeminskning	8.324,—
Postgiro	182,20	Kapital	42.250,08
Fastighet	60.000,—		
Inventarier	4.768,91		
	68.524,08		68.524,08

Utgående balans 31 december 1873

Tillgångar:		Skulder:	
Kassa	2,06	Lån	17.350,—
Bank	831,31	Skatter	161,—
Postgiro	38,49	Fastighetens värdeminskning	8.324,—
Fastighet	60.000,—	Kapital	39.996,77
Inventarier	4.768,91		
Försäkringar	191.—		
	65.831,77		65.831,77

Enl. stiftelsen bokföring och andra handlingar, intygas
AFFÄRS- & INDUSTRIBOKFÖRING

Borås 1974 02. 23

STIFTELSEN INGERMANLÄNDARNAS FÖRSAMLINGSHEM
Bockasjögatan 9 502 58 Borås
reg.nr. 864500-3081

Verksamhetsår 1973
Kostnader och intäkter 1 januari — 31 december 1973

Kostnader:		Intäkter:	
Fastighetskostnader:		Fastighetsintäkter	1.560,—
renhållning	359,57	Räntor	167,75
uppvärmning	1.752,75	Gåvor	1.424,50
el.ström	1.150,83	Kollekter	281,—
sotning	96,75	Borås Kyrkokassa	4.000,—
rep.o. underhåll	2.928,96	Årets underskott	2.253,31
försäkring	666,50		
Förvaltningskostnader	647,20		
Räntor	1.212,—		
Skatter	872,—		
	9.686,56		9.686,56

Enl. stiftelsens bokföring och andra handlingar, intygas
AFFÄRS- & INDUSTRIBOKFÖRING

Borås 1974. 02. 23

Kosti Hyvönen, revisor
Lindormsgatan 17
502 37 Borås
tfn 033-12 81 75

Reseptejä

Jatkoa edellisestä numerosta

8) **Haavasalva.** Nuoren kuusen pintaan muodostuu usein semmoinen **mahku** mikä jo sormella painaen tuntuu pehmeältä. Se on pihkapallo aivan ulkokuorta vasten. Kun asettaa vaikka teelautasen reunan puunkylkeä vasten ja yläpuolelta puukon kärellä tekee varovasti reikää siihen päällimmäiseen kuorenkettuun, — alkaa siitä juosta pihkaa niinkuin (siirapin paksuista) vettä.

Sitten otetaan juuri lypsettyä lämpöistä maitoa ja kaadetaan puhtaaseen pulloon noin 1/3 pulloa, 2/3 jätetään tyhjäksi. Sitten korkki päälle ja senkun liikutellaan (kirnutaan) niin kauan, että se »käy voiksi». Kun voi pallot alkavat näkyä lasin läpi, — korki pois ja koko hökötys höpsytetään johonkin astiaan. Voi pallot poimitaan ja pestään kylmässä vedessä. Pesuvettä muutetaan moneen kertaan. Voita ei saa suolata. Pihkaa ja voita otetaan saman verran kumpaakin pieneen astiaan. Astia asetetaan hetkeksi kuumalle hellalle sirisemään, puhtaalla puutikulla hiukan sekottaen. Hyvin tiukan liinakankaan läpi siivilöitään se aivan kuumana mieluimmin sellaiseen astiaan, mihin se saa jäädä olemaankin. Ja **kotitekoinen haavasalva** on valmis.

9) **Lutukka.** Pienet valkoiset ristikkokukat terttukukinnoissa. Yleinen pellon, nurmien rikkaruoho. Kukinnot poimitaan, ja kuivataan. Käytetään teenä **vilustumista vastaan.** (Muuan muurari käytti niitä tupakan jatkeena.)

10) Rätvänän juurta eräät mummot kokosivat. Ne raapi juuren puhtaaksi ja viilsi halki. Sitten kuivatti. Kun utelin kerran, että mihin asiaan sitä käytetään, sanoivat vaan sen olevan **naisten lääkettä.**

11) **Muurahaispirtua.** Laittoivat tyhjän pullon hiukan upotettuna muurahaispesän päälle keväällä. (Siihen sanoivat tarvittavan vaikka teelusikallisen liotettua sokeria pullon suusta pitkin kylkeä.) Se mättäytyy yhdessä päivässä muurahaisia täyteen. Hyvin kuumassa hautoen tulee siitä muurahaispirtua. Hiveltiin reumatismin vaivaamia paikkoja. — Kerran näin kun muuan ukko — keväällä aikaisin, kun muurahaiset vasta nousivat pesän päälle mustana liikkuvana massana — mätti muurahaisia pussiin ja köytti pussin suun kiinni. Kun utelin mitä sinä tällä teet, sain täyden selityksen. Laitan nämä savipataan — (noin 3 ltr vetoiseen), — kannen päälle ja uuniin hautumaan (sen jälkeen kun leivät ovat paistuneet). Niistä tulee hyvää lääkettä näille kivisteleville polville.

12) Pujo. Kasvaa voimakkaassa mullassa pihan lähettyvillä, noin metrinkin korkuisena. Varret kovat kantikkaat, kukat harmahtavat 10—15 cm pitkinä pötköinä. Aina monta vartta samassa pensaassa. Ottivat juuresta asti koko varret. Keittivät lehmille lääkettä vatsahäiriöihin.

13) Tuomenkuorta. Nuorista tuomista kuorivat puukolla pintaa myöten kuoren ja kuivasivat. Näistä keittivät tumman punaista liuosta. Sen kehuivat tepsivän **lehmien punatautia vastaan.** Suuhun kaadettiin pullosta. Ihmisten sisus lääkkeiksi käyttivät myös tuomen kuorijuomaa, vaan se oli paljon nuukemmin valmistettava. Siihen ei joka poropeukalo pystynyt. Käyttivät vain 10—15 tippaa veden seassa kerrallaan.

14) Kananmunapaistia. = Otetaan kylki läskiä — missä ruskeat ja valkeat kerrokset vuorottelevat — noin 10—12 cm pitkiä ja lähes sentin paksuisia viipaleita — nahka on poistettu —! Niitä laitetaan pari kappaletta kuumalle pannulle siten, että toinen pää on pannun reunaa vasten ja toinen pannun keskustaa kohti. Parasta jos läski olisi vähän suolattu, vaan jos ei ole, ripotetaan suolaa nyt. Kun läskipalat hyvin ruskettuneet, käännetään ne ja lasketaan kananmunan sisus kummankin läskipalan päälle siten, että suunnilleen puolet kananmunasta juoksee toiselle puolelle läskipalan ja toinen puoli toiselle puolelle. Suolaaminen tarpeen mukaan. — Kun paisti on hyvin ruskettunut, käännetään se vielä pannulla ja ruskeutetaan toinenkin puoli. Ruskettunut läskipala kananmunaan paistuneena on hyvin herkullisen näköinen.

BUSSIMATKA GÖTEBORGISTA ESKILSTUNAAN

Bussi juhannusjuhlille Eskilstunaan lähtee, jos tarpeellinen määrä lähtijöitä ilmoittautuu, juhannusaattona 21. 6. 74 klo 8.00 Kungstorgetilta samasta paikasta kuin viime vuonna. Hinta riippuu lähtijöiden lukumäärästä. Tiedustelut Pekka Miina puh. 217 209, Viktor Tilkku puh. 552 146.

ÄITIEN PÄIVÄ

Örebrolaiset ja kumlalaiset viettivät 12 p-nä toukokuuta Äitienpäivää Kumlassa. Tilaisuus alkoi klo 14.00 Jumalanpalveluksella Kumlan tilavassa kirkossa. Noin satakunta henkeä oli läsnä. Saarnan piti suomen kielellä komminister Ungve Erkstam käyttäen tekstiä Johanneksen ensimmäisestä kirjeestä luku neljä. Sitten siirryttiin seurakuntatalolle. Emännät: O. Kämärä, I. Rokka ja E. Himiläinen odottivat jo tuoksuvan kahvin kanssa. Äitien kunniaksi, joustavasti liikkuen pöytien välissä, tarjoilua hoisivat herrat: A. Halttunen, A. Jussila ja N. Rokka. Laulettiin yhteisiä lauluja, rouva M. Hirvonen luki kertomuksen »Orpo tyttö», onnen äidille arvottiin lahjoitettu hartiahuivi, past. U. Erkstam lausui toivovansa rakentavaa työtä suomalaisuuden pariin. Vilkasta seurustelua ja jopa hörönauruakin kuului pöytien ympäriltä.

Örebron Inkerin Kerhon puolesta:

O. Himiläinen.

Turun Kesäjuhlien urheilu

Urheilukilpailut Turun urheilupuistossa alkavat lauantaina 6. 7. klo 12.

LAJIT: kyykkä, naisten ja miesten sarja,
100 m:n juoksu miehille
800 m:n juoksu miehille
3-ottelu miehille, lajit 100 m, pituushyppy ja kuulantyöntö
60 m:n juoksu naisille
60 m:n juoksu alle 12, 10, 8 ja 6-vuotiaille tytöille,
60 m:n juoksu alle 12, 10, 8 ja 6-vuotiaille pojille,
köydenveto 5-miehisille joukkueille,
johtokuntien välinen viestinjuoksu 4 x 100 m.

Ilmoittautumisia ottaa vastaan Yrjö Rautanen, Ruohonpääntie 54, Turku 10, puh. 391 645, Keijo Korkka, Ruonelantie, Turku 90, puh. 80 201.

Ilmoittautua voi myös kentällä ennen kilpailujen alkua.

Runsasta osanottoa toivoen

Urheilutoimikunta.

Sivistyssäätiön vuosikokous

Inkeriläisten Sivistyssäätiön vuosikokous pidettiin Helsingissä 27. 3. ja kokouksessa käsiteltiin normaalit vuosikokousasiat.

Hallintoneuvoston puheenjohtajaksi valittiin edelleen pääjohtaja Erkki Tuuli ja varapuheenjohtajaksi kirkkoherra Matti Vironmäki. Hallintoneuvoston erovuoroiset jäsenet professori Pentti Kaitera, kaupunginjohtaja Arno Tuurna ja pääjohtaja Erkki Tuuli valittiin uudelleen seuraavaksi toimikaudeksi 1974—76 ja hallituksen erovuoroiset jäsenet kauppat.maist. Toivo Marttinen ja opettaja Kaija Vironmäki valittiin myös uudelleen seuraavaksi toimikaudeksi. Edesmenneen kauppaneuvos Oskar Rokkasen tilalle hallintoneuvostoon valittiin vuodeksi 1974 toim.joht. Lauri Rokkanen. Hallintoneuvostoon kuuluu uutena jäsenenä myös pastori Markku Pyysiäinen, joka on valittu Inkeriläisten Yhdistys ry:n johtokuntaan. Toim.joht. Väinö Kekin pyydettyä eroa hallituksen jäsenyydestä, valittiin hänen tilalleen asiamies Hannu Vironmäki vuosiksi 1974—75.

Kokous hyväksyi yksimielisesti hallituksen toimintakertomuksen vuodelta 1973 ja tilikertomuksen samalta ajalta. Toimintakertomuksen tärkein seikka on edelleen Inkeri-kodin rakennustyön seuraaminen. Kodin pitäisi suunnitelmien mukaan olla valmis kuluvan vuoden loppuun mennessä. Säätiön tilikertomus on julkaistu toisaalla tässä lehdessä.

Kokouksen päätteeksi professori Eino Jamalainen luki mielenkiintoisia otteita muistelmistaan, jotka liittyivät Inkeriin. Toivottavasti saamme tulevaisuudessa lukea näitä myös Viestin palstoilta.

Asiamies

INKERILÄISTEN SIVISTYSSÄÄTIÖ.

Omaisuustase 31. 12. 1973

VASTAAVAA

I Varsinainen omaisuus		
Rahoitusomaisuus		
Kassa	27,89	
Säästötilit	19 133,15	
Postisiirtotili	2 251,42	21 412,46
II Vaihto-omaisuus		
Myyntiartikkelit		8 635,16
III Käyttöomaisuus		
Inkeri-koti osuus		50 000,00
Pääomatappio		4 482,29
		84 529,91

VASTATTAVAA

I Oma pääoma	
Perustamisrahasto	8 000,00
Ent. Inkerin Avun Säätiö ..	1 947,18
Inkeri-koti rahasto	51 915,91
Käyttörahasto	19 806,54
Väinö Pietari Kekin Rahasto	2 398,89
Inkeril. Hengell. Seur. rah.	461,39
	84 529,91

Tulostase 31. 12. 1973

KULUT

Palkat	1 200,00	
Sos.turvamaksu	93,60	
Postikulut	98,93	
Tilintarkastus	300,00	
Arkiston täydennys ..	68,90	
Ansiomerkit, adressit ..	1 297,50	
Kukat, muistamiset ..	325,00	
Kokouskulut	144,64	
»Viestin» avustus	1 500,00	
Ruotsin matkan avustus	500,00	5 528,57
Poistot		1 874,00
		7 402,57

TUOTOT

Lahjoitukset	521,85
Myynnit	2 092,29
Korot	306,14
Alijäämä	4 482,29
	7 402,57

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

TURUN PAIKALLISOSASTO

Hengelliset tilaisuudet Ruissalon Birkassa vietetään seuraavasti:

kesäkuussa 30/6 -74
heinäkuussa 28/7 -74
elokuussa 25/8 -74

Kaikki tilaisuudet alkavat kello 14.

Tervetuloa.

JUHANNUKSENA RUOTSIIN

ILMOTTAUTUMISIA ottavat vastaan Hannu Vironmäki, Tehtaankatu 5 E 43 00140 HELSINKI 14, puh. 662 668 ja Ida Riipinen, Linnankoskenkatu 8 B, 00250 HELSINKI 25, puh. 445 701. Maksun matkasta voi suorittaa ennakkoon em. henkilöille suoraan tai Hannu Vironmäen postisiirtotilille 416608-9.

LÄHTÖ torstaina 20. 6. klo 17 Helsingistä Aurorankatu 7 edestä ja bussi ajaa Turkuun, josta yö-lautalla klo 22 Tukholmaan ja edelleen bussilla Eskilstunaan. Matkalle voi liittyä mukaan myös Turun satamassa.

PALUU tapahtuu seuraavasti: lähtö Eskilstunasta sunnuntaina 23. 6. ja ajo Tukholmaan klo 20.30 lähtevään yö-lauttaan ja takaisin Helsingissä maanantaina puolenpäivän tienoilla.

Arvoisat tilaajamme ja lukijamme

MUISTAKAA

KAIKKI RAHALÄHETYKSET AURORANKADUN OSOITTEELLA
Postisiirtotilimme on 30636-4 Aurorankatu 7 A 1 00100 HELSINKI 10

(Älkää lähettäkö rahaa yhdistyksen nimellä mihinkään muihin osoitteisiin, koska niitä on vaikea saada postista ulos).

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.
Inkerin suomalaisten historia 50,—

Saini Laurikkala
Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta 14,—

Aapo Iho
Hietajyvä, valitut runot 10,—

Helli Suominen
Mooses Putron elämäkerta 3,50

A. Metiäinen
Inkerin Ev.Lut. kirkon 350 v. muistojulkaisu 20,—

Äänilevyjä
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym. 7,50
Lauri Santtu
Murrejuttuja 7,50

Inkerin seinäkarttoja 2,50
Inkerin vaakunoita 6,—
Inkerin lippuja 4,—
Inkerin postimerkkejä sarja 20,—
Adresseja 7,—
Inkeriläisten Viesti vuodeksi 1974 olisi syytä tilata. Hinta 12,—.

Hinnat kruunuissa vallitsevan kurssin mukaan.

Pääasiamiehet:
Ruotsissa Armas Paakkonen
Suomessa Hannu Vironmäki
osoitteet sivulla 2.

---

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
c/o A. TUOHIMÄKI
SALLATUNTURINTIE 2 C 26
00970 HELSINKI 97
puh. 323 628

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOITE VIIMEKSI SAAMASTANNE INKERILÄISTEN VIESTISTÄ KIRJOITTAKAA ALLE UUSI OSOITTEENNE JA POSTITTAKAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

Vammala 1974. Vammalan Kirjapaino Oy

inkeriläisten viesti

numero 7—8 heinä—elokuu 1974

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Majavatie 11 D 44, 00800 Helsinki 80 Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 631 285 Toimitussihteeri: Pirkko Huurto, puh. 783 391
KONTTORI:	Aurorankatu 7 A 1, 00100 Helsinki 10
OSOITE- JA TILAUS-ASIAT:	Anneli Tuohimäki Sallatunturintie 2 C 26 00970 Helsinki 97 Puh. 323 628
TILAUSMAKSUT:	Konttorin osoitteella postisiirtotilille 30636-4
TILAUSHINTA:	mk 12,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa 15 kr
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 200,— 1/2 » » 120,— 1/4 » » 70,— Kuolinilmoitukset 30,— Kiitos- ym. ilm. 20,— Kuva ilmoituksessa 30,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 BORÅS Puh. 033/101 850 Postisiirtotili n:o 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki Tehtaank. 5 E 43, 00140 Helsinki 14 Puh. 662 668 Postisiirtotili n:o 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: Nuorta polvea Eskilstunan juhannusjuhlilla. Taustalla juhlaliputus urheilukentällä.

Valok. Sanni Kössi

ROBERT RAINIO:

INKERINSUOMALAISIA MERKKIMIEHIÄ
II
IISAKKI LATTU

Lehtemme viime numerossa teimme lukijalle selkoa inkerinsuomalaisesta merkkimiehestä Pietari Jamalaisesta, joka oli syntynyt Hietamäellä 1857 ja kuollut Helsingissä 1931. Jotensakin tarkoin hänen aikalaisiaan täällä oli toinenkin inkeriläissyntyinen henkilö, nimittäin 1885 Suomen Kansallisteatteriin näyttelijäksi tullut Iisakki Lattu, ja hänestä nyt tällä kertaa haluamme tehdä lukijalle selkoa.

Iisakki Lattu oli syntynyt Kolppanan Lätinässä 21/7 1857, siis neljä kuukautta ennen kuin Jamalainen Hietamäellä. Latun vanhemmat olivat talonpoika Aaprami Lattu ja tämän vaimo Saara o.s. Kömpäs. Käytyään kouluikään tultuaan ensin Hatsinan kunnan kansakoulun Iisakki tuli 1873 Kolppanan seminaarin oppilaaksi päästen sieltä opettaja- ja lukkari-urkuritodistuksella 1876. Tämän jälkeen hän toimi kansakoulunopettajana Liissilässä vuoden ja Rahikkalassa kotiopettajana samoin yhden vuoden sekä Tuutarin kansakoulussa 1878—1885 hoitaen samalla kunnankirjurin apulaisen virkaa.

Vuonna 1885 Lattu — kuten jo edelläkin tuli sanotuksi — muutti Suomeen näyttelijäksi Suomen Kansallisteatteriin, jonka vahvimpia voimia hän vuosikymmenten aikana oli. Hän toimi ei vain näyttelijänä, vaan myös ohjaajana ja näyttämölle asettajana, lausujana jne. Monitoimisena miehenä Lattu hoiti teatterin kirjastoa ja hänelle uskottiin jäsenyys Kansallisteatterin

jatk. siv. 13.

Tuomas Karhu 80-vuotias

Valok. P. Vuoljärvi.

Juhana Karhun perheeseen Vuoleen vehmaassa Koivukylässä syntyi 15. 8. 1894 Tuomas-poikanen. Nyt 80-vuotiaana Tuomas Karhu sanoo: Hyvähän miun on täällä Riihimäen kaupungin tuntumassa menneitä muistella.» Hän muistaa elämänsä tapahtumia 2-vuotiaasta alkaen. Veljessarjan neljä vanhempaa olivat jo niin aikuistuneet, että paimenen velvollisuudet laskettiin lähes vuosikymmeneksi Tuomaan harteille. Hyvin hän karjaansa kaitsi jo 5-vuotiaana. Koulun saanti Koivukylään viivästyi sikäli, että Tuomas Karhu ennätti rippikouluikään, kun koulu v. 1912 pääsi toimintaan. Rippikouluviikot olivat antoisaa aikaa Vuoleen kirkonkylässä rovasti V. Peroniuksen ja kirkkokoulunopettaja Viljam Kokan koettaessa parhaansa mukaan opettaa ja ymmärtää jokaista oppilastaan.

Totutellessaan talon töissä tärkempiin miesten askareihin maailmaa myllersi I maailmansota, jonka otteluihin keisari kutsui Tuomas Karhun v. 1915. Novgorodin tienoille »selo Medjvedj» koulutuskeskukseen komennettiin v. 1916. Siellä riitti harjoitusta puolisen vuotta, ennenkuin sota vaati rintamalle — taisteluun Suomen jääkäreitä vastaan Riigan tienoilla. Niistä vaivoista mies kuntoutui saatuaan kuukauden ajan hoitoa Riigan sairaalassa, mistä hän vapautui jouluksi v. 1916. Vielä toipilasasteella ollen Tuomas Karhusta tuli sotapoliisi lähes kahden vuoden ajaksi Tverin kaupunkiin — siis Tverin karjalaisten alueelle, missä voi päästä keskusteluun omalla suomen kielellä ja saada ystäviä.

Vallankumouksen pyörteisiin Tuomas Karhu ei joutunut. Hänet kotiutettiin syksyllä v. 1918. Onni seurasi edelleen hänen askelissaan, kun hän opettaja, lukkariurkuri Viljam Kokan kanssa kesäk. 15 pnä 1919 saapui pakolaisena Suomeen.

Kirjasalo kutsui Tuomas Karhun PIR:n ensimmäisten miesten mukana. Saatu sotakokemus keisarin armeijassa oli miestä karaissut niin, että rohkeutta riitti lähteä komennukselle tiedustelutehtäviin Koivukylään asti. Hän muistelee kotiutuksessa lähteneensä Kirjasalosta alusvaatteisillaan.

Vuoksenlaakson teollisuuslaitokset tarjosivat työtä ja leipää Inkerin miehille. Tuomas Karhu oli kuin rakentajaksi syntynyt. Sen hän sai näyttää ollessaan kirvesmiehenä rakentamassa Pölläkkälän uutta sahalaitosta palaneen tilalle. Uusia työkohteita oli Antreassa, ja sieltä löytyi Tuomaalle elämänkumppaniksi Kristiina Ratilainen.

jatk. siv. 13.

Päätoimittaja Kirkkoherra Matti Vironmäki 60-vuotias

Lehtemme päätoimittaja, Agricolan seurakunnan kirkkoherra, rovasti Matti Vironmäki täytti 3. 7. 60 vuotta Helsingissä. Kirkkoherra Vironmäki on syntynyt Valkeasaaressa ja käynyt koulunsa Viipurissa, jossa hänet vihittiin papiksi Viipurin tuomiokirkossa v. 1937. Hän on toiminut pappina Viipurissa ja Koivistolla sekä siirtoväen pappina Jyväskylässä. Sotien jälkeen hän oli kirkkoherrana Pohjanmaalla Merijärven seurakunnassa, josta v. 1954 muutti Helsinkiin. Nykyisessä virassaan Agricolan seurakunnan kirkkoherrana hän on ollut seurakunnan perustamisesta lähtien eli v. 1968 alusta.

Kirkkoherra Vironmäki on toiminut inkerinsuomalaisten ja karjalaisten hyväksi monissa eri järjestöissä. Hän on ollut Inkeriläisten yhdistyksen puheenjohtaja vuodesta 1965 alkaen oltuaan yhdistyksen varapuheenjohtaja v. 1963—64; Inkeriläisten Sivistyssäätiön hallintoneuvoston varapuheenjohtaja hän on ollut vuodesta 1968. Inkeriläisten Viestin päätoimittajana Matti Vironmäki on ollut vuoden 1963 alusta lähtien. Hän on myös Karjalan Liiton hengellisen jaoston jäsen ja varapuheenjohtaja.

Merkkipäivänään khra Vironmäki sai monilta tahoilta tunnustusta työstään. Karjalan Liiton puolesta pääjohtajat Erkki Tuuli ja Urho Kähönen onnittelivat merkkipäivän viettäjää kiittäen Karjalan heimon hengellisen työn saralla tehdystä työstä. Karjalan Sivistysseuran puolesta opettaja Boris Karppela kiitti yhteistyöstä ja toivotti menestystä. Inkeriläisten Sivistyssäätiön puolesta puhui pääjohtaja Erkki Tuuli jättäen muistoksi »Valamo»-kuvateoksen. Onnittelijoiden joukossa oli myös Helsingin inkeriläisten kuoro, joka esitti laulutervehdyksensä.

Mainittakoon myös, että kirkkoherra Vironmäki sai seurakuntalaisiltaan lahjaksi Agricolan kirkkoa esittävän kookkaan maalauksen, jonka on tehnyt viipurilainen taidemaalari Manu Aalto. Lahjaa luovuttaessaan kirkkoneuvoston ja eri piirien lähetystön puolesta puhui professori Erkki Kääriäinen. Viesti ja sen lukijat onnittelevat kiitollisina juhlien jälkeenkin ja toivottavat paljon virkeitä työn vuosia.

Hovioikeudenneuvos Robert Rainio 75-vuotias

75 vuotta täytti 3. 7. hovioikeudenneuvos Robert Rainio Turussa. Hän on syntynyt Siikaisissa siellä silloin kappalaisena toimineen Robertin ja tämän opettajavaimon Lydian poikana. Hänen ollessa 10-vuotias isä siirtyi Räisälään vastaaviin tehtäviin. Siellä sai Robertkin karjalaisuuden kipinän, joka jatkuvasti voimistui. Hän tuli ylioppilaaksi Viipurin Suomalaisesta yhteiskoulusta 1920, suoritti ylemmän oikeustutkinnon 1928, sai varatuomarin arvon 1931, tuli Viipurin Hovioikeuden palvelukseen 1932 ja toimi siellä eri tehtävissä vuodesta 1937 notaarina. Turun Hovioikeuden viskaaliksi hän tuli 1944 ja hovioikeudenneuvoksena hän toimi vuosina 1957—62. Lähes 20 palveluvuoden jälkeen hän siirtyi eläkkeelle.

Varsinaisen työnsä ohella Robert Rainio on antaumuksella toiminut mm. karjalaisten ja inkeriläisten hyväksi monella tavalla.

Hovioikeudenneuvos Rainio on toiminut myös kotiseutujulkaisu Räisäläisen päätoimittajana 1955—67 ja on harrastanut myös muuta kirjallista toimintaa. Hän on osallistunut mm. Räisälän pitäjähistorian kirjoittamiseen, kirjoittanut Karjalaiseen elämänkerrastoon Matti Läheniemen osalta sekä eri karjalaisiin julkaisuihin — mm. Karjala-lehteen — lähinnä henkilö- ja kotiseutututkimuksen alaa käsitteleviä kirjoituksia. Prof. Viljo Nissilän kanssa hän on ollut nimien keruumatkoilla räisäläisten parissa ja siten on talletettu arvokasta nimistötietoutta tuleville polville. Eläkkeelle siirryttyään hän on jatkuvasti liikkunut hajallaan asuvien räisäläisten luona auttaen heitä neuvoillaan mm. ammattitaitoonsa liittyvissä asioissa ja on kansanomaisen olemuksensa ansiosta tullut suosituksi räisäläisten ja muiden karjalaisten sekä inkeriläisten keskuudessa. Räisälän kansanopiston vaiheita hän on seurannut suurella mielenkiinnolla ja on kuulunut sen johtokuntaan. Turun inkeriläisten toimintaa Robert Rainio on tukenut ainutlaatuisen sydämellisellä tavalla. Samoin hän on avustanut Inkeriläisten Viestiä uutterasti monien vuosien ajan, Inkeriläisten Sivistyssäätiön hallintoneuvoston jäsenenä hän on ollut sen perustamisesta asti. Onnittelemme jälkikäteen karjalaista ystäväämme.

Pääjohtaja Erkki Tuuli 60-vuotias

Inkeriläisten Sivistyssäätiön hallintoneuvoston puheenjohtaja, Karjalan Liiton varapuheenjohtaja ja patentti- ja rekisterihallituksen pääjohtaja Erkki Tuuli täytti 25. 7. 60 vuotta.

Erkki Tuuli on syntynyt Johanneksen Uuraassa, mutta asui Koivistolla koko lapsuutensa ja nuoruutensa aina talvisotaan saakka. Erkki Tuuli tuli ylioppilaaksi Viipurin Reaalikoulusta 1933 ja suoritti ylemmän oikeustutkinnon 1940 sekä sai varatuomarin arvon 1944.

Varsinainen virkaura alkoi hänen tultuaan kesällä 1940 määrätyksi toimistosihteeriksi sisäasiainministeriön siirtoväen huollon keskukseen eli hoitamaan siirtoväen evakuoidun omaisuuden korvauskysymyksiä.

Siirryttyään 1942 kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön palvelukseen hänet vuoden 1943 alusta lukien määrättiin sanotun ministeriön väestönsiirtoasian osaston yleisen toimiston päälliköksi, joka osasto sittemmin siirrettiin sisäasiainministeriön alaisuuteen. Sanottua tehtävää, johon kuului inkeriläisten siirto Leningradin alueelta Inkeristä Suomeen ja inkeriläisten sijoittaminen täällä, hän hoiti lokakuun alkuun 1944, jolloin alkoi inkeriläisten palauttaminen takaisin Neuvostoliittoon.

Siirryttyään uudelleen kulkulaitosministeriöön Erkki Tuuli palveli ministeriön työvoima- ja rakennusasiain osastoilla osastosihteerinä ja esittelijänä, tuli nimitetyksi nuoremmaksi hallitussihteeriksi v:n 1945 lopulla sekä samalla rakennusasiain osaston toimistopäälliköksi v. 1946.

Kouvolan kauppalanjohtajaksi Erkki Tuuli valittiin v. 1949 alusta, jossa virassa, sen muututtua vuoden 1960 alussa kaupunginjohtajan viraksi, hän toimi huhtikuun loppuun 1963.

Kaupunginjohtajan tehtävät veivät Erkki Tuulen moniin oman paikkakunnan kunnallisiin luottamustoimiin sekä kaupunkinsa edustajana maakunnallisiin luottamustehtäviin.

Patentti- ja rekisterihallituksen pääjohtajaksi Erkki Tuuli nimitettiin 1. 4. 1963 lukien, jota tehtävää hän edelleen hoitaa.

Erkki Tuuli on ollut eduskunnan jäsenenä 1956—66 edustaen Kansallista Kokoomusta. Eduskunta-aikanaan hän toimi 1958—62

jatk. siv. 13

Väinö Pietari Kekki

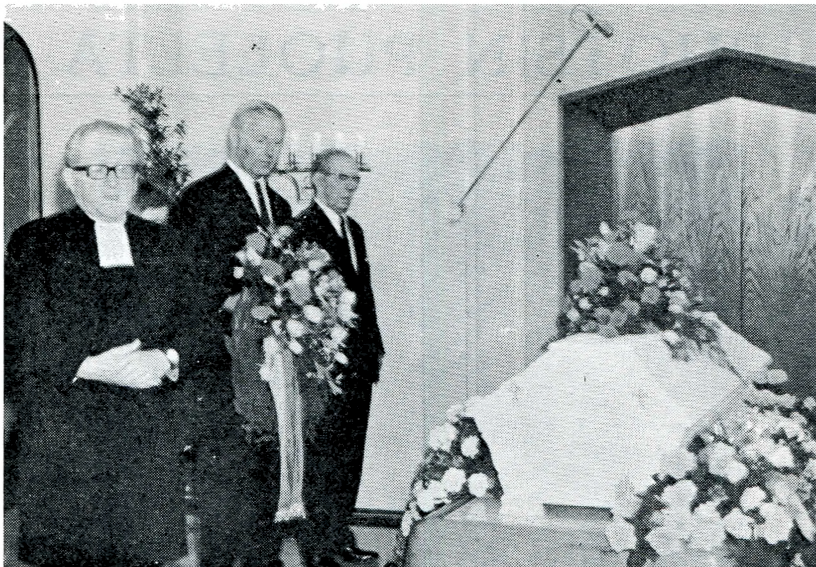
Väinö Pietari sellaisena kuin monet hänet muistavat. Kuva on Ruotsin matkalta v. 1966.

kuoli pitkän ja vaikean sairauden murtamana 29. 5. 1974. Hän oli syntynyt 14. 9. 1907 Inkerissä Kupanitsan seurakunnassa. Päätettyään koulunkäyntinsä Viipurin Reaalikoulussa hän valmistui merkonomiksi Viipurin kauppaopistosta v. 1930 toimien sen jälkeen kauppaedustajana talvisotaan asti. Vuonna 1940 hän perusti vaimonsa kanssa monimyymäläliikkeen Parolaan siirtäen sen Porvooseen v. 1954. Vuodesta 1962 lähtien Väinö Kekki toimi Väinö Pietari Oy:n toimitusjohtajana sekä Kauppaviestilehden ilmoituspäällikkönä kuolemaansa asti.

Laajan kaupan ja talouselämän tuntemuksensa johdosta toimitusjohtaja Kekki valittiin vuosien mittaan hoitamaan useita taloudellisia ja järjestöllisiä luottamustoimia. Hän toimi mm. Valtakunnan Kauppiasliiton puheenjohtajana ja työvaliokunnan jäsenenä sekä Vähittäiskaupan Keskusliiton varapuheenjohtajana, johtokunnan ja työvaliokunnan jäsenenä. Hän on lisäksi kuulunut mm. Hattulan kunnanvaltuustoon ja moniin lautakuntiin, Hämeenlinnan Kauppakamarin, Kanta-Hämeen Aluejärjestön, Etelä-Hämeen Kansallisliiton johtokuntiin sekä toiminut Hattulan Yksityisyrittäjien ja Hattulan Kansallisseuran puheenjohtajana, joista seuroista viimeksimainitun kunniajäseneksi hänet kutsuttiin. Porvoossa hän kuului mm. kirkkovaltuustoon ja oli Porvoon Lions Klubin perustajajäsen. Helsingissä hän oli mm. kaupunginvaltuuston jäsen.

Kuten kaikki lehtemme lukijat tietävät, Väinö Pietari Kekin sydäntä lähellä oli Inkeriläisten Sivistyssäätiö, joka oli perustettu hänen aloitteestaan vuonna 1965 ja jonka hallituksen puheenjohtajana hän toimi kuluvan vuoden alkupuolelle asti. Hän kuului myös Inkeriläisten yhdistyksen johtokuntaan sen perustamisesta asti toimien sen ensimmäisenä sihteerinä sekä myöhemmin varapuheenjohtajana vuodesta 1966 alkaen.

Hän oli Kansallisen Eläkeläisliiton perus-

Väinö Pietari Kekki siunattiin viimeiseen lepoon 11. 6. 1974 Helsingissä Krematorian kappelissa. Siunauksen toimitti kirkkoherra Matti Vironmäki. Inkeriläisten sivistyssäätiön seppeleen laskivat Matti Vironmäki, Leo Yllö, Jussi Vesa ja Hannu Vironmäki.

tajajäsen ja sen ensimmäinen puheenjohtaja vuoteen 1974 asti, jolloin hänet kutsuttiin liiton kunniapuheenjohtajaksi.

Nuoruusvuosinaan toimitusjohtaja Kekki oli innokas aktiivivoimistelija ja voimisteluohjaaja osallistuen v:sta 1925 aina talvimestaruuskilpailuihin Perkjärven Alun joukkueessa. Vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön hän osallistui aina SK-järjestön lakkauttamiseen asti. Hän oli mukana sekä talvi- että jatkosodissa.

Talouselämän tietojaan toimitusjohtaja Kekki laajensi lukuisilla opintomatkoillaan, jotka suuntautuivat eri Euroopan maihin sekä USA:aan. Tunnustuksena ansiokkaasta toiminnastaan kaupan sekä eri järjestöjen hyväksi hänelle myönnettiin Keskuskauppakamarin, Valtakunnan Kauppiasliiton, Myyntimiesten Keskusjärjestön, Inkeriläisten Sivistyssäätiön sekä Kansallisen Kokoomuksen kultaiset ansiomerkit sekä Yrittäjäin Liiton ansiomerkki.

Väinö Pietari Kekin toiminta inkeriläisten järjestöissä inkeriläisten hyväksi on ollut ainutlaatuisen sytyttävä ja syvälle käypä. Kun Inkerikoti avataan, tullaan toteamaan, että ilman Väinö Pietari Kekkiä Inkerikoti tuskin olisi olemassa. Hänen aherruksensa ja intonsa oli herpaantumatonta ja hänen esimerkkinsä ja kannustuksensa avulla inkeriläisten yhteistyö Sivistyssäätiön ja yhdistyksen piirissä on ollut vireätä. Samoin hän antoi merkittävän panoksen Inkeriläisten Viestin tukemiseen sekä toimitustyöhön.

Kesäjuhlat Eskilstunassa

RUOTSIN INKERILÄISTEN KESÄN KOHOKOHTA

Unohtumattomaksi kokemukseksi kaikille osanottajille muodostui 27. inkeriläisten kesäjuhlan vietto Eskilstunassa juhannuksena 1974. Osanottajamäärä oli lähes ennätysmäinen, sekä Suomesta että Ruotsista oli tultu sekä runsaslukuisesti että juhlamielellä, Eskilstunan Inkeri-kerho sai kaikilta vierailta yksimieliset kiitokset erinomaisesta järjestelystä ja kaiken lisäksi suosi juhlaa suurenmoinen sää.

Avajaiset olivat juhannusaattona juhlapaikalla, joksi oli valittu Folkets hus, jossa myös saatiin kuulla sekä vieraiden, paikkakuntien sekä kutsuttujen ruotsalaisten edustajien tervehdykset. Nuoriso jäi tanssimaan varmaan yhtä myöhään kuin vanhemmat tarinoimaan. Toinen juhlapäivä eli juhannuspäivä aloitettiin juhlallisella jumalanpalveluksella Klosterin kirkossa klo 8, ja harvoin on Klosterin kirkko ollut niin täynnä suomalaisia! Päivä jatkui Tunavallenilla urheilujuhlana, jonka aloitti kolme kansallislaulua, Inkerin, Suomen ja Ruotsin. Illalla taas oltiin kansallisjuhlassa, joka oli ilo silmälle jo kansallispukujen kauneuden myötä. Mutta ennenkaikkea kansalaisillassa oli hauskaa.

Kolmas ja viimeinen juhlapäivä, toinen p. Kolminaisuuden päivän jälkeinen sunnuntai näki jälleen suuren seurakunnan Klosterin kirkossa juhlallisessa korkeamessussa klo 8.

Juhlivia inkeriläisiä kansallispuvuissa.

Yksin ehtoollisenjaon »pöytiä» oli yli kymmenen. Tämän juhlavan jumalanpalveluksen jälkeen välittömästi pidettiin päättäjäisjuhla, jonka keskeinen sävy oli kiitollisuus. Ja kiitokset kohdistuivat jälleen erityisesti Eskilstunan Inkerin kerhoon', joka oli — täytynee sanoa — ne kyllä ansainnutkin. Ja kun eroajaiskahvin keskellä yhdyttiin laulamaan »Eipä koskaan Herran kansa ainiaaksi erkane...», mahtoiko monikaan silmä olla kuivana. Juhlissa todettiin myös ajatus, joka sopii kuin juhlan lopputulokseksi: inkeriläisten rivit harvenevat, mutta Inkeri ei kuole.

Juhlavieraita, keskellä kapteeni Uno Hammarström.

Eskilstunan juhlilla, vasemmalta Susanna Kössi, Maria Järvinen, Liisa Moilanen, Eva Supponen, Anni Kuortti.

Valok. Sanni Kössi.

Turun kesäjuhlien selostus siirtyy lehtemme syyskuun numeroon. Pyydämme lähettämään toimitukselle valokuvia juhlilta.

Anna-Maria Malkin muistolle

Anna-Maria Malkki os. Korpelainen, oli syntynyt 24. 3. 1908 Inkerissä ja kuoli 18. 6. 1974 Ruotsissa Mölndalin keskussairaalassa, oltuaan siellä yhteen menoon yksitoista kuukautta.

Anna-Marille oli evankeliumin asia rakas, Boråsissa asuessaan hän osallistui aktiivisesti seurakunnan, mutta erikoisesti Boråsin evankeliumiyhdistyksen toimintaan.

Hän eli omakohtaisessa uskossa Vapahtajaan nauttien syntien anteeksiantamuksen suomaa rauhaa omassatunnossaan, joka meille on ansaittu Kristuksen lunastustyössä ja lahjoitettu Pyhässä Kasteessa. Tämän armon ihanaan omistukseen hän oli päässyt jo nuorena lapsuuskodissaan. Hänen isänsä Mikko Korpelainen oli Inkerissä tunnettu evankeliumin julistaja. Hän oli Evankeliumiyhdistyksen saarnaaja ja myöhemmin »Inkerin kirkon vaikeina vuosina» myös seurakunnan hoitaja.

»Myrskyt maailman Kerran unhoitan Jeesustani katsellessa, Helmiporttien maahan riemujen mulle myöskin auetessa. kaikui Anna-Marian muistotilaisuudessa.

Se joka vähänkin tunsi Anna-Marian elämänvaiheita, tietää ettei hänenkään elämästään puuttunut myrskyjä. Niitä taivaallinen Isämme rakkaudessaan katsoi tarvitsevansa Anna-Mariaakin kasvattaessaan. Kurin ja armon kautta kuljetettiin häntäkin täällä korpitiellä. Ja kuinkas muuten olisi voinut ollakaan, sillä »Ketä Herra rakastaa, sitä hän myös kurittaa.»

Mutta Anna-Mari ei valitellut vaikeimmissakaan tilanteissa, hän kärsi vaieten, koska hän tiesi, että vitsa joka lyö on rakastavan Isän hellässä kädessä. Ja sama hellä käsi parantaa jälleen lyömänsä haavat. Hänen puolisonsakin kertoi: »Ei Anna-Maria koskaan riidellyt vastaan, sellaisessa tilanteessa hän vain poistui toiseen huoneeseen ja siellä kyynel silmin hyräili Siionin Kanteleen lauluja».

Nyt ne kyyneleet ovat kuivuneet, nyt »myrskyt maailman» hänen kohdallaan ovat jääneet jo unholaan. Hän on käynyt sisälle helmiporteista ja kaikki mainen, synnit ja kaikki ajan vaivat ovat jääneet portin tälle puolen. »Siell' kaunis kannel soi, He veisaa virttä uutta.»

AT

KUOLLEITA

Rakas sisaremme

Helena H u t t e r i o.s. Klemettilä

Syntynyt 18. 3. 1895 Järvisaaren Ihalaisten kylässä Kuoli 16. 5. 1974 Hausjärven Kunnallissairaalassa. Ruumiinsiunauksen suorittivat Hausjärven siunauskappelissa kaksi nuorta pappia seurakunnan pastori Heinonen ja vainajan sisaren pojan poika pastori Markku Pyysiäinen. Muistotilaisuun pidettiin hautaustoimiston huoneistossa.

Helena Hutteri siirtyi Suomeen 1943 ja työskenteli eläkkeelle lähtöönsä saakka Ypäjällä. Eläkevuotensa hän vietti Hausjärven Oitissa sisartensa Eeva Klemettilän ja Liisa Kotsalaisen yhteisessä perheessä.

Suuret kiitokset

kaikille, jotka monin eri tavoin muistivat minua merkkipäivänäni 3. 7. 1974.

Matti Vironmäki

Jatkoa s. 3

hallintoneuvostossa. Näyttelijäin eläkelaitoksen puheenjohtajan nuijaa hän heilutti tarmokkaissa käsissään vuosikausia.

Iisakki Lattu syventyi tiedemiehen tarkkuudella näytelmätaiteeseen ei vain täällä kotimaassaan vaan vieläpä ulkomaillakin, johon hän kahdestikin suuntasi tutkimusmatkansa.

Venäjänkielentaitoisena Lattu joko yksin tai yhdessä joidenkin näyttelijätoveriensa kera käänsi suomenkielelle useita näytelmiä, joista huomattavimpia oli A. N. Ostrovskyn Ukkosilma, siinä kuvataan »vanhoja ja nuoria», perimmäisen vanhan ja uudemman katsantotavan taistelua Venäjän keskiluokassa — tapahtuen tämä jo niin aikaisin kuin joskus 1890-luvun alkuvuosina!

Iisakki Lattu avioitui 1890 Josefina Pitkäsen kanssa siunautuen heille avioliitosta kaksi tytärtä. Iisakki Latun työntäyteinen elämä päättyi Helsingissä 7/5 1932.

Jatkoa s. 4

Vuoksen laivojen telakoilla Tuomas Karhu sai laivanrakentajakoulutusta. Perheen turvaksi valmistui omakotitalo Värtsilään 2 ha tonttimaalle. Siellä perhe kasvoi ja riitti työtä vuoteen 1951, jolloin Karhun perhe muutti Helsinkiin. Kolme laivaa sanoo Tuomas Karhu laskeneensa vesille Katajanokalla. Vielä ennätti Karhu palvella varastonhoitajana ja tuotteiden jakelijana suurten teollisuusliikkeiden palveluksessa Helsingissä.

Juhlapäiväkuvassa Tuomas Karhu on nykyisen vaimonsa kanssa Riihimäellä heidän viihtyisässä kodissaan.

Monena mies on matkallaan — Luojan käsi turvanaan. — Parhaat onnitteluni.

Pekka Vuoljärvi

Jatkoa s. 7

laki- ja talousvaliokunnan puheenjohtajana ja 1962—66 perustuslakivaliokunnan puheenjohtajana. Kaksi viimeistä vuotta hän toimi myös kokoomuksen eduskuntaryhmän puheenjohtajana.

Valtakunnallisista luottamustoimista Erkki Tuulen osalta mainittakoon mm. Suomen Kaupunkiliiton hallituksen jäsenyys 1950—63, Kunnallisen Eläkelaitoksen hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 1964, Kunnallisen Sopimusvaltuuskunnan jäsenyys vuodesta 1971, Sairaalaliiton jäsenyys vuodesta 1964, Aluesairaalaliiton puheenjohtajana vuodesta 1959 ja Yleisradion hallintoneuvoston jäsenyys 1961—66.

Läheistä Erkki Tuulelle on ollut työ karjalaisuuden rintamalla. Hän on kuulunut karjalaisseuroihin niillä paikkakunnilla, joissa on asunut. Vaativimman päivätyön karjalaisrintamalla Erkki Tuuli on suorittanut toimimalla Karjalan Liiton varapuheenjohtajana vuodesta 1963 lukien kuuluen liiton hallitukseen ja työvaliokuntaan, jotka tehtävät ovat puolestaan tuoneet jäsenyyden Karjalaisten Heimotalo Oy:n hallitukseen ja moniin talon rakentamisessa tarvittaviin työryhmiin ja toimikuntiin. Erkki Tuuli on usein käytetty puhuja karjalaisissa juhlatilaisuuksissa.

Inkeriläisten Sivistyssäätiön hallitoneuvoston puheenjohtajana Erkki Tuuli on toiminut säätiön perustamisesta, vuodesta 1965 lähtien. Hän on merkittävällä tavalla edistänyt sivistyssäätiön toimintaa.

Inkeriläisten Viesti liittyy jälkikäteen onnittelijoiden joukkoon.

Lämmin kiitoksemme Teille kaikille,
Jotka kunnioititte

VÄINÖ PIETARI KEKIN

muistoa, olitte tukena hänen pitkällisen sairautensa aikana ja otitte osaa syvään suruumme.

Omaiset

SOK kehittyvä 70-vuotias

SOK-osuuskauppajärjestö on maan suurin yhtenäinen vähittäiskauppa- ja palveluketju
jäsenosuuskauppoja 238, joilla toimipaikkoja yli 4000, jäseniä n. 600.000
teollisuusyksiköitä 31
tavarataloja 161, joista SOKOS-luokkaan kuuluvia 95
hotelleja 46, ravintoloita, kahviloita, motelleja, huoltoasemia 168
laaja tutkimus- ja kokeilutoiminta: keskuslaboratorio, kokeilukeittiö, käyttölaboratoriot.

1904-1974

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Paikallisosaston syyskauden tilaisuudet ovat 22. 9., 27. 10 ja 24. 11. sekä Joulujuhla joulukuussa.

Ensimmäinen kuukausitilaisuus on syyskuussa 22 pvä klo 14 Agricolan seurakunnan seurakuntakodissa Tehtaankatu 23.

Tervetuloa joukolla mukaan.

30-vuotismuistojuhla Boråsiin 31. 8. - 1. 9.

Kenties vielä muistanemme, että kuluvan vuoden viimeisinä kuukausina tulee kuluneeksi tasan 30-vuotta niistä unettomista öistä ja rauhattomista pitkistä päivistä, kun ensimmäiset inkerin-suomalaiset moninaisten, vaiherikkaiden seikkailujen jälkeen alkoivat hakeutua, saapua Ruotsin tarjoamiin turvallisiin ja rauhallisiin oloihin.

Menneiden elämämme muistojen, Ruotsissa elettyjen vuosikymmenien muistoksi ja kiitokseksi järjestää Boråsin Inkeri Kerho maahantulomme 30-VUOTISMUISTOJUHLAN vaihtelevalla, monipuolisella ohjelmalla seuraavissa tilaisuuksissa:

Lauantaina 31. 8. klo 15.00 juhlan alkajaisseurat

Lauantaina 31. 8. klo 17.00 kahvitarjoilua

Lauantaina 31. 8. klo 18.00 kansallisilta

Sunnuntaina 1. 9. klo 13.30 juhlajumalanpalvelus ja H.P.E.

Sunnuntaina 1. 9. klo 15.00 juhlaseurat

Puhujiksi juhlaamme ovat lupaputuneet saapua uskolliset neljännesvuosisadan aikaiset ystävämme: Rovasti Yrjö Knuutila Helsingistä, rehtori Gustav Dahlbäck Växjösta, rouva Nanna Sevelius Tukholmasta ja pastorit Gunnar Larsson ja Vilho Kurujoki Boråsista. — Juhlien paikkana tulee olemaan Gustav Adolfin seurakuntakoti ja kirkko.

Juhlien järjestymisestä huolehtivat aina ja kaikkialla toivovat, että heidän järjestämiinsä juhliin saapuisi runsaasti juhlakansaa, niin mekin järjestäessämme tätä muistojemme juhlaa, uskallamme toivoa, että inkeriläiset ja heidän ystävänsä läheltä ja kauempaakin saapuisivat tällöin Boråsiin, heimojuhlaan.

Suomessa asuvat ystävämme! Jos joillakin teistä vielä sattuisi olemaan jäljellä kesälomapäiviä tai muutenkin vapaata aikaa, niin käväiskäähän Boråsin syyskesän juhlassa. Sillä mielellämme toivoisimme näkevämme teitäkin silloin seurassamme.

Niitä arvoisia vieraitamme, jotka mahdollisesti tulevat tarvitsemaan yömajoitusta pyydämme hyvissä ajoin kääntymään Juho Korpelaisen puoleen osoitteella: Blomstergången 12. 502 49 Borås tai puhelimitse 033/ 15 53 22.

Emme kokoonnu tähän 30-vuotisjuhlaamme niinkään luterilaisina, vapaakirkollisina tai kerholaisina kuin inkeriläisinä, saman heimon jäseninä, joita yhdistää toisiinsa veriside, yhdessä koetut ja eletyt sodan kirot, samantapaiset pakolaisvuosina taivalletut pitkät tiet ja näännyttävät polut.

Kun meille hajanaisuudessa, eri paikkakunnilla asuville, häviävän heimomme jäsenille, tarjoutuu mahdollisuus ja — vieläpä hyvän autokelin aikana — tavata toisiamme ja ystäviämme parin päivän aikana yhteisten muistojen parissa, niin käyttäkäämme tilaisuutta hyväksemme.

Tervetuloa Boråsiin!

Boråsin Inkeri Kerho

Vammala 1974. Vammalan Kirjapaino Oy

inkeriläisten viesti

numero 10 lokakuu 1974

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Majavatie 11 D 44, 00800 Helsinki 80 Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 631 285 Toimitussihteeri: Pirkko Huurto, puh. 783 391
KONTTORI:	Aurorankatu 7 A 1, 00100 Helsinki 10
OSOITE- JA TILAUS-ASIAT:	Anneli Tuohimäki Sallatunturintie 2 C 26 00970 Helsinki 97 Puh. 323 628
TILAUSMAKSUT:	Konttorin osoitteella postisiirtotilille 30636-4
TILAUSHINTA:	mk 12,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa 15 kr
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 200,— 1/2 » » 120,— 1/4 » » 70,— Kuolinilmoitukset 30,— Kiitos- ym. ilm. 20,— Kuva ilmoituksessa 30,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 BORÅS Puh. 033/101 850 Postisiirtotili n:o 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki Tehtaank. 5 E 43, 00140 Helsinki 14 Puh. 662 668 Postisiirtotili n:o 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: Kyykkäjoukkueet Turun kesäjuhlilla.

ROBERT RAINIO:

INKERINSUOMALAISIA MERKKI-HENKILÖITÄ

III

BETTY BLONDINE PERONIUS

Tällä kertaa hieman poikkeamme aikaisemmista esityksistämme: Nyt esittelemämme henkilö, kuten nimestäkin käy ilmi, on syntyperältään, vaikkakin Inkerin suomalaisia, niin kuitenkin säätyläiskodin kasvatteja sekä julkisuuteen esille työntyvän naissukupuolen oiva edustaja.

Betty Blondine Peronius oli syntynyt Lempaalan pitäjässä Pohjois-Inkerissä papin tyttärenä 7. 12. 1857. Hänen isänsä Fredrik Efraim Peronius, joka oli Karjalan kannaksella sijainneen Kaukolan kappalaisen poika ja käynyt aikoinaan Käkisalmen piirikoulussa 1818—23, siirtyi papiksi valmistuttuaan Inkerin puolelle rajaa ja täällä, Lempaalassa, myös Betty-tyttönen sisaruksineen näkivät ensimmäisen päivänvalonsa.

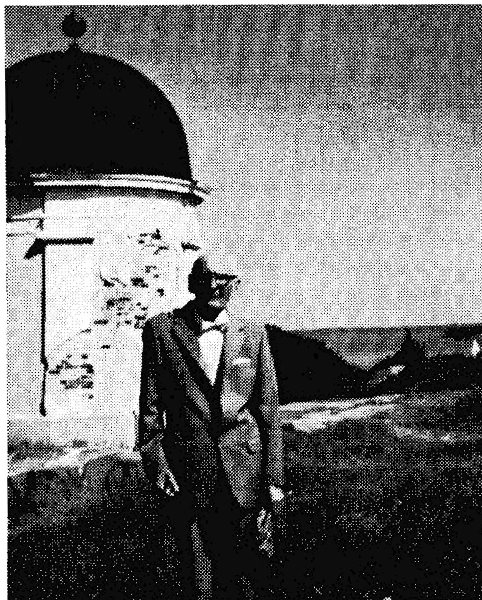
Pappilan lapset, lähinnä viisi tytärtä ja Betty heidän mukanaan, lähetettiin peruskoulutustaan saamaan Pietarissa silloin toimineeseen Petri-Schuleen, jossa taitavuudestaan tunnetut opettajavoimat johtivat nuorten kasvatusta ja opetusta. Suomen- ja ruotsinkielen taito Lempaalan pappilan lapsilla oli jo kotoa käsin, saksan, ranskan ja venäjän kielen taidon he saivat koulussa ja — Nevskin proskreptilla, englantiahan ei siihen aikaan vielä tarvittukaan.

Kun Helsingin—Pietarin rautatie oli parahiksi valmistunut, niin oli luonnostaan selvä asia, että Betty matkusti Helsinkiin ja — koulualalle kun kerran aikoi — aloitti jatko-opintonsa Helsingin Yliopistossa suorittaen korkeimmat arvosanat (laudatur) saksassa ja venäjässä saman tien vielä auskultoiden Suomalaisessa normaalilyseossa. Käkisalmen Yhteiskouluun oli noihin aikoihin vaikea saada päteviä opettajavoimia ja kun Betty Peronius sinne lähetti hakupaperinsa, niin oli hänellä suhteellisen lähellä kotiseutuaan tie auki, tapahtuen tämä 1893. Samalla Betty nimitettiin myös koulun johtajattareksi.

Johtajatar Peroniuksen elämäntyö Käkisalmen Yhteiskoulussa kesti kaikkiaan 34 vuotta eli pitempään kuin kenenkään muun päätoimisista opettajavoimista. Kiitollisuudella tullaan Käkisalmessa ja sen ympäristössä muistelemaan johtajatar Peroniuksen uhrautuvaa työtä.

Johtajatar Peronius kuoli evakkomatkalla Valkeakoskella 1. 11. 1939, mutta haudattiin Käkisalmeen sisarustensa viereen.

Antti Rautasen muistoksi

HKL:n eläkkeellä ollut linja-autonkuljettaja Antti Rautanen siunattiin haudanlepoon 24. 8. 1974 Malmin läntisessä kappelissa runsaan sukulais- ja ystäväjoukon läsnä ollessa.

Antti Rautanen oli syntynyt Vuoleen Vuolejärvellä 20. 12. 1896. Jo nuoruusvuosinaan hän joutui ensimmäisen maailmansodan taisteluihin Saksan rintamalla. Lyhyen toipumiskauden jälkeen hän pakolaisena osallistui IVJ:n toimintaan Kaprion — Yhinmäen ja Kirjasalon tienoilla 1919—1920. Lisäksi hän sai rauhanturvaajan tehtäviä Suomen kaakkoisrajalla v. 1921.

Vuolejärven pakolaisuuteen joutunutta väestöä kertyi työpaikoille Imatran tienoille huomattava määrä 1920-luvulla. Keskeisimpiin vaikuttajahenkilöihin siellä — Vuoleen väen keskuudessa kuului Antti Rautanen. Ensimmäisten joukossa hän hakeutui Suomen kansalaiseksi ja hankki ammattipätevyyttä, mm. suorittaen autonkuljettajan kelpoisuustutkinnot. Siten varmentaen työnsaantimahdollisuuksiaan hän muutti Helsinkiin.

Päästyään HKL:n linja-autonkuljettajaksi hän velvollisuudentuntoisena ja huolellisena työntekijänä pysyi tässä toimessaan eläkkeelle siirtymiseensä asti. Pitkäaikaisesta uskollisesta palveluksestaan Antti Rautanen sai tunnustusta työnantajansa taholta.

Toiminnan varhaisimmista vuosista alkaen Antti Rautanen oli Helsingin Inkerikerhon sekä sen opintokerhon ja laulukuoron jäsen kuuluen 1930-luvulla useita vuosia kerhon johtokuntaan. Tällöin hän valittuna edustajana otti osaa Inkerin suomalaisten edustajakokouksiin. Edelleen hän oli jatkuvasti mukana Inkeriläisten Yhdistyksen toiminnassa.

Antti Rautasen ystäväpiiri oli laaja Suomessa, — ja kirjeenvaihtona sekä vierailuina se ulottui ulkomaillekin. Vuoleen tienoon ystäväpiirilleen hän järjesti kokoontumistilaisuuksia vieraanvaraisessa kodissaan Kaivopuiston kainalossa.

Loppuun asti säilynyt vireä elämänsyke Antti Rautasen askelissa oli tulos hänen jokapäiväisistä kuntokävelykierroksistaan Helsingin Kaivopuiston maisemissa, missä kuvamme esittää hänet v. 1973 syyspirteänä.

Pekka Vuoljärvi

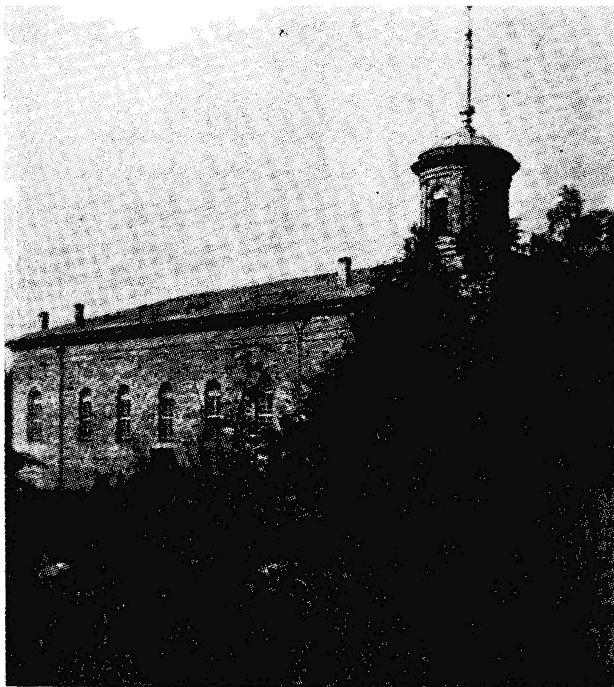
TEPPO SAMOOJA:

Iisakka-settäin elämäntarina

Se käi sellail, jot kerran yhteen syksyyn siin oktjaprjkuukauvves vuon 1906 mein perreest ei olt kettää koton siel Kuoritsas. Myö kaik kolt lasta olimmo Suomes, ko myö näets käimmö kouluu siel Viipurin linnas, ja äitjkii olj sillo siel. Isä olj ja poikees mis liekkii matkoil. Talo olj tyhillää, iltayö olj pimmijä ja mua olj märkä, ko koko päivän sato tihhuuttelj ja vast iltasil herkiisj satamast. Koijjin eitse kulkj levjä muantie Hatsinast Narvaa. Silmä selitti täs pimmijäs tien reunan just parraiks jot kulkija ei tallant kanavaa. Samallail himersiit kulkijan silmää kvlliin, kotiloin ja puihen huamut, nii jot kulkija ei piäst öksymää, a osasj lipata mihin pitj. Mie täs uhhoon niin äijä kulkijast sitävart, ko siel oljkii tietä myöte tulos yks mies pitkän matkan takant Pankkovan seurakunnast tänne Kuoritsan kirkol. Hiä olj Iisakka-setä, miun issäin nuoremp veikko, likj kakskymment vuotta miun isäjäin nuoremp. Hiä ei lähtent opintiel ninku miun issäin läksj, vaik piätä ois olt hänelkii. Nyt hiä kyntelj kotjpeltoloi ja hoisj miun ämmäin kotjtii parves häntä vanhemman Anttu-settäin kans, mikä olj linnanpoikii eikä sen takkee perint mittää kasvatoskoistaa. Tiä perimisasja käi sit vuosiin peräst ämmäin kuoleman jälest sellail, jot miun issäin anto talon ja muan eistäin Iisakal ja sano vua, jot ei hiä itse niil mittää tie, ko toittaa piähääse ja paljo paremmast perreese muiteskii.

A ko Iisakka-setäkää ei oikee viihtynt muatöis, vua tahto piässä...., ah nii, eihä miun pie näis asjoist teil mittää luatii, ko se veis makkuu pois siint, mitä mie nyt tahon luatii. Täs soppii sannoo aivostaa, jot sit aikannaa, ko Iisakka-setä läksj pois sielt Suurest Pornitsast muil markkinoil, ni issäin kenkkäis sen talon ja muan sil kasvatosveikollee Antul, sil linnanpojal. Kuin hiä nyt sellail käikää, ni Anttukii aikannaa hylkäis sen koijjin ja muan ja läksj Hatsinan linnaa elämää. Miun enollain ja tätilläin olj siel kakskertane kotj, oikijastaa koltkii kakskertasta kottii samas katunumeras Bolshoi Prospekt kuuskymmentviis, kaks kottii kattuu vastaa ja kolmais oikee pitkä kartanon peräl, mihin mänj levjä hiekkatie, molommil puolillaa lehtjpuita ja sorjii kukkaistutoksii. Ennoin ets itsellee tvorniekkaa. Sillo Anttu sano, jot kyl hiä tulloo heil tvorniekaks. Hiä olj sillo jo naisiiskii, a lapsii hänel ei konsaa tultkaa, vaik hiä lopen kovast lapsii suvaits. Hänel olj lempijä luonto ja sellane suora, prosto, lapselline nauru, mikä sorjast hörisj ja rullais kulkus. Hiä ei isästää eikä äitistää tietänt mittää.

Iisakka-setä käi meil usjast talvaikoin ja elj meil sillo monta päivää ja vällii monta viikkookii, ko koton Pornitsas ei olt mittää tähellissii töitä. Meil lapsiil olj lustii sillo, ko Iisakka-setä olj meil. Hiä olj niitä kaikkiin hyvempii ihmisii, luatj hiljasel pehmosel iänel, hänel olj lämpöne hymmyily ja hiä olj oikee sellane puhasmuotone nähhäkkii. Hiä kuvais lopen hyväst, ja tätä hänen hutoshniekkakykyjää myö koko pere ihastelimmo. Ko hiä vua sai peperin eteheese ja krantassin näppilöihee, ni jo alko tulla ihmeelliissii kuvvii sil paperil: puita ja metsää, taloloi, mis oljliit sanaveskatkii ikkunois ja katon piäl trupa, mikä tuprutti sakjaa savvuu taivaal, sit kaikellaisii elokkaita ja ihmisii, ukkoloi ja akkoi, miehii ja naiseläjii vuattees tahi ilman vuatetta, sit sorjii lapsii pienj paitatilkku piäl tahikka paljain ja kaikkee muuta. Ko hiä kuvasj mehevil krantassin viivoil ihmisen muovon paperil, sujutti sen iärjviivan piäst ja niävöst kaulan ja hartijan kautta selkää myöte ympyrläisee kinttuu ja siint allaa kantapiähä ja varpaihi, ni hosj kutsu mikä kuvviin tuntija tahojaa katsomaa, ni hänel loksahtaa suukii selällee ja hiä huuvvahtaa siul, jot: »Kuka

Skuoritsan kirkko. Valok. Teppo Samooja.

tiän potran kuvan on teht, vieleks hiä ellää? Hiä on suur muastarj!» Ko tiä Iisakka-setä kuvais hevosen lipokka lehmän lipokka sijan lipo karhun, ni ne oljliit ihan ko elävät. Se hevone juoksj lopen forssust, se lehmä söi nurmee ja huito hännällää kärpäsii ja puarmoi poikkee, se sika katso korvat lotkollaa, jot mitä hänest luajetaa ja se karhu örisj kita ammollaa nii, jot ihan hirvitti jot hiä tulloo pellii. Ne hänen tiukkavat lapseese oljliit sellasii suursilmäsii muhnuksii ja heil olj takapuolen viiva niin pehmosest kuartuva. Ja hänen jänikseese juoksiit tahi seisoit kahel jalal lopen sorjast.

A jäniksist luatii ni miul juohtuu mielee, jot kuin kerran puuttu käymää, ko olj kevättalven hankijaine ja Iisakka-setä olj tuasj meil. Miun Juhana-veikkoin, mikä olj kahta vuotta yheksää kuuta vanhemp, tahto nepremenno pyytää elävän jäniksen kii. Sitävart hiä jätti yhteen iltaan heinäsarraajan portin ruavollee ja mänj sit uomusil varrain, varrain katsomaa jot kuin käi, niin jot mualima olj viel sinisen hämärän syles ja aurinko vast haikotteljliis yöleppoosen jälkee mis lie ettäisen meren ja korkijan vuoren takan ja tuumail noussa paistaa rekottammaa. A mitä työ uattletto? No, antaha olla. Se miun toimelline vanhemp veikkoin mänj sarraajaa päin hiljaa, niin hiljaa ko osasj, jottei jänis, jos siel sellane olj, kuult kovettunneen lumen pinnan hilinää ja rasahtelluu. Hiä tallasj eilisii suappaanjälkii. No ko hiä sit tulj sarraajan portil ja kurkistj sen ruavost sisäpuol, ni siel oljkii jänis. Se ko pölästy ja läppois hätteissää pinkomaa ympär sarraajaa ja etsimää reikää, mist pelastaissa ulos. Miun veikollein tulj hyvä mielj — tiähä olj ninku elävää kuaskuu. A ko se jänis sit näkj, jot asseetoin poikaha se siin seiso, ni hiä alko juossa kovvaa kyytii Juhanaa päin vilistääksee siint portin ruavost ulos. A yhtä kettelä ko jänis olj miun veikkoinkii — se jänis ei tuntent häntä. Hiä vettiis äkistj poikkee portin ruavost ja tärähytti portin kii — siin on siul, pitkäkorva, ristjturpa!

Sit Juhana juoksj palavissaa kotjtii, ajo Iisakan yllää ja sano, jot: »Pua nyt vällee vuatteet piälleis ja tule sarraajaa, siel on

jatk. sivulla 13

INKERILÄISTEN KESÄJUHLA

Turussa 6-7.7.1974

URHEILUKILPAILUJEN TULOKSET:

Yleinen 100 m, miehet: 1) Arto Laiho 12,1, 2) Viktor Tilkku 13,2, 3) Vilho Mustonen 14,0, 4) Igor Finberg 14,1, 5) Aarne Kopponen 14,6, 6) Leevi Lampinen 14,7.

Yleinen 60 m, naiset: 1) Tiina Nuija 9,3, 2) Inkeri Rantala 9,6, 3) Maria Tilkku 10,2.

Tyttöjen 60 m, alle 10 v.: 1) Marja Mustonen 10,7, 2) Anna Korkka 11,0.

Tyttöjen 60 m, alle 8 v: 1) Kirsti Korkka 11,4, 2) Inkeri Mustonen 12,6.

Tyttöjen 60 m, alle 6 v.: 1) Eila Korkka 13,6, 2) Päivi Jämsä 19,2, 3) Minna Dravantti 19,2.

Poikien 60 m, alle 12 v.: 1) Ari Kopponen 9,6, 2) Tapio Laiho 9,6.

Poikien 60 m, alle 10 v.: 1) Petri Kopponen 10,1, 2) Richard Lundqvist 11,1, 3) Thomas Lundqvist 11,3, 4) Rami Savolainen 11,5.

Poikien 60 m, alle 6 v.: 1) Martti Mustonen 14,7, 2) Matti Nuija 16,6.

Yleinen 800 m, miehet: 1) Arto Laiho 2.42,1, 2) Igor Finberg 2.45,6.

3-ottelu, miehet: 1) Viktor Tilkku 91,85 pist., 2) Aarne Kopponen 77,27, 3) Leevi Lampinen 71,75, 4) Jussi Ihokas 67,49.

Johtokuntien välinen 4 x 100 m viesti:

1. Helsingin joukkue 63,1 (Hannu Vironmäki, Anne Tuohimäki, Yrjö Korkkinen, Juha Tuohimäki).

2. Turun joukkue 63,8 (Ilo Siippalainen, Paavo Kopponen, Paavo Pesonen, Vilho Mustonen).

Köydenveto:

1. Turun joukkue (Jouko Tienaho, Keijo Korkka, Paavo Adel, Ilo Siippalainen, Toivo Laitinen).

2. Helsingin joukkue (Oskari Toivokainen, Jussi Toivokainen, Toivo Halonen, Yrjö Korkkinen, Juha Tuohimäki).

KYYKKÄ:

NAISET:

1. Turun Inkeriläiset
Kiertopalkinnon lahjoittanut Kelloseppä S. Vaala.

MIEHET:

1. Helsingin Inkeriläiset 6 pistettä, 2. Turun Inkeriläiset 4, 3. Karjalan sivistyssäätiö 2, 4. Turun Uusi Karjalaseura 2. Kiertopalkinnon lahjoittanut Kestopuku Oy.

Juhlaottelu:

Karjalaiset — Inkeriläiset päättyi Inkeriläisten voittoon. V. Kekin lahjoittaman kiertopalkinnon voittivat tällä kertaa Inkeriläiset.

Opettaja Fredrik Vesterinen

75 vuotta

31. 10. 74 täyttää Porvoossa 75 vuotta opettaja Fredrik Vesterinen. Hän on syntyisin kelttolainen ja valmistui opettajaksi Kolppanan seminaarin viimeiseltä kurssilta, täydensi sittemmin Suomeen siirryttyään kansakoulunopettajan tutkintoaan Raahessa, opiskeli aikoinaan taidetta Pariisissa, toimi ennen sotia opettajana Sallassa ja sen jälkeen Porvoon Tolkkisissa eläkkeelle siirtymiseensä asti. Opettaja Vesterisen harrastuksiin kuuluu sukututkimus, mutta erityisesti hän on Tolkkisissa tullut tunnetuksi mehiläistenhoitoharrastuksestaan. Lehdessämme on toisaalla Aapo Ihon tervehdys merkkipäivän viettäjälle. Yhdymme onnitteluihin.

KOTOISIA KUVIA

OPETTAJA FREDRIK VESTERISEN MERKKIPÄIVÄNÄ

Otteita kirjeestä

Terve, Veli ja kiitos viimeisestä kirjevuorostasi! Kuulesta nyt: huomasin tässä joittenkin juhlamainintojen ohella, että meillä kahdella olisi syytä ja aihetta »kokoontua» juhlimaan »Suureltiel» muuttomme 80-vuotisuutta! Sillä mehän kahdestaan olemme enää jäljellä siitä perheyhteisöstä, joka silloin suurperheisiksi katsottujen veljesten erotessa ja toisen heistä uskaltaessa lähteä »vanhasta kylästä» (Hietamäen Noiselasta) kokonaisen virstan matkan päähän Ropsuntien varteen »susien syötäviksi ja rosvojen ryöstettäviksi», kuten meitä peloteltiin.

Jos muistat, siihen kujan portin ulkopuolelle oli veitsellä vuoltuna vuosiluku 1894. Ja minun muistikuviini on iskostunut muuttopäivä. Se oli mikkelinpäivä.

Tietystikään en muista tästä muuttomatkasta kuin oman vähäisen osuuteni. Olinhan vasta 2 v. 8 kk. ja 29 pv. ikäinen. (Sinä, veliseni olit jo yhdeksännellä kaiketikin). Juostenhan silloin piti liikkua, moneen paikkaan ehtiä ja aina varpaat verissä .... »Eivät korjaa niitä kivvii ja kantoloi pois!» kuului jokapäiväinen valitukseni ....

Muistan istuneeni siinä muuttokuorman päällä ja pelänneeni sen merssin kaatumista, johon oli sijoitettu astioita ja niistä ylimmäisenä oli sokeriastia, jota »saahharnitsaksi» mainittiin. Se oli kyllä jo ennestään särkynyt, koska lasisen jalan korvikkeena oli puujalka, nykyisittäin siis proteesi .... — Tie oli, kuten asiaan kuului syyssateitten aikaan hyvin likainen ja kuoppainen, rattaat kallistelivat yhtämittaa puolelta toiselle ja siinäkin Hansiin peltotiellä, puhumattakaan metsätiestä, jolle kohta käännyttiin Siellä kun puitten juuret yltivät poikki tien ja niiden välisiin kuoppiin osuessaan rattaat oikein jysähtelivät .... Sää oli sateisen harmaa, sellaista tihkua sieltä vain valui alas, mikä muutti maailman ikävän näköiseksi ....

Perille päästiin kuitenkin kaikella kunnialla ja siitä pitäin asuttiin omassa kodissa kaukana kylästä. En muista vähäisiäkään tapahtumia, jotka liiittyisivät naapuritaloon, johon asukkaat muuttivat Alakylästä vain pari viikkoa myöhemmin kuin me. Naapurin talo sijaitsi tien toisella puolella meiltä n. 200 m päässä. Vasta myöhemmin selvisi minulle yhteisen kaivomme käyttöehto: Kaivo sijaitsi naapurin tontilla. Meidän piti huolehtia sen »puitteista» — vastaavanlaisesta hirsisalvoksesta siis. Siihen kuului taitekatto ja puinen nostokoukku myöskin, jolla sai ämpärin nostetuksi syvemmältäkin. Olihan se syltä syvä.

Se Krasnojeselon-Ropsun välinen sepelillä päällystetty valtatie lienee ollut kaikkien mieleinen puheenaihe, koska muistan, kuinka minua huoletti tien kohtalo, kun kerrottiin keisarin kuolleen. / Tosin meillä puhuttiin vain kuninkaasta. Siis kuningas oli kuollut. / Ja minä aprikoin, että kuka nyt huolehtii tien kunnostamisesta?

Eihän se hyväpäiseksi mainitun Sepän rakennuttama koti ollut väljyydellä pilattu. Tuvaksi sanottu väliseinätön asumus tarjosi kuitenkin viihtyisän suojan työteliäälle perheelle. Sepän maanomistus supistui yhteen revisään, n. 4,5 ha. Senpä tähden hän alunalkain maatöiden lomassa alkoi työskennellä pajassa suorittaen ajokaluston sekä peltokaluston remonttitöitä jatkuvasti.

Tuvan irtaimistoon kuului emännän hallitseman kaluston lisäksi kotitekoinen pöytä ja n. 2 m pituinen rahi elikkä »jakku». Tienpuoleista päätyseinää koristi peili, johon liittyi sen kahden puolen riippuva, päistänsä pitsitetty pyyheliina. Ovesta oikealle sijaitsi seinään kiinnitetty astiahyllykkö ja vasenta sivua hallitsi leivinuuni, jonka selällä pari poikaa sai vallan mainion leposijan. Niin ja kotitekoinen kätkyt — jatkuvasti »kansoitettu» löytyi tietyltä paikalta, sekä vokki

Uunin kylkeen oli sovitettu makuupaikaksi »lesantka», jonka päässä sijaitsi »patskaappi», talon kirjaston tyyssija. Tuon mainion kaapin alle oli sovitettu ovi, jonka kautta pääsi lesantkan alle muodostuneeseen komeroon, kaiken rojun säilytyspaikkaan.

Kaiketi muistat myöskin loantalan, uunin aluskomeron, jonka suulla oli säleikköövi. Ja mitäpä loantalassa säilytettiinkään? Jaa-ah: oli toki talossa pari-kolme kanaa sekä raikasääninen kukko! Pahinten pakkasten ajaksi tämä tipukarja talutettiin sinne loantalaan ja oli somaa esim. uuninselällä nukkujan herätä aamuvarhaisella kukon herätyskieuntaan!

Muistanet vielä paikan siinä uunin edustalla samavaran vieressä, jossa me kukin vuorollamme aamuisin seisoimme kiltisti kädet ristissä ja luimme ne tutut aamurukoukset Emon sanelun mukaisesti, kunnes olimme ne oppineet ulkoa. Isämeidän, oli niistä tärkein ja muutamia muita kuten »Vaik teäl kurja keärsin kovvaa ....» ja vielä pari muuta. En malta olla kertomatta tässä, että kun tarkastaja Antti Hämäläisen kanssa muistelimme näitä kultaisia aamuhetkiä, kertoi hän mummonsa liittäneen erään tällaisen aamurukouksen jatkoksi: »Tapa Turkki ja Tattar!»

Mutta katsellaampas vielä sitä patskaapin sisältöä, siellä kun talletettiin talon henkisiä aarteita. Tärkein oli tietysti järeäpränttinen isokokoinen Raamattu. Jokaisen rippikoulunkäyneen nimikkovirsikirja löytyi siellä. — / Ilolla totean saaneeni perinnökseni vanhimman sisaremme virsikirjan, jossa on hänen omakätinen nimikirjoituksensa. Hänen oma muuttomatkansahan päättyi Eestin laivarantaan silloin, kun te muut pääsitte pois sodan jaloista Suomeen./ — Isokokoinen Postilla, ylen tärkeä Unikirja sekä Genoveeva .... Ja siellähän säilytettiin myöskin jokaviikkoisia lainakirjoja sitten myöhemmin, kun tuli niiden aika.

Siihen »lesantkaan» liittyi eräs mieluinen musikaalinen muistikuvani. Siellä Alangon laidoilla, Kuttusin-Kaukaasin maastossa eleli sokea Tikka-vanhus, jonka tapana ja luultavasti sosiaalisena oikeutena oli kiertää sellaisella »verotusmatkalla» seurakunnan alueella kahdesti vuodessa. Keväisin hän mielellään otti vastaan kananmunia ja syksyisin .... rahaa. Hyppysissään hän tunnisti kaikkien rahakolikoiden arvon. Setelisaaliiseenhan hän ei liene koskaan päässyt. No, kerran hän sitten yöpyi meillä. Makuupaikaksensa hän sai sen turvallisen »lesantkan» ja ennen nukahtamistaan Tikkaukko istui siinä tilallansa polvet vedettynä pitkän paidan suojassa koukkuun ja veisaili virsikirjan virsiä. Hänellä oli miellyttävän kaunis, vahva ääni ja tarkka korva, niin että hänen veisuutansa kaikki läsnäolijat kuuntelivat hartaasti. Minä ihmettelin hänen muistiansa, sillä sokeanahan ei hän pitkiin aikoihin ollut tietystikään pystynyt kirjaan turvautumaan. En tiedä, olisiko hän ollut sokea syntymästänsä saakka.

Aamulla hänet sitten oli saatettava seuraavaan taloon ja muistan, kuinka erään kerran oli tämä saattotehtävä annettu minun suoritettavakseni. Heti ennen liikkeelle lähtöä hän neuvoi, miten saattajan oli häntä varotettava ojista sekä muista epätasaisuuksista tiellä. Kätensä Tikkaukko asetti olalleni noin, kevyehkösti ja seurasi sitten kävelyäni uskollisesti. Mitään vahinkoa ei matkalla tapahtunut.

Paljonkin saattaisin kertoa niistä alkuvuosista uusilla otsinoilla, sillä melkeinpä päivä päivältä elämä vilkastui ja perhekin kasvoi todelliseksi suurperheeksi .. Eräässä vaiheessa Sepän pöytää piiritti 16 henkeä. Mutta en ollut enää näkemässä ja kokemassa tämän työteliään huonekunnan aikaansaannosten hävittämistä ja tuhoamista.

Taloa asumaan jäänyt vanhin veli karkoitettiin Stalinin valtakaudella ensin perheineen ensin Hiipinään ja sieltä — ennen talvisotaa — heidät epäluotettavina siirrettiin Siperiaan, jossa edelleen .... sulautuvat siihen sikäläisyyteen. Veli itse sai viimeisen leposijansa Hiipinässä paikkaan, mikä oli merkitty numerolla 1916. Mutta nämä raskaat muistot eivät ole vielä 80 vuoden takaisia.

Veljen vanhin poika, vainajana Siperiassa hänkin jo, kävi kerran kotiseutua katsomassa ja tapasi kotinsa paikalla enää soraläjän .... Niin, Veli, olemme näiden 80 vuoden aikana eläneet aikajakson, jonka vertaista eivät aikaisemmat sukupolvet ole kokeneet. — Kiitos seurastasi!

15. 9. 74 Aapo

30-vuotisjuhla Boråsissa

Minua on pyydetty kirjoittamaan jotain inkeriläisten 30-vuotismuistojuhlasta Borås'issa 31. 8.—1. 9. Ei ole mikään helppo tehtävä yrittää koota vaikutelmiaan monipuolisesta ja antoisasta juhlasta jota voisi kuvata vain kahdella sanalla: siunattu juhla. Kuitenkin koetan jotain kertoa.

Ensin ulkonaisista puitteista. Saimme kokoontua Gustaf Adolfin seurakunnan suojiin. Boråsin Inkerin kerho oli nähnyt paljon vaivaa järjestäessään majoitukset, kahvitarjoilun y.m. Alkuseuroissa kerhon puheenjohtaja Jussi Jänis lausui meidät tervetulleiksi ja samaten Keskusliiton puolesta insinööri Saklantti. Puhujina muualta olivat rovasti Yrjö Kouutila Helsingistä, rehtori Gustav Dahlbäck Växsjöstä ja allekirjoittanut Tukholmasta. Paikallisina puhujina osallistuivat pastorit Viljo Kurujoki ja Gunnar Larsson sekä kirkkoherra Egon Åhman, joka viimeksi mainittu oli mukana juhlajumalanpalveluksessa ehtoollista jakamassa. Siten koimme sisäisen yhteyden siihen seurakuntaan ,jonka suojissa olimme koolla.

Minusta tuntuu, että Jumala muistutti meitä aivan erityisesti yhteyden ja rakkauden tärkeydestä. Puhujat tulivat eri tahoilta ja edustivat eri suuntia ja kokemuksia. Kuitenkin oli — hieman erilaisin korostuksin — sama pohjasävy kaikissa puheissa. Koimme todeksi kutsukirjeen sanat: »Emme kokoonnu tähän 30-vuotisjuhlaamme niinkään lutherilaisina, vapaakirkollisina tai kerholaisina kuin saman heimon jäseninä, inkeriläisinä, joita yhdistää toisiinsa yhdessä koetut ja eletyt sodan kirot, samantapaiset pakolaisvuosina taivalletut maankiertäjän tiet ja näännyttävät polut.» »Saman heimon jäseninä» — oli elävä todellisuus kansalaisillassa, missä runsaan ja arvokkaan ohjelman joukosta mainittakoon Kalevan kansan kerhon tervehdys puhein ja lauluin. Rovasti Yrjö Knuutilan juhlaesitelmä aiheesta »Miespolven tie» antoi näköaloja taaksepäin ja eteenpäin.

Kuten jo mainitsin Jumala muistutti meitä yhteishengen ja yhteyden tärkeydestä. Emme saa jäädä tuijottamaan eroavaisuuksiin emmekä takertua ristiriitoihin. Meistä pitäisi tulla sillanrakentajia, jotka Franciskus Assialaisen kanssa rukoilisimme »tee minusta rauhasi välikappale» sekä perhepiirissä että suuremmissa yhteyksissä. Sanat korpivaellus, tuska ja myrsky toistettiin — mutta myös sanat Jumalan johdatus Inkerin kansan historiassa ja Hänen uskollisuutensa läpi aikojen. Joku viittasi puheessaan siihen, että paljon kestänyt kansa on kärsimyksen ahjossa oppinut rakastamaan. Minusta tuntuu, että harvoin kokee niin sydämellistä ja lämmittävää henkeä kuin täällä. Uudet ja vanhat ystävät osoittivat välitöntä ystävällisyyttä joka lämmitti. Tällaista harvoin saa osakseen. Kiitos uskolliset ystävät että minäkin sain olla mukana.

Nanna Sevelius

ISK:n johtokunnan kokous

Inkerin Suomalaisten Keskusliiton johtokunta kokoontui 1 p syyskuuta Boråsin Inkerin kerhon mökillä.

Suoritettiin johtokunnan sisäinen työnjako. Puheenjohtajaksi on vuosikokouksessa valittu Alfred Saklantti. Uudelleen valittiin varapuheenjohtajaksi Aleksanteri Halttunen, sihteeriksi Armas Paakkonen, information hoitajaksi Henrik Toikka ja rahastonhoitajaksi Nikolai Rokka.

Todettiin, että juhlatilaisuuksista ja muista erilaisista tapahtumista eri paikkakunnilla saisi olla enemmän selostuksia omassa lehdessämme, Inkeriläisten Viestissä.

Haaparanan muistolaatan kunnostamisesta huolehtii A. Saklantti. Örebron muistokiven ympäristön kunnostamisesta huolehtivat A. Björn ja A. Halttunen.

Eskilstunassa vietetty kesäjuhla todettiin erittäin hyvin onnistuneeksi.

A. Halttunen selosti vaikutelmia Suomen inkeriläisten kesäjuhlasta Turussa. Juhla oli hyvin valmistettu ja ohjelma korkeatasoista. Juhlassa julistettiin rovasti Matti Vironmäki uudeksi Heimopäälliköksi. ISK:n johtokunta yhtyy yksimielisesti tähän julistukseen.

Örebrossa pidetään Pyhäinmiesten päivänä tavanmukainen vainajien muistojuhla.

Talvijuhla pidetään Jönköpingissä.

Ensi vuoden kesäjuhlan valmistelut ovat jo alulla Mölndalissa.

Muistoesineiden, valokuvien ym. keräyksestä keskusteltiin.

Armas Paakkonen ottaa vastaan ainehistoa, josta erillinen kirjoitus tässä lehdessä.

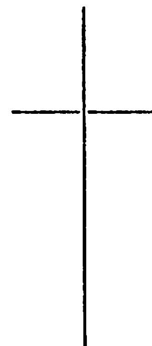
Keskusteltiin mahdollisuuksista järjestää· ensi kesänä toimihenkilöille leirikurssi.

Tässä yhteydessä mainittakoon, että Keskusliittoa voidaan tukea olemalla sen jäseniä. Toimintaryhmän eli jäsenjärjestön voi muodostaa vähintään 5 henkilöä. Jäsenmaksu on kolme kr vuodessa. Jäsenmaksuja sekä lahjoituksia voidaan lähettää rahastonhoitajalle postisiirtotilin välityksellä, osoite: c/o Nikolai Rokka, TJÄDERV. 5, 703 48 Örebro, Postgiro nr 17 38 88-9.

H. T.

Rakkaamme

Juho Läärä

* 22. 1. 1892

† 25. 6. 1974

Kaipauksella:

Puoliso

Velivainajain perheet

On turvaisaa kun aukee Taivaskodin
majat ja portit pysyväisen kaupungin.
Kuin unta vain on ahdistuksen ajat
ja kuivunut on viimekyynelkin.

INKERILÄISTEN KESÄJUHLAN URHEILUKILPAILUN TULOKSET ESKILSTUNASSA 1974

Yl. 100 m 1) K. Elvi 12,7, 2) V. Tilkku 13.1, 3) R. Gyrling 13,2, 4) P. Tiittonen 13,5.

Yl. 400 m 1) R. Gyrling 1.08.9, 2) K. Elvi 1.10,5, 3) J. Ikonen 1.17,2.

Yl. 1500 m 1) M. Kemppi 4.28,3, 2) T. Tiittonen 4.49, 3) J. Ikonen 5.22.

Ikämiesten 100 m 1) V. Tilkku 13,0, 2) A. Paakkonen 13,3, 3) E. Kuortti 15,0, 4) A. Elvi 15,2, 5) J. Ikonen 16,1, 6) P. Miina 16,5.

Naisten 100 m 1) R. Uusikartano 16,8, 2) G. Gyrling 17,5, 3) Raija Uusikartano 17,6, 4) L. Tiittanen 18,5, 5) K. Mankersson 20,1, 6) L. Munder 22,8, 7) A. Penttilä 27,4, 8) J. Toivokainen.

Tytöt alle 13 v. 1) L. Paakkonen 9,7, 2) J. Toivokainen 10,2.

Tytöt alle 10 v. 1) M. R. Uusikartano 9,5, 2) C. Hynninen 11,0, 3) L. Tiittonen 11,2, 4) M. Paakkonen 14,2, 5) E. Aitman 14,3.

Tytöt alle 10 v. 1) M. Uusikartano 13,1, 2) E. Aitman 14,0, 3) T. Uusikartano 15,8.

Pojat alle 13 v. 1) R. Hynninen 9,3, 2) H. Paakkonen 9,6, 3) A. Paakkonen 12,3.

Pojat alle 10 v. 1) R. Uusikartano 10,1, 2) K. Paakkonen 10,6, 3) R. Paakkonen 11,1, 4) L. Tiittonen 11,3.

Pojat alle 7 v. 1) M. Toivokainen, 2) R. Uusikartano, 3) T. Gyrling, 4) J. Jankeri, 5) R. Gyrling, 6) M. Kemppi.

Keskusliiton ja juhlatoimikunnan välisen viestin voitti juhlatoimikunta ajalla 56,9, toisena keskusliitto aika 57,2. Tämä oli hyvin jännittävä ottelu.

Perunaviesti: 1) Paakkoset, 2) Eskilstunan naiset, 3) Västeråsin naiset, 4) Helsingin joukkue, 5) Paakkosen juniorit, 6) Torshellan naiset.

ESKILSTUNAN KESÄJUHLAN TULOT JA MENOT: 1974

Tulot:	Pääsylip. kansallisilt. ja tans. til.	3750,00 kr.
	Urheilukentältä	1070,20
	Kolehti	1436,00
	Voileivät ja juomat	570,00
	Juhlamerkkien myynti	286,00
	Sekalaisia tuloja	434,10
	Summa kr.	7546,30
Menot:	Ohjelmansuorit. ja kutsuvieraat	3405,00 kr.
	Folkets husin vuokra	400,00
	Kahvitarj. ja voileivät, virvoikejuomat	1199,95
	Urheilukilp. palk. ja juhlamerk. painat.	613,75
	Sekalaisia menoja	470,05
	Summa kr.	6088,75

Jäännös 7546,30
— 6088,75

1457,55 kr., josta keskusliitolle 20 % = 291,51 kr.

Eskilstunan I.S.K:lle	1166,04 kr.
Eskilstunan kunnan apurah.	1500,00
Kirkkoneuvoston apurah.	1000,00
Kerholle yhteensä Summa kr.	3666,04

15/10 -74
Juhlatoimikunnan puolesta
Juho Kemppi

jänis!» Nyt nähtii, jot se muites verkalline ja huaveelline Iisakka-setä olj veiteräkkii ko tarvittii. Hiä putkahtj yllää, viskais pöksyt, silentkat ja pinsakat piällee i terj suappaat jalkohee. Ja sit jahtmiehet läksiit sarraajaa. Sotajuonj olj sellane, jot sarraajan portti jätetää vähän ruavollee, Iisakka käyvvyy kykkimää sen ruavon vierel sinne sisäpuol ja Juhana alkaa ravata jäniksen kannoil ajjaaksee häntä rakkoo päin ja siin suoraa Iisakan syllee. Tälläil se sit justii käikii. Jänis tiitää arvais, jot kuin hänen juoksuuse olj sovittu ja juoksj just sellail. Ei kerint pujahtaa ristjturpa nytkää siint ruavost, ko Iisakan kämmenet koppasiit hänen kii. Iisakka nousj pistyy ja puristj rimpuilevvaa vemmelsiärtä vahvast ryntäitää vast molemmil käsil ja sit lähettii riemusuatos kottii. Jäniksen vattjieraks annettii talon yläkerta, mikä olj kylmillää. Siel hänel olj tillaa ko kentraalil. Sinne hänel vietii heinii, just niitä, mitä hiä käi syömäs sarraajas, ja maitoo ja pulkkaa ja tattarputroo ja sokurii, mitä hyvvää vua puuttu olemaa. A Iisakka ko laskj jäniksen välillee sinne yläkerran sillal ja sit sattu vilkasemmaa pinsəkkaasen etumusta, ni mitä hiä näkj! Hiä äkkäis, jot pinsakan rinnas siin vasemmal puol ei ennää oltkaa sitä pientä ulkokormanoo! Jänishä se, eto elävä, repj ja jauho sen ulkosivun terävil hampaillaa kokonnaa olemattomaks, ko häntä kannettii sarraajast kotjtii. Se olj pljennuu otetun metsänpojan kosto ihmisel. Harmitteljha se Iisakka-setä sitä vahinkoijjaa, a naurokii sit sitä ninku myö kaik toisetkii nauroimme. »Ommellaa siihen uus kormano», sano Juhana.

Ko myö käimmö sitä jänistä siel yltuvas katsomas ja akkiloimas, ni myö tempasimmo uksen ain vällee kii, ko se valkoturkkine metsänpoika tunkiisj julkijast koht uksen rakkoo päin, ko se vua avahuisj. Sitä hiä vua kavattikkii. Toista päivää se pljennikka siel kerkiisj viettää, ko käi sellai, jot hiä sai toukatuks uksen aukj, ko mourjtiitty takajaloil, minkä koiratkii tekkööt, ja tönäis etukapälil usta. Sit hiä loikkais yläporstuvan läpj, lennätti sen kepjän uksen selällee ja tömistj silmitöintä kyytii rappusii allaa. Se olj niin kovvaa töminää, jot se kuulu läpj koko talon. Se oljkii suur ja väkövä jänis, mil olj kesytöin sisu. Alaporstuvan raskas uks olj aukj, ja sellail se vemmelsiärj kiisj ko kartanol ja sit valkosiin peltoloin ylj metsän turvallissee helmaa. No, mikäs siin. Hyväst vua ja tervöisii kotiheis! A jos tahot pulkkaa, putroo, sokurii ja maitoo, ni tule toisenkii kerran!

Ain sillo, ko Iisakka-setä olj meil monta viikkoo talvel, ni joka suntak hiä siin illansuus, hämärän tulles pistj paljton piällee, tulj miun issäin ettee ja sano: »Veikko, annaha rahhaa, mie mänen harjtshoonaa.» Hiä sano tiän luonnollissee, syvämellisee tapahee, ja vanhemp veikko, miun issäin, kaivo ain kukkaroose kon manost, avais sen, otti sielt hopjasen polttinan ja viel kaks riunaa piäl, panj hopjat Iisakan kopraa ja sano yhtä luonnollisest ja syvämellisest: »Otaha niä täst ja pie lystii.» Ja sit nuoremp veikko läksj ilosel mielel lippaamaa kolmen virstan piähä Vanhan Kuoritsan kylän harjtshoonaa, mitä pitj yks vellane, miult unehtu jo hänen nimmeesekkii kakstoist vuotta takaperi. Sinne harjtshoonaa kokohuis suntakiltoin miehii monest kyläst juomaa tshaijjuu sitniekan, sokurjrinkeljjöin, suuhharjloin ja puatakan kans, nii, ja ottiit hyö ko tahtoit, mantsikkavarenjaakii sen tshaijjuse sekkaa, niin, ja oljha siel vuaprikan olttakii, sitä piivaa, mikä tekj kepjän olon, hosj käy laulamaa. Siel sai Iisakka paljo ystävii, ja siel hiä sai kuulla monellaisii juttuloi ja uutisii kaikist kylist ja niihen elämäst ja koko valtakunnankii asjoist ja Juappanin ja Vennäin sovast, mis vellasel käi lopen ilkijäst, ko hänen kentraalise ja atmiruaaliise eivät kelvanneet mihinkää, hukkasiit vua kaik tykit ja laivat ja paljo miehii ja tuljliit häpjät kottii, kutka tuljliit. Siel harjtshoonas olj oikee louhkii luatijoi, milt eivät jutut loppuneet konsaa. Siel sai illan kulluis nauraakii usjast nii, jot vesj tulj silmii. Siel tekkiit monellaist ilkaakii. Myöhää iltasil Iisakka sit tulj kottii oikee tytyväisel ja vesseläl mielel ja käi kaikes rauhas makkaamaa. Hiä tuns sisässää, jot olj täs elämäs sitkii paljo hyvvääkii, vaik siin olj omat murreesekkii. Kelpajaa tiäl sitkii ellää. Hiä olj sellane vähän yksinäine luonne, a olj kuitenkii sisässää kiintynt ihmisii, ninku täskii nähtii.

Jatkuu seur. numerossa

Kuppi Kulta Katriinaa keskenkaiken tekee hyvää.

SOK-laatukahvit
tutkittuja, maistuvia, takuutuoreita

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Paikallisosaston syyskauden tilaisuudet ovat 27. 10 ja 24. 11. sekä Joulujuhla joulukuussa.

Tilaisuudet alkavat klo 14 Agricolan seurakunnan seurakuntakodissa Tehtaankatu 23.

Tervetuloa joukolla mukaan.

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Tampereen paikallisosaston tilaisuudet pidetään Kalevan kirkon huoneessa 9 10. 11., 8. 12.

Vuosikokous on 12. 1. 75. Kaikki tilaisuudet alkavat klo 14. Tervetuloa.

MUISTOTILAISUUS

Inkerin suomalaisten vainajien muistomerkillä pyhäinpäivänä 2. 11. 74 klo 11. Tämän jälkeen kokoonnumme vielä yhteiseen tilaisuuteen Karjalaisten talolle Itäpellontie 2, jossa ohjelmaa ja kahvitarjoilua.

LAULUKUORON HARJOITUKSET

Tiistaisin klo 17.30 Agricolan kirkon seurakuntasalissa. Lisäjäseniä toivotaan tähän Helsingin paikallisosaston laulukuoroon.

Karjalatalon vihkiäiset

Helsingin Käpylään suunniteltu Karjalatalo on valmis. Vihkiäispäivä on **sunnuntai 17. 11. 74.**

Klo 9 alkaa Karjalatalossa ortodoksinen jumalanpalvelus. **Klo 11 on luterilainen jumalanpalvelus**, jossa saarnaa hiippakunnan piispa Aimo Nikolainen ja liturgeina toimii neljä karjalaista pappia: rovastit Toivo Rapeli, Paavo Kiuru, Jorma Helasvuo ja Matti Vironmäki.

Klo 12—14 on virallisten tervehdysten vastaanotto, klo 14 vihkiäisjuhla kutsuvieraille ja

klo 19 tuliaisjuhla yleisölle

Karjalataloon tulevan INKERIKODIN vihkiäiset ovat myöhemmin, vuoden vaihteen tienoilla. Tilaisuudesta ilmoitetaan lehdessämme viimeistään joulukuussa.

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
c/o A. TUOHIMÄKI
SALLATUNTURINTIE 2 C 26
00970 HELSINKI 97
puh. 323 628

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOITE VIIMEKSI SAAMASTANNE INKERILÄISTEN VIESTISTÄ KIRJOITTAKAA ALLE UUSI OSOITTEENNE JA POSTITTAKAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

Vammala 1974. Vammalan Kirjapaino O

inkeriläisten viesti

numero 10 lokakuu 1974

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Majavatie 11 D 44, 00800 Helsinki 80 Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 631 285 Toimitussihteeri: Pirkko Huurto, puh. 783 391
KONTTORI:	Aurorankatu 7 A 1, 00100 Helsinki 10
OSOITE- JA TILAUS-ASIAT:	Anneli Tuohimäki Sallatunturintie 2 C 26 00970 Helsinki 97 Puh. 323 628
TILAUSMAKSUT:	Konttorin osoitteella postisiirtotilille 30636-4
TILAUSHINTA:	mk 12,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa 15 kr
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 200,— 1/2 » » 120,— 1/4 » » 70,— Kuolinilmoitukset 30,— Kiitos- ym. ilm. 20,— Kuva ilmoituksessa 30,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 BORÅS Puh. 033/101 850 Postisiirtotili n:o 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki Tehtaank. 5 E 43, 00140 Helsinki 14 Puh. 662 668 Postisiirtotili n:o 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: Kyykkäjoukkueet Turun kesäjuhlilla.

ROBERT RAINIO:

INKERINSUOMALAISIA MERKKI-HENKILÖITÄ

III

BETTY BLONDINE PERONIUS

Tällä kertaa hieman poikkeamme aikaisemmista esityksistämme: Nyt esittelemämme henkilö, kuten nimestäkin käy ilmi, on syntyperältään, vaikkakin Inkerin suomalaisia, niin kuitenkin säätyläiskodin kasvateja sekä julkisuuteen esille työntyvän naissukupuolen oiva edustaja.

Betty Blondine Peronius oli syntynyt Lempaalan pitäjässä Pohjois-Inkerissä papin tyttärenä 7. 12. 1857. Hänen isänsä Fredrik Efraim Peronius, joka oli Karjalan kannaksella sijainneen Kaukolan kappalaisen poika ja käynyt aikoinaan Käkisalmen piirikoulussa 1818—23, siirtyi papiksi valmistuttuaan Inkerin puolelle rajaa ja täällä, Lempaalassa, myös Betty-tyttönen sisaruksineen näkivät ensimmäisen päivänvalonsa.

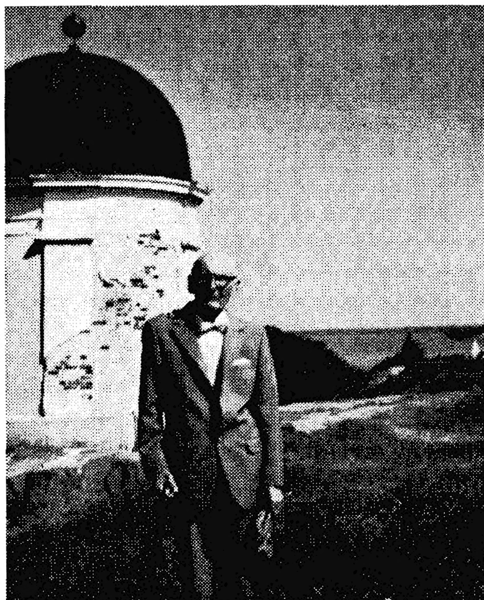
Pappilan lapset, lähinnä viisi tytärtä ja Betty heidän mukanaan, lähetettiin peruskoulutustaan saamaan Pietarissa silloin toimineeseen Petri-Schuleen, jossa taitavuudestaan tunnetut opettajavoimat johtivat nuorten kasvatusta ja opetusta. Suomen- ja ruotsinkielen taito Lempaalan pappilan lapsilla oli jo kotoa käsin, saksan, ranskan ja venäjän kielen taidon he saivat koulussa ja — Nevskin proskreptilla, englantiahan ei siihen aikaan vielä tarvittukaan.

Kun Helsingin—Pietarin rautatie oli parahiksi valmistunut, niin oli luonnostaan selvä asia, että Betty matkusti Helsinkiin ja — koulualalle kun kerran aikoi — aloitti jatko-opintonsa Helsingin Yliopistossa suorittaen korkeimmat arvosanat (laudatur) saksassa ja venäjässä saman tien vielä auskultoiden Suomalaisessa normaalilyseossa. Käkisalmen Yhteiskouluun oli noihin aikoihin vaikea saada päteviä opettajavoimia ja kun Betty Peronius sinne lähetti hakupaperinsa, niin oli hänellä suhteellisen lähellä kotiseutuaan tie auki, tapahtuen tämä 1893. Samalla Betty nimitettiin myös koulun johtajattareksi.

Johtajatar Peroniuksen elämäntyö Käkisalmen Yhteiskoulussa kesti kaikkiaan 34 vuotta eli pitempään kuin kenenkään muun päätoimisista opettajavoimista. Kiitollisuudella tullaan Käkisalmessa ja sen ympäristössä muistelemaan johtajatar Peroniuksen uhrautuvaa työtä.

Johtajatar Peronius kuoli evakkomatkalla Valkeakoskella 1. 11. 1939, mutta haudattiin Käkisalmeen sisarustensa viereen.

Antti Rautasen muistoksi

HKL:n eläkkeellä ollut linja-autonkuljettaja Antti Rautanen siunattiin haudanlepoon 24. 8. 1974 Malmin läntisessä kappelissa runsaan sukulais- ja ystäväjoukon läsnä ollessa.

Antti Rautanen oli syntynyt Vuoleen Vuolejärvellä 20. 12. 1896. Jo nuoruusvuosinaan hän joutui ensimmäisen maailmansodan taisteluihin Saksan rintamalla. Lyhyen toipumiskauden jälkeen hän pakolaisena osallistui IVJ:n toimintaan Kaprion — Yhinmäen ja Kirjasalon tienoilla 1919—1920. Lisäksi hän sai rauhanturvaajan tehtäviä Suomen kaakkoisrajalla v. 1921.

Vuolejärven pakolaisuuteen joutunutta väestöä kertyi työpaikoille Imatran tienoille huomattava määrä 1920-luvulla. Keskeisimpiin vaikuttajahenkilöihin siellä — Vuoleen väen keskuudessa kuului Antti Rautanen. Ensimmäisten joukossa hän hakeutui Suomen kansalaiseksi ja hankki ammattipätevyyttä, mm. suorittaen autonkuljettajan kelpoisuustutkinnot. Siten varmentaen työnsaantimahdollisuuksiaan hän muutti Helsinkiin.

Päästyään HKL:n linja-autonkuljettajaksi hän velvollisuudentuntoisena ja huolellisena työntekijänä pysyi tässä toimessaan eläkkeelle siirtymiseensä asti. Pitkäaikaisesta uskollisesta palveluksestaan Antti Rautanen sai tunnustusta työnantajansa taholta.

Toiminnan varhaisimmista vuosista alkaen Antti Rautanen oli Helsingin Inkerikerhon sekä sen opintokerhon ja laulukuoron jäsen kuuluen 1930-luvulla useita vuosia kerhon johtokuntaan. Tällöin hän valittuna edustajana otti osaa Inkerin suomalaisten edustajakokouksiin. Edelleen hän oli jatkuvasti mukana Inkeriläisten Yhdistyksen toiminnassa.

Antti Rautasen ystäväpiiri oli laaja Suomessa, — ja kirjeenvaihtona sekä vierailuina se ulottui ulkomaillekin. Vuoleen tienoon ystäväpiirilleen hän järjesti kokoontumistilaisuuksia vieraanvaraisessa kodissaan Kaivopuiston kainalossa.

Loppuun asti säilynyt vireä elämänsyke Antti Rautasen askelissa oli tulos hänen jokapäiväisistä kuntokävelykierroksistaan Helsingin Kaivopuiston maisemissa, missä kuvamme esittää hänet v. 1973 syyspirteänä.

Pekka Vuoljärvi

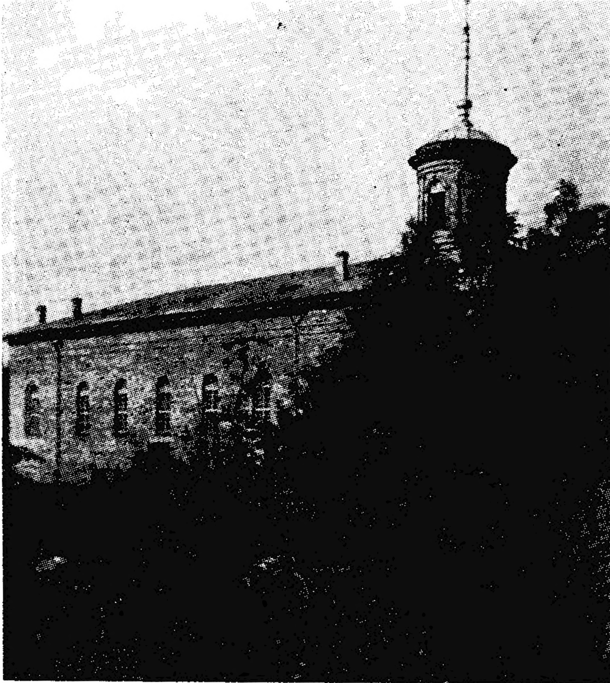
TEPPO SAMOOJA:

Iisakka-settäin elämäntarina

Se käi sellail, jot kerran yhteen syksyyn siin oktjaprjkuukauvves vuon 1906 mein perreest ei olt kettää koton siel Kuoritsas. Myö kaik kolt lasta olimmo Suomes, ko myö näets käimmö kouluu siel Viipurin linnas, ja äitjkii olj sillo siel. Isä olj ja poikees mis liekkii matkoil. Talo olj tyhillää, iltayö olj pimmijä ja mua olj märkä, ko koko päivän sato tihhuuttelj ja vast iltasil herkiisj satamast. Koijjin eitse kulkj levjä muantie Hatsinast Narvaa. Silmä selitti täs pimmijäs tien reunan just parraiks jot kulkija ei tallant kanavaa. Samallail himersiit kulkijan silmää kvlliin, kotiloin ja puihen huamut, nii jot kulkija ei piäst öksymää, a osasj lipata mihin pitj. Mie täs uhhoon niin äijä kulkijast sitävart, ko siel oljkii tietä myöte tulos yks mies pitkän matkan takant Pankkovan seurakunnast tänne Kuoritsan kirkol. Hiä olj Iisakka-setä, miun issäin nuoremp veikko, likj kakskymment vuotta miun isäjäin nuoremp. Hiä ei lähtent opintiel ninku miun issäin läksj, vaik piätä ois olt hänelkii. Nyt hiä kyntelj kotjpeltoloi ja hoisj miun ämmäin kotjtii parves häntä vanhemman Anttu-settäin kans, mikä olj linnanpoikii eikä sen takkee perint mittää kasvatoskoistaa. Tiä perimisasja käi sit vuosiin peräst ämmäin kuoleman jälest sellail, jot miun issäin anto talon ja muan eistäin Iisakal ja sano vua, jot ei hiä itse niil mittää tie, ko toittaa piähääse ja paljo paremmast perreese muiteskii.

A ko Iisakka-setäkää ei oikee viihtynt muatöis, vua tahto piässä...., ah nii, eihä miun pie näis asjoist teil mittää luatii, ko se veis makkuu pois siint, mitä mie nyt tahon luatii. Täs soppii sannoo aivostaa, jot sit aikannaa, ko Iisakka-setä läksj pois sielt Suurest Pornitsast muil markkinoil, ni issäin kenkkäis sen talon ja muan sil kasvatosveikollee Antul, sil linnanpojal. Kuin hiä nyt sellail käikää, ni Anttukii aikannaa hylkäis sen koijjin ja muan ja läksj Hatsinan linnaa elämää. Miun enollain ja tätilläin olj siel kakskertane kotj, oikijastaa koltkii kakskertasta kottii samas katunumeras Bolshoi Prospekt kuuskymmentviis, kaks kottii kattuu vastaa ja kolmais oikee pitkä kartanon peräl, mihin mänj levjä hiekkatie, molommil puolillaa lehtjpuita ja sorjii kukkaistutoksii. Ennoin ets itsellee tvorniekkaa. Sillo Anttu sano, jot kyl hiä tulloo heil tvorniekaks. Hiä olj sillo jo naisiiskii, a lapsii hänel ei konsaa tultkaa, vaik hiä lopen kovast lapsii suvaits. Hänel olj lempijä luonto ja sellane suora, prosto, lapselline nauru, mikä sorjast hörisj ja rullais kulkus. Hiä ei isästää eikä äitistää tietänt mittää.

Iisakka-setä käi meil usjast talvaikoin ja elj meil sillo monta päivää ja vällii monta viikkookii, ko koton Pornitsas ei olt mittää tähellissii töitä. Meil lapsiil olj lustii sillo, ko Iisakka-setä olj meil. Hiä olj niitä kaikkiin hyvempii ihmisii, luatj hiljasel pehmosel iänel, hänel olj lämpöne hymmyily ja hiä olj oikee sellane puhasmuotone nähhäkkii. Hiä kuvais lopen hyväst, ja tätä hänen hutoshniekkakykyjää myö koko pere ihastelimmo. Ko hiä vua sai peperin eteheese ja krantassin näppilöihee, ni jo alko tulla ihmeellissii kuvvii sil paperil: puita ja metsää, taloloi, mis oljliit sanaveskatkii ikkunois ja katon piäl trupa, mikä tuprutti sakjaa savvuu taivaal, sit kaikellaisii elokkaita ja ihmisii, ukkoloi ja akkoi, miehii ja naiseläjii vuattees tahi ilman vuatetta, sit sorjii lapsii pienj paitatilkku piäl tahikka paljain ja kaikkee muuta. Ko hiä kuvasj meheviľ krantassin viivoil ihmisen muovon paperil, sujutti sen iärjviivan piäst ja niävöst kaulan ja hartijan kautta selkää myöte ympyrläisee kinttuu ja siint allaa kantapiähä ja varpaihi, ni hosj kutsu mikä kuvviin tuntija tahojaa katsomaa, ni hänel loksahtaa suukii selällee ja hiä huuvvahtaa siul, jot: »Kuka

Skuoritsan kirkko. Valok. Teppo Samooja.

tiän potran kuvan on teht, vieleks hiä ellää? Hiä on suur muastarj!» Ko tiä Iisakka-setä kuvais hevosen lipokka lehmän lipokka sijan lipo karhun, ni ne oljliit ihan ko elävät. Se hevone juoksj lopen forssust, se lehmä söi nurmee ja huito hännällää kärpäsii ja puarmoi poikkee, se sika katso korvat lotkollaa, jot mitä hänest luajetaa ja se karhu örisj kita ammollaa nii, jot ihan hirvitti jot hiä tulloo pellii. Ne hänen tiukkavat lapseese oljliit sellasii suursilmäsii muhnuksii ja heil olj takapuolen viiva niin pehmosest kuartuva. Ja hänen jänikseese juoksiit tahi seisoit kahel jalal lopen sorjast.

A jäniksist luatii ni miul juohtuu mielee, jot kuin kerran puuttu käymää, ko olj kevättalven hankijaine ja Iisakka-setä olj tuasj meil. Miun Juhana-veikkoin, mikä olj kahta vuotta yheksää kuuta vanhemp, tahto nepremenno pyytää elävän jäniksen kii. Sitävart hiä jätti yhteen iltaan heinäsarraajan portin ruavollee ja mänj sit uomusil varrain, varrain katsomaa jot kuin käi, niin jot mualima olj viel sinisen hämärän syles ja aurinko vast haikotteljliis yöleppoosen jälkee mis lie ettäisen meren ja korkijan vuoren takan ja tuumail noussa paistaa rekottammaa. A mitä työ uattletto? No, antaha olla. Se miun toimelline vanhemp veikkoin mänj sarraajaa päin hiljaa, niin hiljaa ko osasj, jottei jänis, jos siel sellane olj, kuult kovettunneen lumen pinnan hilinää ja rasahtelluu. Hiä tallasj eilisii suappaanjälkii. No ko hiä sit tulj sarraajan portil ja kurkistj sen ruavost sisäpuol, ni siel oljkii jänis. Se ko pölästy ja läppois hätteissää pinkomaa ympär sarraajaa ja etsimää reikää, mist pelastaissa ulos. Miun veikollein tulj hyvä mielj — tiähä olj ninku elävää kuaskuu. A ko se jänis sit näkj, jot asseetoin poikaha se siin seiso, ni hiä alko juossa kovvaa kyytii Juhanaa päin vilistääksee siint portin ruavost ulos. A yhtä kettelä ko jänis olj miun veikkoinkii — se jänis ei tuntent häntä. Hiä vettiis äkistj poikkee portin ruavost ja tärähytti portin kii — siin on siul, pitkäkorva, ristjturpa!

Sit Juhana juoksj palavissaa kotjtii, ajo Iisakan yllää ja sano, jot: »Pua nyt vällee vuatteet piälleis ja tule sarraajaa, siel on

jatk. sivulla 13

INKERILÄISTEN KESÄJUHLA

Turussa 6-7.7.1974

URHEILUKILPAILUJEN TULOKSET:

Yleinen 100 m, miehet: 1) Arto Laiho 12,1, 2) Viktor Tilkku 13,2, 3) Vilho Mustonen 14,0, 4) Igor Finberg 14,1, 5) Aarne Kopponen 14,6, 6) Leevi Lampinen 14,7.

Yleinen 60 m, naiset: 1) Tiina Nuija 9,3, 2) Inkeri Rantala 9,6, 3) Maria Tilkku 10,2.

Tyttöjen 60 m, alle 10 v.: 1) Marja Mustonen 10,7, 2) Anna Korkka 11,0.

Tyttöjen 60 m, alle 8 v: 1) Kirsti Korkka 11,4, 2) Inkeri Mustonen 12,6.

Tyttöjen 60 m, alle 6 v.: 1) Eila Korkka 13,6, 2) Päivi Jämsä 19,2, 3) Minna Dravantti 19,2.

Poikien 60 m, alle 12 v.: 1) Ari Kopponen 9,6, 2) Tapio Laiho 9,6.

Poikien 60 m, alle 10 v.: 1) Petri Kopponen 10,1, 2) Richard Lundqvist 11,1, 3) Thomas Lundqvist 11,3, 4) Rami Savolainen 11,5.

Poikien 60 m, alle 6 v.: 1) Martti Mustonen 14,7, 2) Matti Nuija 16,6.

Yleinen 800 m, miehet: 1) Arto Laiho 2.42,1, 2) Igor Finberg 2.45,6.

3-ottelu, miehet: 1) Viktor Tilkku 91,85 pist., 2) Aarne Kopponen 77,27, 3) Leevi Lampinen 71,75, 4) Jussi Ihokas 67,49.

Johtokuntien välinen 4 x 100 m viesti:

1. Helsingin joukkue 63,1 (Hannu Vironmäki, Anne Tuohimäki, Yrjö Korkkinen, Juha Tuohimäki).

2. Turun joukkue 63,8 (Ilo Siippalainen, Paavo Kopponen, Paavo Pesonen, Vilho Mustonen).

Köydenveto:

1. Turun joukkue (Jouko Tienaho, Keijo Korkka, Paavo Adel, Ilo Siippalainen, Toivo Laitinen).

2. Helsingin joukkue (Oskari Toivokainen, Jussi Toivokainen, Toivo Halonen, Yrjö Korkkinen, Juha Tuohimäki).

KYYKKÄ:

NAISET:

1. Turun Inkeriläiset

Kiertopalkinnon lahjoittanut Kelloseppä S. Vaala.

MIEHET:

1. Helsingin Inkeriläiset 6 pistettä, 2. Turun Inkeriläiset 4, 3. Karjalan sivistyssäätiö 2, 4. Turun Uusi Karjalaseura 2. Kiertopalkinnon lahjoittanut Kestopuku Oy.

Juhlaottelu:

Karjalaiset — Inkeriläiset päättyi Inkeriläisten voittoon. V. Kekin lahjoittaman kiertopalkinnon voittivat tällä kertaa Inkeriläiset.

Opettaja Fredrik Vesterinen

75 vuotta

31. 10. 74 täyttää Porvoossa 75 vuotta opettaja Fredrik Vesterinen. Hän on syntyisin kelttolainen ja valmistui opettajaksi Kolppanan seminaarin viimeiseltä kurssilta, täydensi sittemmin Suomeen siirryttyään kansakoulunopettajan tutkintoaan Raahessa, opiskeli aikoinaan taidetta Pariisissa, toimi ennen sotia opettajana Sallassa ja sen jälkeen Porvoon Tolkkisissa eläkkeelle siirtymiseensä asti. Opettaja Vesterisen harrastuksiin kuuluu sukututkimus, mutta erityisesti hän on Tolkkisissa tullut tunnetuksi mehiläistenhoitoharrastuksestaan. Lehdessämme on toisaalla Aapo Ihon tervehdys merkkipäivän viettäjälle. Yhdymme onnitteluihin.

KOTOISIA KUVIA

OPETTAJA FREDRIK VESTERISEN MERKKIPÄIVÄNÄ

Otteita kirjeestä

Terve, Veli ja kiitos viimeisestä kirjevuorostasi! Kuulesta nyt: huomasin tässä joittenkin juhlamainintojen ohella, että meillä kahdella olisi syytä ja aihetta »kokoontua» juhlimaan »Suureltiel» muuttomme 80-vuotisuutta! Sillä mehän kahdestaan olemme enää jäljellä siitä perheyhteisöstä, joka silloin suurperheisiksi katsottujen veljesten erotessa ja toisen heistä uskaltaessa lähteä »vanhasta kylästä» (Hietamäen Noiselasta) kokonaisen virstan matkan päähän Ropsuntien varteen »susien syötäviksi ja rosvojen ryöstettäviksi», kuten meitä peloteltiin.

Jos muistat, siihen kujan portin ulkopuolelle oli veitsellä vuoltuna vuosiluku 1894. Ja minun muistikuviini on iskostunut muuttopäivä. Se oli m i k k e l i n p ä i v ä.

Tietystikään en muista tästä muuttomatkasta kuin oman vähäisen osuuteni. Olinhan vasta 2 v. 8 kk. ja 29 pv. ikäinen. (Sinä, veliseni olit jo yhdeksännellä kaiketikin). Juostenhan silloin piti liikkua, moneen paikkaan ehtiä ja aina varpaat verissä .... »Eivät korjaa niitä kivvii ja kantoloi pois!» kuului jokapäiväinen valitukseni ....

Muistan istuneeni siinä muuttokuorman päällä ja pelänneeni sen merssin kaatumista, johon oli sijoitettu astioita ja niistä ylimmäisenä oli sokeriastia, jota »saahharnitsaksi» mainittiin. Se oli kyllä jo ennestään särkynyt, koska lasisen jalan korvikkeena oli puujalka, nykyisittäin siis proteesi .... — Tie oli, kuten asiaan kuului syyssateitten aikaan hyvin likainen ja kuoppainen, rattaat kallistelivat yhtämittaa puolelta toiselle ja siinäkin Hansiin peltotiellä, puhumattakaan metsätiestä, jolle kohta käännyttiin Siellä kun puitten juuret yltivät poikki tien ja niiden välisiin kuoppiin osuessaan rattaat oikein jysähtelivät .... Sää oli sateisen harmaa, sellaista tihkua sieltä vain valui alas, mikä muutti maailman ikävän näköiseksi ....

Perille päästiin kuitenkin kaikella kunnialla ja siitä pitäin asuttiin omassa kodissa kaukana kylästä. En muista vähäisiäkään tapahtumia, jotka liittyisivät naapuritaloon, johon asukkaat muuttivat Alakylästä vain pari viikkoa myöhemmin kuin me. Naapurin talo sijaitsi tien toisella puolella meiltä n. 200 m päässä. Vasta myöhemmin selvisi minulle yhteisen kaivomme käyttöehto: Kaivo sijaitsi naapurin tontilla. Meidän piti huolehtia sen »puitteista» — vastaavanlaisesta hirsisalvoksesta siis. Siihen kuului taitekatto ja puinen nostokoukku myöskin, jolla sai ämpärin nostetuksi syvemmältäkin. Olihan se syltä syvä.

Se Krasnojeselon-Ropsun välinen sepelillä päällystetty valtatie lienee ollut kaikkien mieleinen puheenaihe, koska muistan, kuinka minua huoletti tien kohtalo, kun kerrottiin keisarin kuolleen. / Tosin meillä puhuttiin vain kuninkaasta. Siis kuningas oli kuollut. / Ja minä aprikoin, että kuka nyt huolehtii tien kunnostamisesta?

Eihän se hyväpäiseksi mainitun Sepän rakennuttama koti ollut väljyydellä pilattu. Tuvaksi sanottu väliseinätön asumus tarjosi kuitenkin viihtyisän suojan työteliäälle perheelle. Sepän maanomistus supistui yhteen revisään, n. 4,5 ha. Senpä tähden hän alunalkain maatöiden lomassa alkoi työskennellä pajassa suorittaen ajokaluston sekä peltokaluston remonttitöitä jatkuvasti.

Tuvan irtaimistoon kuului emännän hallitseman kaluston lisäksi kotitekoinen pöytä ja n. 2 m pituinen rahi elikkä »jakku». Tienpuoleista päätyseinää koristi peili, johon liittyi sen kahden puolen riippuva, päistänsä pitsitetty pyyheliina. Ovesta oikealle sijaitsi seinään kiinnitetty astiahyllykkö ja vasenta sivua hallitsi leivinuuni, jonka selällä pari poikaa sai vallan mainion leposijan. Niin ja kotitekoinen kätkyt — jatkuvasti »kansoitettu» löytyi tietyltä paikalta, sekä vokki

Uunin kylkeen oli sovitettu makuupaikaksi »lesantka», jonka päässä sijaitsi »patskaappi», talon kirjaston tyyssija. Tuon mainion kaapin alle oli sovitettu ovi, jonka kautta pääsi lesantkan alle muodostuneeseen komeroon, kaiken rojun säilytyspaikkaan.

Kaiketi muistat myöskin loantalan, uunin aluskomeron, jonka suulla oli säleikköovi. Ja mitäpä loantalassa säilytettiinkään? Jaa-ah: oli toki talossa pari-kolme kanaa sekä raikasääninen kukko! Pahinten pakkasten ajaksi tämä tipukarja talutettiin sinne loantalaan ja oli somaa esim. uuninselällä nukkujan herätä aamuvarhaisella kukon herätyskieuntaan!

Muistanet vielä paikan siinä uunin edustalla samavaran vieressä, jossa me kukin vuorollamme aamuisin seisoimme kiltisti kädet ristissä ja luimme ne tutut aamurukoukset Emon sanelun mukaisesti, kunnes olimme ne oppineet ulkoa. Isämeidän, oli niistä tärkein ja muutamia muita kuten »Vaik teäl kurja keärsin kovvaa ....» ja vielä pari muuta. En malta olla kertomatta tässä, että kun tarkastaja Antti Hämäläisen kanssa muistelimme näitä kultaisia aamuhetkiä, kertoi hän mummonsa liittäneen erään tällaisen aamurukouksen jatkoksi: »Tapa Turkki ja Tattar!»

Mutta katsellaampas vielä sitä patskaapin sisältöä, siellä kun talletettiin talon henkisiä aarteita. Tärkein oli tietysti järeäpränttinen isokokoinen Raamattu. Jokaisen rippikoulunkäyneen nimikkovirsikirja löytyi siellä. — / Ilolla totean saaneeni perinnökseni vanhimman sisaremme virsikirjan, jossa on hänen omakätinen nimikirjoituksensa. Hänen oma muuttomatkansahan päättyi Eestin laivarantaan silloin, kun te muut pääsitte pois sodan jaloista Suomeen./ — Isokokoinen Postilla, ylen tärkeä Unikirja sekä Genoveeva .... Ja siellähän säilytettiin myöskin jokaviikkoisia lainakirjoja sitten myöhemmin, kun tuli niiden aika.

Siihen »lesantkaan» liittyi eräs mieluinen musikaalinen muistikuvani. Siellä Alangon laidoilla, Kuttusin-Kaukaasin maastossa eleli sokea Tikka-vanhus, jonka tapana ja luultavasti sosiaalisena oikeutena oli kiertää sellaisella »verotusmatkalla» seurakunnan alueella kahdesti vuodessa. Keväisin hän mielellään otti vastaan kananmunia ja syksyisin .... rahaa. Hyppysissään hän tunnisti kaikkien rahakolikoiden arvon. Setelisaaliiseenhan hän ei liene koskaan päässyt. No, kerran hän sitten yöpyi meillä. Makuupaikaksensa hän sai sen turvallisen »lesantkan» ja ennen nukahtamistaan Tikkaukko istui siinä tilallansa polvet vedettynä pitkän paidan suojassa koukkuun ja veisaili virsikirjan virsiä. Hänellä oli miellyttävän kaunis, vahva ääni ja tarkka korva, niin että hänen veisuutansa kaikki läsnäolijat kuuntelivat hartaasti. Minä ihmettelin hänen muistiansa, sillä sokeanahan ei hän pitkiin aikoihin ollut tietystikään pystynyt kirjaan turvautumaan. En tiedä, olisiko hän ollut sokea syntymästänsä saakka.

Aamulla hänet sitten oli saatettava seuraavaan taloon ja muistan, kuinka erään kerran oli tämä saattotehtävä annettu minun suoritettavakseni. Heti ennen liikkeelle lähtöä hän neuvoi, miten saattajan oli häntä varotettava ojista sekä muista epätasaisuuksista tiellä. Kätensä Tikkaukko asetti olalleni noin, kevyehkösti ja seurasi sitten kävelyäni uskollisesti. Mitään vahinkoa ei matkalla tapahtunut.

Paljonkin saattaisin kertoa niistä alkuvuosista uusilla otsinoilla, sillä melkeinpä päivä päivältä elämä vilkastui ja perhekin kasvoi todelliseksi suurperheeksi .. Eräässä vaiheessa Sepän pöytää piiritti 16 henkeä. Mutta en ollut enää näkemässä ja kokemassa tämän työteliään huonekunnan aikaansaannosten hävittämistä ja tuhoamista.

Taloa asumaan jäänyt vanhin veli karkoitettiin Stalinin valtakaudella ensin perheineen ensin Hiipinään ja sieltä — ennen talvisotaa — heidät epäluotettavina siirrettiin Siperiaan, jossa edelleen .... sulautuvat siihen sikäläisyyteen. Veli itse sai viimeisen leposijansa Hiipinässä paikkaan, mikä oli merkitty numerolla 1916. Mutta nämä raskaat muistot eivät ole vielä 80 vuoden takaisia.

Veljen vanhin poika, vainajana Siperiassa hänkin jo, kävi kerran kotiseutua katsomassa ja tapasi kotinsa paikalla enää soraläjän .... Niin, Veli, olemme näiden 80 vuoden aikana eläneet aikajakson, jonka vertaista eivät aikaisemmat sukupolvet ole kokeneet. — Kiitos seurastasi!

15. 9. 74 Aapo

30-vuotisjuhla Boråsissa

Minua on pyydetty kirjoittamaan jotain inkeriläisten 30-vuotismuistojuhlasta Borås'issa 31. 8.—1. 9. Ei ole mikään helppo tehtävä yrittää koota vaikutelmiaan monipuolisesta ja antoisasta juhlasta jota voisi kuvata vain kahdella sanalla: siunattu juhla. Kuitenkin koetan jotain kertoa.

Ensin ulkonaisista puitteista. Saimme kokoontua Gustaf Adolfin seurakunnan suojiin. Boråsin Inkerin kerho oli nähnyt paljon vaivaa järjestäessään majoitukset, kahvitarjoilun y.m. Alkuseuroissa kerhon puheenjohtaja Jussi Jänis lausui meidät tervetulleiksi ja samaten Keskusliiton puolesta insinööri Saklantti. Puhujina muualta olivat rovasti Yrjö Kouutila Helsingistä, rehtori Gustav Dahlbäck Växsjöstä ja allekirjoittanut Tukholmasta. Paikallisina puhujina osallistuivat pastorit Viljo Kurujoki ja Gunnar Larsson sekä kirkkoherra Egon Åhman, joka viimeksi mainittu oli mukana juhlajumalanpalveluksessa ehtoollista jakamassa. Siten koimme sisäisen yhteyden siihen seurakuntaan ,jonka suojissa olimme koolla.

Minusta tuntuu, että Jumala muistutti meitä aivan erityisesti yhteyden ja rakkauden tärkeydestä. Puhujat tulivat eri tahoilta ja edustivat eri suuntia ja kokemuksia. Kuitenkin oli — hieman erilaisin korostuksin — sama pohjasävy kaikissa puheissa. Koimme todeksi kutsukirjeen sanat: »Emme kokoonnu tähän 30-vuotisjuhlaamme niinkään lutherilaisina, vapaakirkollisina tai kerholaisina kuin saman heimon jäseninä, inkeriläisinä, joita yhdistää toisiinsa yhdessä koetut ja eletyt sodan kirot, samantapaiset pakolaisvuosina taivalletut maankiertäjän tiet ja näännyttävät polut.» »Saman heimon jäseninä» — oli elävä todellisuus kansalaisillassa, missä runsaan ja arvokkaan ohjelman joukosta mainittakoon Kalevan kansan kerhon tervehdys puhein ja lauluin. Rovasti Yrjö Knuutilan juhlaesitelmä aiheesta »Miespolven tie» antoi näköaloja taaksepäin ja eteenpäin.

Kuten jo mainitsin Jumala muistutti meitä yhteishengen ja yhteyden tärkeydestä. Emme saa jäädä tuijottamaan eroavaisuuksiin emmekä takertua ristiriitoihin. Meistä pitäisi tulla sillanrakentajia, jotka Franciskus Assialaisen kanssa rukoilisimme »tee minusta rauhasi välikappale» sekä perhepiirissä että suuremmissa yhteyksissä. Sanat korpivaellus, tuska ja myrsky toistettiin — mutta myös sanat Jumalan johdatus Inkerin kansan historiassa ja Hänen uskollisuutensa läpi aikojen. Joku viittasi puheessaan siihen, että paljon kestänyt kansa on kärsimyksen ahjossa oppinut rakastamaan. Minusta tuntuu, että harvoin kokee niin sydämellistä ja lämmittävää henkeä kuin täällä. Uudet ja vanhat ystävät osoittivat välitöntä ystävällisyyttä joka lämmitti. Tällaista harvoin saa osakseen. Kiitos uskolliset ystävät että minäkin sain olla mukana.

Nanna Sevelius

ISK:n johtokunnan kokous

Inkerin Suomalaisten Keskusliiton johtokunta kokoontui 1 p syyskuuta Boråsin Inkerin kerhon mökillä.

Suoritettiin johtokunnan sisäinen työnjako. Puheenjohtajaksi on vuosikokouksessa valittu Alfred Saklantti. Uudelleen valittiin varapuheenjohtajaksi Aleksanteri Halttunen, sihteeriksi Armas Paakkonen, information hoitajaksi Henrik Toikka ja rahastonhoitajaksi Nikolai Rokka.

Todettiin, että juhlatilaisuuksista ja muista erilaisista tapahtumista eri paikkakunnilla saisi olla enemmän selostuksia omassa lehdessämme, Inkeriläisten Viestissä.

Haaparanan muistolaatan kunnostamisesta huolehtii A. Saklantti. Örebron muistokiven ympäristön kunnostamisesta huolehtivat A. Björn ja A. Halttunen.

Eskilstunassa vietetty kesäjuhla todettiin erittäin hyvin onnistuneeksi.

A. Halttunen selosti vaikutelmia Suomen inkeriläisten kesäjuhlasta Turussa. Juhla oli hyvin valmistettu ja ohjelma korkeatasoista. Juhlassa julistettiin rovasti Matti Vironmäki uudeksi Heimopäälliköksi. ISK:n johtokunta yhtyy yksimielisesti tähän julistukseen.

Örebrossa pidetään Pyhäinmiesten päivänä tavanmukainen vainajien muistojuhla.

Talvijuhla pidetään Jönköpingissä.

Ensi vuoden kesäjuhlan valmistelut ovat jo alulla Mölndalissa.

Muistoesineiden, valokuvien ym. keräyksestä keskusteltiin.

Armas Paakkonen ottaa vastaan ainehistoa, josta erillinen kirjoitus tässä lehdessä.

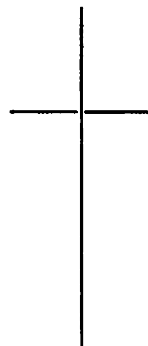
Keskusteltiin mahdollisuuksista järjestää ensi kesänä toimihenkilöille leirikurssi.

Tässä yhteydessä mainittakoon, että Keskusliittoa voidaan tukea olemalla sen jäseniä. Toimintaryhmän eli jäsenjärjestön voi muodostaa vähintään 5 henkilöä. Jäsenmaksu on kolme kr vuodessa. Jäsenmaksuja sekä lahjoituksia voidaan lähettää rahastonhoitajalle postisiirtotilin välityksellä, osoite: c/o Nikolai Rokka, TJÄDERV. 5, 703 48 Örebro, Postgiro nr 17 38 88-9.

H. T.

Rakkaamme

Juho Läärä

* 22. 1. 1892

† 25. 6. 1974

Kaipauksella:

Puoliso
Velivainajain perheet

On turvaisaa kun aukee Taivaskodin
majat ja portit pysyväisen kaupungin.
Kuin unta vain on ahdistuksen ajat
ja kuivunut on viimekyynelkin.

INKERILÄISTEN KESÄJUHLAN URHEILUKILPAILUN TULOKSET ESKILSTUNASSA 1974

Yl. 100 m 1) K. Elvi 12,7, 2) V. Tilkku 13,1, 3) R. Gyrling 13,2, 4) P. Tiittonen 13,5.

Yl. 400 m 1) R. Gyrling 1.08.9, 2) K. Elvi 1.10,5, 3) J. Ikonen 1.17,2.

Yl. 1500 m 1) M. Kemppi 4.28,3, 2) T. Tiittonen 4.49, 3) J. Ikonen 5.22.

Ikämiesten 100 m 1) V. Tilkku 13,0, 2) A. Paakkonen 13,3, 3) E. Kuortti 15,0, 4) A. Elvi 15.2, 5) J. Ikonen 16,1, 6) P. Miina 16,5.

Naisten 100 m 1) R. Uusikartano 16,8, 2) G. Gyrling 17,5, 3) Raija Uusikartano 17,6, 4) L. Tiittanen 18,5, 5) K. Mankersson 20,1, 6) L. Munder 22,8, 7) A. Penttilä 27,4, 8) J. Toivokainen.

Tytöt alle 13 v. 1) L. Paakkonen 9,7, 2) J. Toivokainen 10,2.

Tytöt alle 10 v. 1) M. R. Uusikartano 9,5, 2) C. Hynninen 11,0, 3) L. Tiittonen 11,2, 4) M. Paakkonen 14,2, 5) E. Aitman 14,3.

Tytöt alle 10 v. 1) M. Uusikartano 13,1, 2) E. Aitman 14,0, 3) T. Uusikartano 15,8.

Pojat alle 13 v. 1) R. Hynninen 9,3, 2) H. Paakkonen 9,6, 3) A. Paakkonen 12,3.

Pojat alle 10 v. 1) R. Uusikartano 10,1, 2) K. Paakkonen 10,6, 3) R. Paakkonen 11,1, 4) L. Tiittonen 11,3.

Pojat alle 7 v. 1) M. Toivokainen, 2) R. Uusikartano, 3) T. Gyrling, 4) J. Jankeri, 5) R. Gyrling, 6) M. Kemppi.

Keskusliiton ja juhlatoimikunnan välisen viestin voitti juhlatoimikunta ajalla 56,9, toisena keskusliitto aika 57,2. Tämä oli hyvin jännittävä ottelu.

Perunaviesti: 1) Paakkoset, 2) Eskilstunan naiset, 3) Västeråsin naiset, 4) Helsingin joukkue, 5) Paakkosen juniorit, 6) Torshellan naiset.

ESKILSTUNAN KESÄJUHLAN TULOT JA MENOT: 1974

Tulot:	Pääsylip. kansallisilt. ja tans. til.	3750,00	kr.
	Urheilukentältä	1070,20	
	Kolehti	1436,00	
	Voileivät ja juomat	570,00	
	Juhlamerkkien myynti	286,00	
	Sekalaisia tuloja	434,10	
	Summa kr.	7546,30	
Menot:	Ohjelmansuorit. ja kutsuvieraat	3405,00	kr.
	Folkets husin vuokra	400,00	
	Kahvitarj. ja voileivät, virvoikejuomat	1199,95	
	Urheilukilp. palk. ja juhlamerk. painat.	613,75	
	Sekalaisia menoja	470,05	
	Summa kr.	6088,75	

Jäännös 7546,30
— 6088,75

1457,55 kr., josta keskusliitolle 20 % = 291,51 kr.

Eskilstunan I.S.K:lle	1166,04 kr.
Eskilstunan kunnan apurah.	1500,00
Kirkkoneuvoston apurah.	1000,00
Kerholle yhteensä Summa kr.	3666,04

15/10 -74
Juhlatoimikunnan puolesta
Juho Kemppi

jänis!» Nyt nähtii, jot se muites verkalline ja huaveelline Iisakka-setä olj, veiteräkkii ko tarvittii. Hiä putkahtj yllää, viskais pöksyt, silentkat ja pinsakat piällee i terj suappaat jalkohee. Ja sit jahtmiehet läksiit sarraajaa. Sotajuonj olj sellane, jot sarraajan portti jätetää vähän ruavollee, Iisakka käyvvyy kykkimää sen ruavon vierel sinne sisäpuol ja Juhana alkaa ravata jäniksen kannoil ajjaaksee häntä rakkoo päin ja siin suoraa Iisakan syllee. Tälläil se sit justii käikii. Jänis tiitää arvais, jot kuin hänen juoksuuse olj sovittu ja juoksj just sellail. Ei kerint pujahtaa ristjturpa nytkää siint ruavost, ko Iisakan kämmenet koppasiit hänen kii. Iisakka nousj pistyy ja puristj rimpuilevvaa vemmelsiärtä vahvast ryntäitää vast molemmil käsil ja sit lähettii riemusuatos kottii. Jäniksen vattjieraks annettii talon yläkerta, mikä olj kylmillää. Siel hänel olj tillaa ko kentraalil. Sinne hänel vietii heinii, just niitä, mitä hiä käi syömäs sarraajas, ja maitoo ja pulkkaa ja tattarputroo ja sokurii, mitä hyvvää vua puuttu olemaa. A Iisakka ko laskj jäniksen välillee sinne yläkerran sillal ja sit sattu vilkasemmaa pinsakkaasen etumusta, ni mitä hiä näkj! Hiä äkkäis, jot pinsakan rinnas siin vasemmal puol ei ennää oltkaa sitä pientä ulkokormanoo! Jänishä se, eto elävä, repj ja jauho sen ulkosivun terävil hampaillaa kokonnaa olemattomaks, ko häntä kannettii sarraajast kotjtii. Se olj pljennuu otetun metsänpojan kosto ihmisel. Harmitteljha se Iisakka-setä sitä vahinkoijjaa, a naurokii sit sitä ninku myö kaik toisetkii nauroimme. »Ommellaa siihen uus kormano», sano Juhana.

Ko myö käimmö sitä jänistä siel yltuvas katsomas ja akkiloimas, ni myö tempasimmo uksen ain vällee kii, ko se valkoturkkine metsänpoika tunkiisj julkijast koht uksen rakkoo päin, ko se vua avahuisj. Sitä hiä vua kavattikkii. Toista päivää se pljennikka siel kerkiisj viettää, ko käi sellai, jot hiä sai toukatuks uksen aukj, ko mourjtiitty takajaloil, minkä koiratkii tekkööt, ja tönäis etukapälil usta. Sit hiä loikkais yläporstuvan läpj, lennätti sen kepjän uksen selällee ja tömistj silmitöintä kyytii rappusii allaa. Se olj niin kovvaa töminää, jot se kuulu läpj koko talon. Se oljkii suur ja väkövä jänis, mil olj kesytöin sisu. Alaporstuvan raskas uks olj aukj, ja sellail se vemmelsiärj kiisj ko kartanol ja sit valkosiin peltoloin ylj metsän turvallissee helmaa. No, mikäs siin. Hyväst vua ja tervöisii kotiheis! A jos tahot pulkkaa, putroo, sokurii ja maitoo, ni tule toisenkii kerran!

Ain sillo, ko Iisakka-setä olj meil monta viikkoo talvel, ni joka suntak hiä siin illansuus, hämärän tulles pistj paljton piällee, tulj miun issäin ettee ja sano: »Veikko, annaha rahhaa, mie mänen harjtshoonaa.» Hiä sano tiän luonnollissee, syvämellisee tapahee, ja vanhemp veikko, miun issäin, kaivo ain kukkaroose kon manost, avais sen, otti sielt hopjasen polttinan ja viel kaks riunaa piäl, panj hopjat Iisakan kopraa ja sano yhtä luonnollisest ja syvämellisest: »Otaha niä täst ja pie lystii.» Ja sit nuoremp veikko läksj ilosel mielel lippaamaa kolmen virstan piähä Vanhan Kuoritsan kylän harjtshoonaa, mitä pitj yks vellane, miult unehtu jo hänen nimmeesekkii kakstoist vuotta takaperi. Sinne harjtshoonaa kokohuis suntakiltoin miehii monest kyläst juomaa tshaijjuu sitniekan, sokurjrinkeljjöin, suuhharjloin ja puatakan kans, nii, ja ottiit hyö ko tahtoit, mantsikkavarenjaakii sen tshaijjuse sekkaa, niin, ja oljha siel vuaprikan olttakii, sitä piivaa, mikä tekj kepjän olon, hosj käy laulamaa. Siel sai Iisakka paljo ystävii, ja siel hiä sai kuulla monellaisii juttuloi ja uutisii kaikist kylist ja niihen elämäst ja koko valtakunnankii asjoist ja Juappanin ja Vennäin sovast, mis vellasel käi lopen ilkljäst, ko hänen kentraalise ja atmiruaaliise eivät kelvanneet mihinkää, hukkasiit vua kaik tykit ja laivat ja paljo miehii ja tuljliit häpjät kottii, kutka tuljliit. Siel harjtshoonas olj oikee louhkii luatijoi, milt eivät jutut loppuneet konsaa. Siel sai illan kulluis nauraakii usjast nii, jot vesj tulj silmii. Siel tekkiit monellaist ilkaakii. Myöhää iltasil Iisakka sit tulj kottii oikee tytyväisel ja vesselät mielel ja käi kaikes rauhas makkaamaa. Hiä tuns sisässää, jot olj täs elämäs sitkii paljo hyvvääkii, vaik siin olj omat murreesekkii. Kelpajaa tiäl sitkii ellää. Hiä olj sellane vähän yksinäine luonne, a olj kuitenkii sisässää kiintynt ihmisii, ninku täskii nähtii.

Jatkuu seur. numerossa

Kuppi Kulta Katriinaa keskenkaiken tekee hyvää.

SOK-laatukahvit
tutkittuja, maistuvia, takuutuoreita

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Paikallisosaston syyskauden tilaisuudet ovat 27. 10 ja 24. 11. sekä Joulujuhla joulukuussa.

Tilaisuudet alkavat klo 14 Agricolan seurakunnan seurakuntakodissa Tehtaankatu 23.

Tervetuloa joukolla mukaan.

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Tampereen paikallisosaston tilaisuudet pidetään Kalevan kirkon huoneessa 9 10. 11., 8. 12.

Vuosikokous on 12. 1. 75. Kaikki tilaisuudet alkavat klo 14. Tervetuloa.

MUISTOTILAISUUS

Inkerin suomalaisten vainajien muistomerkillä pyhäinpäivänä 2. 11. 74 klo 11. Tämän jälkeen kokoonnumme vielä yhteiseen tilaisuuteen Karjalaisten talolle Itäpellontie 2, jossa ohjelmaa ja kahvitarjoilua.

LAULUKUORON HARJOITUKSET

Tiistaisin klo 17.30 Agricolan kirkon seurakuntasalissa. Lisäjäseniä toivotaan tähän Helsingin paikallisosaston laulukuoroon.

Karjalatalon vihkiäiset

Helsingin Käpylään suunniteltu Karjalatalo on valmis. Vihkiäispäivä on **sunnuntai 17. 11. 74.**

Klo 9 alkaa Karjalatalossa ortodoksinen jumalanpalvelus. **Klo 11 on luterilainen jumalanpalvelus,** jossa saarnaa hiippakunnan piispa Aimo Nikolainen ja liturgeina toimii neljä karjalaista pappia: rovastit Toivo Rapeli, Paavo Kiuru, Jorma Helasvuo ja Matti Vironmäki.

Klo 12—14 on virallisten tervehdysten vastaanotto, klo 14 vihkiäisjuhla kutsuvieraille ja

klo 19 tuliaisjuhla yleisölle

Karjalataloon tulevan INKERIKODIN vihkiäiset ovat myöhemmin, vuoden vaihteen tienoilla. Tilaisuudesta ilmoitetaan lehdessämme viimeistään joulukuussa.

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.
Inkerin suomalaisten historia 50,—

Saini Laurikkala
Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta 14,—

Aapo Iho
Hietajyvä, valitut runot 10,—

Helli Suominen
Mooses Putron elämäkerta 3,50

A. Metiäinen
Inkerin Ev.Lut. kirkon 350 v. muistojulkaisu 20,—

Äänilevyjä
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym. 7,50
Lauri Santtu
Murrejuttuja 7,50

Inkerin seinäkarttoja 2,50
Inkerin vaakunolta 6,—
Inkerin lippuja 4,—
Inkerin postimerkkejä sarja 20,—
Adresseja 7,—
Inkeriläisten Viesti vuodeksi 1974 olisl syytä tilata. Hinta 12,—.

Hinnat kruunuissa valllitsevan kurssin mukaan.

Pääasiamiehet:

Ruotsissa Armas Paakkonen
Suomessa Hannu Vironmäki
osoitteet sivulla 2.

---

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
c/o A. TUOHIMÄKI
SALLATUNTURINTIE 2 C 26
00970 HELSINKI 97
puh. 323 628

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOITE VIIMEKSI SAAMASTANNE INKERILÄISTEN VIESTISTÄ KIRJOITTAKAA ALLE UUSI OSOITTEENNE JA POSTITTAKAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

Vammala 1974. Vammalan Kirjapaino Oy

inkeriläisten viesti

numero 12 joulukuu 1974

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Majavatie 11 D 44, 00800 Helsinki 80 Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 631 285 Toimitussihteeri: Pirkko Huurto, puh. 783 391
KONTTORI:	Aurorankatu 7 A 1, 00100 Helsinki 10
OSOITE- JA TILAUS-ASIAT:	Anneli Tuohimäkl Sallatunturintle 2 C 26 00970 Helsinki 97 Puh. 323 628
TILAUSMAKSUT:	Konttorin osoitteella postisiirtotilille 30636-4
TILAUSHINTA:	mk 12,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa 15 kr
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 200,— 1/2 » » 120,— 1/4 » » 70,— Kuolinilmoitukset 30,— Kiitos- ym. ilm. 20,— Kuva ilmoituksessa 30,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 BORÅS Puh. 033/101 850 Postisiirtotili n:o 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäkl Tehtaank. 5 E 43, 00140 Helsinki 14 Puh. 662 668 Postisiirtotili n:o 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkalsija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSI: **Riitta-Kaarina Tikkamäki**, JOULURUUSUT.

MATTI VIRONMÄKI:

Joulu ja koti

Usein kuulee sanottavan, että joulu on kodin juhla. Näin todella onkin. Jouluna jokaisen mieli tekee oman perheen keskelle. Kauas kodeistaan olosuhteiden pakosta joutuneet nuoret opiskelijat ynnä muut, mikäli suinkin mahdollista, hakeutuvat jouluksi kotiin. Kulkuvälineet ovat joulun edellä tungokseen asti täynnä myöskin vanhempia ihmisiä, joilla useimmilla lienee mielessä ajatus päästä jouluksi ainakin niille maisemille, joissa ehkä jo hajonnut lapsuuden koti on sijainnut.

Kotiin pääseminen jouluksi ei ole, kuten tiedämme, kaikille mahdollista. Paljon on näet yksinäisiä ja kodittomia, joilla ei ole enää varsinaista kotia. On valtava määrä ihmisiä, jotka ovat kokeneet eri syistä kotinsa hajoamisen, jopa tuhoutumisen. Heitä tulisi meidän, joilla on vielä koti, muistaa ja auttaa. Mitä voisimme tehdä, sitä sopii kysellä nytkin, kun valmistelemme kotiamme juhla-asuun.

Usein sanotaan, että rakkaus on kekseliäs. Tämä on totta. Jos meillä on rakkautta yksinäisiä ja kodittomia kohtaan, niin varmaan löytyy paljon erilaisia keinoja heidän muistamisekseen. Esim. omalta kohdaltani en milloinkaan unohda jouluja, joista on jo yli viisi vuosikymmentä, ja jotka sain yhdessä vanhempieni ja veljeni kanssa viettää naapuritalon ystävällisten ihmisten jouluasuun koristetuissa tuvissa. Ne olivat meille kotimme ja kotiseutumme menettäneille todella unohtumattomia hetkiä. Toivottavasti osaan jollakin tavalla ottaa oppia lapsena saadusta kokemuksesta avatakseni kotini ovet jollekin, jonka muuten pitäisi olla yksinään jossakin, mikä ei hänestä tunnu kodilta.

Joulua viettäessämme kotiväen parissa, jossa saamme olla vapaasti oma itsemme ja tunnemme iloa, tahtonemme muistaa, mikä tekee joulusta todellisen ilon juhlan. Se ei ole ensisijassa ulkonaista, vaan lyhyesti sanottuna tämä ikivanha iloinen uutinen: »Teille on syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra» (Luuk. 2: 11).

ROBERT RAINIO:

INKERINSUOMALAISIA MERKKIHENKILÖITÄ III

Betty Blondine Peronius

Tämän otsikon alla esittelimme lehden lukijakunnalle lyhykäisesti Lempaalan pappilassa 7. 12. 1857 syntyneen, Karjalan Kannaksella Käkisalmen Yhteiskoulun johtajattarena pitkän ja ansiokkaan päivätyön suorittaneen inkerinsuomalaisen elämänvaiheet. Valitettavasti emme silloin eli tämän vuoden numerossa 10 sivulla 3 ollut tilaisuudessa julkaisemaan lukijan nähtäväksi hänen hienostuneita piirteitään.

Senkertaisen puutteen pyydämme nyt tässä korjata:

Käkisalmen Yhteiskoulun alkuperäinen esikoulu oli perustettu jo 1745 ja lakkautettiin viime sotien jälkeen eli 1944, jolloin sen perinteiden jatkajaksi tuli Turun Normaalilyseo. Tällöin johtajatar Peroniuksen vanhat oppilaat, heidän joukossaan myös joukko Pohjois-Inkerin eri seurakunnista olleita Käkisalmessa aikoinaan opiskelleita henkilöitä päätti maalauttaa pidetyn opettajansa muotokuvan kankaalle ja lahjoittaa sen tuon vanhan Karjalaisen koulun uudelle perinnekoululle Auran rannalle.

Turun Normaalilyseolla järjestetyssä juhlatilaisuudessa noin kaksi vuosikymmentä sitten Betty Blondine Peroniuksen muotokuva paljastettiin seuran opettaja- ja oppilasjoukon läsnäollessa. Paljastus- ja luovutuspuheen tilaisuudessa piti johtajatar Peroniuksen entinen oppilas Robert Rainio.

Nelivuotias pikkumies Matti Nuija soitti haitaria viime vuonna turkulaisten joulujuhlassa.

Joulu 1974

Niin monet kiireet keskittyy
taas jouluaattohon,
ja monet toiveet, unelmat
sen sisältönä on.

Vain lasten, lasten lähintä
se sentään olla saa:
he puhtaimman ja kauneimman
kun joulun omistaa.

Ei kuulu heille vaikerrus
ja hätä kaukainen:
Mikä on omaa, kotoista,—
he tajuaa vain sen.

Sävelet joululaulujen
siis riemuin raikukoot
ja joulun suurta sanomaa
ne kaikki kaikukoot!

A. I.

Karjalatalo vihittiin karjalaisten toimintakeskukseksi

Sunnuntaina 17.11. vietettiin Helsingin Käpylässä vasta valmistuneen Karjalatalon vihkiäisjuhlaa, josta muodostui mieltälämmittävä tilaisuus kaikille karjalaisille, jotka ovat kauan odottaneet karjalaisen perinteen ja kulttuurin viljelyä edistävää, kokoavaa toiminta- ja kulttuurikeskusta.

Vihkiäispäivän ohjelma sunnuntaina alkoi lipunnostolla sekä luterilaisella ja ortodoksisella jumalanpalveluksella. Saarnassaan Helsingin hiippakunnan piispa Aimo T. Nikolainen totesi, että karjalaisilta suomalaisessa yhteiskunnassa on kautta aikojen kysytty enemmän kuin toisten asuma- ja kielialueiden asukkailta tahtoa pitää silmät auki, valvoa ja palvella myös muita. Hän totesi palvelualttiuden olevan karjalainen erityispiirre nykyisissä oloissa.

Iltapäivällä pidetyssä vihkiäisjuhlassa oli uusi heimotalo ääriään myöten täynnä eri puolilta maata saapuneita karjalaisia. Arvovaltaisessa kutsuvierasjuhlassa nähtiin mm valtiovarainministeri Johannes Virolainen ja opetusministeri Marjatta Väänänen.

Juhla käynnistyi alkusoitolla ja lippujen sisääntuloilla. Lauttasaaren orkesteria ja Viipurin lauluveikkoja johti Seppo Laamanen. Karjalan Liiton puheenjohtajan Urho Kähösen pitämän vihkiäispuheen, josta lähemmin toisaalla, jälkeen laulettiin Karjalaisten laulu. Ohjelmassa seurasi sitten karjalaisten soittajien kanteleyhtyeen ja Teuvo Kuparisen esittämänä melodraama »Meidän tiemme», joka koostui sikermästä Ilmari Pimiän runoja. Esityksen ohjasi Tyyne Niikko ja musiikin siihen oli sovittanut Simo Härkönen.

Valtiovallan tervehdystä esittäessään ministeri Virolainen mainitsi Karjalan ja karjalaisten luovutettava isänmaan vapauden lunnaiksi. Ilman tuota myötätuntoa ei heimollemme olisi pystytty luomaan asumisen ja elämisen mahdollisuuksia sen uusilla asuinsijoilla. Siihen koko kansan myötätuntoon meidän oli vedottava lähtiessämme rakentamaan tätä suurinta karjalaiskotia omaleimaisen karjalaisen kulttuurin tyyssijaksi. Eikä vetoomuksemme jäänytkään vaille vastakaikua, se kantautui yli maamme rajojenkin, ja niin alkoi pienistä puroista paisua se taloudellisen tuen virta, josta ammennettiin rakentamiseen tarvittava alkupääoma.

Helsingin kaupungin tervehdyksen toi apulaiskaupunginjohtaja Pentti Pusa. Karjalaisen kenttäväen edustajana rouva Mirjam Uskalinmäki esitti lyhyen mutta sitä ytimekkäämmän tervehdyksen, joka päättyi juhlayleisön kolminkertaiseen Eläköön-huutoon Karjalatalolle, karjalaiselle kulttuurille ja Karjalan Liitolle. Viipurin lauluveikkojen ja kanteleyhtyeen esitettyä Martti Neuvosen johdolla Genetzin Karjalan, päättyi harrastunnelmainen vihkiäisjuhla yhteisesti laulettuun Maamme-lauluun.

Iltajuhlan ohjelma oli suunniteltu lähinnä musiikkivaltaiseksi. Alkusoiton esitti Pääkaupungin karjalaisten soittokunta Raimo Voutilaisen johdolla. Lisäksi esiintyi illan mittaan Pääkaupungin karjalaisten sekakuoro, Viipurin soitannollinen kerho Auvo Nuotion johdolla sekä Viipurin lauluveikot ja kanteleyhtye. Liisa Voutilainen esitti yksinlaulua ja Maire Polkko runotervehdyksen Karjalatalolle. Lisäksi nähtiin Pääkaupungin karjalaisten nuorten kansantanhuja. Juhla päättyi Karjalaisten lauluun.

Vihkiäispäivän jälkeen Karjalatalon upouusissa suojissa jatkui juhlaviikon vietto, jolloin joka ilta viikon ajan järjestettiin erilaisia karjalaisperinteisiä tilaisuuksia sekä nuorelle että vanhemmalle väelle.

KARI K. LAURLA:

Inkeriläisiä tapaamassa Valkeasaaressa

Rajajoen rautatiesillan alla kuohuu yhä pieni koski.

Oleskellessani jälleen viikon verran Terijoen Dyyneillä, suuntasin kulkuni toistamiseen Valkeasaaren aseman seuduille. Jo ennakkoon tiesin, etä Valkeasaaressa asuu n. 200 suomea puhuvaa inkeriläistä perhettä. Siksi tarkoituksenani oli etsiä edes yksi näistä kahdestasadasta perhekunnasta. Ylitin jälleen entisen Rajajoen, nykyisen Siestarjoen, tullessani entiseltä Rajajoen asemalta. Valkeasaarelle tullessani huomasin uuden maantiesillan olevan käytössä, sillä liikenne Valkeasaaresta Siestarjoelle kulkee pääasiassa entisen Rajajoen kautta. Kääntyessäni Retukylään päin huomasin tien molemmin puolin omakotiasutusta. Eräiltä asukkailta sain tietää, että pienen matkan jälkeen, tien oikealla puolella asuu suomea puhuvia inkeriläisiä. Sinne meninkin oikopäätä, kunhan vielä sain henkilökohtaisen opastuksen. Sitten seurasikin jännittävä hetki, kun koputin erääseen oveen. Kotvan kuluttua sain venäjän kielisen vastauksen ja oven auettua kysyin auttavasti: ymmärrättekö suomea. Edessäni seisoi eläkkeellä oleva hento nainen. Hän vastasi hetimiten, että kyllä täällä puhutaan suomea. Esitin asiani ja sain kutsun saapua peremmälle ja istumaan. Huoneisto oli yhden huoneen ja keittiön kokoinen. Keittiö oli pieni, mutta kodikas, niinkuin yhdistetty makuu- ja olohuonekln. Sitä kutsuttiinkin »neitsytkammioksi», eikä syyttä, sillä sisustus oli selvästi naisellisen maun mukainen. Huoneeseen mahtui vuodesohvan lisäksi tilava kaappi ja kukkateline. Televisio kuului tietysti radion kanssa huoneen teknilliseen sisustukseen. Itse talo oli punaiseksi maalattu ja ikkunanpuitteet olivat tietysti valkoiset. Talossa asui useampia perhekuntia, mutta yksinasujalle tästä yksiöstä löytyi kylliksi tilaa. Ikkunasta näkyi hyvin hoidettu puutarha, jonka antimia kauniina elokuun päivänä nautimme yllin kyllin.

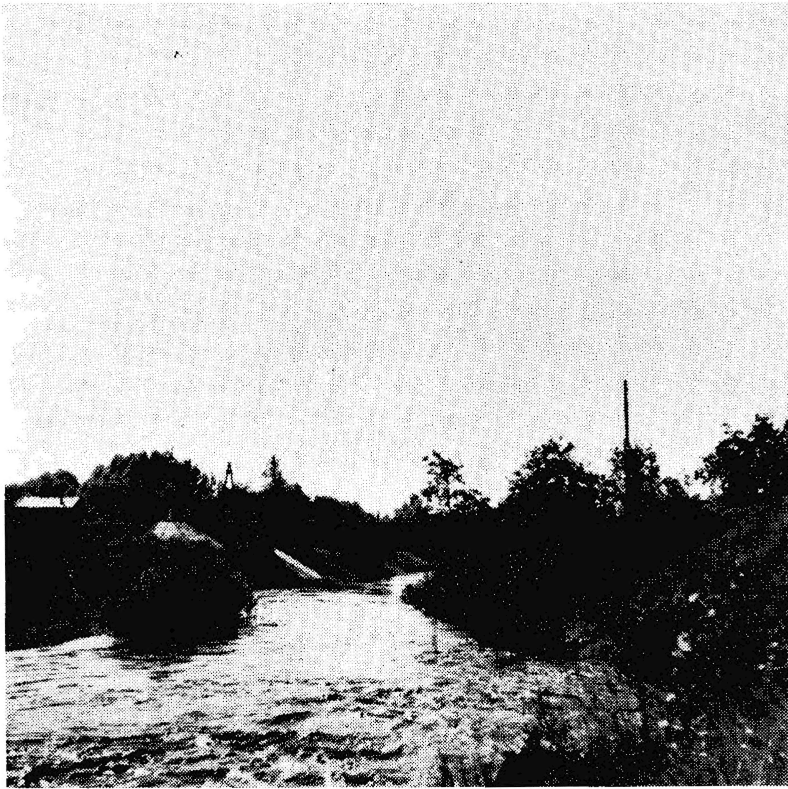
Siinä istuessani alkoi »juttu luistaa», alku selvitysten jälkeen. Tämä viehättävä nainen, jonka vieraaksi olin tuppautunut oli Liisa Saksa. Hän oli kotoisin Toksovan alueelta. Tosin kotikylää ei enää ollut, mutta läheisen Laatokan rannalla sijaitsee kalastuskombinaatti. Valkeasaarelle hän on muuttanut vasta 1950-luvun alkupuolella, jolloin veri veti takaisin kotiseudulle, Inkeriin.

Jatkuu seur. siv.

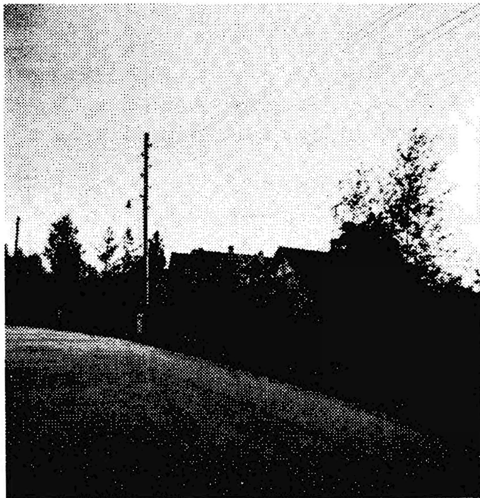
---

han Ropsun rippikouluikäisten poikien vähän pelonsekaisesti keskenänsä aprikoineen: »Kàkze mui v Pàppila poidjom, kògda mui Kàtkizmus ne zńajem?» (Kuinka me rippikouluun menemme, kun emme osaa Katkismusta?) (Tuo Pappila-sana tarkoitti rippikoulussakäyntiä sillä murrealueella.) Ne katkismushuolethan heiltä kyllä hävisivät niiden uusien »vapauksien» myllerryksissä. Kuinka liene muiden huolien laita...

Mutta selvitetäänpä ne kaalinlehdet loppuun. — Seuraavana päivänä se lehtikuorma purettiin ja lehdet lievästi suolaten survottiin suuriin tynnyreihin talvikäyttöä varten. Kyllä ne talvella kelpasivat lypsikeille...

Uusi maantiesilta on valmistunut ja liikenne Valkeasaaren ja Siestarjoen välillä kulkee vanhan Rajajoen kautta.

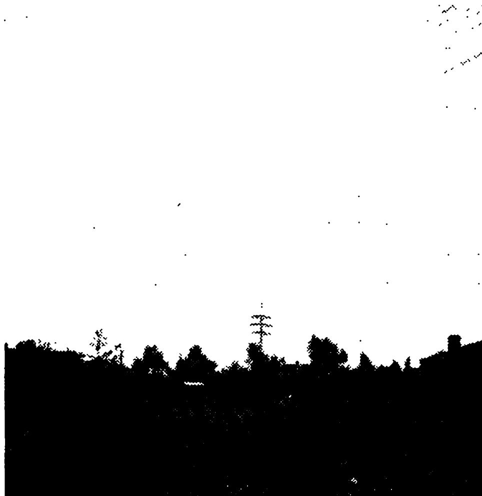
Tie Valkeasaaren asemalta Retukylään. Liisa Saksa asuu toisessa talossa.

Siinä jutellessamme astui ovesta sisään, juuri puoli vuotta Ruotsissa sukulaisissa ollut, Liisa Saksan nuorempi sisar Sofia Pyykkö. Hän oli aluksi luullut, että sisar oli avannut radion ja kuunteli suomalaista ohjelmaa. Rouva Pyykkö on välitön ja tempperamentikas ihminen. Keskustelu hänen kanssaan alkoi kuin itsestään. Siinä keskustelun lomassa juotiin makoisat kahvit ja tapasin myös nuoremman polven inkeriläisiä. Tosin suomen kieli ei enää ole käytössä nuorempien keskuudessa, sitäpaitsi suurin osa suomeapuhuvista asuu tätä nykyä Neuvosto-Karjalassa, josta on muodostunut suomenkielinen saareke.

Rouva Pyykkö on myös eläkkeellä ja asuu nykyään Leningradissa, mutta Valkeasaaresta on muodostunut hänellekin kesänviettopaikka. Täällä kaikki sisarusparven kolme sisarusta tapaavat. Minun piti istah-

Kerrostaloja Valkeasaaren aseman takana, entisen Rajajoen rannalta katsottuna.

Valkeasaaren aseman taustaa.

taa vain hetkeksi, mutta huomaamatta ajan kulkua tämä vierailu venyi koko päivän pituiseksi. Niinpä keskusteluun ilmestyi Petroskoissa asuva Inga Sironina. Hänkin on eläkkeellä, mutta kesäisin hänet tapaa Inturistin oppaana niin Leningradissa kuin Karjalassakin. Hänen kanssaan meillä virisi mielenkiintoinen keskustelu maidemme historiasta. Niinpä istuimme muutaman tunnin auringon paisteisella pihamaalla ja selvensimme toisillemme käsityksiämme vanhoista ja nykyisistä asioista. Siinä sitä aika vierähtikin niin että minun tarkoitukseni oli lähteä takaisin Dyyneille, ruokailemaan. Olin nimittäin jättänyt jo yhden aterian väliä, ja tarkoitus oli syödä kunnolla edes yhden kerran päivässä. Kuitenkin ennen lähtöäni rouva Pyykkö tuli kertomaan minullekin, että Kari sinä tietysti syöt täällä. Mitäs minä muutakaan, kun kieltelyt kuuluivat kuuroille korville, ja niin sitä istuttiin nelistään pienen keittiön pöydän ääressä. Minulle ruokalaji oli aivan uusi, josta syystä hieman jännittyneenä ammensin maistiaispalat lautaselleni. Ruokalajeina oli paistettuja kurpitsanviipaleita ja tattikastiketta. Alkumaistelun jälkeen ruoka oli »viedä kielenkin mennessään», niin maukasta se oli. Sitä tuli huomaamatta syödyksi enemmänkin, kuin kaiken järjen mukaan olisi vatsaani pitänyt mahtua. Joka tapauksessa en olisi uskonut, että näistä aineksista voisi saada näin herkullisen ruokalajin.

Rouvat Liisa Saksa, Inga Sironina ja Sofia Pyykkö rva Saksan puutarhassa.

Ruokailun jälkeen jatkettiin iltapäivää vielä keskustelulla ja television katselulla. Kello oli kuitenkin armoton, ja niin minun oli jätettävä nämä ystävälliset ihmiset, joiden aikaa olin tuhlannut vierailullani. Joka tapauksessa ystävystyimme, ja kun seuraavalla kerralla matkani suuntautuu Leningradin seutuville, niin Valkeasaari ei kuulu ohitettaviin paikkoihin, vaan siellä tulee pysähtyä.

Seimellä

Jo seimes ääreen, Herra,
mä kurja polvistun.
Vain sydän särjettynä
voin löytää rauhas sun.

En voine lahjaks tuoda
mä kultaa, mirhaakaan.
Tuon vainen murhemieleni
pahnoille Messiaan.

En toivo mitään muuta
kuin seimen valoa.
Muut hukkuu ajan virtaan,
ei armos katoa.

Oi kiitos seimen lapsi
Sun syntymästäsi,
kun vuoteet palatsien
halveksuit tähteni.

Halvimman jaloimmaksi
kruunasit paikaksi,
niin ettei kukaan meistä
alemma kulkisi.

Aarne Lipiäinen.

Pyhäinpäivä

Taaskin me vietimme vainaitten päivää,
jotka pois on otettu meiltä
sinne ikikirkkauteen, jossa ei heillä
enää murheen häivää.

Sinne tähyillen siltaa me rakennamme
ja kaipailemme heitä.
Kun vuoromme joutuu, niin armostasi
viet yhtehen, Herra, meitä.

On lohdullista kun rakkaallemme
voi kummulle kukkia viedä.
Vaan paljon on kumpuja rakkaittemme,
joiden leposijaa ei kukaan tiedä.

He seisovat edessä Herran istuimen
ja veisaavat virttä uutta.
Karitsan verellä valkaistut vaatteet
hohtavat valkoisuutta.

* * *

Heidän muistonsa elää,
näin laulumme helää:
»Siellä kaikki yhteen tullaan,
ei koskaan erota.»

Sen riemun rikkautta
ja taivaan ihanuutta
meille jokaiselle, Herra,
jo täällä opeta!

Liisa Makara

Iisakki Juakkola In memoriam

Muistan sinut Juakkola, niiltä ajoilta jolloin asuin naapurissasi. Sinä perkasit peltojasi, elätit perhettäsi pienviljelijänä. Elossa olevia lapsia sinulla oli 7, toinen toistaan pulskeampia!

Sen aikainen luonnon laki sääti niin, että heikommat lapset saivatkin kuolla jo pienenä, joista ei sen tarkempaa lukua pidetty. Sinun erikoisena tunnuksenasi oli sitkeä sisu, eli harakteeri, kotipuolen murretta muuntaen. Sinä tulit tunnetuksi monissa tiukoissa tilanteissa, sanottiin missä Juakkola päästi ärräpäät liikkeelle, siellä maa savusi. Muuten olit luotettava mies ja aina valmis auttamaan pulaan joutuneita naapureitasi. Missä miestä tarvittiin siellä sinut huudettiin niinkuin etuvartioksi, kylän ja kunnan luottamustehtäviin. Jo ensimmäisessä maailman sodassa palvelit keisarillisessa henkivartiokaardissa aliupseerina.

Sitten koittivat kovat ajat, pienviljelijätkin joutuivat koetukseen. Valtio halusi helpottaa pienviljelijää, kolektivisoimalla pienet maatilkut suuriksi valtion tiloiksi. Sinut huudettiin esimmäiseksi kotikolhoosin puheenjohtajaksi. Nyt tarvittiin karahteeria ja saada kollektivisoitu maatila tuottamaan entistä leveämpi leipä sen asukkaille. Jo ensimmäisenä keväänä tarkastellessasi valtion viljelyssuunnitelmaa, päästit ärräpäät liikkeelle. Ei ollut ruista mukana suunnitelmassa. Terveen talonpoikaisjärjen perusteella sanoit: vihannesrehuilla raskaan työn tekijä ei kauan elä, kun joku rutto iskee ja taudit tappaa meistä loput. Tästä yhteishyvää tarkoittavasta neuvostasi jouduit ojennus leirille, ts. 3 vuodeksi tyrmättiin sinut tyrmään.

Toisen maailman sodan syttyessä, tulit kotiin, luurankona. Lakaistiin viimeiset rukiin jyväiset aitanpurnuista, syötettiin ja saatiin mies jälleen jaloilleen. Nyt oli vanhempien poikiesi vuoro lähteä tappelutantereille. Sissiluonteisissa taisteluissa, Matti ja Jussi poikasi kaatui, Paavo poikasi siirtyi Suomalaisten puolelle. Hän selvisi ehjin nahoin sodasta, mutta ei rauhasta. Näet ainoa eloon jäänyt poikasi ns. vanhuuden turvasi kyörästiin Siperin parannusleirille, Suomesta. Tämä tapahtuma oli sinulle raskas isku. Sinunkin oli pakko siirtyä Ruotsiin. Et tullut tänne kultaa vuolemaan, sen tiesit, koska lähentelit 70 vuotta. Yksinäinen. Jouduit metsätöihin, Pohjois-Vermlandiin. Löysit itsellesi ikäisesi työkaverin, hänkin vainaa, Kalervo Kurkialan Kalle yleni samaan pitäjään kirkon papiksi. Eikä kestänytkään kauan kuin K. Kurkiala tuli auttamaan ja hommasi sinut metsätöistä vanhojen kotiin, korkean ikäsi perusteella. Tämä työkaverisi jalo laupeuden teko oli vähällä muodostua sinulle kohtalokkaaksi, kielitaitamuutesi takia. Sitäpaitsi et ollut tottunut noin hempeään ja hyvään huoltoon. Eikä se ollut helppoa käden käänteessä tottua talon tapoihin, joissa vaadittiin prikulleen noudattamaan, niin aamuherätystä kuin illalla maatapanoa, ruoka-ajat, y.m.

Vihdoin sekaantui talon huusmuori sinua kasvattamaan asukkaittensa tapoihin. Tuota topakkaa talon mammaa, sinä erehdyit sanomaan tammaksi. Suhteellisen pieniä talossa tapahtuneita harmiasi läksit tuulettelemaan kesäisille metsä kankaille, missä pihka tuoksui ja lintu lauloi.

Niinhän tekevät lukemattomat aikamme ihmiset, jotka hakeutuvat kesäisin kotikoivujensa juurille ja järvien rannoille, hengittämään itseensä kesää, vähäksi aikaa vapauteen, talvisista umpioistaan, sementtilokeroista joita sanotaan moderniasunnoiksi. Pari ystävällistä velikultaa istuskeli koivun juurella. Huomatessaan yksinäisen vanhuksen taapertelevan metsäsillä poluilla, kutsuivat vieraanvaraiseen seuraansa. Puheesta ei tullut mitään. Finne kuin Finne! Kaadettiin termosmukillinen pöytä-

viinaa Juakkolalle ystävyyden merkiksi. Kulautit sen alas, huuhdellaksesi muut myrkkyannokset, joita nimitetään lääkkeiksi. Ystävyys syntyi. Vierähti maatapanon aikakin yli. Laulaen rallatellen kävelit vanhain kotiin, jossa piti olla jo ajat sitten hiljaisuus. Pyysit saada laulaa kerran kesän kunniaksi ja heristelit mammat ja tammat pois huoneestasi. Tämä tapahtuma oli jo liikaa huusmuorille..

Tuo oitis kutsui ambulanssin ja lähetti sinut sairaalaan, jossa jouduit raivohullujen huoneeseen. Mitä kaikkea sinulle siellä tapahtui, et halunnut kertoa, sanoit vain: — »Varokaa sinne joutumasta, siellä tehdään viisaastakin hullu!»

Sodat tyrmät vainot läpi käyneenä, siirtolaisuudesta et sanoisi mitään pahaa, ellet olisi joutunut vanhuuden päivilläsi, noin hulluun paikkaan, josta selvisit pois Jumalan ihmeen kautta. Kun kaikki inhimilliset voimat ja keinot käytit loppuun mikään ei auttanut. Kuitenkin sydän ja järki oli vielä paikallaan. Sitten täytyi nöyrtyä ja langeta polvilleen kuin pieni lapsi, ja aloit rukoilla keskellä raivohullujen huonetta. Tapahtui ihme, Juakkolan rukoillessa, — raivohullut rauhoittui — Kun tämän ihmeen totesivat hoitajat he siirsivät sinut lievempään osastoon. Satuin menemään tähän parannuslaitokseen auttamaan ikäistäni kaveria, joka joutui tappelusta sinne. Suureksi ihmeekseni kohtasin Juakkolan vainaan istuskelemassa eräällä osastolla. Tervehtiessäni häntä, hän syvästi liikuttui. Sitten pyyhkäsi silmistään kyyneleet ja kehoitti minua menemään heti ylilääkärin puheille, tolkuttamaan tohtorille, ettei hän ole hullu, vaan väärinkäsityksistä joutunut tänne. Kun arvelin turhaksi ylilääkärin tapaamismahdollisuudet pyhäisin, niin kirjoitettiin paperilappuseen virheellisellä Ruotsin kielellä: Till över läkäre: Jag är en bonde från Ingermanland. Har varit med i kriget, i fängelse. Nu i landsflykt har hamnat hit av misforstånd. Jag vill tilbaka till ålderdomshem Nordmark.

Ylilääkäri luki virheellisen Juakkolan paperilappusen: antoi määräyksen hoitajille, viedä hänet takaisin, sinne mistä hän joutui tänne. Siellä vietit vanhuuden päiväsi. Löysit lähiseudulta suomalaisen sotaveteraanin, joka asuskeli perheineen metsätorpalla. Pestasit itsesi saunan lämmittäjäksi ja polttohalkkojen pilkkojaksi. Hyvitykseksi työstäsi sait kylpeä ja saunoa niin usein kuin halusit. Siirryit ajastamme yli rajan noin 15 vuotta sitten. Ei ollut tomusi maanpanijaisissa paljon väkeä: Tyttäresi perheineen. Entisistä naapureistasi yksi, uusista naapureista toinen. Ruotsin maalainen pastori, sinun kunniaksesi oli oppinut suomalaisen raamatun lauseen: Hän siunasi ruumiisi sanoen: »Jumala on Rakkaus».

Kirj. Jussi Vainonen

6. 3. 74 Garphyttan

Pyhäinmiestenpäivänä Örebrossa

On tullut kauniiksi tavaksi kokoontua Örebrossa pyhäinmiestenpäivänä. Tälläkin kertaa, 2 p marraskuuta, täytti juhlakansa Sankt Mikaelin kirkon. Siellä saarnasi oma nuori pastorimme Aatami Varkki ja liturgina toimi uskollinen ystävämme, pastori Kuno Åberg. Kuoro Gävlestä lauloi. Ehtoollispöytä täyttyi kolme kertaa.

Jumalanpalveluksen jälkeen siirryttiin muistokivelle, jossa laskettiin seppeleet Inkerin Suomalaisten Keskusliitolta ja Boråsin Suomenkieliseltä Seurakuntaryhmältä, lisäksi kukkia Gävlen Inkerinsuomalaisten Kerholta. Muistokivi on muodostunut todella symbooliseksi pois menneiden omaistemme hautakummuksi. Muistokiven luona seistessa ja veisatessa käymme ajatuksiemme siivillä omaistemme hautakummuilla, missä ne sitten lieneekin.

Siirryttiin Olaus Petrin seurakuntatalolle, jossa emännillä kiehui kahvit ja oli valmiina runsaasti voileipiä. Nepä maistuivat ja lämmittivät. Samalla tarjoutui tilaisuus

Maria Soitun muistoksi

Äkillisen sairauden murtamana kuoli 24. 10. 74 Turun keskussairaalassa Maria Soittu os. Kopponen. Hänet siunattiin haudanlepoon Turun Kärsämäen kappelissa runsaan sukulais- ja ystäväjoukon läsnäollessa.

Maria Soittu on syntynyt 28. 11. 1900 Inkerissä Järvisaaren seurakunnassa. Elämänsä raskaimpien vaiheiden jälkeen siirtyi hän Suomeen v. 1943. Asuttuaan vähän aikaa Porissa, muutti hän Turkuun, jossa vietti sitten elämänsä ehtoopuolen.

Aktiivisen ja auttavaisen mielenlaadun omaavana keräsi hän itselleen laajan ystäväpiirin läheltä ja kaukaa. Hartaana uskovaisena hän oli alati valmis auttamaan ja tukemaan lähimmäisiään. Auliisti hän osallistui seurakuntansa ompeluseura- ja vanhustenkerhotoimintaan sekä tarjosi tarvittaessa kotinsa Turun inkeriläisten ompeluseuran käyttöön. Hengellinen musiikki oli myös lähellä hänen sydäntään. Miltei joka päivä kaikui laulu ja soitto hänen kodissaan. Vaiherikkaan elämänsä aikana hän ehti osallistumaan useaan laulukuoroon sekä Inkerissä että Suomessa.

Maria Soittua jäivät kaipaamaan sisaret ja veli sekä muut sukulaiset ja ystävät Suomessa ja ulkomailla.

»Ihmisen elinpäivät ovat niinkuin ruoho, hän kukoistaa niinkuin kukkanen kedolla.

Kun tuuli käy hänen ylitsensä,
ei häntä enää ole,
eikä hänen asuinsijansa häntä enää tunne.

Mutta Herran armo pysyy iankaikkisesta iankaikkiseen».

---

ystävien tapaamiselle, jolloin on aina paljon aihetta keskusteluun.

Juhla jatkui sitten viereisessä huoneessa, jossa Inkerin Suomalaisten Keskusliiton varapuheenjohtaja Aleksanteri Halttunen toivotti kutsuvieraat ja juhlakansan tervetulleeksi, jonka jälkeen puhui Anna Parkkinen. Kuoro lauloi kaksi laulua. Helmi Lehtonen, Gävlestä, lausui kaksi runoa. Seurakunnansihteeri Katrina Eerola yllätti juhlakansan esittämällä tervehdyksessään inkerin kansan vaiheiden tuntemusta. Pastori Aatami Varkki puhui. Laulettiin virsi 456 virsikirjasta, jonka jälkeen puhui Nanna Sevelius. Laulukuoro, Kerttu Johnssonin johdolla, lauloi vielä kaksi laulua. Puhuivat Aino Arpela ja Juho Jänis. Puheet olivat lyhkäisiä, mutta jokainen puhuja johti ajatuksiamme juhlan tarkoitusta vastaavalla tavalla. Laulukuoro antoi juhlalle värikkyyttä ja sointua. Tilaisuus lopetettiin laulamalla kiitosvirsi Herraa hyvää kiittäkää.

On aihetta sanoa suuret kiitokset juhlan järjestäjille, ja erikoisesti ahkerille emännille. Oli ilahduttavaa nähdä emäntiä auttamassa nuoret Mirjami Rokka ja Irja Randefelt.

Kirkossa kannettiin kolehti kr 342:20 ja kahvitarjoilusta kr 372:00. Tulot juhlamenojen peittämiseksi ja ylijäämä on luvattu luovuttaa ISK:n kassaan.

H. T.

Syystoiminta aloitettiin Turussa

Perinteelliseksi käynyttä Mikkelisunnuntaita juhlittiin Turussa inkeriläisten syystoiminnan alkajaistilaisuudessa Karjalaisten talolla arvokkaalla hengellisellä ohjelmalla. Yleisöä oli vähänlaisesti, luultavasti syynä oli Inkeriläisten Viestin ja kokousilmoituksen myöhästyminen.

Yleisön toivotti tervetulleeksi pastori Mustonen, joka teki myös selkoa tämän toimintavuoden suunnitelmasta ja totesi Turussa vietettyjen kesäjuhlien onnistumisen sekä kiitti kaikkia, jotka tavalla tai toisella antoivat panoksensa kesäjuhlajärjestelyihin. Erityisen kiitoksen hän osoitti juhlan pääpuhujalle uskonnonopettaja Antti Tuomelle Raisiosta sekä hovioikeudenneuvos Robert Rainiolle tämän pitkäaikaisesta — jo kuusikymmentä vuotta kestäneestä — työstä inkeriläisten parissa.

Uuden Karjala-seuran edustaja Alina Vaittinen esitti tilaisuudessa lausuntaa sekä terhakka pikkumies Matti Nuija laulua. Tilaisuus päättyi pastori Mustosen loppurukoukseen.

J. K.

Lahjoituksia Säätiölle

Inkeriläisten Sivistyssäätiön edesmenneen hallituksen puheenjohtajan Väinö Pietari Kekin muistoa ovat kunnioittaneet lahjoituksellaan seuraavat henkilöt ja järjestöt:

Leo Yllö, Olga Olkinuora, Aino Torvinen, Ida Tapanainen, Boris ja Maila Karppela, Karl Fazer Ab, Lia ja Vilho Aalto, Raision Tehtaat, Hki, Maria Torikka, Hertta ja Sulo Allanmaa, Elsa Luukkonen, K. Pamilo, Sanni Vilkki, R. Haltsonen, Inge ja Rainer von Essen, Anna Herve, H:gin Inkeriläiset Nuoret, Jussi Vesa, Saima Iivanainen, Esko T. Ikonen, Kerttu ja Pirkko Huurto, Katri Kotsalainen, Aino Vehniäinen, Viljo Mansikka, Linnea ja Juhani Jääskeläinen, Pekka Kiijärvi, Lauri Santtu, Toivo Marttinen, Inkeri-Kuoro, Hki, Erkki Tuuli, Valtakunnan Kauppiasliiton henkilökunta, Alve ja Vieno Saastamoinen, Sotainvalidien Hattulan alaosaston Naisjaosto, Turun inkeriläisten paikallisosasto, Turun inkeriläisten ompeluseura, Hanna Merikallio, L. Iivainen, Inkerin Suomalaisten Keskusliitto, Ruotsi, Armas Paakkonen, Eskilstunan inkerinsuomalaisten kerho, Ruotsi, Oskari Himiläinen, Hilma Friis, Örebron Inkeri kerho, Ruotsi, Boråsin Inkeri kerho, Ruotsi, Gävlen Inkeri kerho, Ruotsi.

Lahjoitusten yhteissumma mk 2284,46 on liitetty Säätiön varoihin Väinö Pietari Kekin nimikkorahastoon.

Hallitus

TALVIJUHLA JÖNKÖPINGISSÄ 4—5. 1. 1975

4. 1. 75 klo 15.00 **avajaistilaisuus** Kristinan seurakuntatalolla, Östra Storgatan 43 klo 18.00 yhteinen musiikki-ilta ruotsalaisen seurakunnan kanssa Kristinan kirkossa.

5. 1. 75 klo 10.00 **aamuseurat** Kristinan seurakuntatalolla klo 13.30 **jumalanpalvelus** Kristinan kirkossa.

Juhlapuhujiksi ovat lupautuneet rovasti Reino Ylönen Suomesta ja pastori Oskar Björklund Ruotsista.

Majoitus yksityiskodeissa sitä haluaville. Ruokailu on lähellä juhlapaikkaa Domuksen tavaratalossa.

Kaikki ovat tervetulleita juhlimaan!

Juhlatoimikunta

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Tammikuun tilaisuuden asemesta vietetään Inkerikodin vihkiäisiä 26. 1. klo 14. **Helmikuun** tilaisuus on paikallisosaston **vuosikokous,** joka pidetään Inkerikodissa Karjalatalossa 23. 2. klo 14.
Tervetuloa.

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Vuosikokous on 12. 1. 75 klo 14. Tervetuloa.

TURUN PAIKALLISOSASTON JOULUJUHLA

Karjalaisten talolla Itäpellontie 2 Tapaninpäivänä 26. 12. klo 14.
Kahvitarjoilu ja jouluohjelmaa koko perheelle! Tervetuloa!

INKERIKODIN VIHKIÄISET

SUNNUNTAINA 26. 1. 1974 KLO 14 KARJALATALOSSA HELSINGISSÄ KÄPYLÄNKUJA 1

TERVETULOA *TERVETULOA*

Karjalataloon pääsee parhaiten raitiovaunulla n:o 1 tai busseilla 62, 64, 65 rautatieasemalta ja bussilla 69 linja-autoasemalta.

ARVOISAT TILAAJAMME SUOMESSA SEKÄ RUOTSISSA

Tammikuun viestin mukana saatte postisiirtokortin, jolla voitte uudistaa tilauksenne vuodeksi 1975.

Huom. *Tilaushinnat ovat entiset.*

TOIVOTAMME KAIKILLE

HYVÄÄ JOULUA

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
c/o A. TUOHIMÄKI
SALLATUNTURINTIE 2 C 26
00970 HELSINKI 97
puh. 323 628

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOITE VIIMEKSI SAAMASTANNE INKERILÄISTEN VIESTISTÄ KIRJOITTAKAA ALLE UUSI OSOITTEENNE JA POSTITTAKAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

Vammala 1974. Vammalan Kirjapaino Oy